

ФИЛИП ДЖИАН

37°2 СУТРИНТА

Превод от френски: Асен Зидаров, 2002

chitanka.info

*Това ме накара да се замисля, но не за
дълго, защото веднага потеглих отново за
Вавилон.*

Ричард Бротигън

1

Бяха съобщили, че ще има буря към края на деня, но небето си оставаше синьо и вятърът бе утихнал. Отидох да хвърля един поглед в кухнята — да не би яденето да е загоряло, но всичко беше наред. Излязох на верандата, въоръжен с една студена бира, и останах за миг с лице срещу слънцето. Хубаво беше. Вече цяла седмица се излагах всяка сутрин на слънцето, присвил очи като истински щастливец. Една седмица, откакто срещнах Бети. Още веднъж благодарих на небето и протегнах ръка към шезлонга, а лицето ми потръпна от удоволствие. Настаних се удобно като човек с достатъчно време пред себе си и бутилка бира в ръката. През цялата седмица трябва да съм спал всичко на всичко двайсетина часа, а Бети още по-малко, дори може въобще да не е мигнала, не знам, тя винаги ме разтърсваше, ако задремех. Все ще се намери по-приятно занимание от спането. Ей, няма да ме оставяш така съвсем сама, казваше тя, какво си намислил, събуди се. Отварях очи и се усмихвах. Изпушваме по цигара, любим се или си разказваме разни истории — опитвах се да поддържам темпото.

За щастие не се изморявах много през деня. Когато нямаше проблеми, свършвах работа към обяд и през останалото време бях спокоен. Просто трябваше да се навъртам наоколо до седем вечерта и да се появя, ако им потриявам. Обикновено, когато времето беше хубаво, всеки можеше да ме намери изтегнат на шезлонга. Можех часове наред да не отлепя гръб от него, смятах, че съм постигнал равновесие между живота и смъртта, че съм открил единственото умно нещо, което човек може да направи, ако му се прииска да поразсъждава пет минути и да признае, че животът не може да ни предложи нищо сензационно освен няколко номера, които не минават. Отворих бирата, мислейки си за Бети.

— По дяволите! Вие сте тук. А аз ви търся навсякъде!...

Отворих очи. Беше онази женичка от номер три, четирийсет килограмова блондинка с пискливо гласче. Изкуствените ѝ мигли пърхаха неуморно от силната светлина.

— Какво ви се е случило? — попитах я.

— Не става дума за мен, онова нещо прелива в банята, да го вземат мътните! Трябва бързо да дойдете да го спрете, не ми е ясно как е възможно да се случват такива неща!

Изправих се чевръсто. Цялата тая история съвсем не ми беше забавна. Достатъчно бе човек да погледне за миг това момиче, за да разбере, че е смахнато. Знаех си, че ще ми вдигне кръвното. Пеньоарът висеше на кльощавите ѝ рамене. Чувствах, че предварително съм капитулирал.

— Тъкмо щях да седна на масата — казах. — Не може ли да почака пет минути, нали ще бъдете така добра да...

— Шегувате се! Истинска катастрофа е, има вода навсякъде. Хайде, бързо елате с мен.

— Кажете първо какво точно се е повредило? Какво прелива?

Тя се изсмя, както си стоеше срещу слънцето с ръце в джобовете.

— Ами ето... — каза. — Нали знаете... онова бялото нещо преля. По дяволите, пълно е навсякъде с тези хартийки!

Изпих глътка бира, клатейки глава.

— Вижте какво — смъмрих я аз, — давате ли си сметка, че тъкмо се канех да ям? Толкова ли не можете да потърпите петнайсетина минути?

— Ама вие луд ли сте? Не се шегувам, съветвам ви да дойдете веднага.

— Добре, добре, не се нервирайте — успокоих я аз.

Станах и влязох в бараката да изгася котлона под фасула. Беше почти готов. После взех сандъчето с инструментите и се затичах след смахнатата.

Върнах се след час, мокър от глава до пети и полумъртъв от глад. Драснах клечка кибрит под тенджерата, преди да се хвърля под душа, като престанах въобще да мисля за смахнатата. Усещах единствено стичащата се по черепа ми вода и мириса на фасула, който се носеше на вълни под носа ми.

Слънцето заливаше бараката, хубаво беше. Знаех, че съм приключил с проблемите за този ден — още не ми се беше случвало два кенефа да се задръстят в един и същи следобед. Спокойно беше, половината от бунгалата бяха празни. Настаних се пред чинията усмихнат, защото времето ми беше точно разпределено — хапвам,

после се запътвам към верандата и чакам до вечерта, докато пристигне тя, поклащайки бедра, и седне на коленете ми.

Тъкмо повдигах капака на тенджерата, когато вратата се отвори широко. Беше Бети. Оставих вилицата усмихнат и станах.

— Бети! Дявол да го вземе, мисля, че за пръв път те виждам посред бял ден...

Тя зае някаква поза с ръка в косите, а къдриците ѝ се спускаха на всички страни.

— Оооо... и какво ще кажеш? — попита.

Седнах отново на стола и се вторачих в нея, като се стараех да изглеждам равнодушен, с ръка върху облегалката.

— Ами ханшът не е лош, а и краката си ги бива... Да, я покажи, обърни се...

Тя се завъртя, а аз се изправих зад гърба ѝ и се притиснах към нея. Погалих гърдите ѝ, целувайки я по врата.

— Но от тази страна всичко е идеално — прошепнах.

После се запитах какво прави тя тук по това време. Отстъпих назад и забелязах двата платнени куфара на прага, но не се издадох.

— Ама тук мирише адски хубаво — каза тя, надвеси се над масата, за да надникне в тенджерата, и извика: — Мамка му! Не може да бъде!

— Какво?

— Та това е истински мексикански специалитет! Само не ми казвай, че смяташе да го изядеш съвсем сам...

Извадих две бири от хладилника, докато тя потапяше пръст в тенджерата, мислех си за всичките тези часове, които бяха пред нас, имах чувството, че съм изгълтал топчица опиум.

— О, Господи, наистина е знаменито... И на всичкото отгоре си го приготвил ти, обожавам го, направо е невероятно. Но ти си луд... на тази жегата...

— Мога да ям такова подлутено ядене при всякакво време, даже и потта ми да се стича в чинията — мексиканският специалитет и аз сме като двата пръста на ръката.

— Всъщност и аз бих могла. Освен това умирам от глад!...

В мига, в който тя влезе, бунгалото се преобрази. Нищо не беше на мястото си, въртях се в кръг, да ѝ намеря прибори, и се усмихвах,

отваряйки шкафовете. Тя увисна на врата ми, страшно ми беше приятно, можех да вдъхвам уханието на косите ѝ.

— Хей, доволен ли си, че ме виждаш? — попита.

— Дай ми малко време да помисля.

— Всички са мръсници. После ще ти обясня.

— Бети, нещо не е ли наред?

— Нищо сериозно — отвърна тя. — Не си струва заради това да оставим мексиканската манджа да изстине. Целуни ме...

След две или три лъжици силно подправен фасул вече бях забравил малкото облаче. Присъствието на Бети ме караше да изпадам в еуфория. Впрочем тя непрекъснато се смееше, поздравяваше ме за яденето, протягаше ръка през масата, за да ме погали по бузата. Още не знаех, че е в състояние да преминава от едно състояние в друго със скоростта на светлината.

Току-що бяхме приключили с яденето — доста време ни беше необходимо, за да унищожим остатъците от този разкош, като мигахме от лютото и се шегувахме. Тъкмо я гледах, намирах, че е страхотна, и изведнъж видях как се преобрази пред очите ми, беше съвсем побледняла, в погледа ѝ имаше някаква невероятна твърдост, направо дъхът ми секна.

— Както ти казвах — започна тя, — всички са мръсници. И разбира се, това непременно се случва някой божи ден и момичето отново се озовава на улицата с двата си куфара в ръка. Ясен ти е сценарият, нали?

— Но за какво говориш? — учудих се аз.

— Как така за какво говоря? Не ме ли слушаш поне, точно ти обяснявам нещо, защо не слушаш?

Не отговорих нищо, но поисках да докосна ръката ѝ. Тя се отдръпна.

— Разбери ме добре — каза. — От един мъж не очаквам просто да ме чука, и толкова.

— Разбирам — отвърнах.

Тя зарови пръсти в косите си, въздъхна, после погледна през прозореца. Нищо не помръдваше навън, просто няколко бунгала,

облени в светлина, и пътят, който чезнеше в права линия през полето, настъпвайки към хълмовете в далечината.

— Само като си помисля, че останах цяла година в тая дупка — прошепна Бети.

Гледаше в празното пространство, със стиснати между краката ръце и приведени напред рамене, сякаш почувствала внезапна умора. Никога не я бях виждал така, познавах само смеха ѝ и смятах, че прелива от неудържима енергия, питах се какво ѝ се беше случило.

— Една година — поде тя отново — всеки божи ден този мръсник ме бройкаше, а женичката му ни проглушаваше ушите от сутрин до вечер. Бачках цяла година, обслужила съм тонове клиенти, лъсках масите и метях залата и ето какъв е резултатът. Накрая шефът ми пусна една ръка между краката и всичко започна от нулата. Аз и двата куфара. Имам пари колкото да изкарам известно време или да си купя билет за влака.

Дълго клати глава, после ме погледна и сега вече се усмихваше, отново беше същата като преди.

— Не знаеш обаче най-важното — каза, — вече нямам и едно тгълче, където да преспя. Събрах си багажа светкавично, а останалите момичета ме гледаха ококорени. „Нито секунда повече не оставам! — заявих аз. — Не бих могла да понеса да видя още веднъж тази мръсна мутра!“

Отворих една бира на ръба на масата.

— Добре, нека ти кажа, че си била съвсем права да постъпиш така. Оправдавам те напълно.

Зелените ѝ очи блеснаха, чувствах как животът отново се връща в нея, сграбчва я през кръста и разтърсва дългите ѝ коси над масата.

— Ха, този тип сигурно си беше въобразил, че му принадлежа, ясен ти е, нали...

— Да, да, разбира се. Вярвай ми.

— Хм... като че ли от една възраст нагоре всички откачат.

— Мислиш ли?

— Разбира се, напълно изкукуригват.

Разчистихме масата, после взех двата куфара и ги внесох вътре. Тя вече действаше с мръсните чинии, виждах водата, която пръскаше пред нея. Заприлича на странно цвете с прозрачни тичинки и сърцевина от светлолюлякова изкуствена кожа — малко бяха познатите

ми момичета, които можеха да носят така безгрижно минижуп с подобен цвят. Хвърлих куфарите върху леглото.

— Знаеш ли — казах, — в известен смисъл не е лошо, че стана така...

— Значи смяташ, че...

— Да, общо взето, не мога да понасям хора, но съм доволен, че идваш да живееш у дома.

На другата сутрин тя беше станала преди мен. Толкова отдавна не бях закусвал с компания. Бях забравил какво е, не си спомнях вече как се чувства човек. Станах и се облякох, без да кажа нито дума, целунах я по врата, като минавах зад нея, и седнах пред чашата с кафе. Тя мажеше с масло широки като водни ски филии, като въртеше очи, и не можех да не се усмихна — денят наистина започваше обещаващо.

— Е, добре, ще се опитам да претупам набързо бачкането — казах. — Ще прескоча до града, искаш ли да дойдеш с мен?

Тя огледа стаята, клатейки глава:

— Не, не, мисля, че трябва да сложа малко ред тук.

Оставих я и отидох да изкарам пикапа от гаража. После спрях пред рецепцията. Жорж беше полузаспал на стола си с разтворен на корема вестник. Минах зад него и взех една чанта с бельо.

— А, ти ли си? — измърмори той.

Грабна един сак и ме последва, прозявайки се. Хвърлихме бельото в дъното на пикапа и се върнахме за останалото.

— Вчера пак видях момичето — каза той.

Не отговорих нищо, мъкнех една бохча.

— Мисля, че теб търсеше. Не беше ли за теб?

Идваше, тътрейки крака. Слънцето започваше да пече яко.

— Едно момиче с къса светлолюлякова пола и дълги черни коси — прибави той.

В този момент Бети излезе от бунгалото и се затича към нас. Гледахме я как се приближава.

— За момиче като това ли говориш? — попитах.

— Дяволска работа! — изруга той.

— Точно така. Мен е търсила.

След това ги запознах и докато старчето изпълняваше любимия си номер на превзета учтивост, качих се да взема списъка с поръчките, закачен до гишето. Сгънах бележката в джоба си и се върнах в колата, палейки първата цигара. Бети се беше настанила на допълнителната седалка и разговаряше с Жорж през стъклото. Заобиколих пикапа и седнах зад волана.

— Като поразмислих — каза тя, — реших и аз да дойда.

Обгърнах рамото ѝ с ръка и потеглих бавно, така удоволствието щеше да продължи по-дълго. Тя ми подаде ментова дъвка. Хвърли опаковката на пода. През целия път се притискаше в мен. Не беше необходимо да отварям книгата на Идзин, за да разбере колко беше хубаво.

Първо се отървахме от бельото, а след това занесох списъка с поръчките в отсрещния магазин. Продавачът в момента разлепваше навсякъде етикети. Пуснах му бележката в джоба.

— Не се притеснявай — казах. — След малко ще мина да взема нещата. И не забравяй бутилката ми...

Той се изправи прекалено бързо и си цапардоса черепа в една етажерка. И при нормални обстоятелства си беше доста загубен, а сега лицето му направо се гърчеше.

— Разбрахме се за една бутилка на петнайсет дни, не сме се уговаряли за един път седмично — каза той.

— Така е, но бях принуден да си намеря помощник. И сега трябва да се грижа и за него.

— Каква е тази история?

— Няма никаква история, а и между нас всичко ще си остане както досега. Ще продължа да пазарувам при теб, ако съумееш да проявиш повече интелигентност.

— За Бога, една бутилка седмично вече е прекалено!

— Смяташ ли, че на всички им е широко около врата?

В този момент той забеляза Бети, която ме чакаше в пикапа с бялата си фланелка и екстравагантните обеци, които блестяха на светлината. Разтърка си цицината, клатейки глава:

— Не, не бих казал — забеляза. — Но мисля, че някои мръсници се подреждат по-добре от другите.

Чувствах, че не съм в изгодна позиция, за да продължавам разговора. Оставих го да стърчи между кашоните и се върнах при колата.

— Добре, разполагаме с малко свободно време — казах. — Искаш ли един сладолед?

— Бога ми, отгатна!

Познавах добре старицата, която продаваше сладоледи. Бях сред най-добрите ѝ клиенти в категорията „сладоледи с алкохол“ и тя често оставяше бутилката на тезгяха, за да си поговори с мен. Махнах ѝ, докато се приближавахме. Настаних Бети край една маса и отидох да поръчам.

— Мисля, че ще взема два с праскови — казах.

Минах отзад, за да ѝ помогна, извадих две дълбоки купи, които трябва да побираха около литър, докато в това време тя бъркаше с ръце в хладилника, от който излизаше пара. Отворих шкафа, за да потърся буркана с прасковите.

— Я кажете — обади се тя, — тази сутрин ми изглеждате доста възбуден.

Изправих се и погледнах Бети, седнала в залата с кръстосани крака и с цигара в уста.

— Как я намирате? — попитах.

— Има нещо вулгарно...

Взех бутилката с черешов ликьор и се залових да заливам купичките със сладолед.

— Нормално е — казах. — Това е ангел, слязъл направо от небето, нали разбирате?

На връщане спряхме да вземем бельото, после отидох отсреща за покупките. Трябва да беше вече обед и печеше яко, нямаше да е зле да се приберем по-бързо.

Веднага забелязах бутилката. Беше я поставил на видно място пред мрежите с продукти, но не ме посрещна с усмивка, почти не ме погледна. Взех покупките и бутилката концентрат.

— Цупиш ли се нещо?

Дори не ме удостои с поглед.

— Ти си единственият облак в светлия ми ден — казах.

Натрупах целия багаж отзад в каросерията и поехме към мотела. Точно на излизане от града задуха яростно горещ вятър и околността заприлича още повече на пустиня с няколко хилави дървета и оскъдни сенчести петна, но това ми харесваше, харесвах цвета на почвата и имах слабост към широките безбрежни пространства. Вдигнахме стъклата. Бях надул газта до дупка, но таратайката се влачете с деветдесет километра в час, имаше насрещен вятър, трябваше да се въоръжим с търпение. След малко Бети се обърна назад, сигурно от косата ѝ ставаше още по-горещо, защото непрекъснато я повдигаше.

— Знаеш ли — започна тя, — представяш ли си колко далеч бихме стигнали двамата с една святна кола и с цялото това плюскане отзад...

Преди двайсет години идеята би ме запалила, сега трябваше да положа усилие, за да не се запрозявам от скука.

— Щяхме да направим страхотна обиколка — казах.

— Като нищо... и щяхме да се отървем от тая жалка дупка!

Запалих цигара и кръстосах ръце на кормилото.

— Смешно е може би — подех, — но намирам, че в известен смисъл пейзажът не е чак толкова кофти...

Тя се засмя, отмятайки глава назад:

— Дявол да го вземе! И ти наричаш това пейзаж?

Чувахме как прахта бие по каросерията, колата занасяше от внезапните пориви на вятъра, навън сигурно беше като в пещ. Започнах да се смея с нея.

Вечерта вятърът изведнъж утихна и въздухът стана тежък. Изнесохме бутилката на верандата, като очаквахме, че нощта ще ни донесе малко прохлада, но видяхме как звездите изгряха без каквато и да е промяна, не се усещаше и най-малък полъх и трябва да кажа, че това не ми беше неприятно. Единственото противодействие бе пълната неподвижност и вече бях добре трениран в това отношение. За пет години имах достатъчно време да измисля няколко начина, за да понасям големите горещини, но нещата се променят, когато наоколо има момиче. Човек в такъв момент не може да се прави на умрял.

След няколко чаши се опитахме да се наместим и двамата в шезлонга. Потяхме се в тъмното, но си давахме вид, че всичко е окей.

Винаги е така в началото, човек е готов да понесе всичко. Дълго останахме така, съвсем неподвижни като в напръстник.

После тя се разшава и аз ѝ сипах чашка от питието, за да се успокои. Въздъхна така дълбоко, че би могла да изкорени дърво.

— Питам се дали ще успея да стана — каза тя.

— Откажи се от тази мисъл, не говори глупости. Няма нещо, за което да си струва да...

— Мисля, че ми се пишка — прекъсна ме тя.

Плъзнах ръка в гащетата ѝ и я погалих по дупето. Страхотно беше, с малка струйка пот, която се стичаше от кръста, а кожата ѝ бе нежна като на бебето от рекламата на сапуните „Кадам“. Не исках да мисля за нищо, притиснах я до себе си.

— За Бога! — възкликна. — Не притискай мехура ми!

Въпреки всичко праметна единия си крак върху моите и се вкопчи в тениската ми.

— Доволна съм, че съм с теб. Бих искала да останем заедно, ако е възможно...

Тонът на гласа ѝ беше съвсем банален, сякаш говореше за цвета на обувките си или за олющената мазилка на тавана. Отговорих ѝ също така небрежно и естествено.

— Ами... струва ми се напълно възможно, би трябвало да потръгне. Нямам жена, нито деца, животът ми не е особено комплициран, имам едно бунгало и не много уморително бачкане. Мисля, че съм, общо взето, добра партия.

Тя се притисна още по-силно в мен и много скоро бяхме вир-вода. Въпреки жегата не беше неприятно. Тя ме ухапа по ухото, като мъркаше нещо.

— Вярвам в нас — прошепна. — Млади сме още и ще се справим.

Не разбрах какво искаше да каже. Целувахме се дълго. Ако се опитаме да разберем какви мисли се въртят в главата на едно момиче, съвсем ще затънем и доникъде няма да стигнем. А и не желаех непременно някакво обяснение, исках само да продължавам да я целувам в мрака и да я галя по дупето, докато издържи мехурът ѝ.

2

Няколко дни сякаш витаехме в нещо като цветен сън. Не се разделяхме нито за миг и животът изглеждаше учудващо прост. Имах малко проблеми с един умивалник, едно повредено казанче и комбинирана готварска печка, но не беше нищо сериозно и Бети ми помогна да съберем изсъхналите клони, хартийките и да изхвърлим боклука от алеите. Следобедите мързелувахме на верандата, играехме си с копчетата на транзистора или разговаряхме за неща без значение в случаите, когато не се любехме или не приготвяхме някакво сложно ядене, което бяхме открили предишната вечер в готварската книга. Издърпвах шезлонга на сянка, докато тя опъваше една рогозка на слънце. Когато някой пристигнеше, мятах отгоре ѝ един пешкир, а когато досадникът изчезнеше, прибирах си пешкира и се настанявах отново на лежащия стол, за да я гледам. Бях забелязал, че е достатъчно да я погледам малко повече от десет секунди, за да престана да мисля за каквото и да било. Чувствах се като риба във вода.

Една сутрин тя скочи от кантарчето, като извика:

— По дяволите! Не може да бъде!

— Бети, какво има?

— За Бога! Наддала съм още едно кило. Знаех си!

— Не се впрягай. Кълна се, че не ти личи.

Тя не отговори и случката напълно ми излезе от ума. Но на обяд в чинията ми имаше само един разрязан на две домат. Домат и само толкова. Не казах нищо и се заех с домата, като разговарях с Бети все едно, че всичко е наред. Като станах от масата, чувствах се във форма, а не прикован към земята от солидна порция калории. Изхвърлихме завивките и се отдадохме на един от най-страхотните сеанси, докато слънцето трептеше навън и лъчите му пърлеха щурците.

По-късно станах и отидох направо при хладилника. Понякога животът може да ви предложи съвършени мигове и да ви обгърне със звезден прах. Имах чувството, че ушите ми бучат, сякаш бях достигнал

по-висш стадий на съзнание. Усмихнах се на яйцата. Грабнах три и ги принесох в жертва в една купа.

— Но какво правиш? — попита Бети.

Започнах да търся брашното.

— Никога не съм ти казвал, но единственият път в живота ми, когато наистина спечелих пари, беше, когато продавах палачинки. Имах сергия на брега на морето и хората се редяха на опашка в най-голямата жега, като всеки държеше пари в ръка. До един. Но аз приготвих най-страшните палачинки, които можеха да се намерят в радиус от сто и петдесет километра, и те го знаеха. Ще видиш, че не си измислям...

— О, моля те, не мога да рискувам да се докосна до това...

— Какво, шегуваш ли се? Няма да ме оставиш да изям сам всичкото това, няма да ми изиграеш такъв мръсен номер.

— Не, не ми се яде, моля те... Няма да си взема.

Веднага разбрах, че е излишно да спорим. Ясно беше, че ще се сблъскам с непоклатима стена. Яйцата се стекоха едно по едно от купата към отвора на умивалника, а коремът ми къркореше. Но се овладях и измих съдинката, без да правя въпрос. Бети пушеше цигара, заглеждана в тавана.

През остатъка от следобеда човърках мотора на пералнята, а привечер, когато видях, че нищо не се е променило и че тя продължава да седи, забила нос в някакво книжле, станах и отидох да подгрея вода. Хвърлих шепа морска сол, изкормих един пакет спагети и се върнах на верандата. Клекнах пред нея.

— Вети, нещо не е ли в ред?

— А, не. Добре съм.

Изправих се, кръстосах ръце отзад на тила си и огледах хоризонта. Небето беше червено и чисто, обещавахе вятър за следващия ден. Питах се каква ли идиотщина е накарала машинката да засече.

Върнах се при нея, коленичих и се наведох. Погалих с неспокоен пръст бузата ѝ.

— Виждам, че си се вкиснала...

Тя ме погледна и в очите ѝ забелязах същата твърдост, която ме бе впечатлила преди няколко дни. Подпря се на лакът.

— Познаваш ли много момичета, останали без работа, без пукната пара в дупка за олигофрени и успели въпреки всичко да запазят усмивката си?

— Дявол да го вземе, какво би се променило за нас двамата, ако имахме бачкане и мангизи в банката? Защо се впрягаш за подобни глупости?

— А и на всичкото отгоре затлъстявам! Чувствам как започвам да се скапвам в тази бърлога!

— Ама какви ги говориш? Какво му е толкова ужасно на бунгалото? Не виждаш ли, че навсякъде е едно и също, не знаеш ли, че само пейзажът се променя?

— Е, и? Пак по-добре, отколкото нищо!

Погледнах към розовеещото небе и поклатих глава. Изправих се бавно.

— Я слушай — предложих. — Какво ще кажеш да отидем да хапнем в града и да гледаме някой филм?

На лицето ѝ разцъфтя усмивка като ядрена експлозия и буквално почувствах как ме заливат вълни от топлина.

— Чудесно! Една малка обиколка, колкото да си продухаме мозъка. Остави ме само да си сложа пола!

Тя влезе в бунгалото.

— Само пола ли? — полюбопитствах.

— Понякога се питам дали мислиш за нещо друго.

Влязох и изключих газта под тенджерата. Бети си оправяше косите пред огледалото. Намигна ми. Имах чувството, че съм се отървал леко.

Взехме нейната таратайка, един червен фолксваген, който харчеше най-вече масло, и паркирахме в центъра, с едното колело върху тротоара.

Седяхме вече от пет минути в пицарията, когато в залата влезе едно русо момиче и Бети подскочи до мен.

— Хей! Та това е Соня! ХЕЙ, СОНЯ... ХЕЙ, НАСАМ!

Момичето се насочи към нашата маса, следвано от някакъв тип, който се опитваше да запази равновесие. Двете с Бети се целунаха, а онзи се тръшна на стола срещу мен. Явно бяха доволни от срещата, непрекъснато се държаха за ръце. После ни представиха един на друг, мъжът изгрухтя нещо, докато аз задълбочено проучвах менюто.

— Дявол да го вземе, я да те поогледам... Изглеждаш страхотно!
— заяви Бети.

— Ти също, скъпа... Не можеш да си представиш колко ми е приятно!

— Пица за всички? — попитах аз.

Когато сервитьорката се изправи пред нас, онзи сякаш се поразбуди. Хвана я за ръката и ѝ пхна една банкнота в шепата.

— Колко време ви трябва, за да се появи бутилка шампанско на тази маса? — попита.

Сервитьорката погледна банкнотата, без да трепне.

— Малко по-малко от пет секунди — отвърна.

— Може.

Соня се хвърли върху него и го ухапа по устните.

— О, сладурчето ми, направо си чудесен!

След няколко бутилки се съгласих с нея. Нейният човек започна да ми разправя как направил състояние чрез спекулации с кафе в момент, когато цените рязко се покачвали.

— Телефонът ми звънеше всяка минута и мангизите прииждаха от всички страни. Разбираш ли, трябваше да се играе твърдо, да се удържи положението до последна възможност и стоката да се препродаде светкавично. Всеки момент можех да удвоя печалбите или да затъна в блатото...

Слушах внимателно, подобни истории страшно ми харесват. Самият факт, че се говореше за пари, го караше да изтрезнее. Само дето се оригваше шумно от време на време. Аз смучех неприятната пура, която ми беше дал, и пълнех чашите. На момичетата очите им блестяха.

— Ще ти кажа нещо — додаде той. — Знаеш ли го оня филм, в който момчетата трябва да скочат в последния момент, докато колата се носи към пропастта? Представяш ли си какво чувстват?

— Трудно ми е — казах.

— При мен беше същото, но умножено стократно!

— Успя ли да скочиш навреме?

— Да, хубаво го каза. След това рухнах и спах непобудно три дни.

Соня погали косите му с ръка, притискайки се в него.

— А след два дни вземаме самолета за островите — изчурулика тя. — Това е годежният ми подарък! Може да ти изглежда идиотско, миличко, но съм направо луда от радост, само като си помисля...

Соня приличаше на рошава птица с чувствени устни и буквално през цялото време се смееше. Това поддържаше приятна атмосфера. Бутилките се нижеха една след друга и в един момент Бети ме улови за ръката и отпусна глава на рамото ми, докато отпивах от водката.

Към края вече не слушах никого, до мен достигаше само откъслечен шепот, всичко ми изглеждаше далечно, светът ми се струваше нелепо прост и аз се усмихвах. Не очаквах нищо. Толкова бях отнесен, че започнах да се смея самичък.

Към един през нощта онзи тип политна напред, без да предупреди, и една чиния се счупи на две от удара. Време беше да се прибираме. Соня плати сметката, като извади мангизи от джобовете на самото му, и ние го изнесохме на улицата. В състоянието, в което се намирахме, не беше лесна работа, но навън той дойде отчасти на себе си и така ни улесни. Въпреки това трябваше да спираме под всяка улична лампа, за да си поемем дъх. Беше ни топло. Соня се притискаше към него, докато си поемахме въздух, а той се олюляваше на омекналите си крака. Ох, сладурчето ми, шепнеше тя, бедничкият ми... Питам се дали не бяха паркирали колата си в другия край на града.

По-късно тя отвори вратата на чисто нова лимузина с петметров капак на мотора и ние с мъка вкарахме вътре сладурчето. Соня ни целуна, бързаше да се прибере, за да му сложи компрес на челото. Гледахме как колата потегли, като махахме с ръка, и чудовището потъна в нощта като събрата си от езерото Нес.

След известно време успяхме да открием фолксвагена. Пожелах аз да карам. За да се почувствам добре, трябваше ми пъргава машина, с цяла редица дълги фарове, за да мога да препускам като на шега с 200 км в час. ИСКАШЕ МИ СЕ да шофирам.

— Сигурен ли си, че ще се справиш? — попита Бети.

— Шегуваш ли се? Няма проблем.

Пресякох града като едното нищо. Нямаше голямо движение, беше много готино, само дето на моменти имах чувството, че моторът

се пресилва и фолксвагенът направо подскача напред.

Навън бе черна нощ. Фаровете метяха пътя пред нас и не се виждаше друго освен бледата трепкаща светлина на таблото. Трябваше да се надвесе над предното стъкло, за да мога да видя нещо.

— Видя ли мъглата? — попитах.

— Не, нищо не виждам. За какво говориш?

Следвах плътно бялата линия, предното ляво колело бе стъпило точно на нея. След малко нещо привлече вниманието ми. Добре познавах това шосе, нямаше никакъв завой, нито дори най-малка извивка, а ето че малко по малко, почти незабележимо, тази проклета бяла линия започна да се измества надясно. Беше съвсем необяснимо. Все повече и повече ококорвах очи.

В мига, в който се врязах с фолксвагена в канавката, Бети изкрещя. Таратайката заби нос в някакъв идиотски изкоп и ударът здравата ни разтърси. Поисках да изключа мотора, но вместо това заработиха чистачките.

Бети отвори яростно вратата, без да промълви нито дума. Питам се каква я бях свършил и най-вече какво точно беше станало с нас. Излязох след нея. Фолксвагенът приличаше на огромно тъпо животно, което агонизираше с изпочупено челно стъкло.

— Бяхме нападнати от марсианци — пошегувах се аз.

Докато се обърна, тя вече бе тръгнала по шосето на високите токчета. Втурнах се след нея.

— За Бога! Не се ядосвай за колата — казах.

Тя вървеше бързо, като гледаше право пред себе си, сякаш някаква пружина я тласкаше напред — адски трудно ми беше да поддържам темпото.

— Хич не ми пука за тоя куп старо желязо! — каза. — Въобще не мисля за колата.

— Дребна работа... най-много километър да вървим. Добре ще ни се отрази.

— Не, в момента мисля за Соня — продължи тя. — Сещаш ли се коя е?

— За приятелката си ли говориш?

— Да, за нея! Не намираш ли, че има късмет моята приятелка, не смяташ ли, че може да си позволи толкова ХУБАВА УСМИВКА?

— О, по дяволите, Бети, да не започваме отново...

— Разбираш ли, ние със Соня бяхме сервитьорки в същото заведение, преди да дойда тук. Вършехме една и съща работа, лъскахме, сервирахме, метяхме, а вечер се прибирахме в стаите и си говорехме за това какъв ще бъде животът, когато приключим с този занаят. И ето че преди малко видях дългия път, който тя е изминала от това време. Завоювала си е хубаво местенце под слънцето.

Можехме вече да различим светлините на мотела в далечината. Бяхме още далеч от целта, а и пътят стана хлъзгав.

— Не си ли съгласен с мен? — настоя тя.

Продължи да вървиш, казах си, хич не обръщай внимание на приказките ѝ, това не води доникъде, след секунда ще е забравила.

— Обясни ми защо тъпча все на същото място, кажи ми какво лошо съм направила, че не ми позволяват да се изкача поне малко по стълбата...

Спрях, за да запаля цигара, и тя ме изчака. Очите ѝ ме пронизваха. Дадох си вид на човек, който се признава за победен.

— Ако останем тук, никога няма да ни излезе късметът — заяви тя.

Погледнах през рамото ѝ. Дишаше учестено.

— Не зная — казах.

— Какво значи това „не зная“? Какво ме баламосваш?

— Мамка му стара, значи, че не зная!

За да сложа точка на този разговор, отбих се две-три крачки встрани от шосето и започнах да пикая. Обърнах ѝ гръб. Мислех, че съм ѝ затворил човката. Изпуснах малко облаче синкав дим в мрака, като си казах, че съжителството с жена си има и своите неудобства, но че в крайна сметка везните винаги се накланят в нейна полза. Можеше да приказва каквото ѝ хрумне, това не ми пречеше особено. Намирах, че цената не е прекалено висока след всичко, което ми даваше. Усещах я как кипи зад мен, не си спомнях вече от колко време не е имало някой до мен, може би цяла вечност.

Закопчах се с подоброено самочувствие. Ето какво значи да си позволиш толкова жизнено момиче, рекох си, не можеш да избегнеш тези малки избухвания, не можеш да избягаш от това. Алкохолът затопляше вените ми, завъртях се на един крак и се обърнах към нея:

— Не ми се говори повече за това. Не съм във форма, бъди мила...

Тя погледна към черното небе и въздъхна:

— Но, дявол да го вземе, не мислиш ли за целия този живот, който се изнизва през пръстите ни? Това не те ли изкарва от релси понякога?

— Слушай... Откакто съм с теб, нямам чувството, че животът се изнизва през пръстите ми. Струва ми се дори, че съм получил повече, отколкото ми се полага...

— О, по дяволите! Не говоря за това! Искам да се опитаме да се измъкнем двамата заедно. Шансът ни е определил среща някъде, просто не трябва да го изпускате.

— Груба грешка.

— За Бога, човек би казал, че си намерил рая в тази пустош. Да не си откачен?

Реших да не отговарям. Тръгнах към нея, но за нещастие кракът ми се закачи в някакъв корен и се проснах в цял ръст на твърдата земя, нараних си бузата.

Очевидно тази подробност не я смути. Продължи да ми разправя щуротии за бясната жажда за живот, модел 1980-а, докато аз се търкалях в прахта.

— Погледни Соня, виж как е успяла да изплува. Сега ще може истински да се наслаждава на живота. Представиш ли си какво ни очаква, ако се опитаме да пробием двамата?

— Бети, за Бога!...

— Не разбирам как не се задушаваш тук. Нищо не може да се очаква от подобна дупка!

— По дяволите, ела тук! Да беше ми помогнала!

Ясно ми беше, че не ме слуша. Не помръдна. Беше задълбала в тази история, дишаше тежко, а очите ѝ блестяха.

— Не си ли представяш как някоя прекрасна сутрин заминаваш за островите... Как не след дълго кацаш в Рая?...

— Да вървим да си лягаме — казах.

Тя ме изгледа втренчено.

— Трябва само да се поразмърдаме. Ако го желаем, ще успеем.

— Но на какво точно се надяваш? Какво си въобразяваш?

— Господи, представяш ли си поне малко живота на островите?

Това видение съвсем бе възпламенило съзнанието ѝ. Изсмя се нервно, после тръгна, без да ме изчака, жонглирайки с последните си

видения. Успях да се изправя на колене.

— ПО ДЯВОЛИТЕ! — изругах. — СТИГА СИ МИ ЛАЗИЛА ПО
НЕРВИТЕ С ТВОИТЕ ОСТРОВИ!

3

През следващите дни не заговорихме за това. Имахме много бачкане, толкова не ми се беше струпвало наведнъж. Скапаният циклон не ни отмина и беше пълно с изтръгнати храсталаци, изпотрошени стъкла и какви ли не разпилени по алеите мръсотии. Виждайки колко големи са пораженията от бедствието, ние с Жорж се почесвахме по главите и се мръщехме. А Бети по-скоро вземаше всичко на шега.

И така, по цели дни тичах от бунгало на бунгало с чантата с инструментите и с молив зад ухото. Бети правеше курсове до града, за да ми носи пирони, маджун, дъски и крем против изгаряне, защото повечето време бях навън, на върха на някоя стълба или покрив. От сутрин до вечер небето си оставаше прозрачно синьо, веднъж завинаги изчистено, и часове наред прекарвах на слънце, с пирони между устните, като ремонтирах разнебитените бунгала.

Жорж не го биваше никак за тази работа, ставаше дори опасно да се работи с него — или чукът му изхвъркваше от ръцете, или можеше да ви отреже някой пръст, докато натискате гредата. Държах го една сутрин при мен, след което му наредих да се погрижи за алеите и повече да не приближава до стълбата ми, ако не иска да го цапардосам по главата със сандъчето.

Малко по малко бунгалата наоколо придобиха отново човешки вид, но всяка вечер бях гроги. Най-много ядове имах с телевизионните антени, трудно ми беше да ги закача съвсем сам, но не исках Бети да се катери по покривите, за да не ѝ се случи нещо. От време на време я виждах как се появява на върха на стълбата с бутилка изстудена бира. Бях напълно замаян от горещината, виждах светкавици в косите ѝ и се навеждах, за да ѝ пусна един език и да грабна бирата. Това ми помагаше да издържа до вечерта. После събирах инструментите и отивах да хапна, довличах се под галещите лъчи на залязващото слънце до бунгалото и я намирах там, излегната с ветрилото ми на верандата. Когато идвах, тя ми задаваше винаги един и същ въпрос:

— Как си? — питаше. — Много ли си скапан?

— Ами горе-долу...

Тя ставаше и влизаше вътре с мен. Хвърлях се под душа, докато тя се занимаваше с готвене. Наистина бях изстискан, но все пак малко преувеличавах, исках тя да се посвети изцяло на мен. От умората ми идваха какви ли не изчанчени идеи, искаше ми се например да ме повият в пелени и да ми посипят дупето с талк като на бебе или нещо от този род, да се излегна на корема ѝ и да смуча гърдите ѝ — намирах това за много възбуждащо. Затварях очи, когато тя заставаще зад мен, за да ми разтрие врата и раменете. Мой скъпи, мъничък циклон, мислех си аз, о, моят скъп мъничък циклон...

Хапвахме, после набързо раздиграхме масата. Всичко беше като по ноти. Запалвах цигара и излизах на верандата, докато тя миеше чиниите. Насочвах се спокойно към шезлонга и се строполявах върху него. Чувах я как свири с уста или тананика нещо, докато мие съдовете, чувствах се щастлив, преживявах мигове на толкова дълбока безметежност, че всеки път задремвах с идиотска усмивка в тъглчетата на устните, фасът падаше на гърдите ми и се събуждах с вик.

— По дяволите, пак беше заспал! — казваше тя.

— КАКВО?...

Бети заставаще пред мен и ме отвеждаше в леглото, обгърнала кръста ми с ръка. Събаряше ме на матрака и започваше да ме съблича. За съжаление, след не повече от десет секунди си давах ясно сметка, че съм прекалено скапан, за да я чукам — едва си държах очите отворени, направо потъвах в съня като удавник.

Трябваше да измислим друг номер. Любехме се сутрин. Единственото неудобство беше, че трябваше да стана, за да се облекча, преди да започнем, тя също и това малко помрачаваше целия чар на заниманието, но се измъквахме от положението с идиотски шеги и бързо се залавяхме за работа. Бети беше в разкошна форма сутрин — питах се дали не ми показва номера, които си е представяла цяла нощ, караше ме да опитваме чудновати пози, правеше го с плам и понякога направо пощурявах, страшен кеф беше. Заемах се отново с бачкането, повярвал в ада и в небето, качвах се да поправа някоя антена на покрива с омекнали крака.

Една сутрин се събудих преди Бети. Слънцето проникваше вече от всички страни и аз се облегнах на лакът. Някакъв тип седеше на стол точно срещу леглото. Беше собственикът на мотела, който ни наблюдаваше внимателно. Или по-скоро наблюдаваше Бети. Трябваша ми няколко секунди, за да дойда на себе си, после видях, че сме изхвърлили завивките и Бети лежи с разтворени крака. Мъжът беше — тлъст, мазен, попиваше си потта с кърпа, а по ръцете му имаше много пръстени — рано сутрин подобни субекти могат да ви се сторят направо противни.

Придърпах чаршафа върху Бети и скочих от леглото. Облякох се, без да мога да промълвя нито дума, като се питах за какво ли е дошъл. Той ме гледаше усмихнат, мълчалив като котка, току-що срещнала мишка на пътя си. В този миг Бети се събуди и се изправи рязко с щръкнали гърди, като оправи с ръка косата, паднала на очите ѝ.

— По дяволите! Какъв е този тип? — попита.

Онзи ѝ кимна леко с глава и се изправи.

— И таз добра! Да не вземете да се притесните! — додаде тя.

Измъкнах собственика навън, преди цялата тази история да се заплете. Затворих вратата след нас.

Пристъпих няколко крачки на светлината, като си прочиствах гърлото. Той бе праметнал самото си на ръка и широки кръгове пот се отпечатваха по ризата му. Не бях в състояние да разсъждавам смислено, не се чувствах много добре. Обикновено по това време би трябвало да съм започнал да се любя преспокойно с Бети. Онзи тип пхна кърпата си под яката на ризата и ме изгледа, като се мръщеше.

— Я ми кажете, заради това момиче ли ви намирам още в леглото в десет часа сутринта?

Пхнах ръце в джобовете, като гледах в земята, това ми придаваше отегчен вид и ми спестяваше гледката на противната му мутра.

— Не — отвърнах. — Тя няма нищо общо.

— Не би трябвало, разбирате ли, в никакъв случай не би трябвало да ви накара да забравите защо сте тук, защо ви осигурявам квартира и ви плащам, ясно ли е?

— Да, разбира се, но...

— Знаете ли — прекъсна ме той, — достатъчно е да пусна една малка обява и утре сутринта ще имам стотина кандидати, които ще се

блъскат пред входа и всеки от тях ще се моли да заеме вашето място. Не искам да ви хващам натясно, защото сте тук отдавна и не съм имал истински причини да бъда недоволен от вас, но това не ми харесва. Не мисля, че можете да настанявате тук подобни момичета и да си вършите работата както трябва, разбирате ли какво искам да кажа?

— Разговаряли ли сте с Жорж? — поинтересувах се аз.

Той кимна. Направо отблъскващ беше и си го знаеше. Бе превърнал този си недостатък в истинско оръжие.

— Добре — продължих аз, — тогава той сигурно ви е казал също, че тя доста ни помага. Кълна ви се, че без нея нямаше да се справим. Да бяхте видели само щетите от проклетия циклон, почти нищо не бе оцеляло, а тя се зае с покупките, докато ние с Жорж се опитвахме бързо да ремонтираме бунгалата. Тя сложи маджун на прозорците, събра опадалите вейки и листа, търчеше напред-назад... нито за миг не е стояла без работа...

— Не казвам, че...

— И още нещо, господине, никога не е поискала да ѝ се плати. Жорж може да ви каже, че благодарение на нея спестихме много време...

— С една дума, бихте искали да затворя очи, така ли?

— Слушайте... може би станах малко късно тази сутрин, но в момента работя по десет-дванайсет часа на ден. Ужасно много бачкане имахме, достатъчно е да хвърлите един поглед. Обикновено призори съм вече на крак, не знаей какво стана днес. Бих се изненадал, ако се повтори.

Той се потеше на слънцето, обмисляше нещо, като въртеше глава на всички посоки. После огледа обстановката наоколо.

— Би трябвало всички тези бунгала да се пребоядисат — каза. — На нищо не приличат вече...

— Да, добре би им се отразило. А и ще привличат погледа откъм шосето. Говорихме си вече с Жорж за това...

— Добре, тогава има може би начин да се споразумеем... Бихте могли да се впрегнете двамата с вашата приятелка.

Работата беше толкова непосилна, че направо пребледнях, като си помислих за това.

— Шегувате се... — казах. — Та работата е за цяло предприятие, давате ли си сметка... Краят ѝ няма да се види никога!

— Вие двамата сте едно малко предприятие — изхили се подигравателно той.

Прехапах устни. Този тип наистина ни държеше в ръцете си и ми беше трудно да преглътна горчивия хап. Защо се случват такива гадости? Как е възможно човек да попада в подобни ситуации? Чувствах се уморен още преди да съм започнал деня.

— Добре, но бих искал да знам колко ще получава тя — въздъхнах аз.

Усмивката му стана по-широка. Стисна ме за рамото с късите си като кебапчета пръсти.

— Дявол да го вземе, карате ме да се смея. Само преди пет минути искахте да забравя за това момиче, нали? Как бих могъл да го сторя, ако ще трябва да плащам? И таз добра!

Истински боклук беше тоя тип, от онези, които се срещат на всяка крачка и от допира с тях в устата ви остава горчив привкус. Гледах в краката си, имах чувството, че са приковани към земята, и челюстите ме боляха. Изтрих бавно устните си с ръка и притворих очи. Това означаваше капитулация. Онзи сигурно беше свикнал с подобни реакции и правилно изтълкува посланието ми.

— Чудесно! Ще ви оставя да работите. Ще намина отново да видя дали се справяте добре. Ще се отбия при Жорж, за да поръчаме боите...

Отдалечи се, като мачкаше носната си кърпа. Попристъпвах още малко от крак на крак, преди да се реша да се прибера вътре. Бети беше под душа, виждах я през завесата. Всъщност бях притиснат от всички страни. Седнах на масата и изпих едно хладко кафе. Отвратително.

Тя излезе, увита в пешкир, и седна право в скута ми.

— Я ми кажи, кой беше тоя тип? Кой му е позволил да влиза?

— Той няма нужда от разрешение — казах. — Това е собственикът.

— И какво от това? Не се влиза така. Той направо се самозабравя!

— Да, права си. Точно това му казах и аз.

— А какво искаше всъщност?

Погалих я по едната гърда без задна мисъл в главата. Чувствах се по-скоро изпразнен и като си помислех за работата, която ни чакаше,

майчице, направо краката ми се подкосяваха, лошо ми ставаше.

— Е, какво искаше? — настоя тя.

— Нищо... Тъпотии... Иска да пребоядисаме две-три съборетини.

— Моментът е съвсем подходящ... Обожавам боядисването!

— И това ако не е късмет — казах аз.

На другата сутрин един довтаса с пикап и стовари двеста или триста килограма бои и тапети.

— Добре — каза, — имате с какво да започнете. Като се свършат материалите, ще ми звъннете и веднага пристигам, ясно ли е?

Разтоварихме бидоните с боята. Получи се много мила купчинка, направо ме присви стомахът, като я гледах, сякаш имах в себе си огнена топка. Разкъсван бях между яростта и безпомощността. Бях забравил колко е мъчително, доста отдавна не ми се беше случвало. Странно колко много неща бях забравил.

Пристигна доставчикът, подсвирквайки си с уста. Времето беше непоправимо хубаво. Погледнах тъжно бунгалата и нарамах един двайсет и пет килограмов бидон, колкото да си порежа пръстите. Жорж ме дебнеше пред рецепцията. Не се спрях. Той тръгна да ме настигне с типичната си усмивка на откачено старче.

— Това ми изглежда доста тежичко, а?

— Я не се втелявай — изръмжах аз. — Остави ме на мира!

— По дяволите... Какво толкова съм ти направил?

Смених ръката, без да забавям крачка, халосах се по краката с бидона и малки бели точици заиграха пред очите ми. Онзи не ме оставяше:

— Мамка ти, никога не съм те виждал така наежен!

— Възможно е — казах. — Но беше ли необходимо да ходиш да разправяш, че Бети ЖИВЕЕ тук?

— За Бога, та ти добре го познаваш... Този мръсник така хитро ме накара да изплюя камъчето! Не бях се събудил още, когато пристигна.

— Кога ли си напълно буден! Ти си самата глупост от плът и кръв! — креснах му аз.

— Я ми кажи, вярно ли е, че ще боядисвате всичките бунгала? Ще се нагърбиш с всичко това?

Спрях се. Сложих бидона на земята и погледнах Жорж в очите.

— Слушай — казах, — не знам още какво ще реша, но не искам да споменаваш за това на Бети. Запомни ли добре?...

— Да, не се кахъри, приятелче, можеш да спиш спокойно... Но как ще направиш така, че да не ѝ кажеш?

— Не зная. Не съм мислил още.

Когато се срещнахме с Бети пред първото бунгало, почувствах как ме хваща неудържимо разстройство, та трябваше да изчезна за малко. При мисълта за непосилната работа, която ни чакаше, червата ми се свиваха и не събрах кураж да говоря за това с Бети. Знаех, че тя би зарязала всичко, никога нямаше да се остави така да я прецакат, по-скоро щеше да подпали всички тия съборетини. Само че гадостите, които щяха да последват, ми изглеждаха толкова по-ужасни, че в крайна сметка реших да понеса удара. Да те хване диарията не е краят на света, просто дребна неприятност, която отминава.

Бети разговаряше с наемателите, когато се върнах при нея. Бях малко по-блед от обикновено.

— А, ето те и теб... Тъкмо казвах на хората, че ще побоядисваме...

Те ме погледнаха разнежени, с типичния израз на леко изперкали пенсии. Бяха тук най-малко от шест месеца и във всяко ъгълче бяха цвъкнали по една саксия с цветя. Измърморих нещо нечленоразделно и отведох Бети зад бунгалото. Гърлото ми беше съвсем пресъхнало. Бети направо сияеше, сякаш бе заредена с електричество, и се усмихваше. Прочистих си два-три пъти гърлото, като държах ръката си стисната в юмрук пред устата.

— Ами какво чакаме, какво точно трябва да се направи? — попита тя.

— Добре, ти ще боядисваш капаците, а аз около тях — казах.

Тя завърза косите си над главата, като се смееше безгрижно, и от тази гледка ми се подкосиха краката.

— Готова съм! — заяви. — И който свърши пръв, ще помогне на другия!

Усмихнах ѝ се ужасно тъжно, докато тя ми обръщаше гръб.

Старците от време на време идваха да видят докъде сме стигнали. Стояха със скръстени ръце до стълбата и правеха муцки на удоволствие. Около единайсет лелката ни донесе дребни сладки. Бети се шегуваше с нея и ги намираще и двамата големи сладури. На мен ми бяха по-скоро досадни, нямах желание да разговарям и да се шегувам. След като боядисах цялата горна част на фасадата, слязох от стълбата и се приближих до Бети, за да пусна в обръщение втората си карта. Тя точно довършвате един ъгъл.

— Дявол да го вземе, истинска шампионка си — казах. — По-добре от това не може... Само че има една малко неприятна подробност, аз съм си виновен...

— Какво не е в ред?...

— Ами ъгълът... Малко повечко боя е останала в ъгъла.

— Разбира се, че е повече! Според теб какво друго можех да направя? Не видя ли размера на четките?

— Знам, не е в теб вината... И въпреки това сега изглежда сякаш боята е преминала и от ДРУГАТА СТРАНА, зад ъгъла!!

— И какво от това? — попита тя.

Влязох в ролята на човек, който не може да проговори от възмущение.

— Но как така! — процедих.

— Ама ти наистина ли си решил да боядисаме само ЕДНАТА СТРАНА на бараката, та това е направо...

Прекарах ръка по челото с вид на съкрушен собственик.

— В крайна сметка, дали ще правим това или нещо друго... Поне ще им доставим удоволствие. Ще си имат съвсем ново бунгало благодарение на теб.

Цял ден висяхме на тая лайняна съборетина.

Всъщност това малко забавление ни отне фактически една седмица. Термометърът внезапно се покачи и рано следобед беше невъзможно да се работи навън. Трябваше да стоим в бунгалото със спуснати до долу щори и хладилникът, който хъркаше като пералня, не успяваше да ни осигури всичкия лед, който ни беше нужен. Влачехме се из стаята полуголи и често се вкопчвахме един в друг. Проследявах

с пръст струйките пот, които се стичаха по кожата ѝ, разбутвахме всички мебели, като пухтяхме като локомотиви, с полепнали от влага коси и с горящ поглед. Имах чувството, че колкото повече се любехме, толкова повече ни се искаше, но не в това беше проблемът. Безпокоеше ме, че вкусът на Бети към бояджийството намаляваше от ден на ден, тя не работеше вече със същия ентузиазъм и все по-малко я трогваха дребните сладки. Още не бяхме свършили първото бунгало, а на нея взе да ѝ писва. Не виждах как щях да я накарам да преглътне новината, че ни чакаха още двайсет и седем бунгала. Вечер трудно заспивах, пуших цигари в леглото, докато тя спеше, а мислите ми витаеха в тишината и мрака. Питам се какво ще се случи. Така или иначе, знаех, че ще бъде в центъра на събитията. Сякаш се намирах посред арена със заслепени от слънцето очи. Можех да предусетя опасността, но не знаех откъде ще дойде. Не ми беше никак забавно.

Привършихме бунгалото на старците една вечер към седем часа, по залез-слънце. Къщичката изглеждаше почти нереална, с розови капаци на бял фон и с двамата старци, възторжено притиснати един в друг. С Бети бяхме умрели от умора. Седнахме на по един бидон с боя, наляхме си бира и се чукнахме. Следобед излезе лек ветрец и стана приятно. Когато човек приключи с някакво бачкане, каквото и да е то, винаги има някакво хубаво усещане, а ние умеехме да се наслаждаваме на тези мигове. Умората и болката в крайниците се превръщаха в особен ликьор, шегувахме се с повод и без повод.

Точно когато си разменяхме многозначителни намигвания и карахме бирата да блика от бутилките, цъфна собственикът. Зад колата му се виеше облак прах и той спря точно пред нас. Трудно ни беше да си поемем дъх, особено на мен. Ушите ми започнаха да бучат.

Той слезе от колата и се насочи към нас с влажната си носна кърпа. Погледна Бети с пресилена усмивка. Последните лъчи на слънцето придаваха на кожата му леко виолетов оттенък. Понякога не е трудно човек да разпознае пратениците на Ада.

— Добре — каза, — май че всичко е тип-топ тук. А и работата напредва...

— Вие го казвате! — сръза го Бети.

— Добре, добре... Ще видим дали ще можете да поддържате темпото...

Изби ме студена пот. Скочих от бидона. Сграбчих го за ръката и смених веднага темата:

— Елате да видите по-отблизо, приближете се... Изсъхва за пет минути, това се казва качествена работа!

— Чакай малко — усъмни се Бети. — Той спомена нещо, което не разбрах...

— Всичко е наред — обявих. — Всички са доволни. Да отидем при наемателите...

— Какво искаше да каже с това, че ТРЯБВА ДА ПОДДЪРЖАМЕ ТЕМПОТО?

— Просто така се изрази — казах аз. — Хайде да пийнем по чашка при старците...

Въпреки всичките ми усилия собственикът се обърна към Бети. Лицето ми неволно се сгърчи в гримаса.

— Не, не се тревожете, госпожице. Не съм толкова лош, колкото изглеждам. Не искам от вас да свършите всичко това, без да спирате, за да си отдъхнете...

— Всичко това? Какво означава ВСИЧКО ТОВА?

Лицето на онзи за част от секундата изрази почуда, после той се усмихна.

— Ами... говоря, за останалите бунгала, разбира се... Има ли нещо, което да не ви е ясно?...

Не можех да помръдна от мястото си, сякаш по тялото ми се стичаха капки кръв, а не пот. Бети все така седеше на бидона, гледаше собственика изпод вежди и помислих, че ще се хвърли и ще го сграбчи за гърлото или ще забълва огън.

— Значи си въобразявате, че ще си направя кефа да боядисам всички тези съборетини? — изсъска тя. — Да не се шегувате?

— Имам ли вид на шегаджия? — попита той.

— Ами откъде да знам... Чакай малко да помисля и след секунда ще ти кажа.

Изведнъж скочи. Грабна бидона с розова боя. Капакът прелетя над главите ни като златен диск. Всичко стана тъй бързо, че никой нямаше време да реагира. Очаквах най-лошото.

— О, не, Бети... — примолех аз.

Но това не я спря. Хвърли се право към колата на собственика и изля бидона върху покрива — няколко литра индианско розово. Онзи можа само да изхълца. Бети му се усмихна, показвайки всичките си зъби.

— Колкото да боядисам таратайката ти, нямам нищо против, не е толкова досадно и става доста бързо... Но виж, другото няма да приема, страхувам се, че здравето ми няма да позволи...

След тези думи тя изчезна и ни бяха нужни няколко секунди, за да дойдем на себе си — боята вече беше стигнала до вратите.

— Няма нищо... Не е голяма беля... С малко повече вода ще се изчисти — отбелязах аз. — Много е пунтово така.

Няма как, измих му колата. Отне ми повече от час и едва успях да го успокоя. Казах му, че всичко ще се уреди, че ѝ е дошъл мензисът, че е преуморена, че горещината я изнервя и че тя първа ще съжалява. По дяволите, забравете случилото се, настоях аз, ще ви боядисам всички боклукчийски кофи и всички лампи.

Той се качи в колата със стиснати зъби и преди да потегли, му позачистих предното стъкло. После останах сам сред алеята. Беше почти тъмно и се чувствах скапан, бях на края на силите си. Въпреки това знаех, че едва сега започва най-трудното. На трийсет и пет години бях и не можех повече да се шегувам с тези неща, не си правех илюзии. Най-трудното бе да отида при Бети. Дадох си още пет минути, преди да тръгна. Виждах светлината в бунгалото, постоях пет минути неподвижен, с вдигната глава, опитвайки се да подуша откъде ще духне вятърът на бедствието. Мисля, че точно от този момент нещата взеха странен обрат.

Бети бе извадила бутилката на масата. Седеше на един стол разкراчена и с наведена глава, а косите ѝ падаха напред. Когато влязох, тя остана в същата поза пет секунди, преди да ме погледне. Никога не ми е изглеждала толкова красива. Аз съм много проникателен и веднага разбрах, че тя не е просто вбесена. Беше тъжна. Сто години да живея, не бих могъл да понеса такъв поглед.

— Каква е тази история? — попита с глух глас. — Какво си изкомбинирал с тоя тъпанар?

Приближих се до масата да си наляя една чаша. На плещите си мъкнех огромен невидим товар, тъй че дишах учестено.

— Не беше съгласен да останеш тук. Освен ако не се захванем с това бачкане. Много е просто.

Тя се изсмя нервно, а очите ѝ блестяха като ахати.

— Мда... доколкото разбирам, би трябвало да се нагърбя с всички тези скапани съборетини, за да получа разрешение да гния тук? Та това е все едно сам да си го вкараш, не намираш ли?

— В известен смисъл.

Тя си напълни една чаша, аз също. Леко се потях.

— Човек не може да избяга от мръсниците — продължи мисълта си тя. — Пълно е с тях по улиците. Но в такива моменти трябва да ги

очистиш, а не да разговаряш с тях. А най-много ме вбесява, че си се оставил това нищожество да те мине и си приел бачкането...

— Опитях се да претегля и хубавите, и лошите страни — оправдах се аз.

— Не е трябвало да го правиш, просто да го беше пратил на майната му, въпрос на гордост, да ти се не знае! Какво си въобразява тоя скапаняк, че сме задръстени загубеняци, които ги бива само да му лъскат патъците... Ама че съм тъпачка, трябваше да му издера очите!

— Слушай, ако трябва да боядисам бунгалата, за да можем да останем заедно, ще го направя и ще пея. Усилието е направо нищожно, като си помисля какво печеля...

— Я стига! Няма ли най-сетне да се решиш да отвориш очи? Абсолютно откачен си, честна дума! Погледни в каква дупка живеем и онзи мръсник ти плаща мизерна заплата, за да те погребее тук. Виж докъде си се докарал в средата на живота си, кажи ми поне какво си спечелил от всичко това, покажи ми чудесата, заради които си се оставил да ти го начукат.

— Добре де, добре... И двамата сме в същото положение. Няма съществена разлика.

— А, моля ти се... Не ми излизай с такъв номер! Защо мислиш, че съм с теб, какъв смисъл има, ако не ти се възхищавам, ако не мога да се гордея с теб... Губим си времето тук, това е идеалното място човек да тренира за оня свят!

— Добре, съгласен съм, може и така да е... Но как си го представяш да се чупиш оттук с ръце в джобовете и да затънеш в същата тиня, но малко по-далеч... Да не би да смяташ, че ще намерим мангизи край пътя? Струва ли си усилието?

Пийнахме по глътка, трябваше да се подкрепим, за да можем да продължим с тези празни приказки.

— Ама, дявол да го вземе — възмути се тя, — как може да се живее така без надежда, без нищо, без желание за нещо различно... Едно не мога да разбера, копеле, та ти си още млад, в цветущо здраве си, а живееш, сякаш са ти отрязали оная работа!

— Бих могъл да ти представя нещата и по друг начин — казах. — Светът е нещо като обезумял панаир, а ние сме си намерили едно спокойно кътче, далеч от тъпанарите, с тераса и легълце, където да се любим. Мисля, че по-скоро ти не си в ред.

Тя поклати глава, впила поглед в мен, после изпи питието до дъно.

— О, по дяволите! Пак се натресох на същия загубеняк. Какво ли се учудвам, при мъжете винаги нещо не е както трябва.

Тръгнах към хладилника за лед. Започна да ми писва от тия приказки, стигаше ми за този ден. После се изтегнах на леглото с чашата на корема, подложил ръка под главата си.

Тя се обърна да ме погледне, опряла брадичка на облегалката на стола.

— Какво се е прекършило в теб? Какво куца? — попита.

Вдигнах чашата, за да пия за нейно здраве, като в същото време си събувах патъците. Може би не бях избрал най-подходящия начин. Имах чувството, че съм дал сигнал за стрелба. Тя скочи поривисто от стола, здраво стъпила на земята и със свити в юмрук ръце на кръста.

— Не ти ли е тясно тук? Нямах ли нужда от въздух? Е, добре, аз пък ИМАМ! Имам нужда от въздух!

Докато ми казваше това, очите ѝ безумно оглеждаха стаята и усецах, че ще се заяде с нещо, може би с мен, но погледът ѝ се насочи към кашоните. Имаше цял куп в един ъгъл, небрежно струпани един връз друг. Вярно, че нямаше достатъчно място, но това не ме притесняваше особено, от време на време пълнех по някой и повече не се занимавах с него.

Тя изкрещя яростно и сграбчи първия попаднал ѝ кашон. Вдигна го над главата си. В него нямаше нищо ценно и затова не се намесих. Кашонът изхвърча през прозореца. Чу се шум от строшено. Всъщност не знаех точно какво имаше вътре.

Последвах го други два. Доизпих си питието. Ако продължаваше със същото темпо, скоро щеше да капне.

— Да! — крещеше тя. — Имам нужда от въздух! Искам да ДИШАМ!

По едно време взе кашона, в който бях подредил бележниците си. Сега вече станах.

— Не, чакай — казах. — Този го остави на мира. Останалите можеш да изхвърлиш, ако ти доставя удоволствие.

Тя отметна кичур коса, паднал над очите ѝ. Изглеждаше заинтригувана, още дишаше тежко от това малко упражнение с почистването.

— Какво има вътре?

— Нищо особено. Просто записки.

— Като че ли изведнъж се впрегна. Какви са тези записки?

Не отговорих нищо, минах покрай нея и отидох да си наля чаша. Съзнанието ми постепенно се замъгляваше.

— Искам да хвърля един поглед — настоя Бети.

Речено-сторено, тя обърна кашона на леглото и бележниците ми се изсипаха безразборно, като стока по количките за сезонна разпродажба. Не ми беше приятно, почувствах се неловко. Изпих една голяма глътка, докато Бети грабна напосоки един-два и започна бързо да ги прелиства.

— Я! Какви са тези работи? Кой го е писал, ти ли?

— Виж какво, това са стари неща, не представляват интерес. Остави ме да ги подреда...

— ТИ ли си писал ТОВА?

— Да, АЗ съм писал ТОВА. Преди време.

Май й беше забавно. Добре стана така, но бих предпочел да говорим за друго.

— Да не искаш да кажеш, че си изписал всичките страници на тези бележници... Не мога да повярвам!

— Бети, най-добре да забравим всичко това за днес и да си легнем кротко. Направо съм скапан и...

— Я стига! — скара ми се тя. — Какво точно е това? Не разбирам.

— Нищо особено... Просто неща, които съм писал в свободното си време.

Тя ме гледаше с ококорени очи, изразът на лицето й бе едновременно напрегнат и възторжен.

— И за какво става дума в тях?

— Не мога да ти кажа точно, за мен... Записвал съм каквото ми е минавало през ума...

— Но защо никога не си ми споменавал за това?

— Ами почти ги бях забравил.

— Хайде, хайде, не ме будалкай. Човек не може да забрави подобно нещо.

Тя събра бавно бележниците, като ги опипваше с пръсти като слепец. В стаята цареше мъртва тишина, питах се дали ще можем най-

сетне да си легнем. После ги сложи на масата и седна на един стол.

— Тези цифри на кориците сигурно означават поредния номер?
— попита.

— Да... но какво правиш? Да не започнеш сега да ги четеш...

— Защо? Нещо по-интересно ли можеш да ми предложиш?

Исках да възразя, но се отказах. Бях поркан. Съблякох се безшумно и се изтегнах на леглото, докато тя протягаше ръка към бележник номер едно. На никого още не бях ги показвал, а и не бях говорил за тях. Бети първа щеше да ги чете. А тя не беше кой да е. Изпитвах странно чувство. Изпуших дълга цигара, преди да заспя, с поглед в тавана, и отново се почувствах спокоен. На трийсет и пет години човек вече има солиден житейски опит. И умее да цени всеки миг, в който може да си отдъхне.

На другата сутрин се обърнах в леглото и видях, че тя не е до мен. Седеше на масата, отпуснала глава на ръцете си над един от знаменитите бележници. Беше вече съмнало, но лампата още светеше. Стаята бе задимена. По дяволите, казах си, цяла нощ не е мръднала оттам. Облякох се набързо, като я гледах, а гърлото ми бе пресъхнало. Питах се дали да не ѝ изстрелям като начало някоя страхотна къса реплика, за да започнем деня, или да си трая. Тя въобще не ми обръщаше внимание, от време на време отгръщаше някоя страница и отново подпираше челото си с ръце. Това ме изнерви. Повъртях се на едно място и реших да сваря кафе. Слънцето започваше да пълзи по стените.

Подложих глава под чешмата, после поставих кафеника на масата с две дълбоки чаши. Сипах кафе в едната и я сложих пред нея. Тя я хвана, без да ме погледне, без да благодари, очите ѝ бяха подуты от безсъние, а косите ѝ стърчаха на всички страни. Изгълта кафето, преди да съм успял да сложа захар, като обръщаше глава настрани, за да може да продължи четенето. Изчаках да видя дали няма да стане нещо, дали ще ме забележи, или ще се свлече от стола, капнала от умора. След това станах, като се плеснах с ръце по бедрата.

— Ами... аз тръгвам — казах.

— Хм... да, да...

Сигурен бях, че въобще не е разбрала какво ѝ бях казал.

— Как е... харесва ли ти? — попитах.

Този път не ме и чу. Попипа с ръка по масата, за да вземе цигарите си. Това поне малко ще я разсее, помислих си аз, и може би нещата ще се поуталожат. На повече не се надявах. Достатъчно ми беше да я задържа при себе си.

Изгасих светлината на излизане и въпреки че тя не ме удостои дори с един поглед, всичко беше съвсем различно в това ранно утро. Светът наоколо плуваше в красива жълта светлина, като само тук-там бяха останали няколко сенчести кътчета. Трябва да беше много рано, навън нямаше жива душа, бях съвсем сам с леко горчив вкус в устата.

Отидох да взема бидон с боя. Хванах един от горния ред, но ми се изплъзна от ръцете, отскочих назад и си ударих кръста в задницата на фолксвагена. Привидяха ми се звезди посред бял ден. Онзи тип от сервиза бе предложил за него колкото да си купи човек крем за лице и пазарлъкът пропадна. Сега съжалявах, защото просто не знаехме какво да правим с тази бричка. Разтрих си кръста, псувайки — ето ти нов проблем, списъкът ставаше прекалено дълъг. Затворих вратата на склада и се понесох с бидона, като се мръщех от слънцето като олигофрен.

Заех се с бунгало номер две, като си мислех за Бети, надвесена над масата в компанията на моите драсканици. Това малко ме окуражи и с олекнало сърце ударих първата четка.

Не бяха изминали повече от пет минути, когато забелязах как капациите се разтварят и се появява мутрата на някакъв тип. Беше наемателят, недообръснат, по потник, току-що излюпил се от леглото, от ония, дето представляват някаква фирма за целия район — неговата специалност бяха очилата.

— А, ти ли си... — каза. — Какво се бързикаш?

— Не си ли личи?

Той поклати подигравателно глава.

— Знаеш ли, не е лошо да побачкаш за разнообразие... После и ВЪТРЕ ли ще боядисваш?

— Да, започнете да местите мебелите.

Той се прозя, после ми предложи кафе. Поговорихме за това-онова и се захванах отново с бачкането. При всяко движение валякът засмукваше шумно въздуха, бих предпочел да работя с нещо по-тихо.

Времето течеше бавно и работата беше все така еднообразна, само дето се катерех и слизах по стълбата, а температурата се

покачваше. Не си давах много зор, чувствах се скован, бялото ме заслепяваше. Единственото досадно нещо беше струйката боя, която се стичаше по ръката ми, беше доста неприятно и каквото и да правех, не можех да се отърва от нея, гъделичкаше ме, сърбеше ме, направо се вкисвах. Да си кажа честно, бояджийството не е моя слабост, целият се изплескваш и бързо ти писва.

Но тази сутрин имах нужда точно от такова бачкане, за да се разсея. Исках да се усамотя. Дори забавих дишането си и притворих очи. Ефектът беше такъв, че не чух шума на мотора. Просто видях как Бети мина покрай мен с пикапа.

Сякаш ме прободоха с кама в корема. Тръгна си, помислих, това е, замина, изостави ме! Стана ми адски кофти, почувствах как изпадам в паника, но продължих още две-три секунди да боядисвам, докато мечето съвсем пресъхна. После захвърлих всичко и се втурнах към бунгалото, като се молах да не е офейкала наистина, още повече пък с колата на фирмата. Връхлетях вътре като див звяр, дишайки тежко, и ми бяха нужни няколко секунди, за да забележа, че нещата й си бяха по местата. Наложих се да придърпам един стол, краката не ме държаха. Трябваше съвсем да съм психясал, щом реагирах така. Изправих се отново, за да докосна пак дрехите й, късите й полички, тениските й, идваше ми да започна да си удрям шамари. Видях също, че малките ми бележници бяха грижливо подредени в един кашон. Изгълтах на един дъх голяма чаша вода и се заех отново с бачкането.

По-късно се върнах в бунгалото да хапна един залък, но тя още не се беше прибрала. Те винаги така пазаруват, помислих си, трябва им известно време. Изпържих си яйца, но не бях гладен, стаята ми изглеждаше особена без нея, кофти ми беше. Не можех пет минути да стоя на едно място. Измислих чиниите, после се възползвах от отсъствието й, за да вкарам обратно кашоните, които беше изхвърлила навън, и да сложа ред в стаята. И все пак чувствах, че нещо се е променило, нещата ми изглеждаха не така познати и дори атмосферата тук беше странна, още малко и щях да си помисля, че съм на гости при непознат. Чувството бе отвратително. Въпреки горещината предпочетох да се върна при четките — излязох от бунгалото заднишком.

Колкото и да си повтарях, че просто е отскочила до града да купи едно-друго, не успявах да се отърся от някакво чувство на

безпокойство, примесено с нервност. Боядисвах с бързи, резки движения и капчици боя летяха на всички страни. Струваше ми се, че съм хванал кожна болест. От време на време някоя кола минаваше по шосето и прекъсвах работа, за да я проследя с поглед от върха на стълбата. Над покривите виждах пътя километри напред, само някои клони ми пречеха. Сигурно приличах на дежурен матрос на скапана черупка, премятана от вълните в Саргасово море. Толкова напрегнато се взирах в шосето, че чак очите ме заболяха. И за пръв път мястото ми заприлича на пустиня, същинска дяволска дупка, сега разбирах какво искаше да каже Бети. Оттук нещата не изглеждаха розови. Моят рай приличаше на опърлена от слънцето пустош, място, което никой не би пожелал. Разбира се, всичко ми изглеждаше така, защото нея я нямаше, и аз започнах да се дразня при мисълта, че едно момиче е способно да ми отнеме света и да го обърне наопаки като ръкавица.

Когато видях най-сетне пикапът да се връща, подпрях валяка на стълбата и запалих цигара. Пейзажът бе възвърнал предишното си спокойствие, листата по клоните леко потрепваха, докато се отпусках блажено. Малко по малко нещата заемаха местата си. Известно време се борих с желанието да отида при нея и когато почувствах, че ще капитулирам, изстрелях едно яко дясно кроше в стената на бунгалото, кожата на юмрука ми цъфна, но имаше ефект — не слязох от стълбата.

Търговецът на очила излезе да види какво става, държеше в ръка някакво порнографско списание — успях да зърна две цици.

— Хей... ти ли вдигаш тоя джангър?

— Да... размазах един комар.

— Майтап ли си правиш с мен? По това време вече няма комари!

— Можете да се качите да проверите. Още виждам как крачката му потрепват сред локва кръв.

Той уморено махна с ръка. После нави на руло списанието и ме погледна през цайсите.

— Как е иначе... Гот ли е горе?...

— Прели малко се бях скапал, но чувствам как добрата ми форма се завръща на галоп.

— Питам се как може човек да се опълчи така цял ден на слънцето. Не ти завиждам на бачкането.

Върна се в бунгалото с голите мацки под мишница, а аз се върнах с удвоена енергия към боядисването. Работех като бесен,

усмихнат и със стиснати зъби.

Зарях бачкането по-рано от обикновено, но поне си доказах каквото си бях наумил, нямаше смисъл да прекалявам. Бях се превъзбудил от чакането и ми беше адски трудно да стигна нормално до бунгалото, чувствах как светкавици пронизват ръцете и краката ми, още малко и чашата щеше да прелее.

Едва бях отворил вратата и Бети се хвърли в обятията ми. Това направо ме довърши. Притиснах я до гърдите си и видях през рамото ѝ сложената за вечеря маса с огромен букет цветя в средата. Миришеше хубаво.

— Какво става? — попитах. — Да нямам рожден ден?

— Не. Малка вечеря за влюбени.

Целунах я по врата, без да се опитвам да разбера, не исках да задавам въпроси, всичко ми изглеждаше прекалено хубаво.

— Ела — каза тя. — Седни, ще ти сипя чаша студено вино.

Оставих се кротко на грижите ѝ, още бях под въздействието на изненадата. Усмихвах се, като се оглеждах наоколо, а винцето беше истинско чудо, сякаш създадено специално, за да бъде дегустирано под лъчите на залязващото слънце. Наистина страшно ги бива да ви отведат от Ада на Небето, мислех си аз, знаят как да го направят.

Докато тя отиде да хвърли едно око във фурната, сипах си още една чаша. Разправяше ми за разходката в града, обърната с гръб към мен, клекнала пред готварската печка, а късата ѝ жълта поличка се бе вирнала високо над бедрата и всеки момент щеше да се пръсне по шевовите. Слушах я разсеяно. Гледах едно птиче, кацнало на ръба на прозореца.

— След десет минути ще ядем! — обяви тя.

Дойде да седне на коленете ми и се чукнахме. Пуснах ѝ една ръка между бедрата. Това се казва тузарски живот. Надявах се, че се е сетила да вземе цигари. Много скоро започнах нервно да опипвам гашетата ѝ, но тя ме спря. Отдръпна се леко с пламнали очи.

— Чакай — каза, — остави ме да те погледам...

Бях на седмото небе. Оставих я да прекара ръце по лицето ми, без да трепна. Изглежда, това ѝ допадна. Отпих няколко големи глътки вино.

— Сега разбирам защо си се погребал тук — прошепна тя. — Защото е трябвало да напишеш това!

Нищо не отговорих, задоволих се само да се усмихна. Всъщност не беше както тя си го мислеше, не бях останал в тази дупка, за да пиша, дори през ум не ми е минавало подобно нещо. Не, това, което търсех тогава, беше спокойно кътче на слънце и далеч от хората, защото светът ме отегчаваше — какво да се прави, така си беше. Желанието да пиша дойде много по-късно, може би след година и без конкретна причина, подобни хрумвания сякаш ви спохождат след няколко месеца самота при условие, че все още усещате в себе си вкуса на белите нощи и ви се иска да чувствате, че живеете.

— Знаеш ли... трудно ми е да ти го обясня — добави тя. — Не можеш да си представиш какво изпитах. Дявол да го вземе, никога не съм чела подобно нещо! Толкова съм щастлива, че точно ти си го написал, о, моля те, целуни ме!

Намирах, че преувеличава, но не се оставих да ме молят. Температурата беше добра тази вечер. Потопих се в нея като в топла вана, ухаеща на канела, отпуснах се напълно. До крайчеца на прасците на краката.

Бети цяла сияеше, остроумна и съблазнителна, имах чувството, че съм излязъл в космоса и плувам в безвъздушното пространство. Чаках да преминем към скачването и да се приземим в леглото. Но тя се интересуваеше само от моите записки, от МОЯТА КНИГА, защо, как това, как онова, разбирах, че бях успял да я разтърся, да я съкруша със силата на мозъка си и тази мисъл ме правеше невероятно щастлив. Може би ако бях гений, щях да мога да я извадя от равновесие само с един поглед...

Опитвах се да охладя възторга ѝ, но беше невъзможно, тя просто ме изпиваше с разнежения си поглед и галеше писателските ми ръце. Очите ѝ блестяха като на момиче, счупило камък на две и намерило вътре диамант. Чувствах се като цар. Единственото петънце в тази картина бе чувството, че ме взема за някой друг. Но си казвах, че трябва все пак да се възползвам от случая, да пусна в ход едрия си писателски член и да почерпя вдъхновение в приказната дълбина на душата си. Животът е ресторант на самообслужване, трябва да умееш да грабнеш чинията, преди да се изплъзне под носа ти.

Към единайсет писателят започна да сдава багажа. Две бутилки вино, и вече едва се държеше на стола. Само гледаше втренчено момичето, не разбираше какво му говори, а и нямаше сили да я накара

да повтори. Виното го бе упоило, но също и безметежната нежност, усещането за щастие и най-вече това момиче с дългите черни коси, което поклащаше гърди пред него. Малко оставаше да му се прииска да препрочете всичките си записки, на които тя бе придала съвсем нов смисъл. В леглото той се забавляваше с гащетата ѝ, като се опитваше да ги смъкне със зъби. Тя го прегръщаше и го притискаше. Никога досега не го бе прегръщала така, това го караше да се чувства странно. Вкопчваше се в него, сякаш бяха преживели буря, с кръстосани на гърба му крака. Той бавно проникна в нея, загледан в очите ѝ, стиснал задника ѝ и захапал лекичко гърдите ѝ, докато в това време нощта напредваше. После пушиха. Бяха целите в пот. След малко момичето се изправи на лакът.

— Като си помисля, че седиш тук и боядисваш тези съборетини!

Писателят умееше да намери бързо точния отговор, това беше част от занаята:

— Е и?

— Ами мястото ти не е тук...

— Ами? Къде ми е мястото тогава?

— На първия ред — отсече тя.

— Много си мила. Само че светът не е бил скроен по моите мерки.

Тя възседна гърдите на писателя и улови главата му с ръце.

— Добре, ще видим дали е така... — каза.

Той не придаде значение на думите ѝ. Беше писател, а не ясновидец.

На другия ден собственикът цъфна точно когато си почивахме след обяд. Отидох да го посрещна на прага. Изглеждаше вкиснат, горещината явно не го бе щадила по пътя, беше пребледнял като мъртвец. Тъй като Бети още се излежаваше, не го поканих да влезе, дори леко го избутах навън, дребна работа, но може би точно това го вбеси, сигурно е искал да си облажи очите.

— Ама вие се подигравате с мен! — изписка той. — Значи сутрин трябва да идвам в десет и следобед в четири, така ли? По друго време никой да не ви безпокои!

— Извинете — казах, — но вечер работя, докато се стъмни. Уверявам ви, че се събират доста часове бачкане...

— Да, ясно ми е, че за всичко имате готов отговор.

— Лъжете се.

В този миг на прага се появи Бети. Беше облякла една моя тениска и току я придръпваше надолу, за да си покрие задника. Отправих към собственика поглед, изпълнен с омраза.

— С какво право му говорите с такъв тон? — попита тя.

— Бети, моля те — казах.

— Но това е самата истина — продължи тя, — какво си въобразявате?

Онзи направо онемя. Гледаше Бети, която продължаваше да подръпва тениската с настръхнали зърна на гърдите и с дълги голи бедра. Очите му щяха да изскочат. Изтри си лицето с кърпата.

— Не разговарям с вас — отреза я той.

— И слава Богу... Давате ли си сметка поне с кого говорите?

— Разбира се, с мой служител.

Тя избухна в смях.

— Твой служител? Жалко дърто нищожество! Пред теб е застанал най-големият писател от това поколение, загриваш ли?

— Бети, изсилваш се...

— Това хич не ме интересува — заяви собственикът.

Забелязах как Бети пребледня. Така беше кипнала, че пусна тениската и тя се издигна с двайсет сантиметра. Можеше да се види снопчето косми. Онзи тип не можеше да откъсне поглед от нея. На Бети ѝ бяха нужни няколко минути, за да разбере какво става.

— Какво си ме зяпнал... — изръмжа тя.

Онзи беше като хипнотизиран, хапеше си устните. Бети го блъсна в гърдите с юмрук и той излетя по стълбите заднишком.

— Какво, никога в живота си ли не си виждал жена? Да не вземеш да се гътнеш?

Тя тръгна след него както си беше по гол задник, още веднъж го блъсна назад, той се препъна, за малко да се просне, едва се задържа. Сега вече беше почервенял от гняв.

— Не понасям сексуални мании! — додаде тя.

Сцената изглеждаше толкова невероятна, а Бети бе така възбудена, че стоях като закотвен на верандата с увиснало чене. Собственикът беше позеленял от гняв, но отстъпваше назад на фона на синьото небе. Не можах да се сдържа да не се усмихна, особено когато той се просна в цял ръст на земята.

Изправи се бързо, като ми отправи последен поглед.

— Съветвам ви да се отървете от това момиче! — излая той, обърна се кръгом и потегли, защото Бети се готвеше отново да го нападне. Вдигаше след себе си облачета бял прах и от време на време изтупваше самото си с ръце.

Бети мина покрай мен все още разтреперана от ярост и влезе в бунгалото, без да каже дума. По-добре беше да се държа настрана от нея, да изчакам бурята да премине. В такъв момент и писателят би бил безпомощен. Декорът още веднъж се беше сменил и отново се бяхме озовали в старата миризлива дупка. Чух я как рита с крак стената. Време беше да се захвана с бачкането.

Цял следобед я дебнах от върха на стълбата. Достатъчно беше да се изправа на пръсти, за да погледна над покрива на номер две и да надникна през прозорците. Правех се на палячо, бях поне на петдесет метра, чувствах се на сигурно място. Питам се колко време е нужно на момиче като нея, за да миряса. Видях как няколко кашона отново

изхвърчаха през прозореца, но не и онзи с бележниците, той не. Ха-ха, рекох си аз, ХА-ХА!

Разбира се, бачкането не ми спореше, умът ми не беше в него. Работех вяло. Денят напредваше и тя беше седнала на масата, подпряла чело с ръце, и не помръдваше. Не знаех дали е на добре или напротив. Онзи тъпанар си беше получил заслуженото. А аз? Имах ли аз това, което заслужавах?

Заплахата на собственика не ми излизаше от главата, но си представих как давам под съд тоя малоумник и това малко ми повдигна самочувствието. Чувствах се скапан, сякаш бях настинал. А по ръцете ми се стичаха струи боя. Тъкмо свършвах бидона с боя, когато видях Бети да излиза на верандата. Скрих се зад покрива. Когато се осмелих отново да хвърля един поглед, тя бе стигнала края на алеята и завиваше зад ъгъла.

Питах се къде ли отива, започнах да мисля, като в същото време продължавах да боядисвам стената, пробвах всички възможни варианти. Но не ми остана време да се разтревожа, защото след малко тя вече се беше върнала. Дори не я видях да се приближава. Забелязах, че снове напред-назад из бунгалото, мярка се често пред прозорците. Не виждах добре какво прави, сякаш изтръсква нещо пред себе си.

Я гледай, казах си, май чисти с някакъв препарат. Може би лъска бунгалото, за да си успокои нервите. Предчувствах как стаята ще светне като малко слънце.

Поработих още, съвсем се бях успокоил. Слънцето залязваше, докато почиствах съвестно четките. Вече не беше така горещо. Изпих една бира с представителя на фирмата за очила, преди да се прибера. Небето бе необичайно червено. Запалих цигара и тръгнах бавно към бунгалото, като гледах краката си как пристъпват един подир друг. Бях на десетина метра от бараката, когато вдигнах глава. Видях Бети, застанала пред верандата. Спрях се. Двата ѝ куфара бяха до нея, а когато ме погледна, в очите ѝ имаше невероятна напрегнатост. Запитах се също какво ли прави със запалената газова лампа в ръка. Косите ѝ блестяха на залязващото слънце, в красотата ѝ имаше нещо диво, необуздало. Наоколо миришеше на бензин. Разбрах, че се кани да хвърли лампата в бунгалото. За десета част от секундата тази мисъл направо ме изпълни, после видях ръката ѝ да описва полукръг на фона на небето и лампата полетя като падаща звезда.

От бунгалото се чу само едно ВВЛЛУУУУУФФ! Беше като преддверието на ада. После тя грабна куфарите, а от прозорците лумнаха пламъци.

— Е, какво, идваш ли? — попита. — Махаме се оттук.

Събудих се, намръщен от тръскането, а и ми беше много горещо. Въздухът танцуваше като вихър над платформата на камионетката — трябва да беше около шест сутринта, едва бе почнало да зазорява. Бети спеше със стиснати юмруци. За нещастие бяхме попаднали на един, дето пренасяше чували с тор, а рано сутрин от тази миризма ми се повдигаше, чувствах се целият мръсен. Седалката до шофьора бе затрупана с големи пакети, затова трябваше да пътуваме на открито. Извадих пуловер от чантата и го облякох. Метнах нещо и върху раменете на Бети. В момента пътувахме през една гора и беше възхладно. Върховете на дърветата бяха тъй високо, че ми се завиваше свят. Шофьорът почука на задното стъкло. Беше младо момче, което ни качи на някаква бензиностанция, черпих го една бира. Връщаше се от селскостопанско изложение, доколкото разбрах.

Предложи ми кафе, идеше ми да го разцелувам. Грабнах термоса и си сипах няколко глътки. После изпуших първата цигара за деня, седнал върху един от чувалите, докато гледах как пътят бяга успоредно с нас. След още малко време не можах да се сдържа да не се засмея. Все едно, че отново са ми излезли младежки пъпки. Добре де, и така да е, не е болка за умиране, всъщност нищо не оставях след себе си, защото тя успя да пхне няколко ризи и записките ми в един от куфарите си. Просто намирах всичко това за забавно, липсваше ми само каскетът а ла Хенри Фонда. Като предвидливо момиче, Бети беше спасила от пожара и спестяванията ми, така че се чувствах, кажи-речи, богат, имахме с какво да изкараме месец-два и дори й бях казал — слушай, по дяволите, не сме принудени да се правим на идиоти по шосетата, можем да си платим пътуването, хич не ща да си давам зор. Но какво да се прави, тя намираше, че не можем да си позволим да харчим прекалено много. В никакъв случай, ще пътуваме на стоп, заяви категорично. Но истината беше, според мен, че това истински й допадаше. Тя просто искаше да остави след себе си купчина пепел и да тръгне да скита по пътищата както в доброто старо време. С този жест

държеше да подчертае значимостта на събитието. Не го направих на въпрос, защото ме беше хванала под ръка и нищо друго не ме интересуваше. Грабнах куфара и вдигнах палец, като се хилех подигравателно.

Вече два дни бяхме по пътищата, целите в прах. Започвах да съжалявам за душа. Сгърчих лице в грозна прозявка и Бети се събуди. В следващия миг беше вече в прегръдките ми и ме целуваше. Дори и да си бях напрегнал мозъка, нищо повече нямаше да поискам от небето. Достатъчно бе да я погледне човек, за да види колко е щастлива. Въпреки че не бях във възторг от идеята ѝ да смаем света, както казваше тя, приемах нещата, общо взето, добре. Човек може в краен случай да се примири с това скитане по пътищата, ако има до себе си готино маце.

Шофьорът спря да налее бензин, а ние в това време си купихме сандвичи и бира. Започваше отново да става горещо. От време на време камионетката вдигаше до сто километра в час, но въпреки това усещахме как слънцето прежуря кожата ни. Бети намираще всичко това за фантастично, вятъра, шосето, слънцето. Аз поклащах глава, изстрелвайки нагоре капачките от бирените шишета. Не можех да не си мисля за това, че вече щяхме да сме пристигнали, ако ме беше оставила да купя билети, а сега трябваше адски да заобикаляме, защото онзи искаше да се отбие при брат си, преди да се върне в града, а на нас не ни стискаше да изпуснем тази чудна камионетка. Той беше единственият, който спря да ни качи, и сега, след като беше в ръцете ни, не биваше да го изпускаме, докато не ни остави в града. Вярно, че не бързахме. Не гонехме Елдорадо.

Спряхме в някакво забутано селце и докато момчето гостуваше на брат си, ние се настанихме под един чадър и си поръчахме студени питиета. Докато Бети беше в тоалетната, аз почти задряхах на стола. Не виждах причина да се безпокоя за каквото и да било, светът ми изглеждаше все така нелеп. Мястото беше тихо и пусто.

Скоро потеглихме отново и трябваше търпеливо да изчакаме края на деня, за да зърнем най-сетне светлините на града. Бети се бе изправила и потръпваше от нетърпение.

— Даваш ли си сметка — казваше тя, — най-малко от три години не съм я виждала. Толкова е странно... За мен тя ще си остане винаги по-малката сестричка, разбираш ли...

Момчето ни остави на един кръстопът и докато ние с Бети слезем и вземем куфарите, отзад вече се бе строила цяла редица коли с натиснати клаксони, а главите на разни типове се подаваха навън. Бях позабравил всичко това, тази обстановка, миризмата на изгорели газове, светлините, лъскавите тротоари и шума на колите, от който човек не може да се отърве. Почувствах особена възбуда.

Вървахме известно време, тътрейки куфарите. Не бяха прекалено тежки, но все се намираше някой, който да се блъсне в тях, и най-вече бяха обеимисти. Единственото хубаво беше, че можехме да сядаме върху тях, докато чакахме да светне зелено и да пресечем. Бети не спираше да говори. Сякаш бе риба, която са пуснали обратно в морето, и не исках да ѝ развалям удоволствието. Не беше непосилна задача, въпреки че е истинско наказание да висиш пред всички тези светофари.

В този час хората бяха на улицата, връщаха се от бачкане. Всички шибани неоновии реклами започваха да трептят едновременно и трябваше да прекосяваме цели светлинни водопади с превити рамене и мигащи очи. От все сърце мразех всичко това, но присъствието на Бети до мен го правеше необичайно поносимо, всички тези идиотщини дори не ми вдигаха кръвното. И въпреки това повечето хора имаха скапани мутри, виждах, че нещата не се бяха променили.

Лиза, сестрата на Бети, живееше в относително спокойно кварталче. Малка едноетажна бяла къща с тераса от шест квадратни метра, която гледаше към пустеещи земи. Когато отвори вратата, в ръката си държеше пилешко крилце. Тукатси огладнях. Двете шумно се разцелуваха и Бети ни представи. Успях да различа дребно същество с хубав загар, което размахваше крилцето. Здравсти, Лиза, казах. Отвътре излезе доберман, който сечеше мрака с опашката си. Това е Бонго, каза тя и погали животното по главата. Бонго ме погледна, после се обърна към господарката си и накрая си заслужи пилешкото крилце. Винаги съм знаел, че светът е една зловеща шега.

Лиза живееше сама с Бонго сред невъобразим безпорядък, но къщата все пак беше приятна, пъстра, с куп джунджурии, разхвърляни навсякъде, сякаш ги бяха забравили. Тя носеше възкъсо кимоно и можах да забележа, че има хубави крака, но колкото до останалото, Бети решително я превъзхождаше, въпреки че беше с пет или шест

години по-възрастна. Отпуснах се на канапето, докато момичетата дърдореха, като от време на време носеха чаши и нещо за хапване.

Трябва да съм бил скапан, защото първата чаша порто премина направо в кръвта ми. За малко да настъпя кучето, като станах за тоалетната, виеше ми се свят. Отидох да си напръскам лицето с вода. Имах тридневна брада и прашни кръгове около очите, краката ми бяха омекнали, истински ангел на пътищата, развенчан от два пръста порто.

Когато се върнах, Бонго довършваше пилето, а Бети разказваше края на пътуването. Лиза плесна с ръце.

— Може да се каже, че идвате точно навреме! Горният апартамент е свободен от цяла седмица!

Бети изглеждаше направо стъписана. Бавно постави чашата си на масата.

— Какво... Искаш да кажеш, че горе няма никой и ти си съгласна да ни предоставиш апартамента под наем?

— Разбира се! Предпочитам на вас да го дам...

— О, Господи, сънувам ли? — каза Бети. — Та това е страхотно!

После скочи от мястото си и коленичи пред моя фотьойл. Питам се дали не си е сложила някакъв блестящ грим.

— Нали ти казах... Схващаш ли поне донякъде какво става? И на това ако не му казват късмет!

— Какво точно е станало? — попитах аз.

Бети облегна гърди на коленете ми.

— Ами става това, миличък, че сме в града само от час, а вече си намерихме страхотно апартаментче, падна ни направо от небето!

— Питай дали има широко легло — поинтересувах се.

Тя ме оципа по крака, после вдигнахме чашите. Не казах нищо, но бях съгласен с нея, че не се бяхме подредили лошо. В крайна сметка тя може би беше права. Нищо чудно пред нас да се опне един безгрижен живот. Започвах да се чувствам значително по-добре.

Бутилката не се задържа дълго. Не се тревожете, казах им аз и излязох. Спуснах се към ъгъла с високо вдигната глава и с ръце в джобовете. Бях забелязал няколко магазина по-надолу.

Влязох при бакалина: добър вечер на всички, казах. Мъжът беше сам зад касата, някакво старче с тиранти. Взех бутилка шампанско, малки сухи пасти и консерва за кучето. Старецът направи сметката, без да ме погледне, имаше съвсем заспал вид.

— Знаете ли — заговорих го аз, — сигурно ще се виждаме често занапред. Току-що се преместих в квартала...

Добрата новина не му направи особено впечатление. Подаде ми сметката, като се прозяваше. Платих.

— Много ви провървя — пошегувах се. — Всеки месец ще снасям при вас куп мангизи.

Дари ме с измъчена усмивка, но явно нямаше търпение да се омета. Лицето му имаше болезнено изражение, като на повечето хора по улицата, приличаше ми на нещо като проказа. Поколебах се, после взех още една бутилка, платих и си излязох.

Момичетата ме посрещнаха с радостни викове. Докато шампанското се лееше, заех се с консервата на кучето. Цяло кило яркорозов желиран пастет. Бонго ме гледаше, навел глава на една страна. Знаех, че е по-добре да спечелиш подобно животинче на своя страна, и си дадох сметка, че бях отбелязал точка в своя полза.

После отидохме да разгледаме апартамента. Изкачихме стълбата, която свързваше партера с горния етаж. Мина време, преди Лиза да успее да отключи, и това ни накара да се разсеем.

— Обикновено тази врата стои заключена — каза тя, — но сега ще можем да я оставяме отворена... Толкова съм доволна, понякога се чувствам малко самотна, нали разбирате...

Имаше спалня, стая с кухненски бокс в ъгъла и малка тераса, истински рай, а освен това и душ, инсталиран в гардеробна ниша. Докато момичетата постилаха чаршафите, излязох на терасата и се подпрях на балкона. Бонго стори същото. Изправен на задните си лапи, той беше висок почти колкото мен. Терасата гледаше към запустяло място, заградено с дървена ограда. От другата страна се виждаха съборетини, по-нататък в далечината имаше хълмове, по-черни от нощта, а в стаята момичетата се занасяха и пицяха пронизително. Пуших цигара, като се отпусках блажено, за да се потопя в тази атмосфера. От време на време намигвах на Бонго.

По-късно, когато се пъгнахме под завивките, Бети се притисна силно в мен и почти веднага заспа. Аз се заех да изучавам тавана. След известно време вече съвсем изгубих представа къде точно се намирам, но не сметнах за нужно да си напругам мозъка. Започнах да дишам с корема. Докато потъвах в съня, имах чувството, че бавно-бавно се пробуждам.

Не се заехме веднага да си търсим работа, не беше толкова спешно. Повечето време прекарвахме на терасата, разговаряхме с Лиза и Бонго, играехме карти, четяхме книжлета и така следобедите се изнизваха един след друг в почти плашещо спокойствие. Двете момичета не си спомняха някога да са се чувствали толкова добре. Бети бе адски почерняла, Лиза по-малко, защото през седмицата бачкаше, беше касиерка в универсален магазин. От време на време отивах да поиграя с Бонго на бурениясалото място, птиците хвъркваха в небето, Бети ни гледаше от балкона, махахме си с ръка, после тя изчезваше и чувах единствено тракането на пишещата машина и звънчето, когато стигаше края на реда.

Впрочем това малко ме дразнеше. Беше си наумила да препише целия ръкопис и после да го изпрати на някое издателство — света обърна, за да намери машина. Но аз бях написал всичко ей така, за удоволствие, а не за да се озова някой ден в клетката като див звяр, поне така си представях нещата. Бети подготвяше излизането ми на арената. Хвърлях пръчката на Бонго, докато си мислех за това, но не стигнах дотам, че съвсем да се вкисна, трябваше също да се мисли за вечерята, бях се нагърбил с лекота с това занимание. А когато един оправен тип има пред себе си целия ден, за да мисли за вечерята, способен е от нищо да направи чудеса. Приготвих дори един специалитет за Бонго, бяхме станали големи приятели.

Привечер, докато манджите се печеха, ние с кучето посрещяхме Лиза, а Бети продължаваше да пише с три или четири пръста под последните лъчи на залязващото слънце. Така ни оставаше още малко време до вечерята, тя правеше куп грешки и си отваряше двойна работа, но аз не се притеснявах. Бонго припикаше пред мен и хората ни правеха път, царско беше, винаги се намираше местенце за мен на пейката при автобусната спирка. Отдавна не бяхме имали толкова топла есен. После се изкачвахме спокойно до къщата с Лиза, носех нещата ѝ, и докато Бонго препикаваше колите, тя ми разказваше

живота си. Колкото до мен, няхах много нещо за разказване. Научих, че се омъжила съвсем млада и онзи тип умрял две години по-късно, не бе запазила от него особено ярък спомен, останали й бяха само Бонго и къщата и даваше под наем горния апартамент, за да изкара някак месеца. Впрочем бяхме се споразумели с нея по този въпрос. Навсякъде имаше разни неща за поправяне, една или друга повреда по водопровода и в електрическата инсталация. Изчислихме, че работата се равнява на три наема, и решихме да се споразумеем. Всички бяха доволни.

Вечер се опитвахме да хванем някой филм по телевизията, гледахме програмата докрай, до последната реклама, и се туткахме, докато се споразумеем кой ще стане да загаси телевизора. Трябваше да внимаваме да не се подхлъзнем на някоя бирена бутилка, а когато филмът беше много скапан, изключвахме апарата. Изваждахме картите или се мотаехме из апартамента, момичетата си говореха нещо, докато аз бърниках копчетата на радиото, за да хвана някоя святна станция, от време на време ми се приискваше да се разходим. Вземах си якето, без да кажа нито дума, и тръгнахме да обикаляме улиците в компанията на Бонго, който се моташе в краката ни. Момичетата обожаваха тези разходки. Смеяха се, когато им казвах, че се чувствам като плъх в кутия, въобще не ми вярваха. Въпреки това завивахме надясно, после пак надясно или дори наляво, а декорът си оставаше неизменно същият и капнали се връщахме. Беше разкошно за храносмилането, общо взето, едва бяхме затворили вратата зад себе си и започвахме да изваждаме всичките продукти от хладилника и да ги трупаме на масата. Когато Лиза се чувстваше уморена, качвахме се горе, но никога не си лягахме преди три-четири часа сутринта. Не беше лесно да си легнем рано, след като бяхме станали около обяд.

В случаите, когато не вършихме нито едно от тези неща и Бети беше във форма, тя сядаше отново пред машината. Аз се настанявах на терасата с Бонго на коленете и я гледах как се опитва да разчете записките ми, смръщила вежди. Питам се как съм успял да си намеря такова момиче, но от друга страна добре знаех, че и да се бях затрил на Северния полюс, непременно щях един ден да я срещна, както си скита по крайбрежните ледове с виещ се около шията ѝ син вятър. Много обичах да я гледам. Така успях почти да забравя кашата, която бяхме забъркали и оставили след себе си. Когато си мислех за

това, представях си цяла армия ченгета по петите ни, а обвитото в пламъци бунгало като надвиснал над главите ни меч. За щастие не си бях оставил адреса, виждах отново Анри и наемателите с осветени от пожара и разкривени от вълнение лица, чувах ги още как крещят, докато ние офейкваме с куфарите като след пладнешки обир. Когато чувах в далечината воя на сирените на полицейските коли, обръщах една чаша и след пет минути преставах да мисля за това, отново се залавях да гледам тази жена само на няколко метра от мен, която беше най-важното нещо в живота ми. В такъв момент ни най-малко не се безпокоях, че най-важното нещо в живота ми е една жена, напротив, бях очарован, някакъв нов полъх на времето ни бе потопил в тази атмосфера на безгрижие и простота. Понякога ставах да ѝ пусна една ръка и да видя докъде е стигнала.

— Как е? Още ли ти харесва? — питах.

— Не се безпокой, харесва ми.

— Дори да е така, пак няма да го публикуват.

— Шегуваш ли се?

— И все пак не е изключено.

— Бих искала да ми обясниш как може да се случи такова нещо.

— Бети, светът е непредсказуем.

— Не, ни най-малко. Достатъчно е да го надхитриш.

Това бе сериозен повод за размисъл. Връщах се на терасата и машината веднага започваше да трака отново, Бонго се настаняваше на коленете ми и всички звезди светваха над главата ми, като неспирно си бърбеха нещо.

Една сутрин, когато се събудих, реших да се заема сериозно с канализацията. Целунах Бети по челото, взех колата на Лиза и слязох в центъра да купя някои неща. На връщане бях натоварил няколко тръби, които стърчаха от багажника. Тъкмо бях започнал да ги разтоварвам, когато пред мен застана някаква лелка. На шията ѝ висеше златно кръстче.

— Извинете, господине... Вие водопроводчик ли сте?

— Зависи. Защо?

— Ами... кранът ми в кухнята... Вече цял месец се опитвам да извикам водопроводчик, но никой не си дава труда да дойде дотук да

го поправи... Само ако знаете какво ми е...

— Мога да си представя.

Тя докосна кръстчето, като гледаше в земята.

— А вие, господине... не бихте ли могли... знаете ли, това е работа за една минута...

Мислих две секунди и погледнах часовника си, като си давах вид на страшно зает.

— Разполагам с точно толкова време... Далече ли живеете?...

— Не, не, точно отсреща.

— Добре, само че трябва да побързаме.

Пресяхох улицата след нея, беше на около шейсет, с рокля, която й стигаше до средата на прасците. Беше типична къща на пенсионерка без материални затруднения. Плочките блестяха и навсякъде цареше тишина. Тънка струйка бистра вода лекичко се стичаше по емайла. Доближих се до умивалника и два-три пъти отворих и затворих крана. После се изправих с тежка въздишка.

— Ясна е работата. Резбата е отишла на кино. Често се случва.

— Ооо... Много ли е сериозно?

— По-лошо от това здраве му кажи, всичко трябва да се смени.

— О, Господи! И колко ще ми излезе?

Направих приблизително сметка наум и умножих сумата по две.

— Мили Боже!

— При това без таксата за повикване...

— А кога ще можете да свършите работата?

— Сега или никога. И не приемам чекове.

Върнах се под пара в къщата и събрах всички инструменти, които намерих. Обясних на Бети как стоят нещата. Тя сви рамене и отново заби поглед в тетрадките. След две секунди вече бях в колата. Паркирах неправилно до друга спряла кола, купих крана и се върнах при бабето.

— Няма да ме безпокоите — казах. — Свикнал съм да работя на спокойствие. Ако имам нужда от нещо, ще ви извикам...

Затворих се в кухнята и се захванах за работа. След един час вече бях подредил инструментите, бях изтрил и последната капка вода и минах през касата. Сестра Мария Магдалена беше на седмото небе. Кухнята й направо лъщеше.

— Младежо — каза, — няма да си тръгнете, без да сте ми оставили телефонния си номер. Да не чуе дяволът, но може отново да ми потрърбите...

После ме придружи до прага и ми маха с ръка, докато се прибрах у дома. Не бях недоволен от този ден.

Същата вечер, тъкмо когато наглеждах нещо на огъня, звънна телефонът. Бети слагаше масата. Лиза вдигна слушалката. В началото само слушаше, после каза две-три думи в отговор, преди да закрие слушалката с ръка и да се изхили.

— Нищо не разбирам, обаждат се бакалинът от ъгъла. Настоява да говори с водопроводчика.

Бети ме изгледа кръвнишки.

— Мисля, че теб търсят — каза. — Положително има нещо за отпушване.

Истината е, че слухът плъзна из квартала със скоростта на светлината. Изглежда, хората бързо бяха разпространили новината и си бяха записали телефонния ми номер. Питам се какво чакаха водопроводчиците, истинските, при наличието на всички тези съборетини, в които отвсякъде тече вода и където тръбите постоянно се запушват. Трябваше да поговоря с един професионалист, докато чаках една сутрин на опашка, за да купя два метра мед и коляно размер деветдесет, за да науча, че те изобщо не ебават да си губят времето с малки течове и дребни бързаници. Ще ти кажа нещо, продължи онзи, като сниши глас, когато ми телефонираха за теч, винаги гледам да разбера дали има шанс да ремонтирам цялата баня. Иначе хич не се захващам.

Веднага разбрах, че мога да се заема с добър бизнес: дребни поправки, които мога да претупам за пет минути, като искам да ми плащат в брой. За няколко дни си създадох име в квартала. Минавах за скъпчия, който обаче е бърз и ефикасен. Не ми трябваше много, за да проумея къде ми е силата, давах си сметка, че ако някой пипне грип, може да се съпротивлява, но ако кенефът се запуши, мърдаме няма. Стараех се да изцицам възможно най-високия хонорар. Надувах сметките както можех.

В продължение на петнайсет дни беше страхотно боричкане, после нещата се уталожиха, защото не си давах толкова зор. Отказвах всякакви поръчки сутрин. На Бети не ѝ беше приятно да ме вижда как

потеглям с нахлупена на главата шапка и със сандъчето с инструменти в ръка, това я изнервяше. Дори се скарахме по този повод една вечер, когато се прибрах съвсем скапан.

Връщах се от възможно най-гадното бачкане при един военен с бели коси и сини очи. Беше петата поправка за деня и бях направо гроги. Военният ме преведе през дълъг тъмен коридор, ботушите му трополяха по паркета, а аз вървах след него с приведени рамене. Като влязохме в кухнята, силна миризма на пържено и на изгорена пластмаса ме удари в носа, нещо кошмарно, едва си наложих да не се върна обратно. Но, така или иначе, това се случваше винаги когато отивах при клиент, винаги имаше един момент, в който ми се искаше да си плюя на петите. Все пак останах.

Онзи държеше в ръка нещо като камшик, посочи към умивалника, без да обели дума. Но към края на работния ден не ми пречеше, когато не ме заговаряха, даже си почивах така. Приближих се, като се стараех да вдишвам колкото може по-рядко. В умивалника имаше три полуразтопени целулоидни кукли, тръбата се беше запушила, всичко това плуваше в два-три сантиметра мазнина. Отворих шкафа под умивалника и като извадих кофата за боклук, можах да забележа, че тръбата е съвсем огъната, на места направо се е слепнала. Изправих се.

— С вряло олио ли сте направили това?

— Вижте какво, не ви дължа никакви обяснения — извряка онзи.
— Направете каквото е необходимо и да свършваме бързо!

— Хм... я не се горещете! Все ми е едно дали поливате вашите куклички с прегоряло олио. Всеки ден виждам и по-страшни неща. Само че трябва да знам дали през тръбата е минало нещо друго освен мазнина и разтопена пластмаса. Трябва да ми кажете.

Отговори отрицателно, като леко поклати глава, после ме остави сам. Възползвах се от случая, да запаля цигара. На пръв поглед работата не ми изглеждаше много сложна, просто трябваше да се смени една тръба, но, разбира се, нещата никога не са толкова прости, колкото си мислим. Пъхнах се отново под умивалника и забелязах, че въпросната тръба се вие настрани през още два шкафа, преди да се спусне надолу. Разбрах, че хубаво ще се позабавлявам, преди да успея да се справя с тази гадост.

Върнах се при колата, за да взема парче тръба. Имах от най-често срещащите се размери. Тръбите бяха закрепени на покрива и завързани в двата края за защитните буфери. Бети вдигаше очи към небето при тази гледка. Вях събрал цяла колекция по време на нощно посещение на един строеж и оттогава печалбите ми рязко нараснаха. Грабнах една бира под предната седалка и я изпих на един дъх, преди да се захвана с работа.

Трябваше ми един час, за да демонтирам старата тръба, още един, за да поставя новата, направо щях да откача. Пълзях на четири крака в долапите и непрекъснато се удрях някъде, от време на време спирах и затварях за миг очи. Все пак успях да се справя. Поех си въздух, като още се държах за умивалника, и се усмихнах на малките изтърбушени куклички. Хайде, старче, напъни се още малко, казах си аз, и край на бачкането за днес, момичетата сигурно са ти приготвили чаша с питие. Грабнах тръбата, отрязах около метър и я свързах със сифона. Бях започнал да подреждам инструментите, когато онзи с униформата се появи в кухнята. Не ме удостои с поглед, насочи се право към умивалника, за да провери дали всичко е както трябва. Подобни говеда направо ми лазят по нервите. Преметнах ремъка на сандъчето с инструментите през рамо, взех парчето тръба и го зачаках да излезе оттам. Изправи се много възбуден.

— Ама какво е това? — попита. — КАКВО ОЗНАЧАВА ТОВА?

Помислих си дали някой малък кръвоносен съд не се беше пръснал в носа му, докато висеше под умивалника. Запазих самообладание.

— Нещо човърка ли ви? — попитах.

Опита се да ми изстреля очите си в челото. Май си въобразяваше, че е още в колониите, готвеше се да накаже слугата туземец.

— Не, но вие направо се подигравате с мен! Тръбите ви не са стандартни!

— Моля?

— Да... Парчето тръба, което сте поставили ЕТО ТАМ, е част от телефонен кабел! ПИШЕ СИ отгоре!

Ново двајсет. Никога не бях обръщал внимание на това, но запазих самообладание.

— Изплашихте ме! — казах. — Не се безпокойте, тръбите са абсолютно същите... Всъщност всички умивалници в града са вързани с такива тръби, от десет години ги гледам. Качествена стока.

— Не, не, изключено! Не са СТАНДАРТНИ!

— Не се безпокойте...

— Не се опитвайте да ме баламосвате. Искам работата да бъде свършена както се полага!

Такива неща ми се случват винаги към края на работния ден, когато съм изцеден и никой не е склонен да отстъпи.

Прекарах пръсти през косата си.

— Слушайте — казах, — всеки е специалист в своята област. Аз не ви питам какви боеприпаси използвате, за да прочистите някой баир. Щом си служа с телефонни кабели, значи така трябва.

— От вас искам нормален монтаж по правилата, ясно ли е?

— А всичките тези свинцини, които правите в умивалника, сигурно и те са по правилата, а? Хайде, платете ми и не си блъскайте повече главата, тръбата няма да мръдне и след двайсет години.

— Хич не се надявайте! Няма да получите нито сантим, докато не смените всичко това!

Погледнах стария перко в очите и разбрах, че ще си загубя времето с него. Съвсем не държах да работя извънредно, исках да се кача в колата, да спусна стъклата и кротко да си се върна вкъщи, запалил цигара, нищо друго не ми трябваше. И така, приближих се до умивалника, сгънах колене и с все сила ритнах сифона. Успях да откъсна половината. Обърнах се да погледна перкото.

— Ето — казах. — Мисля, че нещо хлопа в мивката. Ще трябва да извикате водопроводчик.

Старецът ме плесна с камшика право през лицето. Усетих огнена диря от устата до ухото. Онзи ме гледаше с блеснали очи. Цапардосах го по челото с парче тръба. Отстъпи към стената и се облегна на нея, както се държеше с една ръка за сърцето. Не отидох да му донеса кутията с илачите, плюх си на петите.

През целия път чувствах как бузата ми гори. В огледалото за обратно виждане забелязах дълга моравочервена ивица, а устната ми се беше подула, това ме караше да изглеждам още по-окаян. Ударът, изглежда, бе предизвикал нещо като верижна реакция, която стана причина натрупаната от дни умора да избие изведнъж по лицето ми.

Не бях особено приятна гледка. На едно задръстване можах да разпозная наоколо всичките си събратя бачкатори, приличахме си, раните ни бяха почти еднакви, физиономии, опустошени от цяла седмица еднообразно бачкане, от умора, лишения, гняв и скука. Всеки път, когато светваше зелено, се придвижвахме напред с три метра, без да обелим дума.

Когато се прибрах, Бети веднага забеляза белега. Бузата ми беше подута и лъщеше. Не ми даде сърце да измисля някаква история, разказах ѝ всичко както си беше. После си сипах голяма чаша и тя веднага премина в настъпление:

— Ето какво става, когато човек по цял ден се прави на палячо. Неизбежно беше!

— По дяволите, Бети... какви ги разправяш?...

— Да прекарваш цели дни, коленичил под тези шибани умивалници в компанията на кофи за боклук, да отпушваш кенефи и да поставяш бидета...

— Хич не ми пука. Това е без значение.

Тя се приближи да ме огледа отблизо. Продължи с неестествено сладникав глас:

— Я ми кажи... знаеш ли какво правя в момента? Не знаеш, така ли? Е добре, преписвам ти книжката, толкова дни вече вися над нея, а понякога не мога и да спя заради написаното, ако искаш да знаеш...

Гласът ѝ бе станал горчив. Сипах си още една чаша и сграбчих шепа фъстъци. Тя не отделяше очи от мен.

— Убедена съм, че си голям писател. Поне съзнаваш ли го?

— Слушай, не започвай отново, уморен съм. Не разчитай на големия писател да ни нахрани. Прекалено много се вживяваш в тази работа и започваш да си въобразяваш някои неща.

— По дяволите! Не разбираш ли, че човек като теб не би трябвало да се принизява, не ти ли е ясно, че нямаш право да постъпваш така?

— Хей, Бети... Да не си откачила?

Тя ме сграбчи за ревера на якето, за малко да разлея скоча.

— Не аз, а ти! Нищо не разбираш! И направо се побелявам, като гледам с какво си губиш времето. Какво става с теб, защо не искаш да се погледнеш?

Не можах да се сдържа да не въздъхна. Не му се виждаше краят на този скапан ден.

— Бети... страхувам се, че ме вземаш за някой друг...

— Не, глупчо такъв! Вземам те за това, което си! Но не знаех, че си толкова задръстен! Бих предпочела да се шляеш или да се заплесваш по нещо, щеше да ми се струва нормално. Вместо това направо изтъпяваш с всички тези чешмени истории...

— В момента провеждам нещо като изследване на човешките отношения — казах. — Опитвам се да натрупам колкото се може повече сведения...

— Престани с твоите щуротии! Вече ти казах, че искам да мога да се гордея с теб, да ти се възхищавам, но всичко това сякаш въобще не те интересува, Бога ми, имам чувството, че го правиш нарочно, за да ме дразниш!

— Не, няма да направя и най-дребното нещо, с което да те подразня.

— Не бих казала, уверявам те. По дяволите, опитай се поне малко да ме разбереш. Нямаме време да играем петдесет роли в живота и не си мисли, че можеш да се измъкнеш с две-три жалки шмекерии. По-добре да се примириш с това положение веднъж завинаги. Ти си писател, а не водопроводчик.

— А къде е разликата? — попитах.

Гледахме се над масата. Тя ми хвърли такъв поглед, сякаш ме бе стиснала за гърлото.

— Ти май ще ми създадеш работа... Да, мисля, че е много възможно. Но сега нито ти, нито аз можем да направим нещо. Затова те предупреждавам, че няма да се дам така лесно, и като начало искам да ти кажа, че ми писна да живея с мъж, който се връща в седем часа вечерта и оставя с въздишка сандъчето с инструментите на масата, **ТОВА НАПРАВО МИ УБИВА САМОЧУВСТВИЕТО!** Представяш ли си как следобед, когато съм затънала до уши в книгата ти, звъни телефонът и ме питат къде си, защото нещо се разбираало в кенефа на някакъв тъпанар, представяш ли си как почти усещам вонята на лайната му?

— Слушай, не намираш ли, че преувеличаваш? Добре, че има водопроводчици на тоя свят. И освен това ще ти кажа, че предпочитам тази работа, отколкото да тъпея в някоя канцелария.

— О, Господи! Ти нищо не разбираш! Не ти ли е ясно, че с едната ръка ми изваждаш главата от водата, а с другата отново я натискаш вътре?

Щях да ѝ кажа, че това е доста вярна картина на живота, но се въздържах. Само поклатих глава и отидох да си наля чаша вода, гледайки навън през прозореца. Беше почти тъмно. Писателят не беше в блестяща форма, а водопроводчикът бе направо умрял.

След този разговор започнах да намалявам темпото, поне гледах да не работя следобед и резултатът не закъсня. Настъпи отново трайно хубаво време между Бети и мен, припомнихме си вкуса на спокойните дни, често си намигнахме. Водопроводчикът едва успяваше да се излюпи на развиделяване, когато писателят си беше легнал в три през нощта. Трябваше най-вече да внимава да не събуди Бети и да си свари кафе, без да забие нос в пода. Ченето му щеше да се откачи от прозевки, започваше да изплува на повърхността едва когато излезеше на улицата. Ремъкът на сандъчето с инструментите се врязваше дълбоко в рамото му.

Понякога, когато се връщаше вкъщи, Бети още спеше. Минаваше набързо през душа и я чакаше да се събуди, пушейки цигара до нея. Гледаше купчината листа до машината, вслушваше се в тишината или си играеше с чифт чорапогащи и слипове, захвърлени пред леглото.

Когато Бети се събуждаше, писателят се намираше насред сеанса по вътрешно виждане с едва забележима замечтана усмивка на устните. Обикновено се любеха, после закусваха. Хубаво си живееше писателят, чувстваше се само малко уморен и когато небето бе ясно, обичаше да си подремне на терасата и да слуша идващите от улицата шумове. Писателят беше окей. Никога не го тревожеха финансови проблеми. Мозъкът му бе празен. От време на време се питаше как беше успял да напише книга, това му изглеждаше нещо много далечно, и дали щеше да напише някога друга, наистина нямаше представа. Не обичаше да мисли за това. Когато Бети му зададе този въпрос, той загатна, че е напълно възможно, но през целия ден му беше кофти.

Когато стана от леглото на другата сутрин, водопроводчикът почувства, че този път махмурлукът е доста сериозен. Изчака клиентката да обърне гръб, за да избълва кафето във ваната, кожата му настръхна от драйфането. На моменти направо мразеше тоя скапаняк писателя.

На шега, на майтап, вечерите започнаха да захладняват и първите листа окапаха от дърветата и напълниха канавките. Бети се бе заела с последния ми бележник, докато аз продължавах да се занимавам с дребни поправки тук-там, за да осигуря жизнения минимум. Всичко вървеше добре, само дето сега се будех нощем, седях в тъмното с отворени очи и с пламнал мозък, въртях се в леглото, сякаш бях глътнал змия. Бях спретнал нов бележник и молив до леглото и достатъчно беше само да протегна ръка, за да ги взема, но този цирк продължаваше вече дни наред и колкото и да си измъчвах мозъка в търсене на каква да е мъничка идея, нищо не се пръкваше, ама направо нищо, и всяка нощ великият писател се просваше безпомощен на ринга. Дори не успяваше да потърси някоя станция на транзистора, глупакът му с глупак, и за това нямаше желание. И не можеше да разбере защо.

Опитвах се да се убедя, че е само временен умствен запек, и за да си освежа мозъка, занимавах се по малко с електричество следобедите — сменях жици, поставях по някой дериват или ключове с реле за регулиране силата на светлината, за да създам приятна атмосфера — ярка светлина вечер, а накрая едва мъждукаща, докато се любим. Но дори когато се залисвах с тези поправки, душата ми крееше и се налагаше да сядам, за да обърна една бира. Едва надвечер започвах да се чувствам добре, да се връщам към нормалното си състояние. Понякога бях дори весел, алкохолът ми подаваше ръка. Приближавах се до Бети и се навеждах над машината.

— Слушай, Бети... няма смисъл да си блъскаш главата, чувствам се съвсем изпразнен!

Ставаше ми весело от тази мисъл и удрях едно кроше на капака на машината.

— Хайде, хайде, седни — казваше тя — и престани с твоите щуротии, не знаеш какво говориш.

Отпусках се усмихнат на фотьойла и започвах да зяпам мухите. Когато времето беше хубаво, оставяхме вратата на терасата отворена и хвърлях навън празната бирена бутилка. Отвътре изплуваше все още същото послание: „Къде? Кога? Как?“, но никой не се притичваше на помощ, за да изкупи страданията на една клета душа. А всъщност исках толкова малко, някакви си две или три странички, за да стартирам, останалото беше моя работа. Сигурен бях, че ми е достатъчен само начален тласък. Предпочитах да обръщам всичко на шега, защото наистина беше тъпо. Бети клатеше глава усмихната.

След това се занимавах с приготвянето на яденето и грижите отлитаха, ходех на пазар с Бонго, свежият въздух ме събуждаше. А ако ми се случеше да изкрейзя отново, докато чупех яйца или печех чушки над пламъците, не го вземах толкова навътре, чаках да дойде моментът, в който ще седна на масата в компанията на двете момичета. Опитвах се да не изоставам от темпото им. Гледах ги как разговарят, как очите им стрелкат пламъчета. Обикновено се развихрях, докато приготвях сосовете, те намираха, че в това отношение съм гениален, и направо облизваха чиниите. Хората твърдяха, че и като водопроводчик съм гениален. А притежавах ли достатъчно хъс, за да стигна до крайност в усърдието? След всички тези безметежни години имах право да се питам какво става с мен. Все едно, че искаха от мен да подкарам стар, обрасъл в бурени локомотив; доста страшно ми се струваше.

В деня, в който Бети завърши преписването на книгата, направо ми прималя от новината. Усетих болки в краката. Когато ми го съобщи, бях се качил на един стол и бърниках някаква лампа, имах чувството, че ме удари ток. Слязох бавно от стола, като се вкопчих в облегалката. Дадох си вид на човек, който изпитва сдържан възторг.

— Дявол да го вземе, време беше... Ами тогава да отида да купя най-сетне едно домино.

Не слушах какво ми казва, нищо повече не чувах, тръгнах възможно най-спокойно да взема якето си — приличаше на сцена, в която актьорът е получил куршум в корема и отказва да се строполи на земята, — навлякох го и заслизах по стълбата, без да си поема дъх до вратата.

Излязох на улицата и закрачих. С падането на нощта бе излязъл лек ветрец, но скоро плувнах целият в пот и забавих крачка. Забелязах, че Бонго ме следва. От време на време ме изпреварваше, подтичвайки,

после ме изчакваше, не зная защо го правеше, във въздуха се носеше повеи на сляпо доверие и това изостряше нервите ми, а също и усещането за безтегловност.

Влязох в един бар и си поръчах текила, защото ефектът е бърз, имах нужда от нещо остро и силно като камшик. Винаги съм смятал, че крайт на щастливите дни е нещо, което човек трудно може да преглътне, поръчах още една чаша, след което се почувствах по-добре. Имаше някакъв тип до мен, беше поркан и ме гледаше настойчиво, като държеше чашата с две ръце. Когато видях, че се опитва да ме заговори, реших да му вдъхна малко повече решителност:

— Хайде, давай... каква ли тъпотия ще изплюеш?

Когато се измъкнах най-сетне от бара, почувствах се определено по-добре. Всички ние сме кой повече, кой по-малко луд, а животът е една безсмислена плетеница. За щастие оставах хубавите моменти, на всички им е ясно за какво намеквам, и нищо друго, но животът все пак си струва да бъде изживян, останалото няма никакво значение. Всъщност всичко би могло да се случи, без да се усети голяма разлика, бях убеден в преходността на нещата, заредил се бях вътрешно с половин бутилка текила, виждах палмите по улиците и вятърът преминаваше през мен.

Вкъщи ме очакваше изненада. Рус, полуоплешивял мъж на около четирийсет и пет, с малко „бойлерче“. Беше се настанил на любимото ми място с Лиза на коленете.

Разбира се, Лиза беше нормално момиче, с всичко, каквото ѝ се полага. Понякога не се връщаше през нощта, довтасваше едва към призори, за да се преоблече и да изпие едно кафе, преди да тръгне за работа. Мярвах я в кухнята, на едно момиче от пръв поглед му личи, когато се е чукало, и се радвах за нея, надявах се, че добре си е направила кефа, наслаждавах се на тези моменти на съучастничество, без да обеля дума. Това правеше деня ми по-приятен. Знаех, че съм галеник на съдбата. Понякога животът ми хвърляше шепа златен прах в очите. След това можех да понеса всичко, бяхме страхотно трио, нямах нищо против да бърникам всичките канали на града, само и само да мога да се спася към пет вечерта, да имам време да взема един душ, преди да ги видя и двете — едната ми предлага чаша, а другата няколко маслини.

Общо взето, Лиза не говореше много за мъжете, които срещаше, нито за тези, с които се чукаше, казваше, че не си струвало, и сменяше темата, смеейки се. Разбира се, никога не бе водила мъже вкъщи. Можеш да си сигурен, казваше, че този, който ще прекрачи прага на тази къща, ще превъзхожда с нещо останалите.

И така, направо онемях, когато онзи тип ме поздрави, като вдигна чаша. Беше отпуснал възела на връзката си и навил ръкавите на ризата. Съзнавах, че имам пред себе си рядка птица.

Лиза ни представи един на друг с блеснали очи и мъжът се втурна да ми стисне ръката, бузите му бяха червени, приличаше на плешиво бебе със сини очи.

— Всъщност — попита Бети — намери ли каквото търсеше?

— Ами да, но трябваше да пообиколя.

Лиза ми връчи една чаша. Мъжът ме погледна и се усмихна. Аз също се усмихнах. Много скоро вече владеех положението, той се казваше Едуар, но предпочиташе да го наричаме Еди, току-що бе отворил пицария в центъра, сменяше си колата на всеки шест месеца и се смееше шумно. Потеше се по малко и, изглежда, се чувстваше добре с нас. След час се държеше вече така, сякаш се познавахме от двайсет години. Хвана ме за ръката, докато момичетата разговаряха в кухненския бокс.

— А ти какво, приятел, казват, че пишеш романчета?

— Ами случва ми се от време на време — казах.

Намигна ми многозначително.

— Капят ли мангизи от това?

— Зависи, не е редовен доход.

— Положително е хитро измислено — заключи той. — Пишеш си спокойно историйката, без да си даваш зор, и после отиваш да си прибереш парите...

— Точно така.

— В кой жанр си се специализирал?

— Историческия роман.

През цялата вечер се питах как ли функционира мозъкът на едно момиче, чувствах с положителност, че нещо не разбирам в цялата тази работа. Питах се какво толкова намира в този Еди, който, освен че поркаше яко, разказваше, без да млъква, някакви истории и през цялото време се майтапеше. Безброй са вече случаите, в които животът

ми е поднасял изненади, но все още обичам да съм нащрек, все се намират две-три неща, които можеш да научиш. Това важи особено за Еди; оказа се, че първото ми впечатление е било погрешно, в действителност Еди беше истински ангел.

Както и да е, когато стигнахме до кифличките с ром, той направо ме беше замаял с приказките си. В крайна сметка не беше чак толкова неприятно. Малко шумна и идиотска обстановка, от време на време по някоя хубава пура, не беше чак толкова лошо. Еди бе донесъл шампанско, изстреля тапата към тавана, като в това време ме гледаше, и ми сипа голяма чаша.

— Хей, наистина съм доволен, че се разбираме добре четиримата, наистина е така, кълна ви се. Момичета, я ми подайте чашите си!

На другата сутрин беше неделя, Еди пристигна с голям куфар точно когато тримата закусвахме. Намигна ми и каза:

— Донесох някои неща. Бих искал да си се чувствам като у дома...

Извади от куфара две-три доста къси кимона, чехли и бельо за смяна. После отиде в банята и след трийсет секунди излезе оттам, преоблечен в кимоно. Момичетата му изръкопляскаха. Бонго вдигна глава да види какво става. Еди имаше къси, бели и невероятно окосмени крака, разпери ръце, за да можем пълноценно да се насладим на гледката.

— И вие трябва да се облечете така — засмя се той. — Това е единствената дреха, която признавам за вкъщи!

После седна при нас, сипа си кафе и започна да разправя нова история. Изпитах смътно желание да се пъхна отново в леглото.

В началото на следобеда двамата с Бети се посветихме на това да опаковаме екземплярите на ръкописа ми и да търсим адресите на издателите в телефонния указател. Но сега вече се бях примирил, приемах всичко с известно безразличие и дори ми се стори, че усетих малка искра в крайчеца на пръстите, докато пишех името на прочут издател. Изтегнах се на леглото с цигара в уста. Когато Бети дойде при мен, вече се чувствах съвсем добре. Усещах дори някаква необичайна лекота. Сякаш работех на бавни обороти.

Започнах да гледам Бети със странен поглед, като си играех с косите ѝ, когато чух шум по стълбите и след секунда пред мен цъфна

Еди, размахващ бутилка и чаши.

— Ей, вие двамата, стига сте се усамотявали. Още не съм ви разказал какво ми се случи...

По дяволите, Лиза... Какво те прихвана? — помислих си.

Малко по-късно той успя да ни накара да се качим в таратайката му и полетяхме към хиподрума. На небето имаше няколко малки облачета. Момичетата бяха възбудени и в продължение на километри радиото грочеше какви ли не реклами, докато Еди се майтапеше през целия път.

Пристигнахме за старта на третото надбягване. Еди изтича да купи билети, докато аз помъкнах момичетата към бара. Намирах конните състезания за много досадни, а и гледката бе неизменно същата. Хора тичаха към гишетата, коне препускаха, хора се връщаха към оградата, коне пристигаха и хора отново побягваха към гишетата. Тъпо като футболен мач. Общо взето, по време на последната отсечка Еди започваше да удря крошета във въздуха и ушите му почервенияха, в следващата секунда се хващаше за косите. Смачкваше билетите и ги хвърляше на земята, ругаейки.

— Не спечели ли? — попитах аз.

Когато се ометохме, небето беше почти розово и докато вървахме към колата, Еди си възвърна добрата форма. Дори беше успял да изчезне и да се върне с няколко порции пържени картофи.

И така, в началото той малко ми досаждаше, но достатъчно беше да не обръщам много внимание на приказките му и компанията му ставаше поносима. Мотаеше се из къщата, бръцолевеше какви ли не глупости на висок глас, без да се обръща към никого конкретно, от време на време го дарявах с по някоя усмивка... Сутрин не си даваше много зор, а вечер пристигаше към полунощ или към един, след като затвореше пицарията. Винаги носеше нещо за ядене и за пиене, вечеряхме заедно. Във финансово отношение това ядене, което ни падаше от небето, беше едно чудо. Еди все пак загрея две-три неща. Понякога правеше намеци като този:

— Знаеш ли, че вече не си спомням... Какви точно книжлета пишеше ти?

— Научна фантастика.

— А, да... И върви ли тая работа? Падат ли мангизи?

— Падат, но адски дълго трябва да чакаш, докато приключат продажбите. А понякога забравят да изпратят чек, но не се оплаквам...

— Казвам ти го, защото, ако междувременно си закъсал...

— Благодаря ти, не съм. В момента обмислям нещо ново, мисля, че ще го претупам по-лесно...

Или пък веднъж на разходка, момичетата се разхождаха по плажа, духаше силен вятър, а аз ги гледах, с Еди бяхме останали в колата с включена климатична инсталация.

— Може би трябва да промениш жанра — каза той. — Положително има книги, които се продават по-добре от други...

— Не, мисля, че това е просто въпрос на време.

— По дяволите, чакай, не мога да се сетя...

— Криминалета.

— Ами да... Абе сигурно от някои книги човек може да спечели милиони, а?

— О, като нищо, дори стотици милиони.

— А може би и милиарди?

— Да, има и такива случаи. Но за момента направо съм затънал в новата история, нямам време да мисля за друго...

И наистина всеки ден мислех за това. Всичките мангизи, с които разполагах, бяха в джобовете ми — няколко банкноти и два-три аванса, не би трябвало по никакъв начин да ни се случва нещо непредвидено или пък да ни се прииска да заминем някъде за събота и неделя, доста тъпо беше така. Малко повече от седмица, откак Бети беше свършила с преписването на ръкописа ми, и я виждах как се върти в кръг из къщата, по два пъти на ден си лакираше ноктите. Познавахме наизуст целия квартал, но въпреки това излизахме за мъничко следобед, да поразнообразим деня, правехме обиколка на уличките със стария Бонго.

Много не говорехме, тя имаше вид на човек, който непрекъснато мисли за нещо. Вървеше с ръце в джобовете и така се мотаехме под плахите лъчи на слънцето с вдигнати яки. От няколко дни времето бе станало доста гадно, но много не му обръщахме внимание, чак привечер, след като бяхме изминали километри. Ние с Бонго изплезвахме езици; колкото до нея, достатъчно беше да срещна дори за миг погледа ѝ, за да разбере, че би могла да измине същото разстояние на бегот без никакъв проблем. Мен животът ме приспиваше. При нея

беше точно обратното. Съчетание от вода и огън, идеалната комбинация, за да се изпари като дим.

Една вечер ми се видя толкова очарователна, докато се качвахме по стълбите, че я спрях на последните стъпала. Бях пуснал два пръста под полата ѝ и се готвех да сляза в ада, когато тя ме попита ни в клин, ни в ръкав:

— Какво мислиш за предложението на Еди?

— Хм...

— Каж ми какво мислиш НАИСТИНА!...

Току-що бяхме обърнали долу няколко бутилки кианти и щом се заизкачвахме по стълбите, погледнах краката ѝ, а те изпращаха посланията си право към мозъка ми. Влязохме, затворих вратата и я притиснах към стената. Имах желание да извърша спрямо нея някакво сексуално изстъпление, да разкъсам слиповете ѝ в леденото лунно сияние. Пуснах ѝ един език в ухото.

— Искам да чуя мнението ти — настоя тя. — Трябва да се разберем по този въпрос.

Пъхнах коляно между бедрата ѝ и я погалих по задника, като в същото време смучех зърната на гърдите ѝ.

— Не, почакай една секунда... Трябва да знам...

— Да, да... Какво казваш?

— Казвам, че в крайна сметка идеята на Еди не е толкова лоша, какво ще кажеш?

Питах се какво ли говори, тъкмо бях вдигнал полата ѝ над бедрата и установих, че е с чорапогащник на голо. Трудно ми беше да мисля за друго.

— Не мисли повече за нищо — казах.

Затворих ѝ човката с яростна целувка, но веднага след това тя отново пусна плочата:

— Бихме могли да опитаме, докато чакаме отговор за книгата, няма да ни отнеме кой знае колко време...

— Да, добре, съгласен съм... — казах аз. — Чакай, ела, нека поседнем на леглото...

Проснахме се на леглото. Това съвсем ме замая. Плъзнах ръце по найлона на чорапогащника, бедрата ѝ бяха топли и гладки.

— А и така ще поспестим някой и друг франк, не мислиш ли... Ще имаме време да се подготвим и ще можем да си купим няколко

парцалчета, вече нямаме какво да носим.

Извивах се неистово на леглото, за да си сваля панталоните, чувствах, че душата ѝ ми се изплъзва.

— Мислиш ли? — казах. — Мислиш ли?

— Убедена съм — отвърна тя. — Няма нищо по-лесно това, особено що се отнася до пиците.

Тя ме улови за косата точно когато се плъзгах надолу по корема ѝ, с 220 пулс във вените.

— Надявам се, че ми имаш доверие — каза.

— Разбира се — отвърнах.

Бети пхна главата ми между краката си и най-сетне се озовах извън борда.

Дръпнах вратичката, откъдето се изнасяха порциите, и наведох глава през отвора. За хиляден път ме удари в носа противната миризма на манджа, която се носеше в помещението. От друга страна, тук беше по-тихо, отколкото в залата, на всичкото отгоре беше петък вечер и всички се бяха развихрили. Наложих се дори да сложим още маси по ъглите. Погледнах Марио, надвесен над фурните, лицето му лъщеше от пот, а очите му бяха притворени.

— Още една с гъби и една обикновена — обявих аз.

Той никога не отговаряше, но човек можеше да е сигурен, че е запомнил поръчката, тези неща винаги се запечатваха в съзнанието му. Наведох се още по-ниско, за да взема една от миниатюрните бутилчици сан пелегрино, и я изпих на един дъх. От известно време направо го обожавах, само дето към края на работния ден се чувствах подут, унищожавах средно по трийсет-четирийсет на вечер. Еди си затваряше очите.

Той седеше на касата. Бети и аз обслужвахме клиентите в залата. Според мен нужни бяха поне четири души, за да се справят в най-натоварените часове, но бяхме само ние двамата и през цялото време препускахме, като крепяхме чиниите с пица високо над главите си. Към единайсет бях вече гроги. Но бутилките сан пелегрино бяха винаги подръка, а и бяхме сравнително добре платени, затова не протестирах.

Грабнах пиците, от които се вдигаше пара, и полетях към двете блондинки, които ги бяха поръчали. Не бяха лоши, но не ми беше до игри, не бях там, за да се забавлявам. Викаха ме отвсякъде. До неотдавна трябваше да напругам слух, за да проникна в тишината на нощта, можех да излизам на верандата и да усещам пространството около мен. Това ми се струваше нещо съвсем естествено. А сега трябваше да бъда нащрек и да се провирам между масите сред шума от чинии и разговори на висок глас.

Бети понасяше напрежението далеч по-добре от мен, справяше се направо отлично. Понякога, като се разминавахме, тя ми намигаше и това ми вдъхваше сили, стараех се да не забелязвам слепените ѝ от потта кичури — коса, не държах особено на тази гледка. От време на време ѝ запалвах една цигара и я оставях да гори на пепелника пред гишето за чиниите, надявах се, че ще има време да смукне два-три пъти и че ще си мисли за мен. Разбирах, че невинаги става точно така.

Вече почти цяла седмица бачкахме така, но мисля, че никога преди това не е имало толкова хора. Вече не знаех кое първо да направя, чувствах се съвсем капнал, не усещах нищо, едва успявах да си държа очите отворени, когато трябваше да прибера бакшишите. Направо ми призляваше, като гледах хората, които чакаха прави на входа — това означаваше, че бачкането съвсем не беше към края си, а от миризмата на аншоа вече ми се повдигаше. Тъкмо потапах вафличките в една мелба с праскови, когато Бети се приближи до мен. Въпреки глъчката и целия този цирк около нас успя да ми каже две думи на ухото:

— По дяволите. Заеми се с номер пет или ще изхвърля лелката през прозореца!

— Какво е направила?...

— Мисля, че иска да ме накара да кипна.

Отидох да видя за какво става дума. Бяха двама на въпросната маса: възрастен тип с приведени рамене и жена на около четирийсет, но на ръба на пропастта. Явно преди малко бе излязла от фризьорския салон, типична мръсница със суха като вафла слива.

— А, ето ви и вас! — каза тя. — Ама каква идиотка е онази!... Поръчвам ѝ пица с аншоа, а тя ми носи с шунка! Прибирайте веднага това пред мен!

— Не обичате ли шунка? — полюбопитствах аз.

Не отговори нищо, изглежда ме кръвнишки, докато си палеше цигара, след което изстреля дима през носа си. Грабнах пицата с усмивка на уста и се насочих към кухнята. По пътя се разминах с Бети, прииска ми се да я притисна нежно до себе си и да я накарам да забрави онази тъпанарка, но го отложих за по-късно.

— Е какво, стана ли ти ясно с кого си имаме работа? — попита.

— Напълно.

— А преди това трябваше да ѝ сменям приборите заради някаква капчица вода върху вилицата!

— Държи се така, защото си най-красивата тук — казах.

Това я накара да се усмихне и аз я заобиколих, за да вляза в кухнята. Марио правеше гримаси с юмруци на кръста, пиците цвърчаха върху печката и в помещението се носеше облак мазна пара. И най-дребните предмети изглеждаха обвити в светло сияние.

— Дойде да се проветриш ли? — попита той.

— Малка корекция — казах.

Отидох в ъгъла при боклука — три огромни кофи с дръжки, направо отвратителни. Седнах отгоре, грабнах една вилица от купа мръсни прибори и изстъргах пицата до кокал, като изчистих шунката. После взех две-три парченца домати и се зах да реставрирам пицата. Не беше трудно с домати, хората най-често оставят точно тях, но видях зор, докато открия четири рибки аншоа, да не говорим за лъщящата дантела от настъргано сирене, която трябваше да мина под чучура заради пепелта от цигари. Марио ме гледаше с ококорени очи, беше се заинатил да се справи с кичур коса, който непрекъснато падаше на челото му.

— Не мога да разбера какво вършиш... — подметна.

Лепнах всичките продукти едни върху други и му подадох тази прелест.

— Пусни я за пет минути във фурната — казах.

— О, по дяволите!... — изруга той, клатейки глава. Отвори вратата на фурната и за миг останахме така пред пламъците, като присвихме очи.

— Някои заслужават да плюскат такива работи — казах.

— Прав си. Да ти кажа, направо съм скапан тази вечер...

— Мисля, че ще трябва да издържим още поне час, старче.

Взех лицата и я занесох на лелката. Сложих я внимателно на масата. Човек би се обзаложил, че е нова-новеничка, хрупкава, ароматна и всичко останало. Лелката се направи, че не ме забелязва. Изчаках да видя как първата хапка минава между устните ѝ и се почувствах отмъстен.

Издържахме още час на това адско темпо, наложи се дори Еди да ни се притече на помощ, после залата постепенно се опразни и можахме да отдъхнем. Запалихме ПЪРВАТА цигара за вечерта.

— Наистина си я бива! — каза Бети.

Беше се облегнала на стената и дълго задържаеше дима в дробовите си. Седяхме в едно ъгълче, откъдето никой от залата не можеше да ни види. Изведнъж тя ми се видя стара и съсипана — понякога умората прави живота тъжен и мъчителен, неизбежно е. Отправих бледа усмивка към тавана. В известен смисъл това, че все още се държахме на крака, беше добро постижение. Всяко бачкане бе за мен повод да се уверя, че човек е надарен със свръхестествена издръжливост, на живота не му е никак лесно да го събори. Взех остатъка от цигарата, който Бети ми подаваше. Хубаво беше, направо божествено.

Оставаше само да сервираме няколко десерта, две-три джаджи от сорта „фламбирани банани“ или нещо такова. След което край за днес, щяхме да се настаним на задната седалка, а Еди щеше да седне на кормилото. Вече я виждах как сваля обувките си и отпуска глава на коленете ми, а аз притискам чело в стъклото, гледам празните улици, като се мъча да измисля първото изречение на моя роман.

Сред клиентите, които хич не бързаха да се ометат, беше и лелката с дъртия. Той почти не беше хапнал, но затова пък жената се беше наплюскала за двама, а и беше поркана, очите ѝ блестяха. Беше вече на третото си кафе.

Това, което последва, е изцяло по моя вина. Работният ден бе практически приключен и аз се отпуснах, оставих Бети да се оправя в залата и да подсеца закъснелите с някое по-рязко движение на парцала. Ама и от мен по-голям глупак няма. Усетих как ледена струйка пот се стича по кръста ми само част от секундата, преди бурята да избухне. След което се чу страхотен шум от счупени чинии.

Когато се обърнах, Бети и онази лелка се бяха изправили една срещу друга, а масата бе преобърната. Бети беше бледа като мъртвец, а лелката бе пламнала като пърхащ на слънцето мак.

— Мамка ти! — изрева онази. — Искam веднага да видя шефа, чувате ли?!

Еди кацна при нас, като правеше разни гримаси и не знаеше къде да дене ръцете си. Никой не помръдваше в залата, малкото останали клиенти бяха доволни, че не са си похарчили парите напразно. Собственикът на едно заведение винаги е в много деликатно

положение, когато някой от хората му се кара с клиентите. Еди се чувстваше в небрано лозе.

— Хайде, хайде, спокойно... Какво става? — изстена той.

Лелката се тресеше от гняв, яростта почти я задушаваше.

— Става това, че обслужването е ужасно през цялата вечер, и на всичкото отгоре тази повлекана отказва да ми донесе мантото! Питам се, къде сме попаднали?

Нейният човек гледаше тъжно настрани. Бети изглеждаше направо сащисана. Хвърлих парцала на земята и се приближих. Обърнах се към Еди:

— Всичко е наред. Ще пишеш всичко на моя сметка, а те да се омитат. После ще ти обясня...

— По дяволите! Това е върхът! — процеди жената. — Бих искала да зная кой командва в тая долна кръчма!

— Добре, добре, какъв цвят ви е мантото? — попитах.

— Я си налягайте парцалите! — посъветва ме тя.

— А вие по-леко...

— Достатъчно! Махайте се от главата ми!

След тези думи Бети нададе нещо като хъркащ злокобен вик, почти животински, направо да ти смрази кръвта. Едва успях да я видя как сграбчва вилицата от съседната маса, залата сякаш светна цялата и тя се метна към лелката със скоростта на светкавица.

Заби й свирепо вилицата в ръката. Онази извреця. Бети изтръгна вилицата и я заби малко по-горе. Лелката политна назад, като се препъна в един стол, а ръката ѝ беше цялата в кръв. Всички бяха като парализирани или пък всичко стана прекалено бързо. Жената почна неистово да крещи, когато видя как Бети връхлита отново с насочена напред вилица и се опитва се да се покатери на гърба ѝ.

Стори ми се, че в този момент бе непоносимо горещо. Това напълно ме извади от вцепенението, в което се намирах. Успях да уловя Бети с две ръце, преди да е направила още някоя щуротия, дръпнах я назад с всички сили и се изтърколихме на земята под една маса. Мускулите ѝ бяха страшно напрегнати, имах чувството, че съм политнал на пода, прегърнал бронзова статуя. Когато очите ни се срещнаха, видях, че тя не ме е познала, и в следващия миг усетих силно пробождање в гърба си. Ужасно ме заболя. Но успях да уловя

ръката ѝ и я извих, за да я накарам да пусне вилицата. Лъскава и окървавена, тя издрънча на плочките като паднала от небето.

Хората около нас веднага се размърдаха, виждах най-вече краката им, но мозъкът ми вече нищо не приемаше, усещах как Бети трепери до мен и това направо ме поболяваше.

— Бети — казах, — свърши се... Успокой се, свърши се...

Продължавах да притискам ръцете ѝ към пода, а тя клатеше глава и стенеше. Нищо не разбирах, давах си само сметка, че не можех да я пусна, почувствах се нещастен.

Еди надзърна под масата, можах да видя и други мутри, които надничаха зад него. Успях да направя така, че никой да не я вижда, и погледнах отчаяно Еди.

— Еди, моля те... Изкарай ги оттук...!

— По дяволите, какво стана? — попита той.

— Трябва да остане на спокойствие... **ЕДИ, РАЗКАРАЙ ВСИЧКИ ТЕЗИ ХОРА!**

Той се изправи и го чух как се разправя с клиентите и ги избутва навън, страшният Еди, чудесният Еди, разбирах добре, че задачата, която му бях поставил, не е лека. Когато им подхвърлиш някой кокал, хората озверяват като кучета. Бети клатеше глава като метроном, докато аз мънках най-невъзможните щуротии от рода на: как си, маце, добре ли ти е?

Чух вратата да хлопва, после Еди се върна да види има ли нещо ново. Приклекнала до масата, видът на Бети наистина бе окаян.

— Дявол да го вземе! Какво ѝ стана? — попита той.

— Нищо ѝ няма... ще се успокои. Ще остана при нея.

— Трябва да ѝ наквасим лицето.

— Да... Да, ще го направя. Остави ме.

— Искаш ли да ти помогна с нещо?

— Не, няма нужда... Няма нужда.

— Добре. Тогава ще ви чакам в колата.

— Недей, излишно е. Не се безпокой, аз ще заключа. Връщай се у дома. По дяволите, Еди, остави ме сам с нея!

Той остана така още миг, после ме докосна по рамото и се изправи.

— Ще изляза през кухнята — каза. — Ще заключа след Марио.

Преди да тръгне, загаси светлините в залата, остави само една лампа зад барчето. Чух ги да приказват за секунда в кухнята, после вратата към двора хлопна. Тишина заля ресторанта като разтопена смола.

Тя вече не клатеше глава, но чувствах под себе си как тялото ѝ се е вцепенило като камък, беше почти плашещо, имах чувството, че съм легнал на релсите на железопътна линия. Пуснах я внимателно и понеже тя не реагира, плъзнах се до нея, забелязах, че бяхме вир-вода от пот. Плочките на пода бяха ледени, мръсни, покрити с фасове, истинска мечта.

Докоснах рамото ѝ, прекрасното ѝ рамо, но не се получи очакваният ефект. Всъщност резултатът беше дори ужасяващ. Ръката ми бе задействала нещо в мозъка ѝ. Все едно, че ме бяха намушкали с кама под масата.

Залепих се за гърба ѝ и я погалих лекичко, но напразно. Лежеше свита на кравай, с разпилени по мръсния под коси, притиснала юмруци до устата си. Плачеше, стенеше. Коремът ѝ се разтърсваше от конвулсии, сякаш вътре бе затворена животинка. Останахме още малко така под бледата светлина от улицата, която се отразяваше на пода, сякаш цялата мъка на света се бе струпала под тази маса. Бях съкрушен, беше ми писнало. Излишно бе да ѝ говоря, бях опитал всичко, гласът ми не притежаваше някаква магическа сила. Тъжна констатация за един писател. Дори не знаех дали тя усеща, че съм до нея.

Когато се почувствах съвсем изцеден, станах и се залових да местя масата. Адски трудно ми беше да повдигна Бети, сякаш тежеше триста килограма, и залитнах; когато минавах край касата, предизвиках паника сред бутилките, но това ми беше последна грижа. Подпрях се на неръждаемия умивалник и пуснах студената вода.

Нека Бог ми прости, но навих косите ѝ в ръката си, направо обожавах косите ѝ, и когато почувствах, че я държа здраво, пъхнах главата ѝ под чешмата.

Преброих бавно до десет, докато тя се дърпаше. Водата пръскаше навсякъде. Адски гадно ми беше това занимание, но не знаех друг начин, въпреки че твърде малко неща знаех, въобще не разбирах от жени, нищичко не знаех, ама съвсем нищичко...

Оставих я да си поеме дъх, после я пуснах. Изкашля се силно, преди да се нахвърли върху мен.

— Мръсник такъв! — изкрещя. — Боклук!

Шамарът, който ми удари, беше направо зашеметяващ. Избегнах втори подобен, както и ритника в краката. Тя отметна косите си назад и ме погледна, преди да се строполи до бара и да зариде неудържимо. Този път не се разтревожих, видях, че нервите ѝ бяха почнали да се отпускат. Сега трябваше само малко да изчакам. Възползвах се от паузата, за да пъхна една чаша под обърнатите наопаки бутилки с дозатор, натиснах джаджата два-три пъти и хоп-хоп-хоп, готово... Изгълтах питието, отметнал глава назад, и постепенно се облегнах на стената със затворени очи. Беше ми писнало да я слушам как плаче, исках да се съвзема малко.

Отдъхнах си за секунда, но се облегнах, без да искам, на раната, и подскочих. Върнах се при бутилката с уиски, стиснал зъби. След като напълних догоре две чаши, пъхнах се до нея. Пресегнах се над рамото ѝ и погледнах искрящата на светлината чаша, преди да я сваля.

Сега тя сумтеше, явно беше по-добре. Седеше със свити към гърдите крака, с опряно в коленете чело, а косите ѝ закриваха лицето. Разтворих ги с пръст, за да ѝ предложи едната чаша. Поклати глава. Останах с осиротялото уиски в ръка и си протегнах напред краката, за да се почувствам по-удобно. Бях преминал стадия на умората и имах чувството, че се нося неусетно по течението, предпочитах го пред положението, в което се намирах преди час, бях направо изстискан, но поне краят му се виждаше. Целунах я леко по шията. Само допреди малко бе ледена, сега животът отново се бе върнал в тялото ѝ. Изгълтах питието си, за да отпразнувам събитието, от това по-лесно нямаше.

— Общо взето, хората се свличат от другата страна на бара — казах. — Доволен съм, че се отличих с нещо.

Онази нощ правих любов с Бети с непозната дотогава ярост. Като по чудо попаднахме на едно такси, като излизахме от ресторанта, и през целия път я притисках до себе си, адски силно я стисках. Заобиколихме, за да не се натъкнем на Лиза и Еди, но къщата бе тъмна и смълчана, можахме да се насочим направо към леглото. Успяхме да разменим само две-три думи, а после си наваксахме другояче — няколко пъти го блъсках неистово в дъното на влагалището ѝ.

Само че веднага след това тя заспа и аз останах сам в мрака, с широко отворени очи. Въобще не ми се спеше, бях напълно скапан, но не можех да затворя очи. Дълго мислих за случилото се. Стигнах до заключението, че онази лелка си получи заслуженото, а станалото е без значение. Бети просто беше момиче, което не трябва да изнервяш. А и петък вечер винаги е така, направо ад. Станах да се изпикая и изведнъж се разповръщах. Дявол да го вземе, казах си, ето защо не мога да заспя. Изплакнах си устата и се върнах в леглото. Само след минута вече се унесох в безметежен сън. Намирах се в джунглата. Изгубен дълбоко нейде в джунглата. И валеше дъжд, какъвто никога преди не бях виждал.

На другата сутрин се събудих сравнително рано и станах безшумно, за да я оставя да поспи. Слязох долу. Лиза беше тръгнала вече на работа, но Еди закусваше, разтворил пред себе си вестник. Беше облякъл червено кимоно с по една бяла птица от двете страни, много успокоително действаше.

— Ти ли си? — каза. — Здравсти.

— Здравей — отговорих.

Настаних се пред него и си сипах чаша кафе. Бонго дойде при мен и отпусна глава на коленете ми.

— Е, и? — попита той. — Как е тя, спи ли?

— Разбира се, че спи. Какво друго?

Той взе вестника, сгъна го на осем и го запрати в ъгъла. Наведе се леко над масата.

— Можеш ли да ми обясниш какво я прихвана вчера? Видя ли всичко?

— По дяволите, на теб никога ли не ти е причернявало? На всичкото отгоре току-що прочете тоя клюкарник. Не виждаш ли, че светът е кървава баня, а ти си седнал да вдигаш гири, задето цапардоса една откачалка, която от самото начало трябваше да удуша!

Той прекара ръка по лицето си, като продължаваше да се усмихва, но ми беше ясно, че нещо го безпокои. Изпих си спокойно кафето.

— Може да се каже, че успя да ми изкара акъла — добави той.

— Беше направо капнала, дявол да го вземе, не е трудно за разбиране!

— Знаеш ли, точно я гледах, когато обърна масата. Само да я беше видял... наистина ме изплаши, ако щеш вярвай...

— Разбира се, тя не е от момичетата, които се оставят да ги тъпчат. Знаеш, че си е такава...

— Мен ако питаш, заведи я някъде да си почине, когато получиш мангизите за книгите...

— А, пак ли?!... Престани да ми лазиш по нервите с тоя номер. Не съм писал КНИГИ, написах ЕДНА книга, направил съм го само веднъж в живота си и даже не знаех дали бих могъл да започна отново. В този момент може би някакъв тип разлиства страниците на моя ръкопис в кабинета си, но това съвсем не означава, че книгата ми ще бъде издадена. Така че... не очаквам пари за момента.

— По дяволите, а пък аз мислех, че...

— Ами, нищо подобно... не е това, което си мислиш. Бети съвсем случайно попадна на ръкописа един ден и оттогава си е наумила, че съм гений, и не се отказва от тази мисъл. Еди, погледни ме, оттогава не съм написал нито ред, абсолютно нищо, чуваш ли ме, Еди, и ето докъде я докарахме. Чакаме отговор и знам, че тя мисли за това от сутрин до вечер. Цялата тази история я изнервя, разбираш ли?

— А защо не пишеш следобед? Все пак имаш свободно време...

— Ако се нуждая от нещо, то не е от време. Започваш да ми досаждаш. Чуден човек си, Еди.

— Какво има? Не се ли чувстваш спокоен тук?

— Не, не става дума за това.

— Ами за какво тогава?...

— Откъде да знам? Може би, би трябвало да дочакам да ме осени божията благодат... знам ли?

Трябваше да минат няколко дни, преди да се изличат и последните следи от тази история. Всяка вечер се скъсвах от бачкане в пицарията, поемах три четвърти от поръчки и непрекъснато търчах напред-назад. Когато виждах да пристига някой глупак или досадница, заемах се с тях и не оставях Бети да припари наблизко. Общо взето, в края на работното време бях вече блед като платно и Бети ми казваше!

— Ами ти си се побъркал, какво става с теб... Не дойде дори да изпушиш една цигара, докато аз си стоя със скръстени ръце!

— О! Искане ми се да изкрейзя малко, това е всичко.

— Аз пък мисля, че по-скоро се страхуваш да не повторя онзи номер...

— Бети, говориш глупости... Не си втълпявай подобно нещо.

— Във всеки случай въобще не се чувствам скапана. Не ти ли се иска да се върнем пеша?

— Разбира се, че ми се иска. Чудесна идея!

Направих знак на Еди и красивата му удобна кола потегли безшумно в нощта. Имах чувството, че съм станал жертва на някаква илюзия, краката ми бяха като подкосени. Доста път трябваше да бием до нас. За да си вдъхна кураж, си казвах, че пътят към Небето сигурно е още по-тежък. Пъхнах ръце в джобовете, вдигнах яката и се понесохме напред. Малкия гений го боляха краката, а главата му беше съвсем празна. Въпреки това добре се справях. Единственото, което ме вълнуваше, беше каква разлика вижда тя между сервитьор и водопроводчик, но тази мисъл съвсем не ми попречи да заспя. С нея имах чувството, че непрекъснато трябва да преоткривам нещата. Но така или иначе, нямах нищо по-неотложно за момента.

Една сутрин не я намерих до себе си, като се събудих. Беше минало обяд и бях спал като труп. Изпих едно кафе прав до прозореца, като гледах улицата. Времето бе хубаво, светлината ослепително бяла, но усещах през стъклата студения въздух. Отидох да хвърля един поглед долу, беше само Бонго, легнал пред вратата. Попитах го добре ли е и се качих отново горе. Тишината в къщата ме объркваше. Отидох да взема един душ. Едва когато излязох от банята, забелязах плика на маса.

Беше отворен. Отгоре бе напечатано името на подателя, името на издателя с красиви завъртулки. И моето име беше изписано долу вдясно, с по-дребни букви, просто беше тракнато на машина. Ето че и това стана! — казах си аз. Ето първия отговор. Грабнах сгънатото в плика листче.

Отговорът беше не. Съжаляваме, но не. Много му харесвали идеите ми, обясняваше онзи тип, но стилът ми бил непоносим. „Вие решително излизате извън терена на литературата.“ Опитах се да разбера какво точно е искал да каже и също за какви идеи намекуваше, но не беше възможно да се изяснят нещата. Сложих листа обратно в плика и реших да се избърсна.

Не знам как стават тези работи, но в момента, в който се видях в огледалото, се сетих за Бети. Започна да ми става кофти. Явно беше отворила първа писмото, лесно можех да си я представя как къса плика с разтуптяно сърце, потръпваща от надежда, и накрая онзи тип, който изказва своите съжаления, докато в това време светът наоколо се сгромолясва.

— О, по дяволите! Не може да бъде! — промълвих аз.

Подпрях се на умивалника и затворих очи. Ами тогава къде беше тя сега, какво ли още ѝ е минало през главата? Виждах я как тича по улиците, този образ се врязва в мозъка ми като ледено острие, тя си пробиваше път, като разбутваше минувачите, а колите удряха спирачки до дупка, когато се появяваше по средата на улицата, после хукваше отново с разкривено от ужасяваща гримаса лице. И причината за всичко това бях аз, аз и тази смехория, пръкнала се от мозъка ми, всички тези безсънни нощи, през които ковях и точех острието, което сега пробощдаше корема ми. Защо бе всичко? Защо ние самите сме винаги изворът на нещастията, които ни сполетяват? Стоях така, адски вкиснат, напълно излязъл от релси, когато тя пристигна. Беше свежа, пърхаща и издокарана, истинска кралица със замръзнал нос.

— Ху, ху... — каза тя. — Дявол да го вземе, започва да става студено! Ама какво ти е на теб? Да можеше само да си видиш кахърната физиономия!

— Не... Просто току-що ставам. Не те чух да се качваш по стълбите.

— От възрастта е. Започваш да оглушаваш.

— Ами да... Най-тъжното е, че занапред ще става все по-зле.

Правех се на хитър, но бях объркан. Толкова бях убеден, че е стенала или крещяла, научавайки новината, че не можех да преглътна насмешливото и спокойно изражение на лицето ѝ. За всеки случай се отпуснах на първия попаднал стол, наведох се назад, за да взема една бира от хладилника. Може би беше някакво чудо, защо не, може би имаше шанс едно на милиард тя да го приеме откъм забавната страна. Бирата ми подежда като цяла опаковка амфетамин. Чувствах как устата ми странно се сгърчва, нещо средно между усмивка и тик.

— А разходката... — казах. — Хубаво ли се разходи?...

— Чудно. Потичах, за да се стопля. Погледни ушите ми, пипни ги, направо са премръзнали!

Имаше и още една хипотеза, може би просто се майтапеше с мен. Но по дяволите, казах си, ПО ДЯВОЛИТЕ, та нали все пак го е прочела това проклето писмо, за какво е целият този цирк? Какво още чака, за да избухне в плач и да изхвърли през прозореца всичките мебели? Вече нищо не разбирах.

Докоснах ушите ѝ, но вече дори не знаех защо го правя, тя ухаеше на свеж въздух, този съживяващ полъх на улиците, а аз все така

стисках ушите ѝ.

— Ето, видя ли... Замръзнали са, нали?

Пуснах ги. Вместо това обгърнах ханша ѝ с ръце, после опрях чело в корема ѝ. Слънчев лъч проникна през прозореца и кацна на бузата ми. Тя ме погали по главата. Когато понечих да целуна ръката ѝ, забелязах нещо — пръстите ѝ бяха яркочервени. Това ми се стори толкова странно, че отстъпих назад.

— Но какво е това? Какво е това, малката?

Тя изсумтя нещо, загледана в тавана.

— Ами нищо особено... Боя, червена боя.

В мозъка ми засвятка тревожен сигнал. Пълен срыв. Имах чувството, че машината започва да се движи прекалено бързо, но не посегнах към спирачките.

— Как така боя? Искаш да кажеш, че рано сутринта си ходила да боядисваш?

В погледа ѝ проблесна светлинка, тя застина, леко усмихната.

— Ами да, побоядисвах малко — каза звънко. — Потренирах!

Почти се задуших от някакво невероятно просветление.

— По дяволите, Бети... Не е възможно да си го направила, нали?...

Тя се усмихна открито, но общото впечатление нагарчаше.

— Напротив, направих го.

Поклатих глава, като гледах в земята, а отблясъци от светлината затанцуваха пред очите ми.

— Не, не може да бъде... — казах. — Не е възможно!

— И какво толкова е станало? Не обичаш ли червения цвят?

— Но защо е всичко това?

— Не мога да ти отговоря, просто така. Отразява ми се добре.

Станах и започнах да ръкомахам около масата.

— Значи всеки път, когато някой издател отхвърли книгата ми, ти ще му нацапаш къщата с червена боя, така ли?

— Ами да, много е възможно. Искаше ми се да си там, за да видиш физиономииите на онези типове в канцелариите!

— Честна дума, адски шантаво е!

Треперех от гняв и от възхищение. Тя разтърси коси, смеейки се.

— Човек трябва да умее да се забавлява. Не можеш да си представиш колко ми беше добре!

Тя съблече якето и свали шала, който се виеше като многоцветна змия около врата ѝ.

— Доця ми се кафе — добави. — Майната му, трябва да си измия ръцете, видя ли ги на какво приличат?

Приблжих се до прозореца и повдигнах завесата с един пръст.

— Я кажи, никой ли не тръгна подире ти? Сигурна ли си, че не са те проследили?

— Не, те бяха направо сацисани. Никой не може да отлепи задник от фотьойла.

— Следващия път сигурно цял батальон ченгета ще обкръжи къщата. Представям си гледката оттук.

— Дявол да го вземе, ти винаги мислиш най-лошото!

— Ами да, разбира се, сигурно не съм наред. Ти си на път да пребоядисаш половината град в червено, но аз не трябва да се тревожа!

— Слушай — въздъхна тя. — Трябва да има поне елементарна справедливост, не мислиш ли? Няма да се оставя непрекъснато да ми тровят живота, без да направя нищо!

На другия ден историята се появи във вестника, на последната страница. Свидетели разказваха как се появила „някаква фурия, въоръжена с две бомбички с блажна боя“. Репортерът завършваше с уточнението, че още никой не бил поел отговорността за този атентат. Изрязах съобщението и го пхнах в портфейла си, върнах вестника при другите, докато продавачът беше с гръб към мен, останалото не ме интересуваше. Купих си цигари и дъвка и излязох.

Бети ме чакаше точно отсреща, седнала на една тераса пред чаша топло какао, от което се вдигаше пара. Времето беше хубаво, един слънчев лъч я караше да примижава, стоеше така с ръце в джобовете и с вдигната яка на якето. Забавих крачка, докато се приближавах към нея, толкова беше красива, никога нямаше да се уморя да я гледам и тази мисъл ме накара да се усмихна в утринната светлина, сякаш бях стъпил върху пачка с банкноти.

— Недей да бързаш — казах. — Ще тръгнем, когато поискаш.

Тя се наведе напред, за да ме целуне по устата, после грабна какаото. Не бързахме за никъде, бяхме решили да позяпаме витрините и да си купим едно-друго, за да не ни тракат зъбите от студ през зимата. Из улиците вече кръстосваха вълци, диви котки и сребърни

лисици и на повечето минувачи им бяха почервенели бузите, а това беше признак, че температурата спада и че продавачите на кожени палта щяха да си позлатят топките.

Разкарвахме се хванати под ръка около час, без да намерим това, което търсим, но и без да знаем какво точно искаме, а продавачките въздишаха, като ни виждаха да си тръгваме с празни ръце, преди да се заловят да сгъват отново цялата камара дрехи, които бяха свалили за нас от рафтовете.

Накрая влязохме в един голям магазин, имах чувството, че съм се приземил в огромна кутия локум, оставена отворена на слънцето. Стиснах зъби заради тихата парфюмирана музика, която се носеше във въздуха — хич не ми се искаше да вдишвам през устата всичко това, ама наистина съвсем не издържах. Но не направих никакъв коментар, компенсирах донякъде щетите, като зажавах две парчета дъвка с хлорофил, и последвах Бети сред щандовете за жени.

Нямаше много хора и аз бях единственият мъж наоколо. Помотах се известно време в отделението за женско бельо, като разглеждах някои неща на светлината и проучвах новите системи за закопчаване. Приличаше на пътешествие в мъгла, само дето отговорничката на щанда беше по-скоро пазителка на ада — около петдесетте, с изгорено от изкуственото къдрене чело, от онези, дето са се чукали два или три пъти през целия си скапан живот и после правят всичко, за да го забравят. Всеки път, когато ръката ми потъваше в някоя кошница, пълна с гащи, или пък имах нещастieto да изпробвам ластика на някои пликчета, тя се опитваше да ме разстреля с поглед, но аз неизменно ѝ пробутвах една от моите безсмъртни усмивки. Накрая, когато тръгна към мен, лицето ѝ бе алено като Христовата кръв.

— Е, добре, кажете ми какво точно търсите. Може би бих могла да ви помогна?

— Зависи — казах. — Искам да купя пликчета за майка ми. Но трябва да са такива, че космите да прозират през тях...

Тя изпусна някакво комично стенание, но нямаше време да видя продължението, защото точно в този момент Бети ме хвана за ръката.

— Какви ги вършиш? — попита. — Ела с мен, трябва да пробвам някои неща.

Носеше цял куп шарени дрехи и докато се насочвахме към кабините за проба, хвърлих едно око на етикета, който висеше от

дрехите. Като видях цената, щях направо да се просна на земята като повалено от гръмотевица дърво. После се изхилих.

— Сигурно бъркат нещо. Та толкова човек може да спечели за петнайсет дни яко бачкане!

— Зависи кой — отговори тя.

Висях пред кабината, сякаш ме беше оставила на слънце — гологлав, с отмалели крака. Не се чувствах, много добре, сигурно нямах в джобовете си достатъчно пари, за да платя и половината от дрехите, които беше грабнала. Бедното ми момиче, въобще не си даваше сметка. Питах се дали щях да съумея да я утеша с нещо друго освен една посърнала усмивка. Добре разбирах, че светът още не е в краката ни. Чувах как Бети пъшка и шава зад завесата.

— Как е? — попитах. — Знаеш ли, не си блъскай толкова главата... На момичета като теб им трябва съвсем малко, за да изглеждат добре облечени.

Тя дръпна завесата и като я погледнах, направо се шашнах. Беше навлякла дрехите една върху друга, приличаше на стокилограмова мадама с хлътнали бузи и решителен поглед.

— О, по дяволите... Не... — казах.

Бързо дръпнах отново завесата и се огледах наоколо да видя не са ли ни забелязали. Сега вече дишах през устата. Завесата се отвори почти веднага.

— Не ставай глупав — процеди тя. — След трийсет секунди сме вън.

— Бети, моля те, няма да мине номерът. Сигурен съм, че ще ни хванат...

— Ха, ха — изсмя се тя. — Шегуваш ли се? Точно нас ли ще хванат? — Отправи ми трескав поглед, като ме улови за ръката. — Добре, сега тръгваме! — добави. — Но опитай се все пак да изглеждаш по-безразличен.

Имах чувството, че прекосявам оризова плантация със скрити зад дърветата виетнамци — сигурен бях, че ни дебнат, и ми идеше да изругая: ПОКАЖЕТЕ СЕ, СБИРЩИНА БОКЛУЦИ, И ДА СВЪРШВАМЕ ПО-БЪРЗО! Адски трудно ми бе да местя крака, нещо като малария сгърчваше червата ми. Колкото повече се приближавахме към изхода, толкова по-силно ставаше напрежението. Ушите на Бети

бяха почервенели, а моите бучаха. Дявол да го вземе, казах си, не повече от два или три метра, и ще можем да се приберем вкъщи!

Светлината, която идваше отвън, изглеждаше направо ослепителна. Разтърси ме нервен смях, когато Бети протегна ръка към вратата. В крайна сметка изживяването бе по-скоро опияняващо. Вървах по петите ѝ, готов да натисна газта до дупка. Единият ѝ крак беше вече на улицата, когато усетих как една ръка ме сграбчва за рамото. Край, свършено е с мен, прекалено глупаво е, помислих аз и си представих как кръвта ми бликва на всички страни и опръсква поляната.

— НЕ МЪРДАЙТЕ! СПРЕТЕ! — казваше ръката.

Бети прелетя през прага като реактивен самолет.

— Не спирай! Светни му един! — посъветва ме тя.

Но аз се обърнах като някакъв идиот, без да знам защо. Във всеки от нас е стаено неосъзнато влечение към поражението. Мъжът имаше две ръце, два крака и значка и сигурно беше помислил, че се каня да приведа съвета на Бети в изпълнение. Лъжеше се, намирах се по-скоро в състояние на шок, войната бе свършила за мен и възнамерявах да му припомня Женевските споразумения. Това не попречи на този мръсник да вземе преднина и той ми изпрати право кроше в дясното око. Главата ми щеше да се пръсне, замахах с ръце и полетях назад. От удара вратата се отвори, преплетох крака и се приземих на улицата по гръб. Погледнах за миг небето, после главата на онзи се откри над мен като атомен облак. Виждах само с едното око и кадрите преминаха ускорено като в ням филм. Мъжът се наведе, за да ме хване за якето.

— Хайде, ставай! — каза.

Няколко души се бяха спрели на тротоара. Представлението беше безплатно. Вкопчих се в ръката на мъжа, докато ме изправяше; готвех се да защита честта си в последен опит за съпротива, като го ритна яко с крак слепешката, но не се наложи. Едно дебело момиче се появи изневиделица зад него и го цапардоса отривисто, както беше още надвесен над мен. Политнах отново назад, а мъжът се разплъоска като печена ябълка на вратата на една паркирала кола. Един слънчев лъч ме заслепи. Дебелата мацка ми подаде ръка.

— Не си мой тип — подхвърлих.

— Това ще видим по-късно — отговори тя. — Да се спасяваме!

Изправих се и препуснах след нея. Дългите ѝ черни коси се развяваха на вятъра като пиратско знаме.

— Хей, Бети... ти ли си... — попитах. — Ти ли си, Бети?

Взех една бира и седнах на стола, докато тя приготвяше компреси и събличаше всичките дрехи, които бяха на нея. Окоето ми приличаше на неразположена актиния. До гуша ми беше дошло от всички тези щуротии.

— До гуша ми дойде от всички тези щуротии — казах.

Тя застана пред мен с компреса. Седна на коленете ми и го постави върху окоето ми.

— Зная защо си изнервен — заяви. — Защото се би...

— Майтапиш се, не съм се бил. Само дете ми натресоха един юмрук в мутрата.

— Добре де, да не е дошъл краят на света... Не личи много, знаеш ли... Само малко е подуто...

— Ами да, съвсем леко е почервенияло и това е!

Погледнах я с единственото око, което ми беше останало. Усмиваше се, да, точно така, усмиваше се и нищо не можех да направя срещу това, светът загубваше всякакво значение и ми се отщяваше да я упреквам в каквото и да било. Можех да помърморя, колкото да си придам важност, но отровата вече бе проникнала в мозъка ми — колко струваше този изсушен и невзрачен свят в сравнение с нея, какво друго имаше смисъл, освен косите ѝ, дробовите ѝ, коленете ѝ и всичко останало, щях ли да бъда в състояние да създам нещо друго, не притежавах ли вече нещо огромно, нещо тъй живо? Благодарение на нея на моменти имах чувството, че не съм съвсем излишен, и, естествено, бях готов да платя висока цена за всичко това. Не че бях отъждествил света с Бети, просто нямах какво да правя в него. Тя се усмиваше и гневът ми се изпаряваше като мокра следа от крак под палещите лъчи на слънцето — това всеки път ме поразяваше. Не вярвах на очите си.

Тя навлече един от парцалите, които беше свила, и започна да се върти около мен, като заемаше различни пози.

— Е, какво ще кажеш? Как ме намираш?

Първо допих бирата. След това разнежено прошепнах:

— Бих искал да мога да те гледам и с двете си очи.

Когато получих шестото писмо с отказ на издател, разбрах, че книгата ми никога няма да бъде публикувана. Но Бети не можа да го разбере. И този път цели два дни не обели дума, гледаше мрачно и каквото и да й разправях, нямаше ефект, просто не ме слушаше. Всеки път веднага опаковаше ръкописа и го изпращаше на нов адрес. Чудесно е така, казвах си аз, все едно си се сдобил с абонаментна карта, за да си получаващ редовно порцийката страдание, да изпиеш чашата с отрова до дъно. Разбира се, не й казвах тези неща и хубавото ми романче все повече линееше. Но не то ме тревожеше, безпокоях се за Бети. Беше се отказала да маца с червено тези хора и аз се тревожех, като виждах, че сега задържа всичко в себе си.

Еди полагаше големи усилия, за да разведри обстановката в такива моменти. Непрекъснато бръщолевеше нещо и пълнеше къщата с цветя, като ме гледаше въпросително, но нищо не се получаваше. Мисля, че ако бях изпитал нужда от истински приятел, щях да избира него, но човек не може да има всичко в живота, а и аз не можех да предложа много нещо в замяна.

Лиза беше чудесна, кротка и изпълнена с разбиране, какво ли не правеше, за да я поразее. Всичко беше напразно. Всеки път, когато намирахме някой от ръкописите ми смачкан в пощенската кутия, поглеждахме към небето и въздишахме. Пак се почваше отначало.

На всичкото отгоре навън беше адски студ и по улиците духаше пронизващ вятър. Наближаваше Коледа. Когато се събудихме една сутрин, навън вилнееше снежна буря. Предната вечер бяхме джапали в калта. Понякога животът в града ми тежеше. Най-красивите ми сънища ме отвеждаха в затънтени кътчета, в тихи цветни пустини, където можех да оставя погледът ми да се рее, следвайки линията на хоризонта, и спокойно да мисля за новия си роман или за вечерята, или пък да се вслушвам в първите крясъци на някоя връхлетяла от мрака нощна птица.

Прекрасно разбирах какво не беше в ред с Бети — този проклет роман я приковаваше на едно място, връзваше ѝ ръцете и краката. Беше като див кон, който си е скъсал мускула на крака, като е прескачал преграда от кремък, и сега се мъчи да се изправи. Това, което си бе представяла като слънчева поляна, се бе оказало всъщност тъжно и мрачно ограждение, а на нея неподвижността не ѝ говореше нищо, не беше създадена за нея. Но въпреки това се бе вкопчила в това състояние с всички сили, сърцето ѝ бе изпълнено с ярост и с всеки изминал ден бездействието все повече я смазваше. Болеше ме, като я гледах така, но нищо не можех да направя, тя се бе окопала в едно непристъпно място, където нищо и никой не можеше вече да я достигне. В такива моменти вземах една бира и се задълбавах в кръстословиците от седмицата, така поне бях сигурен, че няма да ме закача. Все пак стоях наблизко в случай, че има нужда от мен. Очакването беше най-лошото, което можеше да я сполети. А написването на тази книга бе положително най-голямата дивотия в живота ми.

В известен смисъл можех да си представя какво чувства тя всеки път, когато едно от тези писма с отказ кацваше вкъщи с всичките последствия, и понеже започвах вече да я опознавам, намирах, че го понася по-скоро добре. Сигурно не беше лесно всеки път да се оставяш да ти изтръгнат ръка или крак и просто да стискаш зъби, без да кажеш нищо. Колкото до мен, имах си каквото ми беше нужно и от цялата работа не ми ставаше нито студено, нито топло, все едно, че получавах новини от планетата Марс, и това съвсем не ми пречеше да заспя, нито пък да се събудя сутринта до нея, не виждах връзката между написаното от мен и книжлето, което разни типове редовно хвърляха в кошчето за боклук. Чувствах се малко в положението на човек, който се опитва да пласира бански костюми на зиморничави ескимоси, без да знае нито дума на техния език.

Всъщност единствената ми надежда беше Бети накрая да се умори от всичко това, да прати по дяволите писателя и нещата да си бъдат както в началото — да се гощаваме с мексикански специалитети на слънце и да излизаме на верандата с ведра душа, като хвърляме по някой поглед към придобилия отново ясни контури свят. Може би подобно нещо би могло да се случи, може би надеждата щеше накрая да загние и да падне някоя сутрин като сух клон, не беше невъзможно,

не. Само че трябваше един от тези жалки глупаци да дойде и да ни подпали чергата и само като помисля за това, си казвам, че онова нищожество не си получи и една десета от заслуженото.

И така, за шести път бяха отхвърлили книгата ми и по лицето на Бети бе започнало да се появява нещо като усмивка след два дни депресия. Къщата малко по малко се връщаше към живот, парашутът се бе отворил и спокойно се носехме надолу. Първите признаци на разведряване ни караха да забравяме ядовете и точно приготвих едно убийствено кафе, когато Бети влезе с пощата. Имаше писмо. От известно време животът ми направо бе отровен от тези гнусни писма. Погледнах с отвращение отворения плик, който Бети държеше в ръка.

— Кафето е готово — казах. — Какво ново, красавице?

— Нищо особено — отговори тя.

Доближи се до мен, без да ме гледа, после пхна тая гадост в отвора на пуловера ми. Потупа два-три пъти леко мястото, където беше писмото, след което се обърна към прозореца и облегна чело на стъклото, без да добави нищо. Кафето завря. Изключих го. После взех писмото. Беше бланка с името и адреса на някакъв тип. Ето какво разправяше той:

Драги господине,

Вече цели два-сет години се занимавам с изчитане на ръкописи, изпратени до тази издателска къща. И повярвайте ми, през ръцете ми са минали и добри, и не толкова добри неща. Но все пак нищо не може да се сравни с това, което сте имали лошия вкус да ни изпратите.

Често ми се е случвало да пиша на непознати автори, за да изразя цялото възхищение, което съм изпитал към труда им. Обратното още никога не ми се беше случвало. Но вие, господине, вие преминавате всякакви граници.

Тъй като вашият стил в много отношения ми напомня за първите признаци на проказата, връщам ви с дълбоко отвращение това зловонно цвете, което ви се е представило като роман.

И понеже природата ражда понякога чудовищни неща, ще се съгласите с мен, че за един честен човек е

въпрос на дълг да сложи край на подобни аномалии. Разберете, че аз ще се заема с вашата реклама. Съжалявам все пак, че това нещо няма да може да се върне на мястото, което не е трябвало никога да напуска: имам предвид една блариста зона на вашия мозък.

Следваше нервен подпис, който пресичаше почти целия лист. Сгънах отново писмото и вяло го запратих под умивалника, като че ли беше долнопробен рекламен проспект. Заех се с кафето, като наблюдавах Бети с крайчеца на окото. Не беше помръднала, сякаш ѝ беше интересно да гледа какво става на улицата.

— Знаеш ли, това е част от играта — казах аз. — Винаги съществува риск да попаднеш на някой глупак. Неизбежно е...

Тя пропъди нещо във въздуха с раздражение.

— Добре, да не говорим повече за това — отсече. — Всъщност забравих да ти кажа...

— Да?

— Записах се за преглед при гинеколог.

— Хм, нещо не е в ред ли?...

— Трябва да ми види спиралата. Да провери дали не е спаднала.

— А, да...

— Не искаш ли да дойдеш с мен? Малко ще се проветрим...

— Разбира се. Ще те чакам. Освен това обожавам да прелиствам списанията от последните месеци. Действа ми успокоително.

Помислих си, че този път ще се отърва лесно. Това ме изпълни с неудържима радост. Този кретен с писмото адски ме беше изплашил.

— Към колко ще отидем? — попитах.

— Имам време точно колкото да си сложа малко крем на носа.

Не преувеличавам, когато казвам, че беше чудесна.

Навън грееше студено и пестеливо слънчице — възползвах се от случая, за да поема дълбоко въздух.

Малко по-късно пристигнахме при гинеколога. Това, което ме учуди, бе, че никъде нямаше табелка, но Бети вече бе натиснала звънеца с пръст и мозъкът ми явно работеше на бавни обороти. Отвори ми някакъв мъж по домашен халат, излязъл направо от „Хиляда и една нощ“ — платът трептеше като сребриста повърхност на езеро. Косата

по слепоочията на Чаровния принц бе прошарена, а в зъбите си стискаше дълга лула от слонова кост. Като ни видя, повдигна едната си вежда. Ако той тип е гинеколог, тогава аз съм галеникът на литературните списания, помислих си.

— Да? — попита той.

Бети го погледна втренчено, без да отговори.

— Жена ми има час при вас — казах аз.

— Моля?...

В този миг Бети извади писмото от джоба си. Пъхна го под носа на симпатягата.

— Вие ли сте написали това? — изрече тя.

Не познах гласа ѝ, представих си вулкан, който отваря едното си оченце. Онзи махна лулата от устата си и я притисна към сърцето си.

— Но какво означава това? — попита.

Казах си, че всеки миг ще се събудя, не се обезпокоих ни най-малко. Изненадан бях само от това колко реална изглеждаше сцената, тихият и широк коридор, мокетът под краката ми, онзи тип, който лекичко си хапеше устната, и писмото, което трептеше в ръката на Бети неувязливо като блуждаещ огън. Бях стъписан.

— Зададох ви въпрос — започна отново Бети с треперещ глас. — Вие ли сте написали това, отговорете ми!

Онзи се направи, че гледа писмото по-отблизо, после се почеса по врата, като ни стрелкаше с поглед.

— Ами... знаете ли, по цял ден пиша писма и нищо чудно, ако...

Виждах какво се опитва да направи в момента, докато продължаваше да говори, даже и едно тригодишно хлапе щеше да забележи целия този цирк. Отстъпваше видимо към вътрешността на апартамента и се готвеше да се хвърли към вратата. Питам се дали ще успее да го направи, не изглеждаше много ловък. Направи жалка гримаса, преди да пробва последното средство, но честно казано, не можеше да бъде по-левашки изпълнено, освен ако не ставаше дума за сцена от филм, заснета със забавена камера. Бети имаше достатъчно време спокойно да подложи рамо на вратата и шампионът се препъна назад в антрето. Държеше се за ръката.

— Но какво ви прихваща... Вие сте луда!...

На една колона беше поставена голяма синя ваза. Бети замахна с чантата си и вазата полетя във въздуха. Чух шум от счупен порцелан.

Това ме събуди. От удара чантата на Бети се беше отворила и всички онези неща, които можем да намерим в чантата на едно момиче, се разпиляха на земята заедно с парчетата порцелан.

— Чакай, ще ти помогна да ги събереш — казах аз.

Беше бледа като мъртвец. Изглежда ме кръвнишки.

— ПО ДЯВОЛИТЕ, НЕ СЕ ЗАНИМАВАЙ С ТОВА! КАЖИ МУ КАКВО МИСЛИШ ЗА ПИСМОТО!

Онзи ни гледаше с обезумели очи. Наведох се да вдигна едно червило, което блестеше в краката ми.

— Нямам какво да му кажа — отвърнах.

Продължих да събирам джунджуриите и имах усещането, че нося на плещите си петстотин килограма.

— Майтап ли си правиш с мен? — попита тя.

— Не, но не ме интересува какво мисли той. Имам си други грижи...

Онзи не бе в състояние да оцени тази възможност да се измъкне от създалото се положение. Той явно нищо не разбираше. Вместо да си седи на мястото, да мълчи и да ни остави да си съберем нещата, не знам каква муха го ухапа, сигурно забеляза, че няма да се хвърля отгоре му, и се остави да бъде подведен от привидно отстранената опасност. Тръгна към нас.

Сигурен съм, че Бети напълно го беше забравила. Сега целият ѝ гняв бе насочен срещу мен. Продължавахме уборката на килима, за да възстановим липсващите късчета на мозайката, която се бе разпиляла от чантата ѝ, и дори не знам как се справяше, защото в същото време не ме изпускаше от очи, дишаше много учестено и погледът ѝ бе яростна и тъжна вариация върху темата на страданието. И така онзи тип застана зад гърба ѝ и направи едно безразсъдно движение — докосна рамото ѝ с крайчеца на пръстите си.

— Слушайте, не съм свикнал с тези панаирджийски изпълнения — заяви той. — И затова ще използвам едно-единствено оръжие, моя ум...

Бети затвори очи, без да се обръща.

— Не ме докосвай! — изсъска.

Но мъжът беше опиянен от собствената си дързост, един палав кичур танцуваше на челото му и очите му блестяха.

— Не приемам поведението ви — добави той. — Очевидно диалогът между нас е невъзможен, защото словото, както и стилът, предполагат поне малко изтънченост, което особено много ви липсва...

Измина кратък отрязък от време, наситен с особено мълчание, напомнящо трепетната тишина, която отделя гръмотевицата от светкавицата. Бети току-що бе вдигнала един гребен, държеше го в ръка, беше от евтините, пластмасов и прозрачен, червеникав, с големи зъбци. Изправи се рязко, като в същото време се обърна, и ръката ѝ описа дъга във въздуха. С един замах на гребена му раздра бузата.

Мъжът първо я погледна учудено, после сложи ръка на раната си, отстъпвайки назад, а кръвта шуртеше, приличаше на сцена от пиеса, само дето той, изглежда, бе забравил текста и единствено устните му мърдаха. Започваше да става доста шибано. Бети сумтеше като ковашки мех, приближи се до него, но ръката ми излетя напред и пръстите ми стиснаха здраво китката ѝ. Дръпнах я, сякаш исках да изкореня дърво, видях как краката ѝ се отлепят от земята.

— Хайде стига толкова — измърморих.

Тя се опита да се изтръгне, но аз стиснах ръката ѝ с всичка сила, чух я как извика от болка. Трябва да кажа, че не си поплювах много. Ако на мястото на ръката ѝ бях стиснал туба с майонеза, сосът щеше да излети със свистене и да се плъосне на километри оттук. Повлякох я към изхода, стиснал зъби. Преди да прекрача през вратата, погледнах за последен път онзи тип, който бе рухнал на един фотьойл, напълно зашеметен. Представих си го как чете романа ми.

Вземахме по няколко стъпала наведнъж, направо летяхме надолу. Намалих темпото, като стигнахме първия етаж, за да може да се съвземе, и тогава тя се разкрещя:

— ДЯВОЛ ДА ТЕ ВЗЕМЕ, МРЪСНИК ТАКЪВ, ЗАЩО ВИНАГИ СЕ ОСТАВЯШ ДА ТЕ МИНАТ?!

Спрях се внезапно. Притиснах я до перилата и този път наистина я погледнах в очите.

— Този тип абсолютно нищо не ми е направил — казах. — Нищо, ясно ли ти е?...

Тя щеше да заплаче от ярост и имах чувството, че силите ми се изчерпват, сякаш ме бяха улучили със стрела, намазана с кураре.

— МАЙНАТА ТИ! ЧОВЕК БИ КАЗАЛ, ЧЕ НИЩО НЕ ТЕ ЗАСЯГА В ТОЯ ЖИВОТ!

— Лъжеш се.

— КАКВО ТОГАВА ТЕ ЗАСЯГА? КАЖИ МИ, ХАЙДЕ!

Извърнах глава, за да не я гледам.

— Тук ли ще нощуваме? — попитах.

След два дни ченгетата я отведоха. Не бях у дома, когато са дошли, бях с Еди. Беше понеделник следобед и кръстосвахме града, за да намерим маслини, всички магазини бяха затворени, а предишната вечер бяхме забелязали, че резервите са се изчерпали. Изглежда, Марио бе забравил да поръча, ами да, обясняваше ми Еди, гледа да докопа бутилката бира в кухнята, но колкото до останалото, не може да се разчита на него. Духаше вятър и навън бе не повече от три-четири градуса, температурите внезапно бяха спаднали.

Не бързахме за никъде, Еди караше бавно, приличаше повече на приятна разходка под ледената светлина и в колата беше приятно. Нямахме особена причина, но наистина се чувствах спокоен. Може би да обикаляш така града надлъж и нашир в търсене на шепа маслини беше от тези изживявания, които изпълват душата с покой като леки снежинки, сипеци се над поле, осеяно с мъртъвци.

Накрая намерихме каквото ни трябва в китайския квартал, без майтап, и на всичкото отгоре успяхме да обърнем няколко чашки саке, а това ни помогна да се доберем до колата, без да се простудим. На връщане разговаряхме по-шумно отпреди. Ушите на Еди бяха почервенели, тонусът му се бе покачил.

— Разбираш ли, братле, пица без маслини е като кух фъстък!

— Да, да, така е, само че гледай къде караш!

Паркирахме срещу къщата. Едва бях стъпил с единия крак на тротоара, когато видях Лиза да тича към нас. Човек направо можеше да замръзне на място, а тя беше само по един лек пуловер. Нахвърли се върху мен.

— Ох, божичко, не знам какво е станало, отведоха я! — проплака тя.

— Какво има, какви ги разправяш? — попитах.

— Да... две ченгета... Дойдоха и я откараха!

Прехапах устни. Еди ни гледаше над покрива на колата, вече не се хилеше. Лиза беше напълно изкрейзила, зъбите й тракаха, а наоколо

започваше да се стъмва.

— Добре — казах. — Ще ми разкажеш всичко вкъщи. Ще пукнеш от студ, ако продължаваш да стоиш тук.

Един час по-късно, след кратък разговор и няколко телефонни обаждания, разполагах с всички необходими сведения за случилото се. Изгълтах един грог и намъкнах якето.

— Ще дойда с теб — заяви Еди.

— Не, благодаря.

— Тогава вземи поне колата...

— Не, мисля, че добре ще ми се отрази да походя пеша. Няма нищо, не се тревожете.

И така, излязох. Не беше много късно, но вече се стъмваше. Закрачих бързо, с ръце в джобовете и сгушена между раменете глава. Улиците се бяха превърнали вече в безкраен низ лайнени светлини, но познавах добре пътя, бях поправял едно казанче за вода наблизо и не ми беше особено приятно да минавам пред ченгетата с чантата с инструменти през рамо, имах чувството, че ме гледат.

Не бях изминал и половината път, когато нещо адски ме прободеше в гръдния кош. Започнах да мигам от болка и отворих уста, помислих, че ще се срутя на земята. Спрях да си поема дъх. Чудничко, помислих си, като че ли цялата тая гадост не ми стига. Най-много ме тревожеше историята с подаденото оплакване, а и ченгето по телефона каза направо, че работата е по-скоро неприятна. Изминах последната отсечка с пламтящ мозък, почти сгънат на две. Питам се какво означава думата „неприятен“ за едно ченге. Останалите минувачи също като мен бълваха неизменните облачета бяла пара, а това все пак бе признак, че сме живи.

Точно преди да пристигна, имах щастието да намеря отворено магазинче и влязох вътре. Струваше ми се малко тъпо да купувам портокали, но просто не знаех какво трябва да занесе човек на момиче, попаднало в пандиза, а пък не успявах да се съсредоточа. От друга страна, портокалите бъкат от витамини. Реших да купя две кутии сок. Някакво момиче танцуваше полуголо на етикета, наоколо безлюден плаж и синя вода — онези, дето го бяха измислили, много-много не са си блъскали главата.

Заведоха ме в един кабинет и вътре ме чакаше някакъв симпатяга, който си играеше с една линия. Бях притеснен. Направи ми знак да седна, като посочи стола с върха на линията. Беше на около четирийсет години, с красиви рамене и полуусмивка на устните. Чувствах се дяволски нервен.

— Ами ето какво...

— Не се хабете — прекъсна ме той. — Познавам цялата история от игла до конец. Аз приех оплакването и даже поговорих с приятелката ви...

— А, така ли!

— Да. Между нас казано, хубаво момиче, но малко нервничко...

— Зависи, невинаги е такава. Разбирате ли, не знам как да се изразя... но това се повтаря всеки месец. Трудно ни е да схванем как се отразява това нещо. Едва ли е особено забавно.

— Е, да не преувеличаваме...

— Да, разбира се.

Изглежда ме внимателно, после взе да се усмихва. Все още му няхах доверие, но вече се чувствах по-добре, не ми изглеждаше много лош, може би най-сетне бях попаднал на свестен човек.

— Значи вие пишете романи — каза той.

— Да, да... Всъщност опитвам се да публикувам нещо...

Той кима в продължение на няколко секунди. Остави линията на бюрото, стана, после отиде да види дали няма някой зад вратата. След това взе един стол, сложи го пред мен и го възседна. Докосна ме по рамото.

— Слушайте, картината ми е съвсем ясна. В тези издателства всички са тъпанари...

— Наистина ли?

— Ами да. Чакайте, не мърдайте, ще ви покажа нещо...

Извади куп листове от едно чекмедже и го пусна на бюрото. Навярно тежеше около килограм и половина. Листовете бяха стегнати с ластик.

— Какво е това според вас? Предавате ли се?

— Не — казах. — Това е ръкопис.

Помислих, че ще ме разцелува, но вместо това се задоволи да ме потупа по крака и да ми се усмихне блажено.

— Улучихте! Започвате да ми харесвате, драги...

— Радвам се.

Той погали пакета, като ме гледаше право в очите.

— Дръжте се да не паднете — каза. — Връщали са ми това книжле двайсет и седем пъти!

— Двайсет и седем?

— Ами да... И мисля, че краят му няма да се види скоро, те сигурно са се наговорили. Наистина са големи тъпанари!

— Дявол да го вземе, двайсет и седем пъти... Мили Боже!

— И въпреки всичко съм сигурен, че книгата ще се продава като топъл хляб. Хората обичат точно такива неща. Само като си помисля, драги, десет години от живота си посветих на това книжле, целия си опит на следовател, при това съм описал само най-интересните, най-хубавите, истинска бомба!... Може и да не съм си имал работа с Ал Капоне или Лудия Пиеро, но вярвайте, много е тежко.

— Съгласен съм.

— Значи искате да ми кажете: защо не публикуват книгата ми, какво ги е прихванало? Познавам ченгета, които продадоха спомените си в милиони екземпляри, тогава какво им става? Не харесват ли вече детективските истории?

— Няма смисъл да се мъчим да разберем.

Той бавно поклати глава. После хвърли поглед към моите кутии с портокалов сок.

— Може ли? Не ви ли се иска да си пийнете?

Намирах се в положение, в което нищо не можех да му откажа. Подадох му единия сок, като се овладях да не направя гримаса. Той извади двайсетсантиметрово острие от джоба си, за да среже отстрани картонената кутия. Истински бръснач, но аз дори не трепнах. После сложи на бюрото две пластмасови чашки и видях как пред мен изникна бутилка водка, която явно е била вече неколkokратно дегустирана. Докато пълнеше чашите, аз се питах къде се намирам.

— Да пием за успеха ни! — каза той. — Няма да се оставим да ни стъпчат.

— Дума да не става!

— Така че разберете ме, не мога да оправдая приятелката ви, но в същото време не мога и да я виня. Всички тези типове си седят спокойно там и за пет минути помитат вашия едногодишен труд. Защото не можете все пак да кажете, че историите за ченгета вече не интересуват никого, никой няма да седне да твърди подобни щуротии!

Напълни отново чашите. Започваше да ми става хубаво, зад себе си вече имах няколко сакета и един грог, а и се чувствах на сигурно в този кабинет, всичко беше без грешка.

— Дявол да го вземе! Когато онзи глупак ми телефонира и ми разказа цялата история, направо ми напълни душата. Намерил си е майстора! По този случай му дръпнах няколко солидни глътки. Най-сетне, казах си, ето един, който ще плати и за останалите!

— Да, но това е само драскотина... Не би трябвало да прави от мухата слон.

— Точно така, ако бях аз, сигурно щях да го пребия. Ама наистина какво си въобразяват? Добре, ще му обърнем ли по още едно?

Водката бомбардираше черепа ми като плеяда изгарящи слънца. Подадох си чашата с усмивка. Животът нерядко е хубав, пълен с изненади и толкова мил, колкото само една жена може да бъде понякога, ето защо човек винаги трябва да е нащрек. Поставих ръка върху ръкописа на симпатягата и го погледнах в очите. С него явно бяхме на един и същ хал и това ни сближаваше.

— Вижте какво — подех, — рядко се лъжа в тези работи и ще ви кажа нещо: книгата ви ще бъде издадена. Усещам го. Надявам се, че ще ми изпратите един екземпляр с посвещение.

— Наистина ли мислите така?

— Има признаци, които никога не лъжат. Книгата ви пърха под ръката ми. Като самолет, който всеки миг ще излети.

Ченгето направи гримаса като маратонец, пресичащ финалната линия. После прекара ръка по лицето си.

— О, по дяволите! — каза. — Трудно ми е да повярвам!

— Така си е — настоях. — Добре, какво ще предприемем с Бети? Може би бихме могли да се направим на разсеяни, а?

— Дявол да го вземе, ще мога най-сетне да се разкарам от този скапан кабинет!

— Да, положително. Ами тогава да отида при нея...

Трябваше да изчакам малко да се съвземе след всички тези вълнения. Хвърлих поглед през прозореца в тъмната нощ, надявах се, че всичко това скоро ще свърши. С едната ръка той се почеса по главата, а с другата подели по равно остатъка от водката, като изчака и последната капка да благоволи да капне.

— Колкото до приятелката ви, все пак съм затруднен — каза, като направи гримаса. — Заради скапаното оплакване, нали разбирате... Това ми връзва ръцете.

— По дяволите, спомнете си — казах, — тя го направи заради такива като вас и мен, жертва се, за да накара тези глупаци да помислят малко преди да погребат някоя книга, тя се бори за нас. Сега е наш ред да направим нещо за нея!

— Мамка му стара, разбирам прекрасно. Да, разбирам. Но това оплакване ме безпокои...

Той дори не ме гледаше вече в очите, беше се заел да изчегърта някакво невидимо петънце от панталона си. С цялата тази водка, която бяхме изгълтали, малко се бях разгорещил — започнах да повишавам глас, като че ли бях забравил, че се намирам в кабинета на едно ченге.

— Ами тогава кой всъщност командва тук, а? Ще оставим последната дума на този боклук, ще продължим просто да си пописваме, за да имаме правото да се провалим, така ли?

— Не разбирате ли, става дума за това оплакване...

Наистина изглеждаше загрижен, но си седеше все така омекнал като дъвка, сякаш бе овързан от главата до краката. Започнах да се задушavam.

— Вижте какво — подхванах отново, — само не ми казвайте, че нищо не може да се направи. Намираме се все пак в полицията, а тук човек би трябвало да се справи някак си, не намирате ли?

— Да, но не е толкова просто... Едно оплакване никога не остава без последици...

— Добре, ясно, разбрах...

— Уверявам ви, драги, че наистина съжалявам... Разбира се, би могло да се намери разрешение...

Погледнахме се право в очите. Питам се дали му е забавно да му вадят така думите с ченгел, може би беше професионална деформация. Изчаках мисълта напълно да узрее в главата му.

— Струва ми се, че е време да изплюеш камъчето — казах.

Той погледна обувките си, като раздвижи крака.

— Не е нужно кой знае какво — въздъхна. — Чисто и просто онзи тип да оттегли оплакването си...

Известно време мълчахме. После аз станах и взех опакованите кутии със стопроцентов натурален сок.

— Мога ли да я видя? — попитах. — Възможно ли е?

— Ами да, можем да го уредим.

— Стискам палци за книжлето ви — казах.

Имаше още една жена с нея, някаква старица, легнала в дъното на една скамейка. Не беше прекалено светло, само колкото да не е без хич. Стори ми се ужасно. За щастие тя беше във форма, видя ми се дори по-спокойна. Човек можеше да се запита кой от нас двамата беше в дранголника. Подадох ѝ портокаловия сок с бледа усмивка и се хванах за решетките.

— Как си? — попитах.

— Добре, а ти? Какво има? Само да си видиш физиономията!

— По дяволите, всичко е заради мен... Но бързо ще те измъкна оттук. Дръж се...

Решетките бяха дебели, нямаше начин да раздалеча железните пръти; след всичко, което бях изпоркал, бях останал съвсем без сили. Косите ѝ се опитваха да ми кажат нещо, протегнах ръка, за да ги докосна.

— Ще се почувствам по-добре, ако можех да отнеса със себе си едно малко кичурче.

Тя ги разтърси, смеейки се, и това вече не беше килия, а пещерата на Али Баба, сигурно не бях с всички си, но ми беше хубаво така, хубаво е да потръпваш пред една малко мръснишка сцена, която си представяш, без да изпиташ и капчица срам, да протегнеш ръка към едно момиче и да изплуваш от цялата тази безсмислена гадост, която ни залива, с едно пламъче в слабините.

Тя така силно ме развълнува, че усетих как залитам, овладях се в последната минута, като продължих да се усмихвам. Важното е, че е жива, мислех си аз, останалото е без значение.

— Я гледай — каза тя. — Та ти едва се държиш на краката си! Приблужи се малко...

Не се приближих, дори отстъпих назад.

— Хей — подхвърлих, — не можеш да си представиш какво преживях. Нито за миг не съм преставал да мисля за теб.

— Да, но все пак не си готов да се затриеш от мъка. Не си си губил времето!

Имах чувството, че съм върху ескалатор, който ме отвеждаше към изхода. Отстъпих назад покрай стената, трябваше на всяка цена да изляза оттук с някакъв безметежен образ в съзнанието, нещо, което да нося със себе си като талисман.

— Всичко ще се оправи — казах. — Трябва да тръгвам, но ти гарантирам, че няма да гниеш тук, защото ще се погрижа за всичко. Ще разреша всички проблеми!

— Ами да, мога да си представя, особено като те гледам как едва се държиш на краиниците си. Сигурна съм, че ще свършиш страхотна работа. Хей... ама не изчезвай така!

Точно това направих. Отстъпих още крачка или две и се озовах отново в тъмния коридор — не я виждах повече.

— Не забравяй, че ще те измъкна оттук — извиках. — Не се страхувай!

Чу се зловещ шум, сякаш беше ритнала решетките с крак.

— ХА-ХА! — изсмя се тя. — И ТИ СИ МИСЛИШ, ЧЕ ПОДОБНИ НЕЩА МОГАТ ДА МЕ ИЗПЛАШАТ!

Върнах се бавно вкъщи, минах отзад, за да избегна Еди и Лиза, и стигнах до леглото, без да паля осветлението. Чувах ги как разговарят долу. Легнах и изпуших една цигара, като вдишвах бавно дима и извиквах пред очите си образа ѝ колкото пъти и за колкото време пожелаех. След това се почувствах по-добре, плиснах малко вода на лицето си и слязох долу. Бях стигнал едва до средата на стълбите, когато те вдигнаха очи към мен.

— Всичко е наред, не се безпокойте — казах аз. — Работата е практически уредена.

— Ама ти отдавна ли си тук? — попита Еди.

— Не искам да те тревожа, но да знаеш, че Марио няма вече нито една маслина. Видя ли колко е часът?

Скочихме в колата и цялата вечер бачках като луд, но умът ми беше другаде. Колкото до бакшишите, кръгла нула.

Когато се събудих на другата сутрин, не изпитвах никаква нужда да разсъждавам. Станах, без наистина да мисля за нищо, и докато кафето се грееше на печката, хвърлих се на земята и направих двайсетина лицеви опори. Обикновено не си падам по тия работи, но тогава дори не се учудих и след като се изправих, приближих се до прозореца и проследих с поглед един слънчев лъч отсреща. Това ме накара да се усмихна, погалих свитите си в юмрук ръце и когато понечих да изгася колелото на печката, строших ключа. Чувствах се в добра форма, неспособен да изразя и най-елементарната мисъл, но затова пък напомпан до пръсване с решимост и подвижен като управляема ракета. Не ми беше трудно да се почувствам добре в това необичайно състояние. Приятно е все пак да имаш от време на време чувството, че мозъкът ти е изключен. Наблюдавах как се обличам; слагам ред в стаята и ликвидирам на един дъх малкото мръсни съдове. Изпуших цигара, преди да изляза, беше в известен смисъл като последната цигара на осъдения. Само дето осъденият не бях аз и пуших цигарата вместо него просто за да печеля време.

Когато ме попита през затворената врата кой съм, отговорих, че съм от телевизията, във връзка с някакво предаване на литературата. Когато отвори, веднага забелязах превръзката на бузата и очите му се изцъклиха, докато му изстрелвах кроше в стомаха. Сви се на две от болката. Влязох, затворих вратата след себе си и го нагостих с още едно. Този път падна на колене и като го гледах така с изхвъркнали от орбитите очи и с изкривена в неуспешен опит за вик уста, направо ми стана жал за него. Накарах го да се изтърколи до голямата стая, като го бутях с крак.

Приземи се под една кръгла масичка, опита да се изправи, но само с два разкрача бях върху него. Хванах го за ревера на халата и описях полукръг с юмрука си, като почти го задуших. Кашляше, плюеше, целият беше почервенял. Довлякох го до един фотьойл, в който се отпуснах. Малко разхлабих примката, за да може да диша, но

в същото време го подпрях в носа с коляно, за да поддържам психологическия натиск на необходимото равнище. Дръпнах се бързо назад, за да не ме опръска с кръв.

— Да не си мислиш, че направих всичко това само защото разкара книгата ми? Ако е така, да знаеш, че много се лъжеш! — заявих му аз.

Той бавно възстановяваше дишането и размазваше кръв по лицето си, защото непрекъснато си пипаше носа. Продължавах да го държа здраво.

— Ако си мислиш подобно нещо, не си познал — продължих. — Не си познал, чуваш ли?

Изстрелях му още един юмрук по темето, чух го как изстена.

— Не ти се сърдя, защото в случая не си виновен, признавам. Не бях написал това книжле за хора като теб, това е по-скоро недоразумение, разбираш ли, така че няма да задълбаваме повече нещата...

Направи знак, че е съгласен. Хванах го за косата и го разтърсих. Погледите ни се срещнаха.

— И въпреки това да знаеш, че имаш лайнян поглед — добавих.

Изпратих му едно кроше в ухото и сложих телефона на коленете си.

— Ще ти обясня цялата история с две думи — казах. — Това момиче е единственото нещо, което има значение в живота ми. Затова ще вземеш този телефон и ще оттеглиш шибаното си оплакване, преди да съм направил някоя щуротия, ясно ли е?

Всички тези грубости, изречени в стая с мебели в стил „Луи XVI“, бяха като конфети върху леглото на умиращ. Той веднага кимна с глава, малко мехурче кръв трептеше на устната му. Направих примка около шията му с телефонния кабел и го оставих на мира, само дето държах слушалката, докато изпрати лъжливото си послание до ченгетата.

— Добре — казах. — Хайде, повтори го още веднъж...

— Но...

— Повтаряй ти казвам...

Произнесе още веднъж вълшебните слова с отпаднал глас и му направих знак, че е достатъчно и може да затвори. Изправих се, като се питах дали да не изпочупя още нещо, преди да изляза, но се отказах,

чувствах как тонусът ми спада. Само леко дръпнах кабела, за да му притисна адамовата ябълка.

— Ще бъде адски глупаво от твоя страна, ако не сложиш точка на цялата история — казах. — От теб само зависи дали ще се видим отново някой ден... От нас двамата аз съм този, който няма какво да губи.

Погледна ме и кимна с глава, както си беше омотан с жицата. Кръвта започваше вече да засъхва под носа му, нея хич я няма на дълги разстояния. Още малко и щях да си задам въпроса какво правех там, но съм свикнал с подобни обрати, преминавам от едно ниво на съзнание към друго със същата лекота, с която листо, носено от течението, продължава кротко пътя си след двайсетметров скок. Този тип не означаваше нищо за мен, представата ми за нещата в случая бе прекалено елементарна и не отговаряше на действителността.

Излязох, без да добавя нито дума, и затворих безшумно вратата. Навън леденият вятър ме шибна по лицето като камшик.

На Бъдни вечер направихме големия удар в пицарията, изцицахме от клиентите максимални мангизи. Еди направо не вярваше на очите си. Трябва да кажа, че доста си дадохме зор, а предишния ден бях докарал двойно повече каси шампанско, без да кажа на никого. Сега бе останала само една и мангизите течаха като чешма. Когато и последният клиент излезе, вече развиделяваше, а ние бяхме направо трупянали от умора. Лиза увисна на врата ми, беше бачкала яко с нас през цялата нощ и се беше справила чудесно. Вдигнах я за кръста и я сложих да седне на тезгяха.

— Кажи ми, какво искаш да те черпя? — попитах я.

— Нещо гениално — отговори тя.

Бети се тръшна с въздишка на един стол.

— Същото и за мен — каза.

Приблжих се до нея, вдигнах брадичката ѝ и впих театрално устни в нейните. Чувах как другите се смеят зад мен, но това не ме смущаваше, не бързах да я претупам и намирах, че е още по-хубаво след такъв ден. Дарих я с изгаряща целувка. После се заех с чашите. Марио дойде да види какво става, но беше твърде скапан, за да остане, просто целуна двете момичета и се изпари. Бях приготвил за петима,

така че останахме с четири препълнени чаши — питието беше плод на мое моментно вдъхновение, бая силничко.

Впрочем Еди веднага го удари в главата, беше ясно за всички освен за него. Започна да ни досажда с дрънканици за изгряващо над снега слънце, държеше на всяка цена да се наслади на подобна гледка.

— Какво толкова? — попитах аз.

— Я ми кажи, приятел, виждал ли си нещо по-хубаво от това? Какво е Коледа без малко сняг...

— Ами все едно да счупиш орех и вътре да няма нищо.

— Хей... ще ви повоза малко с колата. Само не се опитвайте да ми развалите удоволствието.

Чувствах как момичетата омекват, явно тази идея не им изглеждаше толкова лоша.

— По дяволите, имате ли представа какъв студ е навън? Хей, приятелче, да не си мръднал?

— Искам да видя физиономията ти, когато първият слънчев лъч огрее снежинките.

— Не става дума за това, сигурно е много хубаво, слънцето, снегът и всичко останало, сигурно е страхотно, но искам друго да кажа. Питам се, Еди, къде възнамеряваш да ни закараш в състоянието, в което си в момента?

— Едно нещо запомни — заяви той. — Още не съм изпадал в състояние, в което да не мога да карам кола!

Очите му светеха като неидентифицирани летящи обекти. От джина е, казах си аз, прекалих с джина, позабравих се.

— Ще ни пребиеш! — казах.

Всички се изхилиха с изключение на мен, разбира се. След пет минути бяхме вече в колата и чакахме Еди да намери ключовете. Въздъгнах тихичко.

— Какво толкова? — попита той. — Не намираш ли, че е щуро, Коледа е, не се коси така... Всичко ще мине като по мед и масло. Я гледай, ето ги...

Разклати ключовете пред носа ми и единият стрелна към мен студена синя светкавица. Нещастно шибано ключенце, върви на майната си. Настаних се удобно на седалката.

Прекосихме града на развиделяване. Улиците бяха пуси и беше по-скоро приятно, можехме да караме по средата с малка скорост и да

виждаме светофарите отдалеч в леката утринна мъгла. Питам се къде се бяха дянали всички хора, докато момичетата се майтапеха отзад, питам се дали тротоарите не ги бяха погълнали през нощта. Излязохме от града и се насочихме право към пламтящия хоризонт, нямаше за кога да се мотаем. Лицата на всички ни бяха посърнали, бяхме скапани, но затова пък някаква нова енергия нахлуваше незабележимо в колата. Бяхме преминали онази особена граница, позната повече под името праг на изтощението, и сега се носехме срещу слънцето — този 24 декември, палейки цигари и разговаряйки за дреболии, докато навън се раждаше още един ден, който трябваше да преживеем.

Продължихме така още малко, после намерихме една засипана със сняг местност само с няколко големи сгради в дъното, да не кажа заводи. Но нямаше време да търсим нещо по-добро, въпрос беше само на няколко минути и затова спряхме край пътя. Небето беше ясно. Цялата гледка създаваше усещане за зверски ниски температури, някъде около минус десет с шибав леден вятър. Въпреки това излязохме навън. Започнахме да се тупаме по гърбовете.

Докато преброя до три, на носа ми вече беше увиснала една капка, а очите ми сълзяха. Бая скъпички ни излизаха местата в това лишено от живот утро, направо можеше да ти окапе косата от студ. След цялото бачкане, което му бяхме ударили, в спокойствието на това кътче имаше нещо гротескно. Нищо не преувеличавам. Еди бе нахлупил шапката си до очите и пушеше цигара, седнал на капака на колата с лице към пожара на изгрева.

— По дяволите — казах. — Еди, заспиваш ли?

— Я не дрънкай — отвърна. — По-добре гледай...

Направи ми знак да се обърна — точно в този миг един слънчев лъч се стрелна с бръснеш полет над снежното поле и имаше щастието да присъстваме на истинска надпревара на златисти и сини пайети, но няма какво толкова да го правим на въпрос. Успях да потисна една прозявка. Всичко опира до вътрешната нагласа, а онази сутрин аз бях решил да зъзна и да трамбовам с подметки тези мили снежинки. Нямах желание да изпитам нещо по-дълбоко, искаше ми се само да намеря някое топло кътче, да си седна кротко и да гледам как минава времето, като мигам колкото се може по-рядко, за да не се преуморя. Бети се беше разделила с ченгетата преди два дни, аз вече три нощи не бях мигнал, та ми беше нужно нещо повече от слънчев лъч, за да живна, и

ако все още се държах на крака, дължах го на Светия дух. Една нощ разговори с Бети, още едно украсяване на залата и като капак тази нещастна Бъдни вечер, когато тичах като щур между масите и цялото тяло ме болеше, така че нямаше да седна да се хиля и да оставя леденият вятър да нахлуе в устата ми и да ми избие зъбите.

Направо припадах от студ, но въпреки това не се ометохме веднага. Момичетата искаха да нахранят птичките, ето какво бяха измислили, та заради това още висяхме там. Чувствах как силите ме напускат, слънцето изгряваше, но ни най-малко не топлеше, вече усещах тихите стъпки на смъртта. Като по чудо откриха стар плик със сухи сладки в жабката, бузите им бяха зачервени, а на устата им бе цъфнала типичната за Дядо Коледа усмивка и се започна едно „Ох“ и „Ах“, едно ронене на сладкишите на хиляди трошички, след което цели шепи полетяха към небето.

Седнах в колата, като оставих вратата отворена, изпружих крака навън и изпуших вяло една цигара, докато в това време врабчетата пикираха и се приземяваха върху снега, изсипваха се като дъжд.

Еди се бе присъединил към момичетата и ги гледах как се шегуват и замерят с храна черепите на малките нещастни птици. Представях си, че всяка трошичка е равна на пържола с пържени картофи. Може би щяхме направо да ги убием по този начин, падаха се по петнайсет-двайсет порции на човка, а те искаха още.

— Честита Коледа, момчета! — крещеше Еди. — Хайде, идвайте, приятелчета!

Едно врабче пристигна много след другите, видях го как се задава от небето, и рязко спира с двете крачета напред. Кацна малко настрана от събратята си, без да се интересува с какво се занимават в момента, и започна да гледа в друга посока, а в това време пържолите валяха по гърба му. Помислих си, че е може би като селския кретен — и на него му трябва време да загрее какво става.

Вместо това се насочи към мен, като подскачаше с долепени крачка. Спря на дваайсет сантиметра от обувките ми. Гледахме се няколко секунди.

— Ясно — казах. — Може би не си толкова глупав, колкото изглеждаш.

Имах чувството, че между това птиче и мен протича нещо, та реших да поема инициативата. Казах на другите да ми хвърлят една

суха сладка и я улових във въздуха. Намирах, че вече не е така студено. Животът е пълен с разни дреболии, които ви стоплят сърцето, човек не трябва да чака винаги някой да дойде и да му свали звездите. Натроших сладкиша между пръстите си и лекичко се наведох напред. Врабчето така трескаво тършуваше нещо под крилата си, че ми заприлича на човек, изгубил портфейла си. Започнах да пускам трохите под носа му, давах си сметка, че в момента върша истинско чудо, една малка планина от ядене се издигаше пред крачката му. Гледаше ме с наведена настрани глава.

— Ами да — казах. — Не сънуваш...

Не зная за какво мислеше в момента това дребосъчесто кретенче, но пред него имаше вагон храна, а то не виждаше нищо, просто да не повярва човек, честна дума, направо ми взе акъла и дори започнах да си мисля, че им има нещо на пастите. Малката купчинка блестеше на слънцето като покрито със злато кубе на храм, как може да не забелязва подобно нещо, освен ако не го правеше нарочно? Така или иначе, врабчето хич и не искаше да знае за моите трохи и продължаваше да гледа другаде, после се отдалечи с няколко подскока към едно местенце, където нямаше никой и не се виждаше и най-микроскопичното парче ядене. Приличаше на пингвин насочил се право към пропастта.

Излязох от колата, накарах ги да ми хвърлят още една паста и тръгнах по стъпките му. В обувките ми влезе сняг. Когато врабчето се спря, спрях и аз, а когато отлетя, не ми оставаше друго, освен да се обърна и да се върна при колата, понесъл на плещите си товара на безполезните жестове. В крайна сметка пастата остана за мен и хич не беше лоша, точно обратното, представям си колко вкусна щеше да бъде с конфитюр от череши.

След това се върнахме вкъщи и аз опрях крака на радиатора, докато Еди вадеше бутилките шампанско, а момичетата разкъсваха целофана, в който бяха опаковани стридите „Сен Жак“.

— Мога ли с нещо да ви бъда полезен? — попитах.

Не, нямаха нужда от мен, нищо специално нямаше за правене. Настаних се колкото се може по-удобно и затворих очи, стиснал чашата. Излишно би било някой тъпанар да дойде да ми прошепне в ухото, че човек умира само веднъж. Трудничко щеше да му бъде да ме убеди.

Малко след това седнахме на масата. Трябва да беше около десет и нищо не бях слагал в уста от предишната вечер, но не бях гладен. Надявах се най-вече на шампанското, за да ме пришпори малко, не исках да се разделям с чашата си и в крайна сметка хубаво направих, че постоянствах, тъй като усилията ми бяха възнаградени. Почувствах как се издигам над стола и падам отново като с делтаплан сред всеобщото добро настроение, като междувременно подочух няколко изхилвания.

— Как може да не хапнеш нищо? — попита Еди. — Да не си болен?

— Не, не се тревожи, пазя си силите за коледната торта...

Беше си вързал една кърпа на врата и присвиваше очи от кеф. Много си го обичах. Не се срещат на всяка крачка типове като него, които имат чисто човешки качества, това само по себе си е чудо. Реших да си запаля пура. Всички бяха усмихнати, захапали пури, а пурата е нещо, което трябва да умееш да запалиш в подходящ момент, защото животът ще отлети в облак син дим, стига да знаеш как да го направиш. Започнах спокойно да се люлея на стола с безгрижието на човек, който няма желание за нищо и се вслушва в шума от пурата, която machка с пръсти до ухото си. Навън светлината беше доста анемична, но аз се държах, само дето вратът ми се беше схванал, но това е дреболия и аз им казах никой да не мърда: останете си на местата, защото сега ще извадя коледната торта и ще се заема с цялата работа.

И така, станах и се отправих към хладилника. Тъкмо изваждах тортата, когато телефонът иззвъня. Еди отиде да се обади. На тортата бяха закрепени малки джуджета и една коледна елха, бяха цяла банда, а онова, което вървеше начело, държеше в ръка трион и всички се бяха насочили към високата колкото три ябълки елхичка с явното намерение да ѝ видят сметката. И какво още? Питам се дали онзи, който беше изфабрикувал това, си реже всяка сутрин от дървото с трион. Ометох малките симпатяги с един пръст и последният нададе страхотен вик, докато летеше към пропастта, сякаш му бях изтръгнал ръката. Крясъкът му ми проглуши ушите.

Вдигнах очи и видях как Еди се олюлява до телефона, със зейнала уста и разстроено лице. Лиза събори чашата си, докато отстъпваше от масата. Не знам защо, но първата мисъл, която ми

хрумна беше, че гърмяща змия го е ухапала по крака. Впрочем слушалката висеше странно на края на жицата, но тази картина само за миг докосна съзнанието ми, като изстребител, който преминава с бърснеш полет, кара ви да подскочите и ви преобръща като палачинка, преди да се изтърсите от хамака. Всичко продължи само част от секундата, после Еди прекара ръка през косите си, изглеждаше напълно зашеметен.

— По дяволите... — изстена. — О, идиотска, скапана работа!

Лиза скочи от стола, но нещо я приковаваше на място.

— Но, Еди, какво ти става? — прошепна тя. — Еди!

Вече си представях как ще се просне на пода с разрошени коси. Той вдигна очи и в погледа му имаше нещо трогателно.

— Но това не може да бъде — смотолеви едва чуто. — Та това е милата ми майчица... Ох, лошо ми е... Скъпата ми майчица, лошо ми е, не е възможно да постъпи така с мен!

Изтръгна кърпата от врата си и я смачка в ръка. Нещо бликна в гърдите му като гейзер. Чакахме да видим какво ще стане. Той поклати глава отдясно наляво, като кривеше уста.

— НЕ СЕ МАЙТАПЯ, ТЯ Е УМРЯЛА! — изкрещя.

По тротоара мина мъж с транзистор, който излая някаква реклама за перилни препарати, от тези, дето ви възвръщат радостта от живота. Когато отново настана тишина, погрижихме се за Еди, хванахме го и го сложихме да седне на един стол, краката вече не го държаха. Умората, алкохолът, а сега и майка му, умряла навръх Бъдни вечер, всичко това му дойде много.

Загледа втренчено пред себе си, скръстил ръце на масата. Никой не успяваше да намери подходящите за случая думи, поглеждахме се, без да знаем какво да правим, а в това време Лиза го целуваше лекичко по главата и пресушаваше първите му сълзи.

Не бяхме особено полезни с Бети, както стояхме така и пристъпвахме от крак на крак, без да обелим дума, но не се виждах да го потупвам по рамото и го наричам „стари приятелю“, не ми идват отръпки тези работи, смъртта винаги ме кара да си гълтам езика. Направих знак на Бети, че е по-добре да ги оставим сами, но Еди изведнъж стана, опрял юмруци на масата, с наведена глава.

— Трябва да отида! — заяви. — Утре я погребват, трябва да отида!

— Да, разбира се... — прошепна Лиза. — Но преди това трябва да си починеш, не можеш да тръгнеш така...

Достатъчно беше човек да го погледне, за да разбере, че няма да издържи и сто метра, Лиза беше права. Това, от което имаше най-вече нужда, бяха няколко часа сън, всички имахме нужда от това, всяка майка би го разбрала. Само че той не се отказваше.

— Ще отида да се преоблека... Имам време точно колкото да се преоблека...

Според мен започваше да изкрейзва, дори един банан да обели би било непосилна задача за него. Опитах се да го вразумя.

— Чуй ме, Еди, трябва да бъдеш разумен... Почини си няколко часа, после ще ти извикам такси... Ще видиш, че така ще е много по-добре.

Изглежда ме е празен поглед, преди да се захване несръчно е копчетата на ризата си.

— За какво ми е според теб такси?

— Ами откъде да знам, няма да отидеш пеш я... Не знам, далече ли е?

— Ако тръгна веднага, мисля, че ще пристигна, преди да се е стъмнило — каза той.

Този път аз рухнах на един стол. Потърках си очите с пръсти, после го хванах за ръката.

— Не, ама ти наистина си правиш майтап с мен! Как се виждаш да караш седем или осем часа без прекъсване, когато едва си държиш очите отворени? Смяташ ли, че ще те оставим да тръгнеш така, да не си превъртял?

Той изстена като малко момче, навеждайки се към мен, а това беше най-лошото нещо, което можеше да ми се случи, знаех си възможностите. И все пак Еди реши, че е добре да настоява:

— Не разбираш ли? Та това е майка ми... Майка ми е умряла!

Погледнах настрани, към масата, в земята, към бялата светлина, която ме очакваше на прозореца. Винаги има един кратък миг на хипнотичен страх, когато човек забележи, че е плъх. Усещането е по-скоро противно.

Спрях пред първото отворено заведение край пътя. Оставих колата пред помпите и слязох, без да обеля дума.

В бара ги накарах да строят под носа ми три кафета еспreso. Малко си опарих устните, но това не беше нищо, болеше ме навсякъде, да не говорим за очите, станали двойно по-големи, тъй че и най-дребната крушка ми изглеждаше като суперярка звезда. Не бях мигнал около деветдесет часа, след което потеглях на една малка разходка от седемстотин километра. Добре го давах, нали? Същински бараба от двайсетия район на Париж. Да, само дето в живота сервирах пици и не пресичах страната като нахакано копеле, а отивах на погребението на една старица. Смъртта, която ме очакваше в края на пътуването, не беше моята, не, времената се бяха променили.

Започнах да се подхилквам на себе си, беше нервен смях, не можех да се спра. Онзи тип от бара ми отправи тревожен поглед. За да го успокоя, взех солницата и едно твърдо сварено яйце, като му правех знаци, че всичко е окей. Не мислех какво върша, когато чукнах яйцето в тезгяха, прекалено силно го дадох и го сплесках в ръка. Барманът подскочи. Ръката ми увисна с полепнали по нея парченца от яйцето, а с другата изтрих сълзите, които бликнаха в очите ми, не успях вече да се владея. Онзи дойде да изтрие остатъците, без да каже дума. Когато Бети седна при мен на съседното столче, тъкмо бях започнал да се успокоявам.

— Хей, изглеждаш в страшна форма! — каза тя.

— Ами да... Справям се.

— Еди току-що заспа. Нещастният, вече не издържаше...

Започнах да се смея тихичко. Тя ме погледна с усмивка.

— Е, какво има... Защо се смееш?...

— Ей така... Това е, защото съм капнал.

Бети си поръча кафе. Аз взех още три. Тя запали цигара.

— Приятно ми е така — каза. — Да бъда с теб на такива места, сякаш сме опънали платната...

Знаех какво чувства, но не вярвах вече на всичко това. Изпих си кафетата, като ѝ намигнах няколко пъти. Не бях в състояние да устоя на изкушението. Върнахме се в колата, притиснати един до друг като две сардини, сгушени под леда. Бонго дотича при нас и за малко да ме събори в снега това загубено псе. Едва се крепях на краката си, беше ме страх и да не ме отнесе вятърът.

Седнах отново на кормилото. Еди спеше на задната седалка, полулегнал на коленете на Лиза. Тръснах глава, преди да потегля. Само като си помисля, че този глупчо се готвеше да скочи сам в колата. Представях си го много добре, разбира се — дай да те пришпоря едно хубаво по бялата линия и после бай-бай, моя любов. Изведнъж се почувствах притеснен. Известно време стоях така, със стиснати зъби.

След няколко часа всичко живо спеше. Не беше нещо чак толкова учудващо. Времето беше доста хубаво и колкото по на юг отивахме, толкова по-малко сняг имаше наоколо, а магистралата беше по-скоро безлюдна, можех да си позволя да прескачам от едно платно в друго, за да разчупя малко еднообразието на пътуването. Опитвах се да минавам между прекъснатите линии, без да ги докосвам, и колата леко занасяше. Не знаех дали да гледам часовника или километража, за да разбера кога ще пристигнем, не можех да реша. Тази мисъл заплашваше да се превърне във фикс-идея, а моментът не беше подходящ. Усилих звука на радиото и някакъв тип започна да ми говори спокойно за живота на Христос, като наблягаше на факта, че Той не ни бил изоставил. Надявах се да е прав, че не си затваря очите, защото небето си оставаше все така отчайващо пусто, не се забелязваше ни най-малък знак, въпреки че чудесно бих Го разбрал, ако ни обърнеше гръб веднъж завинаги, всеки друг на Негово място би го направил.

Възползвах се от случая, за да се усмихна на малката искрица в душата ми, и изгълтах няколко сухи пасти, колкото да минава времето, без да откъсвам поглед от стрелката на километража, като се стараех да я поддържам на границата на червената зона. Учудвах се, наистина се чудех, питах се откъде намирам сили да не задремя. Разбира се, тялото ми беше, общо взето, доста напрегнато, вратът ми се беше сковал, челюстите ме боляха и клепките ми пареха, но все пак бях с широко отворени очи, изкачвах се и се спусках по баирите, а времето продължаваше да си тече, спирах да изгълтам няколко кафета и

потеглях отново, без другите да отворят дори едно око, и цялото това пътуване приличаше на живота в умален вид, с неговите върхове и спадове, с пейзажа, който малко се променяше, и с лекия полъх на самотата, който проникваше през полуотвореното стъкло.

Бети се обърна, както си спеше. Погледнах я. Поне не се питах къде отивам, нито какво правя с нея, подобна мисъл и през ум не ми минаваше, а и не бях от хората, които биха се учудили, че не си задават такива въпроси. Много обичах да я гледам. Слънцето залязваше, когато спрях да напълня резервоара. Изпразних пепелника в книжен плик и го хвърлих в кофата за боклук, докато в това време някакъв мъж почистваше предното стъкло, и отново започнах да се смея без причина. Наведох се над седалката, за да взема няколко монети от джобовете си, и му дадох цяла шепа, като почти плачех от смях. Онзи направи някаква гримаса. Трих си очите в продължение на два-три километра.

Събудих всички малко преди да пристигнем, попитах ги добре ли са се наспали. Беше безлично градче, по-скоро приятно на вид, и ние бавно го прекосихме. Еди се беше навел над предната седалка, за да ми показва пътя, а момичетата се оглеждаха в малките огледала.

Беше вече тъмно, улиците бяха широки и чисти, повечето къщи бяха на не повече от два етажа и човек можеше да диша сякаш спокойно. Еди ми даде знак да спра. Намирахме се пред магазин за пиана. Докосна ме по рамото.

— Тя продаваше пиана — каза той.

Обърнах се към него.

— Честна дума! — добави той.

Качихме се право на горния етаж. Пристигнах последен. Тези проклетите стълби нямаха край, завиваше ми се свят от тапетите на цветя. Имаше няколко души в стаята, не ги виждах добре, защото светлината беше слаба, само една малка лампа мъждукаше в ъгъла. Те се изправиха, като видяха Еди, стиснаха му ръка, целунаха го, казаха тихо нещо, като от време на време ни поглеждаха през рамото му — очевидно имаха богат опит в срещите със смъртта. Еди ни представи, но не се и опитах да разбера кой какъв беше, нито пък кой бях аз, само се усмихвах. В мига, в който стъпих на тротоара, почувствах колко бях

уморен и сега трябваше да движа едно сто и петдесет килограмово тяло, не можех дори да се насиля да повдигна ръката си, имах чувството, че ще се разплача от болка.

Когато всички се насочиха към стаята на покойната, последвах ги без особена причина, като влачех крака. Не видях нищо, защото Еди се втурна към леглото, на което бе положено тялото, и раменете му скриха от погледа ми всичко, освен два събрани един до друг крака, които стърчаха под чаршафа като сталагмити. Той започна отново да плаче тихичко и без да искам, се прозях, едва успях в последния момент да сложа ръка пред устата си. Една лелка се обърна и аз затворих очи.

За щастие стоях зад всички останали. Отстъпих няколко крачки назад в дъното на спалнята и можах да се облегна на стената, с наведена глава и скръстени ръце. Още малко и щях да се почувствам почти добре, вече не беше необходимо да се боря със себе си, за да запазя равновесие, достатъчно беше да напрегна малко мускулите на краката си — и готово. Около себе си чувах дишането на няколко души, тишината изглеждаше само на косъм от мен.

Озовах се на един плаж в дълбока нощ, а двата ми крака бяха във водата. Присвивах очи от блясъка на лунен лъч, когато една огромна черна вълна изникна неизвестно откъде, устремила се към небето с гребен от пяна като цяла армия изправени на опашките си змии. Вълната сякаш замръзна за миг, след което рухна над главата ми с ледено свистене. Отворих очи, бях се строполил на земята, събаряйки един стол, лакътят ме болеше. Другите се обърнаха към мен, смръзили вежди. Погледнах смутено Еди.

— Съжалявам — казах. — Без да искам стана...

Направи ми знак, че разбира. Изправих се и излязох, като затворих вратата след себе си. Слязох до колата да си взема цигарите. Не беше чак толкова студено, нищо общо нямаше с оня клинчар на седемстотин километра оттук. Запалих си една и се поразтърпках с Бонго на улицата. Нямаше жива душа, никой не виждаше как ситня по безлюдния тротоар като бабе, което го е шубе да не си счупи бедрената кост.

Продължих до ъгъла, метнах цигарата на отсрещния тротоар и се върнах. Поне веднъж трябваше да призная, че Бети е права. Не беше лошо човек да сменя местонахождението си от време на време. Само

че колкото до мен, хубавата страна на всичко това беше, че зад себе си бяхме оставили ужасно много натрупала се горчивина, макар и за ден или два... Бях изненадан, че мисля така, учудвах се, че изпитвам това усещане за горчивина, когато оглеждах живота ни с Бети, след като беше подпалила бунгалото. Разбира се, не се случваше всеки ден да ни е весело, но хубави моменти не липсваха, а ако човек има ум в главата, трудно би могъл да се надява на нещо повече. Не, положително книгата ми беше причина животът да добие малко странен вкус и общата гама леко да избива на светлолилаво. Достатъчно беше да затворим вратата след себе си и да се качим в една кола, за да започне всичко от нулата, значи животът все пак си е готин... Не беше ли всичко по-лесно, отколкото си го представях?... Точно в този миг почти би ми се искало да опитам отново, виждах се вече как хващам Бети за раменете и ѝ казвам: ето, моето момиче, ще започнем нещо друго, повече не искам да чувам за разни пицарии, нито за този град и ще забравим веднъж завинаги книгата, навита ли си?...

Приятно ми беше да си мисля всичко това, докато крачех обратно по тази широка и спокойна улица, и си казвах, че цялото пътуване си е струвало труда, пък макар и само заради тези мисли. Толкова се бях вживял в тях, че дори не си представях връщането. Ако се бях сетил за това, сигурно щях веднага да се сгромолясам отвисоко, но светецът, който закриля мечтателите, бдеше над мен и не оставяше черните мисли да ме завладеят. Напротив, Бети и аз се настанихме в това кътче и не позволявахме повече да се говори за ръкописа. Всяка сутрин ставахме, без да поглеждаме тревожно към пощенската кутия. Имаше ги хубавите и лошите моменти, но нищо повече, нищо, което да се изплъзва от контрола ни, ето това бяха нещата, които ме караха да се усмихвам като абитуриент. Прекрачих прага на къщата, като оставих всичко бавно да се стопи в устата ми.

Изкачих стълбите към горния етаж, сториха ми се още по-стръмни и без да чакам да ме молят, се хванах за перилата. Стаята беше празна, сигурно още стояха край починалата, скупчени в малката спалня, не ми се искаше да ги безпокоя. Седнах. Сипах си чаша вода, наклоних каната, без да я повдигам. С повечекъкъсмет те щяха да бдят над мъртвата цялата нощ и никой нямаше да тръгне да се тревожи дали не ми се спи, имах смътното усещане, че са ме забравили. В дъното

зърнах завеса. Гледах я поне десет минути с присвити очи, сякаш исках да изтръгна някаква тайна от нея. Накрая станах.

Отзад имаше стълби към магазина. Онази нощ сигурно не съм бил съвсем в ред, сигурно съм изпитвал някакво болезнено влечение към тези шибани стълби и затова се качвах и слизах по тях, пъшкайки като прокълнат. Този път слизах.

Наоколо беше пълно с пиана. Блестяха на светлината от улицата като черни камъни под водопад, но не се чуваше никакъв шум, съвсем мълчаливи бяха тези пиана. Избрах си едно, седнах пред него и го отворих. За щастие отстрани, точно зад нотите имаше едно местенце, където можех да си подпра лакътя. Точно това направих и отпуснах брадичка на ръката си, виждах всичките наредени един до друг клавиши, лекичко се прозях.

Не за пръв път сядах пред пиано, знаех как да си служа с него и без да съм стигал до върховете на изпълнителското майсторство, умеех да изкарам някоя кратка мелодия с три пръста, като избирах бавен такт и по-слабо осветление. Започнах с „до“. Изслушах го много съсредоточено и го проследих с поглед из магазина, без да изпусна нито трошичка. Когато отново настана тишина, продължих изпълнението. Според мен пианото беше страхотно, беше разбрало що за музикант съм и въпреки това даваше всичко от себе си, предлагаше най-хубавото, на което беше способно, цяло удоволствие бе човек да попадне на пиано, което е намерило Пътя.

Превключих на една проста мелодийка, която все още беше по силите ми и ми позволяваше да продължа да си седя относително удобно, отпуснат като дроб на една страна и подпрял глава на ръката си. Свирех бавно, стараех се колкото се може повече и малко по малко престанах да мисля за каквото и да било, просто гледах ръката си и сухожилията, които играеха под кожата, когато натисках с пръст клавишите. Останах така известно време, като все повтарях мелодията, сякаш вече не можех да се освободя от нея, сякаш всеки път я изпълнявах все по-добре, и имах чувството, че тя дарява душата ми с благодат. Но толкова бях капнал, че бих взел някоя светулка за отражение от божествена светлина — вече бях поел по пътя на халюцинациите. Впрочем точно от този момент нещата тръгнаха на зле.

Бях започнал да си тананикам прекрасната мелодийка и изпитвах огромно удоволствие, някакво почти нереално усещане до такава степен, че сякаш чувах всички акорди на акомпанимента, и то все ясно. Чувството, че живея, ми доставяше истинско удоволствие, даваше ми сили. Бях превъзбуден, бях забравил вече къде се намирам и усилих звука. Запях по-високо, успях с три пръста да постигна същото, което пианисти постигат с две ръце. Беше направо чудесно. Започваше да ми става топло. Никога през живота не ми се беше случвало нещо подобно с някое пиано. Никога не бях успявал да изтръгна от струните нещо подобно на тази мелодия. Когато чух към мен да се присъединява глас на момиче, казах си: ето, ангел се спусна от небето, за да те грабне за косите.

Изправих се, без да преставам да свиря, и забелязах Бети на съседното пиано. Тя бе притиснала едната си ръка между краката, а с другата удряше акордите. Пееше хубаво, изглеждаше направо сияеща. Никога няма да забравя как ме погледна в този миг, но нямам никаква заслуга за това, просто съм си такъв, имам страхотна памет за цветове. Отпуснахме си душите за дълги минути, изпитвахме почти истинско блаженство и въобще не осъзнавахме какъв шум вдигаме, но никаква граница не можеше да съществува за това, което изпитвахме в момента, не беше възможно. Колкото до мен, вече не бях на този свят. Струваше ми се, че това няма никога да свърши.

И все пак някакъв мъж се появи горе на стълбите и взе да ръкомаха. Накрая трябваше да спрем.

— Хей!... Луди ли сте? — развика се той.

Изгледахме го, без да знаем какво да му отговорим, още не можех да си поема дъх.

— Къде си мислите, че се намирате? — добави той.

Еди се появи зад него. Хвърли ни бърз поглед, после хвана мъжа за рамото, за да го отведе.

— Остави ги — каза той. — Няма нищо, остави ги, нищо лошо не правят. Мои приятели са...

Те изчезнаха зад завесата и настъпилата тишина ми проглуши ушите. Обърнах се към Бети като човек, който пресича улицата, за да се порадва на слънцето, когато ръцете му са празни.

— По дяволите, защо си го крила от мен?... — попитах.

Тя повдигна косите си, смеейки се, носеше дяволски хубави десетсантиметрови обеци, които блестяха като неоновии реклами.

— Не се шегувай, не умея да свиря — отвърна. — Знам само две-три неща...

— Само две-три неща, така ли?...

— Да, уверявам те... Не беше особено трудно.

— Направо ме шашваш. Странно момиче си...

Сложих ръка на бедрото ѝ, искаше ми се да я докосна. Ако можех, щях направо да я изгълтам.

— Знаеш ли — продължих, — винаги съм тичал след нещата, които могат да придадат някакъв смисъл на живота ми. Това, че живея с теб, е може би най-голямото събитие, което ми се е случвало.

— Много мило е това, което казваш, но говориш така, защото си уморен, просто не виждаш нищо от умора...

— Не, това е самата истина.

Бети седна на коленете ми. Обгърнах я с ръце, докато тя ми шепнеше в ухото:

— Ако аз бях написала тази книга, нямаше да се питам дали животът ми има смисъл. Нямаше да е необходимо да разсъждавам, за да разбера кое е най-важно. Аз съм нищо, но ти не можеш да твърдиш същото, ти не...

Завърши фразата, като ме целуна по врата, не бях в състояние да се ядосам.

— Писна ми с тая книга — въздъхнах. — Да я оставим настрана, че всичко това ни носи само неприятности.

— По дяволите! Проблемът не е в това!

— Напротив, точно в това е!

— Ами тогава защо всъщност си я написал? Само за да ме ядосваш ли?

— Не съвсем.

— Тя наистина нищо ли не означава за теб?

— Напротив. Бях ѝ се отдал всецяло, докато пишех. Но не мога да принуждавам хората да я харесват. Единственото, което можех да направя, беше да я напиша. Не зависи от мен, ако нещата спрат дотук.

— А мен за идиотка ли ме вземаш? Смяташ може би, че падам по гръб от възторг пред коя да е книга, мислиш, че го правя само защото точно ти си я написал?

— Надявам се, че не си способна да ми погодиш подобен номер.

— Понякога се питам дали не го правиш нарочно...

— Кое?

— Човек би казал, че ти е забавно да отричаш очевидното. Е, тогава ти си един скапан писател и не те бива за нищо.

— Добре де, можеш ли да ми кажеш тогава защо не успявам да напиша нито ред?

— Разбира се, че мога. Защото си Царят на Глупците.

Притиснах силно лицето си в гърдите ѝ. Тя започна да си играе с косите ми. Не бих искал бъдещите ми поклонници да ме видят в този момент. Нежността е нещо, което е невъзможно да изразим, винаги поемаме някакъв особен риск, все едно, че протягаме ръка през решетките на клетка.

Толкова хубаво беше, че за малко да се озовем на земята. Бети беше без сутиен, а моята табуретка беше без облегалка, но успях в последния момент да дам отпор с кръста си, като извиках уплашено. Сега чувствах, че краят наближава, че последните ми сили отлитат като цветчетата на череша в японска градина, че както пише в „Искуството на войната“, смелият мъж трябва да познава предела на възможностите си. Прозях се, заравяйки глава в пуловера ѝ.

— Изглеждаш уморен — каза тя.

— Не, не, всичко е наред.

Косите ми ѝ харесваха, прекрасно се разбираха с ръката ѝ. А на мен ми беше приятно да усещам цялата тежест на тялото ѝ върху коленете си. Така нещата приличаха по-малко на сън, наистина имах чувството, че тя е с мен, а не другаде, можех да стана и да я отнеса със себе си. Но дори не се и опитах да направя невъзможното, бих предпочел да умра, отколкото да помръдна, правех гримаси, докато някой ми наливаше олово в гръбначния стълб. За сметка на това обаче душата ми бе странно олекнала, станала бе безгрижна и покорна като перце, подето от най-слабото раздвижване на въздуха, от най-лекия полъх в света. Не разбирах нищо.

— Освен това горе няма къде да се настаним — каза тя. — Питам се как ще го бъде...

Само допреди няколко секунди подобни забележки щяха да ме довършат, но сега бях напълно изгаснал. Мъчително ми беше да

говоря, не по-малко мъчително беше да дишам, а да разсъждавам вече беше истинско чудо и въпреки това постъпих точно така.

— Ще отида в колата — казах.

За щастие тя дойде с мен. Бях по-висок от нея, можех лесно да обгърна раменете ѝ с ръка. Вратата на магазина беше заключена, както се опасявах, и затова трябваше да се изкачим и да слезем по тези идиотски стълби. В коридора се стреснах ужасно, стори ми се, че виждам отстрани как някаква боя ме поглъща. Когато рухнах на задната седалка на колата, зъбите ми почти тракаха. Бети ме погледна разтревожено.

— Не ти ли е добре? Честна дума, имам чувството, че те тресе...

Махнах ръка с разперени пръсти, като че развявах бяло знаме.

— Не, не, добре съм.

Дръпнах едно одеяло върху краката си в последен проблясък на съзнание.

— Бети, къде си?... Не ме оставяй сам...

— Но аз съм тук! Какво те прихваща? Искаш ли една цигара?

Очите ми сами се затвориха.

— Всичко е наред — казах.

— Хей, видя ли тези звезди, погледна ли ги?

— Мммм, много е хубаво — промърморих аз.

— Хей, заспиваш ли?...

— Не, не, екстра съм.

— Мислиш ли, че ще останем тук цяла нощ?

Към единайсет часа се събрахме на погребението. Грееше хубаво слънце и небето бе съвсем синьо, от месеци не се бяхме радвали на такова време, а въздухът миришеше приятно. Бях се наспал добре, това е предимството на луксозните коли, човек може хубаво да си опъне краката, пък и седалките бяха удобни, не ми беше студено, а сега бях тук, присвил очи от светлината, докато в това време мъжете пъшкаха, сваляйки ковчега. Мислех си за малкия топъл лъч върху лицето ми, казвах си, че човек е част от вселената, мислех си такива неща, за да минава времето, питах се дали щяхме да отидем да ядем. Но, изглежда, никой не го беше грижа за това. Върнахме се в къщата, без да разговаряме, аз вървах най-отзад. Трябваше да се повъртим известно време в кръг над пианата, преди някой да се реши да отвори хладилника. Само че тук бе живяла една самотна стара жена, едно крехко, гаснещо същество, което ядеше колкото птиче. Трябваше да се задоволим с един малък котлет, с половин кутия варени царевични зърна, две-три кофички кисело мляко с изтекъл срок и няколко сухарчета. Еди се чувстваше вече по-добре. Беше много блед и челото му си оставаше все така смръщено, но се беше поуспокоил и след малко ми поиска солта с нормалния си глас — какъв късмет, че е хубаво времето, добави той.

Прекара част от следобеда пред едно чекмедже, пълно със снимки, прегледа някакви документи, като си говореше сам. Гледахме го, прозявайки се, после включихме телевизора, не знам колко пъти ставахме, за да сменяме канала, докато започна да се свечерява. Отидох да купя някои неща с Бети, взехме и Бонго с нас.

Беше чудно място, с дървета по тротоарите и тук-таме коли по улиците. Имах чувството, че не бях дишал така от векове, почти се усмихвах, докато вървах. Когато се върнахме, сложих във фурната огромно суфле. Еди се беше избръснал, измил и сресал. След суфлето имаше три килограма сирене и голям колкото масата ябълков пай. Почистих и отидох да мия съдове в кухнята. Момичетата искаха да

гледат някакъв уестърн, който го бях давали сто пъти, но не ми пукаше, вече си бях възвърнал добрата форма.

Седнах да изпуша една цигара, докато чаках Бонго да довърши суфлето. Чувах изстрелите от екрана, но въпреки това се вслушвах в тишината на улицата, беше хубаво като в лятна нощ. После си навих ръкавите и направих пяна в умивалника, стиснал цигара между зъбите.

Еди се появи точно когато се бях заел да обработвам една чиния на цветя. Намигнах му. Той застана зад мен с чаша в ръка, загледан в краката си. Залових се да изстъргвам нещо полепнало по дъното на чинията.

— Я ми кажи... Имам едно предложение за вас двамата — започна той.

Потръпнах, като продължавах да държа ръцете си под водата. Втренчих очи в плочките пред мен, а водата започваше да ме пръска.

— Бети и аз да останем тук и да се заемем с магазина — промълвих аз.

— Как позна?...

— И аз не знам.

— Добре... Ще попитам Бети какво мисли по този въпрос. Иначе ти си навит, нали?

— Ами да, навит съм.

Той се върна в другата стая, клатейки глава, докато аз се заех отново с чиниите. Издишах дълбоко два-три пъти, за да дойда на себе си и да довърша съдовете, без да причиня много щети — трудно ми беше да се съсредоточа върху това, което правех в момента. По-скоро ме избиваше да гледам глупаво течащата вода и да затъвам бавно в тази успокояваща гледка. От време на време измивах по някоя чиния. Не исках да мисля за предложението на Еди, избягвах всякакви прекалено точни представи, прогонвах ги от съзнанието си. Предпочитах да тъна в неопределеност и да се оставя да ме завладее едно твърде приятно усещане, без да мисля за нищо. Жалко, че музиката от филма беше толкова тъпа, заслужавах нещо по-хубаво.

Както очаквах, Бети подскочи до тавана от радост. Тя винаги приемаше възторжено всяка промяна. Винаги вярваше, че някъде нещо ни очаква, и когато имах неблагоприятното да предложи своя, малко различна версия от нейната, когато ѝ казвах, че не е точно така, че ДРУГО НЕЩО ни очаква другаде, тя ми се изсмиваше в лицето,

пронизваше ме с поглед — защо винаги търсиш под вола теле, питаше тя, къде виждаш разликата... Не се опитвах да я разубеждавам, обикновено отивах да се изтегна на леглото, чаках да ѝ мине.

Прекарахме част от вечерта в уточняване на някои подробности, опитахме се да опростим нещата максимално. Но не беше трудно да се разбере, че Еди бе решил да ни направи подарък, колкото и да се стараеше да представи нещата по друг начин.

— Така или иначе, нямах друг близък човек освен нея, а и сега-засега Лиза и аз не се нуждаем от нищо. Моментът не е подходящ за продажба, а и няма да настаня кого да е в къщата на мама...

Въпреки това ни гледаше и двамата с крайчеца на окото, сякаш бяхме деца. Отварях му една след друга бутилки бира, като се майтапех, докато той ми обясняваше как се продават пиана. Общо взето, не изглеждаше чак толкова сложно.

— Трябва да ти е ясно, че въобще не се безпокоя — заяви той.

— Аз също.

— Ако нещо не е наред, знаеш къде да ме намериш...

— Ще се справим, можеш да ни имаш доверие.

— Ами да, тук сте като у дома си.

— Когато искаш, мини да ни видиш, Еди.

Той поклати глава, после притисна Бети до рамото си.

— Нямате грешка вие двамата... — прошепна. — Може да се каже, че свалихте голям товар от плещите ми.

Личеше си, че е така. Последва кратко мълчание, заредено с еуфория, като дебел слой сметана между две сухи пасти.

— Искам само едно нещо да ви помоля — продължи Еди.

— Разбира се...

— Ще ви е неприятно ли от време на време да ѝ носите по някое цвете?

Заминаха през нощта. Докато пиех последната бира, Бети се въртеше в кръг из стаята, като присвиваше очи. Направо ме хващаше смях, като я гледах.

— Това канапе го виждам по-скоро в онзи ъгъл — заяви тя. — Какво ще кажеш?

— Ами да, защо не...

— Добре, може да пробваме.

Нямаше й пет минути, откакто бяхме сами в къщата. Още чувах Еди да ни пожелава късмет и вратата на колата току-що бе хлопнала. Питам се дали всичко това не е на шега.

— Сега?... Искаш да започнем веднага?

Тя ме погледна учудено, като отметна кичур коса зад ухото си.

— Е, какво толкова... Не е прекалено късно.

— Не е, но си мислех, че може да почака до утре...

— Ооо, голямо мрънкало си понякога. Ще ни отнеме само минута.

Канапето беше от времето на войната и тежеше най-малко три тона. Трябваше да навием килима и да го придърпаме сантиметър по сантиметър, защото колелцата бяха блокирали и беше прекалено късно за поправки. Но човек може да направи някои неща, без да мърмори, когато живее с момиче, което си струва труда. За това си мислех, докато местех бюфета, който също вече не си беше на мястото. Е, помрънках малко, колкото за авторитет, но дълбоко в себе си по-скоро се забавлявах. Дори ако единственото ми желание беше да си легна, можех да си позволя да поместя два-три мебели заради нея. Истината е, че заради нея бих преместил и планини, само ако знаех как да го направя. Понякога се питам дали давам всичко от себе си. Имаше моменти, когато се боях, че не успявам, но невинаги е лесно да бъдеш на ниво. Трябва да се признае, че момичетата са малко странни и досадни, когато се заемат с нещо, и въпреки това често ми се случваше да се питам дали полагам достатъчно усилия за нея, най-вече вечер, когато си лягах пръв и я гледах как сваля кремове си от етажерката в банята. Така или иначе, ако съществува поне малък шанс човек да бъде на ниво в този живот, то това едва ли ще му падне от небето, тъй че не трябва да се оставя да го носи течението. И двамата бяхме вир-вода от пот. Да си кажа правото, краката ми бяха малко омекнали, може би още не бях възстановил напълно силите си. Седнах на канапето, като се оглеждах наоколо със самодоволен вид.

— Е, друго си е така — казах.

Тя седна до мен, подвила колене под брадичката, като си хапеше устните.

— Ами и аз не знам... Би трябвало да опитаме различни комбинации...

— А нещо друго не искаш ли да опиташ? — попитах.
Хвана ръката ми и се прозя.
— Не, аз също съм капнала. Казах го просто така...

Малко по-късно се озовахме и двамата пред леглото. Точно щях да махна завивката, когато тя ме спря.

— Не, не мога... — каза.

— Какво не можеш?...

Гледаше леглото втренчено с доста странен вид. Вярно е, че на моменти тя напълно излизаше от релси, не беше вече същата Бети, която така добре познавах, и държането ѝ ме изпълваше с недоумение. Но не си блъсках прекалено много главата. Момичетата, така или иначе, винаги са предизвиквали в мен недоумение, но накрая просто бях свикнал със странностите им. Бях приел, че никога няма да успея да ги разбера напълно, бях се примирил и често ги наблюдавах, без да се издавам. Най-изненадващо им хрумваше да направят нещо необяснимо и стихийно. Тогава се чувствах като човек, който спира пред някой рухнал мост и хвърля замечтано камъчета в пропастта, преди да се върне обратно.

Тя, разбира се, не отговори. Достатъчно беше да я погледна, за да почна да се питам къде се беше отнесла. Настоях да ми отговори.

— Какво не можеш?

— Да спя в него... не мога да спя там!

— Слушай, в къщата няма друго легло. Смешно е... Помисли малко.

Тя отстъпи към вратата, клатейки глава.

— Не, невъзможно е. За Бога, не настоявай...

Седнах на края на леглото, подхилвайки се, докато тя ми обръщаше гръб. Виждах две-три звезди през прозореца, небето ми изглеждаше ясно. Върнах се в другата стая. Тя се опитваше да свали страничните облегалки на канапето. Спря за миг, за да ми се усмихне.

— Ще го опънем, сигурна съм, че ще ни бъде много удобно.

Нищо не казах, хванах едната облегалка и я разтърсих като слива, докато остана в ръцете ми. Това канапе сигурно не е било разгъвано от двайсет години. Понеже тя явно не можеше да се справи, отидох да ѝ помогна.

— Опитай се да намериш чаршафи — помолих я. — Ще се оправя сам.

Тази облегалка адски ме затрудни, трябваше да използвам крака на един стол като лост, за да я откъртя. Чувах как Бети отваря вратите на шкафа, които скърцаха. Въобще не ми беше ясно как функционира това устройство. Легнах отдолу да го разгледам. Имаше големи, опънати във всички посоки пружини, някакви остри железарии, общо взето, доста опасна машинка, която само чакаше удобен момент, за да ви откъсне някоя ръка. Забелязах един голям педал отстрани. Станах, разчистих място около канапето, хванах здраво облегалката и натиснах педала с крак.

Само че нищо не се получи, канапето не помръдна нито на милиметър. Колкото и да се мъчех, каквито и ритници да му изстрелвах, колкото и да скачах отгоре му с цялата си тежест, не успях да накарам дяволското легло да се разгъне. Пот течеше от мен, когато Бети се появи с чаршафите.

— Какво, не успяваш ли? — каза тя.

— Може би това чудо никога през живота си не е работело. Трябва ми време, за да се занимаю с него, нямам никакъв инструмент... Слушай, само тази нощ, няма да умрем я... Та тя да не би да е умряла от заразна болест? Какво ще кажеш, а?...

Не изглеждаше да ме е чула, придаде си съвсем невинно изражение на лицето и посочи към кухнята с брадичка.

— Мисля, че видях кутия с инструменти под умивалника — каза.

Отидох до масата, доизпих бутилката бира с ръка на кръста. После насочих гърлото на бутилката към Бети.

— Даваш ли си сметка какво искаш от мен? Знаеш ли колко е часът? Смяташ, че ще почна СЕГА да човъркам тази гадост, СЕГА?

Тя се приближи усмихната, притисна ме в обятията си заедно с чаршафите.

— Знам, че си уморен — прошепна. — От теб искам единствено да седнеш в някой ъгъл и да не ми пречиш. Аз ще се заема с всичко това, съгласен ли си?

Не ме остави да ѝ обясня, че беше по-разумно да сложим кръст на канапето за тази нощ. Останах да стърча така наред стаята с куп чаршафи под мишница, докато тя бъркаше под умивалника.

След малко, бях принуден да се намеся. Станах с тежка въздишка, улових във въздуха черната глава на чука, който точно прелиташе на три сантиметра от ухото ми, и отидох да взема дръжката от ръцете на Бети.

— Добре, остави сега на мен. Ще се нараниш.

— Не съм виновна, че изхвърча от ръцете ми, нищо не можех да направя!

— Не, не казвам подобно нещо... Но хич не ми се иска да търся болница посред нощ в градче, което не познавам, без кола, напълно скапан и изпаднал в паника, защото на единия от двамата ни му изтича кръвта. По-добре мръдни малко...

Като начало нанесох няколко удара с длето по местата, които ми изглеждаха стратегически, но всъщност тънкостите на механизма не ми бяха много ясни, не разбирах за какво бяха някои пружини. Бети предложи да обърнем канапето наопаки.

— Не! — изсумтях аз.

Въпреки това машинката не се предаваше и усещах как струйка пот се стича от кръста ми. Единственото нещо, което ми се искаше, беше да разбия цялата железария, щях да блъскам отгоре цяла нощ, докато стане на парченца, но Бети ме гледаше. Изключено беше, нямаше да се оставя да ме победи едно нищо и никакво канапе. Реших да погледна отново отдолу, опипах с пръсти всичките машинарии. В един момент напипах нещо странно. Изправих се, като правех гримаси, разкарах възглавниците и погледнах какво има.

— Може би ще трябва да събудим съседите — казах. — Ще ми е нужен кислород.

— Толкова ли е сложно?

— Не, просто са запоили това нещо, и то на цели двайсет сантиметра...

Накрая метнахме няколко възглавници на пода. Стъкмихме си нещо като легло, което приличаше на огромна порция равиоли, полята със сос на райета. Бети ме поглеждаше крадешком, за да види как ще реагирам. Знаех, че няма да ни е никак удобно, но ако това можеше да й достави удоволствие, ако най-сетне всичко й беше наред, няха нищо против, започвах вече да се чувствам като у дома си, въпреки че беше по-скоро тъпо, като си представех, че щяхме да прекараме

първата си нощ в къщата на пода. Беше крайно нелепо, но все пак в цялата история имаше и малко евтина романтика, каквато се среща в супермаркетите. Напомняше ми за времето, когато бях на шестнайсет години, оставах до късно на някой купон и се чувствах щастлив с една възглавница за двама и половин порция момиче. Лесно можех да огледам пътя, който бях изминал. Сега разполагах с куп възглавници и имах Бети, която се събличаше пред мен. Наоколо градът бе заспал. Изпуших спокойно последната цигара прав до прозореца. От време на време минаваха безшумно коли. Небето бе с цвят на никел.

— Човек би казал, че всички са регулирали моторите си — отбелязах аз.

— За какво говориш?

— Харесва ми това местенце. Обзалагам се, че утре времето ще бъде хубаво. Ако щеш, вярвай, но направо умирам за сън.

На другата сутрин се събудих преди нея. Станах, без да вдигам шум, и отидох да купя кроасани. Времето беше толкова хубаво, че чак не можех да повярвам. Напазарувах едно-друго. Върнах се, без да бързам, с пълна чанта под мишница, а по пътя прибрах пощата под вратата на магазина — само реклами и съобщения за някакви конкурси — и като се навеждах, забелязах тънък слой прах на витрината. Казах си наум, че трябва да се почисти.

Отидох направо в кухнята, извадих покупките и ги сложих на масата, след което започнах да действам. Тя се събуди от шума на електрическата кафемелачка. Появи се, прозявайки се, на вратата.

— Млекарят е албинос — казах.

— Така ли?

— Представи си албинос с бяла престилка и с бутилка мляко във всяка ръка?

— Направо ми се смразява кръвта!

— Точно така стана и с мен.

Докато водата за кафето завираше, съблякох се набързо и като начало се излегнахме на земята до стената. После се примъкнахме до възглавниците. През това време водата се изпаряваше и така прегорихме първата тенджера. Хвърлих се към кухнята, а тя отиде в банята.

Към десет часа подредихме чашите и почистихме трошите. Къщата имаше южно изложение и влизаше достатъчно светлина. Почесах се по главата, поглеждайки към Бети.

— Добре — казах. — С какво ще започнем?...

Късно следобед най-сетне можах да седна на един стол. Из къщата се носеше отвратителна миризма на белина, толкова силна, че се питах дали е безопасно да запали човек една цигара. Денят бавно гаснеше и макар че времето беше чудесно, не си бяхме показали носа навън — прогонихме миризмата на мъртвата старица и от най-потайните кътчета, от шкафовете, от стените, изпод чиниите, като особено внимание отделихме на кръглото прозорче в тоалетната. Никога не съм си представял, че е възможно подобно чистене — вече и следа не бе останала от бабичката, нито косъм, нито един поглед, полепнал по завесите, нямаше и сянка от въздишка, всичко бяхме изтрили. Имах чувството, че я бяхме умъртвили втори път.

Чувах как Бети лъска пода в спалнята. Не беше се спряла нито за миг, в едната ръка държеше сандвич, а с другата чистеше плочките и изразът на лицето ѝ ми напомняше Джейн Фонда в „Уморените коне ги убиват, нали?“, когато вече трети ден тъне в мръсотията. Но тя, Бети, искам да кажа, си го търсеше и си го беше получила. Поне аз мислех така. Неприятното бе, че докато търкаше, мислите се рояха в главата ѝ. Понякога я чувах да си говори сама и тихичко се приближавах до нея, за да подслушвам. Човек направо можеше да настръхне.

Това, което ме довърши, бе, че се наложи да изнеса дюшека на улицата. Бая зор видях най-вече по стълбите, трябваше ми време, докато разбера, че съм закачил лампата на тавана, а междувременно доста се бях изпотил. Вмъкнах дюшека между боклукчийските кофи и се качих отново горе да лъсна последните мебели и да изцеда два-три парцала. В резултат на всичко това, когато седнах най-сетне, не изпитах и най-малкото чувство на срам, до козирката ми беше стигнало този ден, честна дума. Само че Бети искаше да знае веднага, невъзможно беше да отложим за по-късно. Но какво толкова ще ти стане, ако се обадим сега, казваше тя, какъв смисъл има да чакаме, а?

И така, обърнах телефона към мен, цялата къща светеше като чисто нова монета и се обадох на Еди.

— Здравей! Ние сме... Отдавна ли пристигнахте?

— Ами да. При вас всичко наред ли е?

— В разгара на чистенето сме. Даже разместихме някои мебели...

— Много добре, прекрасно. Утре ще ви изпратя всичкия багаж по влака.

— Разчитам на теб. Знаеш ли, мислехме си с Бети, че няма да е зле тия дни да боядисаме малко кухнята.

— Ами да, разбира се...

— Добре тогава, непременно ще боядисаме, да, скоро ще се заемем с това. Ето една добра новина.

— Наистина нямам нищо против.

— Така си мислех и аз. Виж какво, понеже така и така говорим за това, нали знаеш тапетите в коридора, онези, дето са на цветя...

— Да, какво има?...

— О, нищо особено... Само че, разбираш ли, какво би казал, ако ги сменим и сложим на тяхно място нещо по-весело. Представяш ли си нещо в синьо, обичаш ли синьото?

— И аз не знам... Ти какво мислиш?

— Адски успокояващо действа.

— Ами тогава ти решавай, аз лично не виждам никакво неудобство.

— Дадено, драги, повече няма да ти досаждам с тези работи. Но нали разбираш, исках да получа съгласието ти, ясно ти е за какво става дума, нали?

— Не се притеснявай.

— Да, добре.

— Е...

— А, чакай, щях да забравя нещо... Исках да те питам...

— Да?

— Става дума за Бети. Искат й се да събори две-три стени...

— ...

— Чуваш ли ме?... Нали ги знаеш какви са, като им хрумне нещо. Искам да ти кажа само, че става дума за по-малките стени, не е някакъв страхотен ремонт. Дребна работа.

— Да, да, и на това ако му казваш дреболия... Да събаряш стени е вече нещо доста по-сериозно, майтап си правите вие...

— Слушай, Еди, добре ме познаваш, никога не бих ти досаждал с такива работи, ако не беше важно. Но нали знаеш как стоят нещата, и

една прашинка може понякога да преобърне света... Представи си, че тази преградна стена е като бариера между нас и някаква слънчева поляна. Не смяташ ли, че би било истинска подигравка с живота, ако се оставим да ни спре някаква си нищо и никаква бариера? Ти не би ли се стреснал, ако за една бройка се разминеш с целта заради някакви си нещастни тухли? Еди, не разбираш ли, че животът е пълен със символи?

— Добре, съгласен съм. Но по-кратко...

— Бъди спокоен, не съм някой перко.

Когато затворих, Бети ме гледаше ухилена като Буда. Стори ми се, че забелязах в очите ѝ искрица, запазила се от пещерната ера, когато мъжкарят се е потял и е пъшкал, за да стъкми убежище за милата си женичка, която се е усмихвала в мрака. В известен смисъл ми беше приятно да си мисля, че се подчинявам на една необходимост, която съществува, откакто свят светува. Имах чувството, че върша нещо правилно и че прибавям моята капка вода към голямата река на човечеството. Да не говорим, че никой не е умрял от дребните ремонти въщи и че би било цяло чудо да не попадне човек на някоя шумно рекламирана джаджа на щанда на бормашините и на електрическите триони. Така може да си повдигне малко самочувствието и да измайстори сам някоя етажерка например. Номерът е да направиш така, че да не изгърмят бушоните.

— Е, доволна ли си? — попитах.

— Да.

— Не си ли гладна?

Хапнахме, като в същото време гледахме някакъв филм на ужасите. Разни типове излизаха от един гроб и препускаха в нощта, надавайки страхотни крясъци. Към края вече се прозявах и дори задрямвах на моменти, а когато отворях отново очи, кошмарът продължаваше. Бяха намерили някаква старица на улицата и тъкмо ядяха крака ѝ. Имаха златисти очи и ме гледаха как беля един банан. Изчакахме ги да почнат да бълват огън, за да отидем да си легнем.

Пренесохме възглавниците в спалнята и се заклех, че първото нещо, което щях да направя на другия ден, ще бъде да купя един дюшек, да пукна, ако не го направя. Оправихме леглото мълчаливо, бяхме капнали, но нито прашинка не се мярна, докато чаршафите се

приземяваха като парашути, раздвижвайки въздуха в стаята. Щяхме да спим блажено, без да се страхуваме, че ще глътнем някой микроб.

Рано сутринта чух, че на вратата се чука. Помислих си, че сънувам, защото едва различавах бледото сияние на зората, което плахо трептеше зад прозореца, а стрелките на будилника още светеха. Трябваше да стана, присвиваше ме стомахът, но се облякох набързо, като гледах да не събудя Бети, после слязох долу.

Отворих вратата. Студеният утринен въздух ме накара да потръпна. Пред мен стоеше възрастен мъж с каскет и двудневна брада, който ме гледаше с усмивка.

— Надявам се, че не съм ви обезпокоил — каза той. — Вие ли сте оставили онзи дюшек върху кофите за смет?

Зад него забелязах боклукчийската кола, която работеше на място, а оранжевият буркан мигаше отгоре. Най-сетне успях да направя връзката.

— А, да — отговорих. — Нещо притеснява ли ви?

— Ами такива големи неща не взимаме. Не ни е работа това...

— Добре, но аз какво да го правя... Да го нарежа на парченца и всеки ден да си го хапвам по малко ли?

— Не ме интересува. В края на краищата дюшекът си е ваш, нали?

Като се изключи колата, улицата беше тиха и пуста. Денят сякаш се изтягаше като котка, която слиза мързеливо от фотьойла, и старчето се възползва от паузата, за да си запали една цигара на златистата светлина.

— Разбирам, че това ви е неприятно — добави той. — Поставям се на ваше място. Няма нищо по-идиотско от това да се отървеш от някой дюшек... Но след случката с Боби повече не качваме такива неща. На всичкото отгоре беше съвсем същият като този, сив, на райета. И сега ми е пред очите как се опитва да напъха дюшека и как след пет минути онова нещо му откъсна ръката. Ясна ви е картинката, нали...

Хвана ме натясно. Очите ми бяха още залепнали от съня. И кой беше тоя Боби? Тъкмо щях да го попитам, когато шофьорът подаде

глава от прозореца и започна да ругае от отсрещната страна на тротоара.

— Какво има бе? Май ти лази някой по нервите, а?

— Това е той, Боби — поясни старецът.

Боби продължи да се вълнува в колата, главата му стърчеше над стъклото и от устата му излизаха облаци пара.

— Да не би той да ни досажда със скапания си дюшек? — изрева той.

— Не се ядосвай, Боби — каза старецът.

Стана ми студено. Забелязах, че съм бос. Тук-там е имаше парцали мъгла, увиснали в утринния въздух. Мозъкът ми работеше на бавен ход. Боби се възползва от вцепенението ми, за да отвори вратата и да скочи с ръмжене от камиона. Побиха ме тръпки. Носеше широк пуловер с навити ръкави, а светлината проблясваше по едната му ръка, която завършваше с нещо като големи щипци. Беше евтина протеза от хромиран метал, платена изцяло от социалното осигуряване и излята като броня на автомобил. Стоях така стъписан, а старецът поглеждаше към догарящата цигара.

Боби се насочи към нас, като блещеше очи, а устата му се бе изкривила. За миг ми се стори, че седя пред телевизора, цял погълнат в сцена от онзи филм на ужасите, само дето сега всичко протичаше в три измерения, а на това отгоре Боби изглеждаше напълно чалнат. За щастие се спря пред дюшека. Виждах го съвсем ясно, сякаш нарочно точно над главата му светеше улична лампа. Сълзите на бузите му приличаха на татуирани светкавици. Не — чух добре, но мисля, че започна да говори на дюшека, като скимтеше като заек. Старецът дръпна за последен път от цигарата и я изплю лениво, загледан в пространството.

— Още малко и ще му мине — каза той.

Викът на Боби прониза ушите ми като копие. Видях го да вдига дюшека с единствената си читава ръка, сякаш го бе сграбчил за гърлото, после го погледна в очите, като че ли държеше пред себе си човека, който му бе провалил живота. После изстреля юмрука си в дюшека и щипката премина през него, а парченца памук се посипаха по тротоара. Оранжевият буркан на покрива на камиона ми приличаше на огромен паяк, който тъчете паяжината си около нас.

Старецът стъпка фасата, а в това време Боби изтръгваше протезата от дюшека и ридаеше. Нещастният Боби се олюляваше на краката си, но все пак се държеше. Вече разсъмваше. Той изкрещя отново и този път се прицели малко по-долу, в корема, и металната ръка премина през дюшека като снаряд. Дюшекът се прегъна на две. Без да изчака, Боби издърпа протезата и нанесе удар в главата. Платът сигурно вече бе сдал багажа, защото се цепеше по всички посоки и стенеше като заклана свиня.

Докато Боби се развихряше и разкъсваше дюшека на парченца, старецът гледеше настрана. Тротоарът бе пуст, с един крак стъпил все още в нощта и подал само единия си пръст на светло. Имах чувството, че очакваме нещо да се случи.

— Е, хайде, сега би трябвало вече да може — каза старецът. — Ще ми помогнете ли?

Боби беше напълно изтощен, косата му бе залепнала за челото, сякаш си бе потопил главата в леген с вода. Остави ни кротко да го отведем до колата и да го сложим да седне зад кормилото. Поиска ми цигара, подадох му пакета. Бяха от светлите. Започна да ме закача, като все още гледеше като сомнамбул.

— Ха, ама и това ако не са педерастки цигари!

— Точно така.

Ясно ми беше, че вече дори не си спомня случилото се. За всеки случай хвърлих едно око към дюшека, защото хора като него ви карат да си мислите, че сънувате с отворени очи — животът и без това е достатъчно тежък, какво остава, ако го усложняваме допълнително. Сега вече краката ми бяха напълно вкочанявали. Старецът метна една кофа с боклук отзад на колата, а аз се прибрах да се обуя, без да вдигам много шум. Тя продължаваше да спи. Чух ги как потеглят и пъплят бавно надолу по улицата, като междувременно се питах за какъв дявол си бях обул обувките, когато беше едва седем сутринта, няхах нищо за правене и бях все още уморен.

Около петнайсет дни работихме по къщата и Бети от началото до края не престана да ме учудва. Чувствах се щастлив, че вършим това заедно, и най-вече, че бе възприела моето темпо. Оставяше ме на мира, когато не ми се говореше, от време на време прекъсвахме работа, за да обърнем по някоя бира. Хубаво беше, слагаше ми пирони в устата, не правеше щуротии и успяваше да държи четката, без боята да се стича до лакътя ѝ. По хиляди подробности си личеше, че подхожда разумно, и съвсем естествено стигаше до най-точното движение. Има момичета като нея, с тях човек винаги се пита колко ли още заека ще извадят от шапката си. Ето защо да работиш с такова момиче е направо върхът. Особено когато си бил достатъчно хитър да си позволиш чисто нов дюшек, трийсет и пет сантиметра чист латекс и знаеш как да направиш така, че да накараш само с поглед мацето да слезе от стълбата.

Тъй като пазарувахме винаги пеша, а и имахме малко спестени мангизи, започнах да се заглеждам в колите на старо и да чета обявите, а Бети през това време надничаше над рамото ми. Цените на големите автомобили бяха изгодни, защото собствениците им явно изпадаха в паника при мисълта колко ще им струва пълен резервоар — големите коли бяха последните пламъчета на една цяла цивилизация и сега беше моментът да се възползваме от случая. Има ли някакво значение дали ще харчим двайсет и пет или трийсет литра на сто километра, нормално ли е наистина да се задълбочава човек в такива сметки?

И така, намерихме си един мерцедес 280 на петнайсетина години, пребоядисан в лимоненожълто. Не си падах кой знае колко по този цвят, но колата вървеше добре. Вечер, преди да си легна, поглеждах през прозореца и когато някой лунен лъч я докосваше, беше наистина най-разкошната кола на цялата улица. Предният калник беше чукнат, но това е дреболия, ядосвах се само, че липсва онази джаджа, дето украсява фара, но избягвах да го гледам. Отстрани и отзад колата изглеждаше като нова, но в живота всичко е илюзия. Сутрин отивах да проверя дали е на мястото си, после меракът ми мина отведнъж, това

стана по-точно в деня, когато се скарахме с Бети на връщане от супермаркета.

Тя току-що невъзмутимо бе минала на червено и за една бройка да ни размажат като хлебарки. По този случай реших да ѝ направя дребна забележка:

— Още мъничко ти трябва, за да се върнем вкъщи пеша с кормилото в ръце, не мислиш ли?

Този ден бяхме станали рано, предстоеше най-трудната работа. В седем сутринта нанесох първия удар по стената, която разделяше спалнята от голямата стая, и вече минавах лесно през отвора. Бети стоеше от другата страна, погледнахме се през дупката, докато прахта бавно се стелеше.

— Видя ли! — казах.

— Да, знаеш ли за какво ми напомня...

— Ами да, за Сталоун в „Роки III“.

— Нещо по-добро. Напомня ми за теб, когато си писал книгата.

От време на време ми излизаше с подобни номера. Вече започвах да ѝ свиквам. Знаех, че е искрена, но в същото време изпитвах нужда да се убода с игла, за да видя дали ще усетя нещо. Не ми ставаше приятно от това. Когато си мислех за тези неща, имах чувството, че се подсещам за заседналия в гърба ми куршум, и болката ме караше да охкам вътрешно, та трябваше да гледам настрани. Но това не беше най-важното. Понякога животът заприличваше на гора от лиани, трябва да пуснеш едната веднага след като си се уловил за другата, ако не искаш да се озовеш на земята с два счупени крака. Всъщност нещата бяха учудващо прости, дори едно четиригодишно дете би го разбрало. В съвместния си живот с нея откривах повече неща, отколкото когато седях пред някой лист с пламнал мозък. Така на работната площадка научавах всичко, което наистина си заслужава човек да знае на този свят.

Побутнах с пръст една малка тухла, която се канеше да падне.

— Не виждам връзката между това да събориш една стена и да напишеш книга — казах.

— Няма значение, не съм изненадана — отговори тя.

Започнах да удрям по стената, без да кажа нищо. Знаех, че се засяга, когато ѝ отговарях по този начин, че ѝ развалям удоволствието, но не можех другояче, имах чувството, че си говоря сам на себе си. Част от сутринта трупяхме кашони с боклука от съборената стена на тротоара, но тя нито веднъж не проговори. Не исках да ѝ досаждам, дори казвах от време на време по някоя дума, без да очаквам отговор, например колко невероятно топло е за януари или че като минем пода с прахосмукачка, нищо няма да остане, че трябва да прекъсва понякога, за да си пийне биричка, че, дявол да го вземе, къщата става неузнаваема и Еди положително ще падне от изненада.

Заех се да правя омлет с картофи, за да се опитам да я умиловия, но нищо не стана; картофите полепнаха по дъното на тигана като вендузи, да ги вземат мътните. Няма нищо по-скапващо от това да се държиш за клон, който накрая ще се счупи.

Трудно беше да продължим бачкането след всичко това, чувствах, че е по-добре малко да променим обстановката. Качихме се в колата и поехме към супермаркета. Трябваше ми още боя, а и знаех, че тя иска да си купи две-три неща, тъй като рядко се случва момиче да не закъса с кремове или с лосионите и да откаже да отиде на пазар. Ако всичко вървеше добре, щях да разпръсна облаците с някое червило, два-три чифта гащета или някой шоколад с пълнеж.

Преминахме кротко по главната улица с полуотворени прозорци и обедното слънце беше като фъстъчено масло, намазано върху осветен хляб. Гарирах на паркинга, като си подсвирквах. Тя още не беше обелила нито дума, но не се тревожех особено. След трийсет секунди цъфнахме пред щанда с козметиката и номерът успя. Тъй като тя стоеше с ръце в джобовете, обърнала глава в друга посока, аз трябваше да бутам количката. Още най-много двайсет секунди, казах си.

В магазина нямаше много хора. Вървах малко зад нея, като я оставях спокойно да избира, и я гледах как хвърля една след друга разни кутийки в количката. Питам се дали ще успея да си издействам някакво намаление на касата под претекст, че кутиите са ударени тук-там. Но нищо не казвах засега, имах в джоба си още два-три силни коза.

Насочихме се към щанда с парфюмите. Не се спряхме, минахме го метър. Вече нищо не разбирах. Онези от магазина бяха пуснали по

уредбата някакъв блус. Може би беше решила да се цупи до вечерта, във всеки случай нещата вървяха натам, трябваше много да внимавам.

Същата история пред щанда с дамско бельо — тя дори не забави крачка. Няма значение, казах си аз и се спрях. Паркирах на втората пътека, избрах набързо два чифта гащета от лъскавите и я догоних малко по-нататък.

— Погледни — казах. — Взех ти трийсет и осми номер. Не са лоши, нали?

Дори не се обърна. Чудесно, грабнах гащетата и ги метнах върху една количка със замразени храни. В най-лошия случай, казвах си, след няколко часа ще се стъмни и нощта ще я освободи от клетвата. Започвах вече да се убеждавам, че трябва да се въоръжа с търпение, забавих крачка и спрях пред кутиите с боя с блажена усмивка на уста. Докато разглеждах етикетите, чух нещо като пърхане от крила на птица, последвано от глух удар. Вдигнах глава. На пътеката бяхме само аз и Бети, тя беше малко по-нататък и разглеждаше някакви книги. Всичко изглеждаше спокойно. Книгите бяха наредени на пет или шест въртящи се поставки в индийска нишка, точно преди готварските печки със запаметяващо устройство и микровълновите шашми, и въпреки че наблизо имаше едно хубаво момиче, птиците не кръжаха над него. И все пак бих се обзаложил, че прелитаха птици... Едва бях навел очи, за да погледна един бидон с акрилна боя, когато пърхането се повтори. Този път птиците бяха две, гонеха се в нещо като въздушен балет или загадъчна любовна игра, чиято сянка можах да уловя с поглед, преди да ги чуя как кацат на тавана.

Обърнах се към Бети. Тъкмо вземаше една дебела книга. Прелисти две-три страници, после я метна яростно над главата си. Книгата не летя дълго, падна почти пред краката ми, преди да се плъзне и да пресече централната пътека. Въпреки всичко реших да не обръщам внимание, наведох бидона и започнах да чета спокойно упътването, докато в това време ято книги летяха на всички страни.

Когато започна да ми писва, се изправих, повдигнах бидона и го сложих в количката. За миг погледите ни се срещнаха. В магазина беше топло, искаше ми се да пийна нещо, и то веднага. Тя разтърси коси, после хвана първата въртяща се поставка за книги и я блъсна с всички сили. Поставката се сгромоляса със страхотен шум. Направи същото и с останалите, после прелетя бегом покрай мен. За секунда

останах като закован на мястото си. Когато се почувствах по-добре, обърнах количката и тръгнах с нея в обратната посока.

Дотича някакъв мъж с бяла престилка. Кривеше неистово лице, сякаш го гонеше самият дявол, беше червен като мак, получил кръвоизлив. Сложи ръка на рамото ми.

— Я кажете, какво стана там?

Като начало свалих ръката му от рамото си.

— Нямам представа — казах. — Идете да проверите...

Той явно не можеше да реши дали да ме пусне, или да изтича на местопроизшествието и това явно бе дяволски проблем за него. Беше ококорил очи, хапеше устни, без да може да вземе решение, и нямаше да се изненадам, ако го чуех да стене. В живота се случват такива ужасни неща, че човек има право от време на време да се обърне към небето, за да изкрещи яростта и безсилието си. Стана ми жал за него, защото може би беше роден тук, може би бе израснал в магазина, целият му живот преминаваше в него и той бе единственото нещо, което познаваше на този свят. Ако всичко беше наред, можеше да издържи още двайсет години.

— Слушайте — казах. — Я се отпуснете, не е станало кой знае какво. Видях всичко, няма нищо счупено. Една бабичка събори книгите, но не са пострадали. Само дето толкова се изплашихте...

Онзи ми се усмихна измъчено.

— Така ли? Наистина?

Намигнах му.

— Честна дума. Нищо страшно няма!

После продължих към касите. Платих сметката на едно силно гримирано маце, което си гризеше ноктите. Усмигнах ѝ се, докато чаках рестото. Въобще не реагира. Бях петмилионният тип, който ѝ се усмихваше от началото на седмицата, тъй че не ми оставаше нищо друго, освен да си прибера мангизите и да се омитам. Въпреки всичко, когато излязох навън, слънцето все така грееше. И слава Богу, защото, ако има нещо, което не мога да понасям на този свят то е в един момент всички да ми обърнат гръб.

Бети ме чакаше. Беше седнала на капака на колата като през петдесетте години. Не си спомнях вече на какво приличаха капаците на

автомобилите тогава, но не ме учудва, по това време всички мъже имаха адски тъпи физиономии. Колкото до мен, не съжалявах за нищо, просто не ми се искаше тя да намачка ламарината — тая кола можеше да издържи до 2000-та година, ако човек внимава. Пък и нямах желание да нося от ония панталони с ръб, толкова широки, че вътре могат да се поберат трима души, а от тирантите платът се впира в задника.

— Дълго ли ме чакаш? — попитах.

— Не, топлех си кълките.

— Ще внимаваеш да не изподраскаш прекалено боята, като слизаш. Онзи тип от гаража точно я полира...

Каза ми, че иска да кара. Подадох ѝ ключовете и тя се метна зад кормилото, докато аз нареждах нещата в багажника, изпаднал в кротък унес от топлия, приятен въздух, проникнат за миг от свръхестествената неподвижност на нещата и от осезателното им присъствие. Стисках пакет спагети и чувах как те се чупят в ръцете ми като стъкло, но все пак не си правех илюзии, не съм чувал още някой да е бил осенен от божията милост на паркинга на супермаркет, особено пък в компанията на момиче, което барабани нервно по кормилото, и с петдесетина кутии какво ли не, които трябва да бъдат извадени от количката, без да се броят бирите.

Седнах усмихнат до нея. Тя изфорсира леко мотора, преди да потегли. Свалих стъклото от моята страна, запалих цигара, сложих си очилата и се наведох напред, за да включа радиото. Спускахме се по една дълга улица, а слънцето блестеше в предното стъкло. Бети приличаше на позлатена статуя с полупритворени очи и хората се спираха на тротоара, за да ни гледат как преминаваме с 40 километра в час, но те нищо не знаеха, нямаха си хабер, горкичките. Протегнах за малко ръка навън, за да почувствам вятъра — въздухът беше почти топъл и музиката от радиото се ядваше. Мигове като тези са такава рядкост, че видях в това някакво знамение, втълпих си, че моментът е настъпил, че ще се сдобрим в тази кола и накрая отново ще се шегуваме, защото в началото наистина ми се бе сторило, че някакви птици прелитат зад гърба ми, без майтап. Хванах един кичур от косите ѝ и започнах да си играя с него.

— Направо ще е смешно, ако продължиш да се цупиш цял ден.

Бях виждал вече същата сцена в „Завоевателите“. Момичето на кормилото беше лишено от душа, оставаше безчувствено към подадената ми ръка и нито един мускул не трепваше по лицето му. Много ми се искаше някой божи ден едно от тези същества да ми обясни защо се държи така и как успява да навакса пропуснатото време. Прекалено лесно е да живееш, като тъпчеш на едно място.

— Какво ще кажеш? — настоях. — Не мислиш ли, че е така?

Отговор не последва. Значи се бях излъгал, бях се оставил един слънчев лъч и лекият полъх на вятъра да ме заблудят като някой новак, последните ми думи сякаш още се изтърколваха от устата ми като остарели втвърдени бонбони. Трябва да беше около четири часът, пред нас нямаше коли. Сега се чувствах вече леко изнервен, напълно разбираемо беше. След изпълнението в супермаркета толкова непосилна задача ли беше да приеме предложението ми за примирие? В края на улицата имаше кръстовище със светофар, който светеше зелено. Сигналът беше зелен вече от доста време, стори ми се цяла вечност. Когато преминахме, вече беше яркочервен.

И така тя мина на червено, без да й мигне окото. Точно тогава й казах, че още малко й трябва, за да се върнем въкъщи пеша — дотам бяхме стигнали. Този път бях твърдо решен да й дам отпор. Вместо да избухне, тя слезе от колата и докато държеше вратата отворена, ме изгледа така, сякаш аз бях направил всичките тези щуротии.

— Няма да се кача повече в тази кола — заяви тя.

— Я не се занасяй!

Седнах зад волана, докато тя се оттегляше по тротоара, включих на скорост и потеглих. Стигнах до края на улицата.

В един момент реших, че не бързам чак толкова. Завих и спрях пред автосервиза. Онзи тип седеше зад бюрото с кръстосани крака и четеше вестник — познах го, беше шефът, точно той ми беше продал мерцедеса. Навън времето беше приятно, миришеше на пролет. Върху бюрото имаше отворена кутия с дъвки.

— Добър ден — казах. — Ако можете да отделите малко време, да вземем да погледнем маслото, а?

Тъкмо се опитвах да прочета наопаки заглавията с едър шрифт, когато вестникът изведнъж се смачка и на негово място се появи

голяма глава, главата му наистина беше много по-голяма от нормалното, един път и половина, ако можете да си го представите.

— Но, по дяволите... ЗАЩО?! изрева той.

— Ами нали не трябва да остава без масло...

— Вече пети път идвате от няколко дни и всеки път проверяваме това идиотско ниво, а то си е все същото, чувате ли ме, не си измислям, нито капчица не е изтекла... И какво, всеки ден ли ще идвате така да ми лазите по нервите, като ви казвам, че тази кола не харчи нито капчица масло?

— Добре, за последен път, но искам да съм сигурен — казах.

— Не, защото разберете ме добре, с парите, които взех за тази кола, не мога да си позволя да почивам на лаврите си, принуден съм да се занимавам с много по-сериозни неща, загрявате, нали?

Реших да му подхвърля един кокал.

— Ще дойда да сменя маслото на две хиляди и петстотин.

Глупакът въздъхна, но не бях виновен, че светът е така устроен — няколко дни може и капка да не изтече, а после една сутрин го виждаш как направо се е изляло всичкото на тротоара. Той повика един тарикат, който минаваше с лейка в ръка.

— Ей, ти... Зарежи лейката и върви да провериш нивото на маслото в мерцедеса.

— Дадено.

— Не се безпокой, нивото е нормално, но клиентът иска да бъде спокоен. Значи ще провериш внимателно пръчицата, ще я погледнеш на светло, ще я попиеш, пак ще провериш и ще му покажеш, че нивото наистина е между двете чертички. И преди да я върнеш на мястото ѝ, трябва да си сигурен, че сте единомушни.

— Така наистина ще бъда по-спокоен — казах. — Мога ли да си взема една дъвка?

Придружих помощник-механика до колата, за да отворя предния капак. Показах му къде се намира показателят за нивото на маслото.

— Ето за такава кола си мечтая... — каза той. — Шефът нищо не разбира от мерцедеси.

— Прав си. Никога не трябва да се доверяваш на мъж над четирийсетте.

Малко по-надолу спрях да пийна нещо. Когато плащах, извадих портфейла си и попаднах на съобщението от вестника, в което ставаше

дума за Бети и за бомбичките с блажна боя. Поисках от бармана да ми донесе още едно. Малко по-късно ударих спирачки пред една будка за вестници. Прегледах всичките заглавия едно по едно, накрая вече ми стана байгън, излязох с някакво списание с рецепти и друго, което нямаше нищо общо с манджите.

Докато обикалях така, доста се отдалечих от къщата. Кварталът ми беше съвсем непознат и карах бавно. Бях стигнал вече края на града, когато забелязах, че слънцето залязва. Върнах се, без да бързам. Когато спрях пред витрината с пианата, нощта вече стъпваше с единия крак на земята. Смрачаваше се бързо, беше странна нощ, една от тези, които щях да запомня за цял живот.

Както му е редът, когато пристигнах, тя беше пред телевизора и похапваше от една купа пуканки, в ръката ѝ димеше цигара. Миришеше на тютюн. Миришеше и на нещо друго, на сира.

На екрана се мотаеха трите дежурни мацки с пера, а един тип ревеше в микрофона някаква екзотична и лигава мелодия. Стори ми се, че песента въобще не подхожда на напрежението, което цареше в стаята, и аз съвсем не се разхождах на пуст плаж в Третия свят с километри ситен пясък от двете страни на терасата на хотела и барман, който приготвя на сянка специален коктейл със синьо кюрасо. Не, нищо подобно, намирах се на първия етаж на една съборетина с момиче, което се беше нагълтало с горещи въглени, а навън беше нощ. Още с влизането си почувствах, че нещата не вървят на добре. Просто отидох в кухнята и пътъм намалих малко звука на телевизора. Още не бях отворил хладилника, когато апаратът започна отново да кънти.

Последва познатият сценарий, но без нищо оригинално, а междувременно успях да изпия една бира и да разбия бутилката в кофата за боклук, за да дам тон. Но може ли човек да е толкова ненормален, да си помисли, че може да живее с момиче, и да му се разминат тези малки инциденти... А и кой би отрекъл необходимостта от тях?

Бяхме достигнали вече един задоволителен градус с няколко продължителни светкавици в очите и затръшвания на кухненската врата и ако останеше на мен, бих спрял дотук, тъй като вече бях подхвърлил няколко плахи реплики и температурата сякаш се

стабилизираше. Искаше ми се да се задоволим с равен мач при положение, че нямаше да е необходимо да играем продължения.

Невинаги бях в състояние да си обясня някои нейни жестове. Невинаги ги разбирах. И затова не съумявах винаги да ги избегна. Тъй че си седях и си поемах дъх в моето ъгълче в очакване на спасителния гонг, когато тя ме погледна, стиснала ръка в юмрук. Това ме учуди, защото до този момент не бяхме си посягали, но тъй като стоях най-малко на три или четири метра от нея, не се разтревожих особено, бях влязъл в кожата на дивака, който се пита за какво ли служи предметът, който белият човек е насочил към него. Този юмрук първо го вдигна до устата си, сякаш искаше да го целуне, и само миг след това го изстреля в кухненското стъкло, стори ми се, че стъклото изкрещя.

Кръвта рухна от нараненото място и се стече по ръката ѝ, като че ли беше смачкала шепа ягоди. Неприятно ми е да го кажа, но направо ми омекнаха топките от тази гледка. Ледена пот притисна черепа ми като менгеме. Чух нещо като свистене в ушите си, преди тя да започне да се смее. Правеше такива гримаси, че за малко да не я позная, заприлича ми на ангел, долетял от лоното на мрака.

Хвърлих се отгоре ѝ и хванах ранената ѝ ръка със същото чувство на отвращение, както ако бях стиснал гърмяща змия. Смахът ѝ разкъсваше тъпанчетата ми, а тя ме налагаше с юмруци по гърба, но все пак успях да разгледам раната.

— Глупачка такава, пак имаш късмет!

Издърпах я до банята и пуснах водата. Започна да ми става топло, усещах ударите, които ми нанасяше, и не можех да разбера дали плаче, или се смее, но истината беше, че направо се бе развихрила зад гърба ми. Трябваше да я стисна с всички сили, за да ѝ измия ръката. Точно когато вземах бинта, тя ме сграбчи за косата и ми дръпна главата назад. Изкрещях от болка. Не съм като някои други, адски ме заболява, когато ме скубят, особено когато опъват яко. Направо сълзи ми излязоха на очите. Тогава замахнах с лакът назад, почувствах, че уцелих нещо, и тя веднага ме пусна. Когато се обърнах, видях, че от носа ѝ тече кръв.

— По дяволите! Не може да бъде! — изръмжах аз.

От друга страна, това поуталожи беса ѝ. Щях да мога почти спокойно да ѝ бинтовам ръката, ако не беше съборила в последен порив шишето с йод. Не успях да дръпна крака си. Предишния ден бях

лъснал с бяла боя обувките си, а сега едната стана направо яркочервена, докато другата изглеждаше ослепително бяла — ефектът беше поразителен. Кръвта още течеше от ръката ѝ, но носът ѝ беше по-добре. Стенеше тихичко. Нямах желание да я утешавам, по-скоро трябваше да се въздържа, за да не я разтърся цялата и да я насиля да ми се извини заради това, което бе направила с ръката си. Готов бях да я оставя да плаче дни наред, ако нещата бяха спрели дотук.

Навих още малко бинт около ръката ѝ и преди да я оставя, ѝ подадох носна кърпа, без да кажа нищо. После отидох да събера парчетата стъкло в кухнята. За да бъде точен, запалих една цигара и останах така прав, докато ги гледах как блестят на плочките като летящи рибки. Лек вятрец полъхваше от счупеното стъкло, стана ми хладно и потреперих. Точно се питах как да почистя всичко това, дали си струваше да извадя прахосмукачката или по-добре да опитам с метла и лопата, когато чух как вратата долу хлопна. Оставих всичко и само миг след това улицата видя как от къщата излетява един тип с пияна на уста и с една червена обувка.

Тя имаше най-малко петдесет метра преднина, но аз нададох неистов крясък, който ме изстреля като реактивен самолет, и започнах да скъсявам разстоянието. Виждах как задникът ѝ танцува в дънките, а косите ѝ се развяват по хоризонтала.

Пресякохме квартала като две падащи звезди. Печелех сантиметър по сантиметър, но тя беше в страшна форма и при други обстоятелства щях да ѝ сваля шапка. Пухтахме като локомотиви, а улиците бяха пусти, само лека мъглица, ухаеща на диви треви, се стелеше тук-там, но не бях излязъл, за да се възхищавам на гледката, втурнал се бях в адско преследване с ярост в сърцето и с безумното стакато на галопиращите стъпки като звуков фон. Няколко пъти извиках след нея, но сега предпочитах да не прахосвам малкото въздух, който ми оставаше, по улицата се шляеха няколко безделници, които се обърнаха след нас, а две момичета на отсрещния тротоар взеха да крещят разни тъпотии, за да окуражават Бети. Вече завивахме зад ъгъла, но още ги чувах, направо оплаквах първия беззащитен минувач, който щеше да се изпречи на пътя ни.

Когато бях вече само на три-четири метра зад нея, почувствах как лекият полъх на победата пее в ушите ми, дръж се, още малко, казвах си аз, ето го финала, старче. В този момент изпитах такава

наслада, че сигурно съм отделил вълна биотокове около себе си, и тя прекрасно го усети, дори не ѝ беше необходимо да се обръща, не знам как го направи, но една боклукчийска кофа ми се препречи в краката, стъпих отгоре ѝ и се проснах от другата страна след изпълнението на този сложен акробатичен номер.

Изправих се веднага щом дойдох на себе си. Беше ме изпреварила най-малко с трийсет метра. Нещо ме изгаряше отвътре, когато дишах, но все пак продължих гоненицата. Нали за това бях там, трябваше да догоня някак това момиче и само ако знаеше колко бях настървен, щеше да изкрещи „Не играя!“, нито за миг не би си въобразила, че ще може да ме спре с някаква си нищо и никаква кофа за боклук, щеше да погледне реално на нещата.

Коляното ме болеше, бях го ударил при падането, но тя бе намалила темпото и не се оставях да увеличи дистанцията. И така, като на шега бяхме изминали доста път, намирахме се при някакви складове, а по средата минаваше железопътна линия. Но не беше като онези потънали в мръсотия места, нападнати от ръжда и от бурени, облени от свръхестествената светлина на лунен лъч. Не препускахме сред дивата красота на изоставени терени, точно обратното. Всички сгради изглеждаха нови, наоколо беше асфалтирано. Не ми беше ясно кой плаща сметките за електричеството, но беше светло като посред бял ден.

Бети зави зад ъгъла на един хангар, боядисан в синьо и розово, доста разнежващо розово въпреки. Тя наистина вече не тичаше сериозно. Коляното ми се беше подуло като тиква, влачех си крака, стиснал зъби, за да не изохкам, въздух не ми беше останал, а мозъкът ми щеше да се пръсне от прекалено много кислород. Единственото, което ме успокояваше, беше, че тя вече береше душа на няколко крачки пред мен, а на този хангар крайт му не се виждаше, от време на време тя се облягаше на него или се отблъскваше с ръка. Сега вече започна да ми става студено. Целият бях вир-вода и изведнъж усетих как зимната нощ ме стяга в прегръдка, погледнах надолу към нещастното си пуловерче, без да се опитам да се поразкърша.

Когато вдигнах глава, видях, че се е спряла. Не се възползвах от неочакваната възможност, за да се хвърля върху нея, вървах си нормално, бих казал дори кротко, предпочитах да стигна до нея, когато щеше вече да е спряла да повръща. Няма нищо по-ужасно от това да

повръщаш, когато не ти достига въздух и не можеш да спреш да се давиш.

Колкото до мен, добрите ми стари дънки се бяха издули като сарфалади около коляното. Започвахме да го закъсваме яко, сякаш бяхме попаднали в музея на ужасите, приличахме на двама куцащи перковци, които току-що са ги изритали от последния отворен бар. Светлината наоколо беше такава, сякаш снимаха игрален или документален филм за живота на някоя любовна двойка. Изчаках да свърши и последният хрип, преди да се реша да вметна нещо.

— Направо изпукахме от студ! — казах.

Косите ѝ бяха паднали пред очите, въобще не я виждах. А и не го казах на майтап, едва успях да си наложа да не ми тракат зъбите от студ, бях като човек, който потъва в леда, отправяйки последен поглед към залязващото слънце.

Преди да посинея съвсем, я хванах за ръката, но тя веднага ме отблъсна. Само че цялата тази история беше започнала рано сутринта и вече беше почти полунощ, а на всичкото отгоре беше зима и имах чувството, че целият този ден ми беше струвал прекалено много. Не исках да платя нито сантим повече, нямаше вече опасност, та затова не ми беше необходимо да се замисля, преди да я сграбча за яката на якето. Притиснах я до стената на хангара, като смръкнах една капка, която се стичаше от носа ми. Направо ме разболяваше тази скапана нощ.

— Да имаш стил в живота, значи да умееш да спреш навреме! — изрекох аз.

Тази нощ наистина ме правеше съвсем мрачен. Вместо да чуе какво ѝ казвам, тя се опитваше да се освободи, но аз все така я притисках до вълнистата ламарина и вече не си знаех силата. Даже и да исках, не бих могъл да я пусна. Нещичко в нея разбра това. Започна да крещи и да рита ламарината. Хангарът издрънча като камбана на вратите на ада.

В такова състояние беше в момента, че това направо ме довърши, устата ѝ се беше изкривила в някаква ужасна гримаса и ме гледаше така, сякаш ѝ бях напълно непознат. Не можех да издържа дълго, не можех да понеса нито яростта ѝ, нито виковете, нито начина, по който се опитваше да ми скрои тоя мръсен номер с изпадналото в нервна криза момиче, цялото настръхнало и готово да дращи. Зашлевих ѝ

един шамар, за да я върна на земята, не ми беше хич приятно, но въпреки това я плеснах с опакото на ръката, сякаш трябваше да прогоня някакъв демон в пристъп на мистичен бяс.

В този миг до мен се появи изневиделица кола с ченгета, кацна като летяща чиния. Пуснах Бети, тя приклепна и се свлече на петите си, докато в това време вратите на колата се отваряха. От колата просветваха сини мълнии, беше като детска играчка. Видях как някакво младо ченге се изтърколи през глава и стъпи здраво на двата си крака, насочвайки към мен пистолета си. Друг, по-възрастен, излезе нормално от другата врата. В ръката си държеше дълга палка.

— Какво става тук? — попита той.

Адски трудно ми беше да си преглътна слюнката.

— Стана й лошо — казах. — Не че я биех, страх ме беше да не изпадне в нервна криза... Знам, че трудно ще ми повярвате, но...

Старото ченге постави усмихнато палката на рамото ми.

— Защо ще е трудно за вярване?...

Подсмъркнах, после се обърнах към Бети.

— Май вече е по-добре — въздъхнах аз. — Можем да си ходим...

Той докосна с палката другото ми рамо. Започвах вече да се вкочанявам от студ.

— Много странно място за нервна криза, не мислите ли?

— Зная. Това е, защото тичахме...

— Да, но нали сте още млади. Тичането е полезно за сърцето.

Нещастната ми ключица потреперваше под тежестта на палката му. Знаех какво ще стане, но не исках да го приема, намирах се в положението на човек, който гледа как налягането в парния му котел опасно се покачва и се надява, че крановете сами ще се затворят. Бях направо парализиран, премръзнал и ми се повдигаше от цялата тази история. Ченгето се надвеси над Бети, без да престава да ме държи под око, имах чувството, че съм заварен за края на палката му, тя се беше плъзнала от рамото ми и притискаше корема ми.

— А нашата госпожичка как се чувства? — попита.

Тя не отговори нищо, но отметна косите от челото си, за да погледне ченгето, и тогава видях, че вече е по-добре, приех го като малка утешителна печалба в очакване на експлозията в парния котел.

Оставих да ме завладее сладкият покой на отчаянието. След ден като този не бях в състояние да се взема в ръце.

— Бих искал да приключваме по-бързо — прошепнах аз. — Не сте длъжен да ме карате да чакам...

Той бавно се изправи. Ушите ми пищяха, почти всичко ме болеше, секундите се точеха като волни съчетания в конкурс за жвакане на дъвки, докато старчето се изправяше. Погледна ме. После погледна младото ченге, което все още заемаше позиция за стрелба, едното му око беше затворено и не помръдваше нито на милиметър, леко приклепнал. Мускулите на бедрата на тези типове сигурно бяха от закалена стомана. Старецът въздъхна.

— По дяволите, Ришар, казах ти да не насочваш това нещо към мен. Още ли не си разбрал?...

Другият едва раздвижи устните си:

— Не се безпокой, целя се в него, а не в теб.

— Да де, ама знае ли човек. Свали по-надолу патлака...

Младото ченге май хич не му се искаше да си прибере оръжието.

— Никога не съм спокоен с такива смахнати типове — каза той.

— Не видя ли какъв цвят са обувките му?... Не ги ли погледна?

Старчето поклати глава:

— Да де, ама спомняш ли си, оня ден на улицата видяхме един перко със зелени коси. Човек си търси оправдание, светът днес е такъв... Не можем вече да се занимаваме с подобни дреболии.

— Особено когато става дума за съвсем дребен инцидент — обадох се аз.

— А, ето, виждаш ли... — каза старецът.

Другият свали неохотно оръжието и прекара ръка по косата си.

— Някой ден ще загазим, ако не внимаваме повече. Ти сам си го търсиш. Сети ли се да претърсиш този тип? Ами не, разбира се, че не си помислил за това! Единственото, което те интересува, е да се увериш, че си прибирам патлака, нали?

— Слушай, Ришар, не се впрягай чак толкова...

— Не, ама наистина е така, дявол да го вземе! Всеки път едно и също!...

Той се наведе, за да грабне ядосано фуражката си, после се качи в колата и тръшна вратата. Даде си вид, че гледа в друга посока, като дъвчеше нокътя на палеца си. Старчето, изглежда, не беше на кеф.

— Мама му стара! — каза. — Припомням ти, че имам четирийсетгодишен стаж. Повярвай ми, вече започвам да усещам кога трябва да съм нащрек и кога не!

— Добре, добре, оправяй се както знаеш, мен хич не ми пука! Все едно, че ме няма!

— Ама погледни ги хубаво в края на краищата! Момичето едва се държи на крака, а на него мога да му разцепя черепа на две, преди да е успял да направи и най-малкото движение...

— Остави ме на мира, не ми лази повече по нервите!

— Знаеш ли, че имаш адски шибан характер, а?

Младокът се наведе и вдигна светкавично стъклото. После пусна сирената и кръстоса ръце. Старецът пребледня. Хвърли се към колата, но онзи беше блокирал вратите.

— ОТВОРИ! ПРЕСТАНИ ВЕДНАГА С ТЕЗИ ЩУРОТИИ! — изкрещя старчето.

Бети си беше запушила ушите с ръце, нещастната, едва бе дошла на себе си и сигурно нищичко не разбираше. А всъщност всичко беше ясно като бял ден, беше си най-обикновена полицейска проверка. Старецът се наведе над капака на колата, за да погледне през предното стъкло, вените на шията му се бяха издули като въжета.

— РИШАР, НЕ СЕ ШЕГУВАМ, ДА ЗНАЕШ! ДАВАМ ТИ ДВЕ СЕКУНДИ, ЗА ДА ПРЕСТАНЕШ С ТЕЗИ ИЗГЪЗИЦИ, ЯСНО ЛИ Е?

Ужасът продължи още няколко секунди, после Ришар изключи сирената. Старото ченге се върна при мен, като прекара ръка по челото. Почеса се по върха на носа с празен поглед. Беше настъпило чисто новичко мълчание.

— Уфф... — изпъшка. — Сега ни изпращат все супертренирани младоци. Това не е лошо, но намирам, че нервите ми са малко опънати...

— Съжалявам, аз съм виновен за всичко — казах.

Бети се изсекна зад мен. Старецът си повдигна малко панталоните. Вдигнах очи към звездното небе.

— Бие само временно сте в нашия край, нали? — попита ченгето.

— Ами заехме се с магазина за пиана — казах. — Познаваме се добре със собственика...

— Ааа... Става дума за Еди, нали?

— Да, познавате ли го?

Той ми отправи лъчезарна усмивка.

— Аз познавам всички тук. Не съм мърдал от градчето от последната война.

Потреперих от студ.

— Студено ли ви е? — попита.

— Моля?... Да, да, съвсем съм замръзнал.

— Добре, качвайте се и двамата. Ако искате, ще ви закарам.

— Да не ви притесняваме?

— Не. Ако нещо ме притеснява, това са хора, които се мотаят около хангара. Никой няма работа тук след мръкнало.

След пет минути ни оставиха пред къщи. Старчето подаде глава от прозореца, докато слизахме от колата.

— Ей, надявам се, че тази вечер няма повече да има семейни скандали, нали?...

— Да — отвърнах.

Гледах ги как потеглят, докато Бети отваряше вратата и се качваше по стълбата. Изчаках да се изгубят от погледа ми в дъното на улицата. Ако не ми беше толкова студено, нямаше да бъда в състояние да отлепя краката си от тротоара. В момента наистина работех на празен ход, сякаш току-що отворях очи след черепна операция. Но навън беше зимна нощ с ясно небе и ледената шир беше стиснала улицата като с клещи и ме измъчваше. Използвах, че в момента бях съвсем сам, за да си поохкам, после се обърнах и се закатерих по стълбите.

Успях някак си да стигна до горе с пострадалото си коляно и с убеждението, че се бях разминал на косъм със смъртта в тази история, но все пак топлият въздух в апартамента ме накара да се усмихна — имах чувството, че съм попаднал в гореща пирожка с ябълкова плънка.

Бети лежеше на леглото. Беше облечена, с гръб към мен. Седнах на един стол, без да сгъвам коляното, и отпуснах едната си ръка на облегалката. Да те вземат мътните, казах си аз, като я гледах как диша. Мълчанието приличаше на дъжд от пайети върху филия с лепило. Все още не бяхме разменили нито дума.

И все пак животът продължаваше, аз станах и отидох да разгледам контузения си крак в банята. Смъкнах панталоните. Коляното ми беше съвсем кръгло, почти лъщеше, не беше особено приятна гледка. Когато се изправих, се видях в огледалото, физиономията ми идеално си пасва с крака, казах си аз, вървят си дружно ръка за ръка и докато от нея ти се доплаква, то от него направо ти иде да изкрешиш. Шегувах се, но от друга страна, въобще не ми беше ясно какво трябва да сложа на коляното, а в аптеката нямаше нищо, което да прилича на универсален мехлем за рани. В крайна сметка изгълтах два аспирина и се върнах в другата стая с остатъка от йода, няколко марли и лейкопласт.

— Според мен трябва да ти се смени превръзката — казах.

Останах да стърча прав като човек, който чака да му дадат нареждания, за да запише поръчката. Но тя не помръдна. Лежеше в абсолютно същата поза както преди, може би само леко бе свила коленете си към гърдите или пък някой кичур се бе плъзнал безшумно от рамото ѝ, но не можех да го твърдя със сигурност. Стиснах тила си и постоях така известно време, преди да отида да видя какво става — така изглеждаше, сякаш разсъждавам за нещо, а всъщност не мислех за нищо.

Тя спеше. Седнах до нея.

— Спиш ли? — попитах.

Наведох се, за да ѝ сваля обувките, бяха гуменки — идеалният патък, за да прекосиш града на бегот. Такива подробности ви карат да се замислите за дълбоката логика на нещата, защото едва до вчера тя се разхождаше на високи токчета и ако беше с тях, щях да я настигна още долу на стълбите като едното нищо. Метнах белите гуменки на пода до леглото, без да изпитвам вече предишния гняв, после смъкнах ципа на якето ѝ. Тя продължаваше да спи.

Отидох да потърся хартиена кърпичка, за да се изсекна, и между другото изсмуках една-две таблетки за гърло, докато си миех старателно ръцете. Сега нощта приличаше на буря, връхлетяла над горски пожар. Можех да отдъхна и да оставя топлата вода да тече по ръцете ми, като затворя за миг очи.

После се върнах при нея, за да се заема с превръзката ѝ. Направих го така внимателно, сякаш поставях шина на крачето на птица. Повдигах марлята милиметър по милиметър, за да я отлепя, и

не я събудих. Разтворих лекичко ръката ѝ, уверих се, че нараненото място е чисто, докоснах го с пипетката с йод и много грижливо направих нова превръзка, като стягах точно колкото трябва. След това изчистих кръвта, полепнала по ноктите, и отстраних каквото можах — усещах как щях да се влюбя в тези малки белези.

В кухнята си сипах голяма чаша ром. Много скоро започнах да се потя, но нали, така или иначе, трябваше да се лекувам. Постоях още малко, за да събера парченцата стъкло под прозореца, и се върнах при нея. Изпуших няколко цигари. Питах се дали не бях избрал най-трудния път, дали да живееш с жена не е най-ужасният експеримент, който един мъж би дръзнал да опита, дали това не е равносилно да продаде душата си на Дявола или да си спечели безсмъртие. Бях затънал в дебрите на недоумението до мига, в който Бети помръдна, обърна се леко в съня си и свеж полъх повя в душата ми, прогонвайки мрачните мисли като ментов бонбон, който премахва лошия дъх.

Би трябвало да я сложа да си легне като хората, казах си аз, така сигурно не ѝ е удобно. Взех от земята едно списание и го разлистих разсеяно. Хороскопът ми предсказваше трудна седмица с колегите от службата, но от друга страна, моментът бил подходящ да поискам увеличение на заплатата. Вече бях забелязал, че светът се смаява, повече нищо не ме учудваше. Станах, за да изям един портокал, блестящ като мълния и на всичко отгоре бъкан с витамин С после се върнах при нея като бумеранг.

Плъзнах напред пръстите си на магьосник, за да я съблека, това беше началото на нещо като гигантско микадо, в което и най-малкият полъх можеше да провали всичко. Доста зор видях с пуловера ѝ, особено когато трябваше да прекарам главата ѝ през отвора. Впрочем точно в този момент миглите ѝ трепнаха и почувствах как по челото ми изби пот, на косъм беше да се събуди. След това не се и опитах да ѝ сваля тениската, същото беше и със сутиена, нямаше да почна да си играя с презрамките ѝ, просто го откопчах и толкова.

С панталона няха такива проблеми, а с чорапите всичко стана като от само себе си. Да ѝ сваля гащетата беше направо играчка за човек като мен. Разклатих ги под носа си, преди да ги пусна на пода, о мрачно цвете, о малко слипче на райета, чиито измачкани венчелистчета се затварят в дланта на мъжа притиснах ви за миг до бузата си. Беше около един през нощта, прекрасно беше. След подобни

усещания няхах ни най-малко желание да умирам. Отидох да взема бутилката с ром, за да лекувам бронхопневмонията си.

Седнах на земята, облегнат с гръб на леглото. Изпих една глътка за крака, който ме болеше. Друга за ръката. Още една за нощта, която си отиваше бавно. И накрая една за целия свят. Опитах се да не забравя никого. Забелязах, че като облягах глава назад, черепът ми докосва бедрото на Бети. Останах още малко в тази поза, с широко отворени очи, тялото ми се носеше в междугалактическата пустиня като гилотинирана кукла.

Когато се почувствах във форма, станах и я вдигнах на ръце. Повдигнах я доста високо, така че трябваше само леко да наведе глава, за да заровя лицето си в корема ѝ, и топлината на тялото ѝ нежно ме обля. Реших да се задържа колкото се може повече на крака, ръцете ми се бяха втвърдили като френски ключ, но колкото до душевния ми покой, по-добре не можеше и да бъде, та затова и успях, потрих лице в нежната ѝ кожа, като носът ми се беше почти сплескал, изръмжах нещо тихичко, ромът избиваше в пот по гърба ми, докато се освобождавах от отровата. Не си задавах в момента никакви въпроси.

След малко тя отвори едно око, сигурно треперех като лист, ръцете ми щяха да се скършат.

— Хей... Ох... ама какво правиш?...

— Слагам те да легнеш — прошепнах аз.

Тя веднага заспа отново. Положих я на леглото и дръпнах завивката отгоре ѝ. Започнах да се мотая из къщата. Съжалих, че изядох този портокал, уморен бях, но чувствах, че няма да успея да заспя. Отидох да взема един душ. Без да искам, насочих струята към коляното си. Не беше кой знае колко гениално — сърцето ми започна да тупти отдолу.

Накрая се оттеглих в кухнята. Изгълтах прав до прозореца един сандвич с шунка, известно време гледах светлините на къщите и отраженията, проблясващи в мрака като подводни сияния, след което обърнах на един дъх бутилка бира. Мерцедесът беше точно под мен на улицата. Открехнах прозореца и запратих бирената бутилка по колата. Шумът въобще не ме трогна. Затворих отново. В края на краищата тя бе виновна донякъде, че барутът гръмна. Впрочем след тази история повече не заставах рано сутрин на прозореца, за да проверя дали колата още е там.

В деня, когато поех нещата в ръцете си, продадохме първото пиано. Всичко започна рано сутринта със старателно почистване на витрината, стигнах дотам, че с нокът изчегъртах някакви боклучета, опитвайки се да запаля равновесие на табуретката. Бети си правеше майтап с мен, докато си пиеше кафето на тротоара — купичката беше малък сребрист димящ кратер. Ще видиш ти, нищичко не разбираш от тези работи, казах ѝ аз.

Прескочих до магазина на Боб, млекаря албинос, е, малко преувеличавам, разбира се, но наистина по-рус човек от него не бях виждал. Пред рафтовете бяха застанали две-три лелки, които си блъскаха главата пред мисълта за небитието. Боб нареждаше яйцата зад касата.

— Боб, мога ли да ти отнема една минута? — попитах.

— Разбира се.

— Боб, би ли могъл да ми дадеш малко от онази бялата боя, с която си написал БЯЛО СИРЕНЕ НАПРАВО БЕЗ ПАРИ на стъклото отвън?

Върнах се с една малка кутия и четка и се качих на табуретката. По цялата дължина на витрината горе написах ПИАНА НА ФАБРИЧНИ ЦЕНИ!!! Отстъпих малко назад, за да видя как изглежда. Беше хубава сутрин, магазинът приличаше на обляно от слънце бълбукащо поточе. С крайчеца на окото забелязах, че няколко души, които вървяха по тротоара, забавят крачка и поглеждат към надписа. Правило номер ЕДНО в търговията: да съобщиш на клиентите, че съществуващ. Правило номер ДВЕ: да го съобщиш високо и силно.

Доближих се до витрината и написах отдолу НЕЩО НЕВИЖДАНО ДОСЕГА!!! Изглежда, че на Бети ѝ беше забавно. За щастие понякога малко им трябва, за да се включат в играта, и сега тя държеше да прибави и нещо от себе си, да напише ГОЛЯМО НАМАЛЕНИЕ напреки на вратата.

— Можеш да се майтапиш колкото си искаш — казах аз.

Останах цяла сутрин в магазина с топчица восък и с парцал в ръка и се заех да лъскам бавно всяко пиано, докато светне цялото, още малко оставаше да ги изкъпя.

Когато Бети ме извика за обяд, вече бях привършил. Огледах магазина и видях как всичките пиана просто трептят на светлината, чувствах, че бях попаднал на страхотен отбор. Започнах да се изкачвам по стълбите и насред пътя се обърнах и им махнах с ръка:

— Разчитам на вас, момчета. Не оставяйте това маце да ни върти на пръста си.

Опитах се да задържа на лицето си загадъчната усмивка, докато поглъщах крокети от калмар с пикантен сос. Момичетата са луди по подобни усмивки.

— Слушай, прекалено невероятно би било — каза тя. — Защо точно днес?

— Защо ли? Ами защото реших да се заема с тази работа, ето защо!

Тя докосна коляното ми под масата.

— Знаеш ли, не ти го казвам, за да те обезкуража, просто не бих искала после да бъдеш прекалено разочарован...

— Ха-ха — изсмях се аз.

Като писател още не бях си извоювал слава. Като продавач на пиана исках да опитам да не се проваля. Разчитах на това, че животът не би могъл да прекърши всички пориви на човека.

— Още не сме затънали до гуша — добави тя. — Спокойно можем да изкараме още месец...

— Зная, но за мен това не е въпрос на пари. Просто искам да изпробвам една теория.

— По дяволите! Погледни колко е синьо небето! По-добре да се поразходим.

— Не — отсякох. — Разбираш ли, от пет-шест дни непрекъснато се шляем, започва да ми писва от тая кола... Днес магазинът ще остане отворен, няма да мръдна от касата.

— Добре, както искаш. Но аз не знам, може би ще се поразходя малко, още не съм решила...

— Разбира се... Не се грижи за мен. Слънцето грее единствено за теб, хубавице.

Тя подслади кафето ми, разбърка го усмихната, като през това време ме гледаше. Понякога очите ѝ изглеждаха невероятно дълбоки. Понякога с нея достигах върховете само за секунда. Стигах горе капнал от умора, почти заслепен.

— Няма ли да има и малки сладкиши с конфитюр от розови цветчета? — попитах.

Тя се засмя:

— Какво... Нямам ли право да те гледам?

— Напротив, но от това ми се приисква нещо сладичко.

Точно в два отворих магазина. Хвърлих по един поглед към двете страни на улицата, за да пробвам температурата на въздуха. Добра беше, аз лично бих избрал точно този момент, за да си купя пиано. Отидох да седна в дъното на магазина и забих поглед в шибаната врата, неподвижен и мълчалив като изгладнял паяк мухолов.

Мина известно време. Издрасках някои неща на бележника за поръчките, преди да счупя молива на две. Излязох два-три пъти на тротоара, за да видя не се ли задава някой, но беше направо отчайващо. Започваше да става убийствено. Пепелникът ми беше препълнен с угарки. Колко цигари може да изпуши човек и колко нерви да изхаби за нищо в тоя живот, помислих си аз, от всичко това би излязъл страхотен номер за цирка. Хич не обичах това усещане, като че ли някой ме промушва с кама посред бял ден. Ама наистина толкова безумна мечта ли е някой търговец на пиана да иска да продаде поне едно? Прекалено много ли исках, грях ли беше да желая да си пласирам стоката? Какво му остава тогава на един търговец на пиана, който не успява да ги продаде, освен да плюе на всичко? Мъката и абсурдът са двете цицки на света, пошегувах се аз на висок глас.

— Какво каза?

Обърнах се. Беше Бети, не я бях чул да се прибира.

— Готова ли си? Ще се разходиш ли? — попитах.

— О, само ще пообиколя наоколо. Времето още е хубаво. Хей, ти вече сам ли си говориш?

— Не, разни идиотщини ми идват наум... Слушай, ще пазиш ли магазина пет минути? Ще отида за цигари, тъкмо да глътна въздух...

— Разбира се.

В състоянието, в което се намирах, хич не се поколебах и си поръчах едно двойно уиски с два пръста кока-кола, докато жената тършуваше в шкафа, за да ми извади един кашон цигари от светлите.

— Е как е, вървят ли пианата? — попита тя.

Нямах настроение за евтини шеги.

— Не, слаба работа, на час по лъжичка — отвърнах.

— Знаете ли, сега всички са го закъсали.

— Така ли?

— Ами да, намираме се в доста критичен период!

— Ще взема и от тортата. За вкъщи е, можете да ми я увиете.

Докато тя се суетеше, прибрах си банкнотата, която бях лепнал на тезгяха. Тя зави в целофан тортата и я постави пред мен.

— Това ли е всичко? — попита.

— Да, благодаря.

Бях решил да пробвам дали ще мине номерът. Понякога успява, това е нещо като безплатна лотария, която може да ви подобри настроението. За частица от секундата жената сякаш се поколеба. Дарих я с ангелска невинна усмивка.

— Не ми връщайте прекалено много дребни — казах. — Жена ми вече не иска да кърпи джобовете на панталоните...

Тя се засмя малко нервно, преди да дръпне чекмеджето на касата и да ми върне рестото.

— Понякога направо не знам къде ми е умът — каза тя.

— Ами да, всички сме така — успокоих я аз.

Тръгнах обратно към магазина, без да бързам, и малко парченце печена ябълка увисна от пакета като сълза. Спрях се по средата на тротоара и го смукнах. За щастие раят на земята е направо без пари, така човек може да разбере истинската стойност на нещата. Ами тогава има ли нещо още, което да е на висотата на човешките изисквания? Положително не и да си скъсаш задника, за да пласираш две-три пиана, това направо е комично и в никакъв случай не бих се оставил подобно нещо да ми трови живота. Виж, друго си е едно малко, сладко като пролетно утро парченце ябълков пай. Осъзнавах, че бях взел цялата тази история прекалено присърце, бях изкрейзил с тези пиана.

Но трудно е наистина човек да избегне плесницата на безумието, затова трябва винаги да сме нащрек.

Продължих пътя си, като мислех за всичко това. Зарекох се, че няма да правя трагедия, ако не продам нито едно пиано този ден, щях да го приема невъзмутимо като последовател на дзенбудизма. И въпреки това не би било хич лошо, ако продам нещо, казах си аз, бутайки вратата. Бети седеше зад касата, усмихваше се и си вееше с лист хартия.

— Опитай от този ябълков пай! — предложих.

Че се усмихваше, усмихваше се, и то как, лицето ѝ сякаш ме гледаше от последния брой на „Мирър“. Човек би могъл да си помисли, че току-що бях поискал ръката ѝ.

— Знаеш ли — продължих аз, — не бива да си правим прекалено много илюзии. Чух, че в момента бизнесът нещо не върви, общо явление е. Не бих се изненадал, ако не продам нищо днес, просто съм жертва на световната икономика.

— Хи-хи! — изхили се тя.

— Лично аз не виждам нищо чак толкова забавно в цялата тази работа. Но поне приемам нещата такива, каквито са.

Начинът, по който си вееше с този лист, ме заинтригува, още повече, че беше зима и не беше кой знае колко топло въпреки синьото небе. Имах чувството, че въздухът свисти. Изведнъж замръзнах, направо си изгубих цвета, все едно, че бях стъпил върху гвоздей.

— Не може да бъде! — казах.

— Може.

— Дявол да го вземе, не може да бъде, та нали те оставих само за десет минути!

— О, беше ми предостатъчно... Искаш ли да видиш фактурата?

Подаде ми листа, вече не можех да откъсна поглед от него. Бях направо сацисан. Плеснах фактурата с опакото на ръката.

— Мама му стара, защо не го продадох аз това пиано? Може ли да ми кажеш?!

Тя увисна на ръката ми и притисна глава към рамото ми.

— О, всъщност ти го продаде, благодарение на теб стана!

— Е, да, разбира се. И все пак...

Огледах се наоколо да не би някой лукав дух да злорадства зад някое пиано. За пореден път установявах, че животът се опитва да ви

съкруши всячески, поздравявах го, свалях му шапка за старанието, с което нанася удари под кръста. Вдъхнах за миг миризмата от косите на Бети, да, аз също можех да хитрувам, нямаше да се оставя да ме повалят така лесно. За по-сигурно отхапах от ябълковия пай и чудото стана, бурята отмина, като още бучеше зад мен. Озовах се пред гладко като огледало море.

— Според мен това трябва да се полее — казах аз. — Имаш ли някакви предпочитания?

— Да, бих хапнала китайски специалитет.

— Дадено.

Не съжaliaвах, че ще затворя магазина. Още беше рано, но пък и не исках да предизвиквам съдбата, бях продал вече едно пиано и би трябвало да бъда щастлив. Тръгнахме по тротоара, откъм слънчевата му страна, изкачихме улицата, докато тя ми разказваше подробно за продажбата. Правех се, че ми е интересно. Всъщност цялата тази история ме дразнеше, много-много не слушах какво ми говори, предпочитах да си мисля за увитите в тесто морски раци, които щях да изгълтам. Момичето, което жестикулираше до мен, ми напомняше на ято фосфоресциращи рибки. Точно минавахме пред Боб, когато самият той излезе на бегом, вперил очи във въздуха.

— Хелоу, Боб... — казах аз.

Адамовата му ябълка изпъкваше като някаква чудовищна става. Искаше ми се да я избутам навътре.

— По дяволите! Арчи се е затворил в банята! Не може да излезе оттам! Ама че глупаво хлапе! Ще се опитам да вляза през прозореца, но мама му стара... много е високо!

— Искаш да кажеш, че Арчи се е затворил в банята? — попитах аз.

— Ами да, от десет минути. Ани му говори зад вратата, но той не отговаря, реве вътре. Да не ти казвам, че се чува как водата шурти от крановете... По дяволите, точно си гледах спокойно телевизия, защо ли му трябва на човек да прави деца?

Препуснах след него към градината до къщата, а в това време Бети се качи в апартамента. Една голяма стълба стоеше легнала в тревата, помогнах му да я вдигнем и да я опрем на стената. Небето сияеше цялото. След кратко колебание Боб се хвана за стълбата, после изкачи първите две стъпала и се спря.

— Не, кълна ти се, че не мога, направо се разболявам от това...
— изхленчи той.

— Какво ти става?

— Ти не можеш да си представиш... Това идиотско виене на свят, уверявам те, не зависи от мен... Все едно, че се качвам на ешафода.

Без да съм някакъв изключителен акробат, не се страхувах все пак да се изкача на първия етаж.

— Добре, слизай — казах.

Той попи потта от челото си, докато се изкачвах до прозореца. Видях Арчи и отворените докрай кранове. Обърнах се към Боб:

— Няма кой знае колко възможности.

Той ми направи отчаян жест отдолу.

— Ами да, разбира се... Ще трябва да го разбиеш тоя шибан прозорец.

Вкарах лакътя си през стъклото, отворих прозореца и скочих вътре. Бях доволен от себе си, в последния момент бях успял да си наваксам изгубеното през този ден. Намигнах на Арчи, докато затварях крановете — сребристи следи от сополи съхнеха около устата му.

— Хубаво ли си поигра, а? — попитах го аз.

Умивалникът бе запушен и преливаше отвсякъде. Отпуших каквото трябваше, после отключих вратата. Налетях на Ани, която държеше в ръце бебето. Биваше си я тази Ани, само дето устните ѝ бяха малко отпуснати и свирепо огънче блестеше в очите ѝ, по-добре да не се изпречва човек на пътя ѝ в такива моменти.

— Здравей — казах аз. — Трябва да внимавате с парчетата стъкло.

— За бога, Арчибалд, какво ти стана?!

Боб пристигна задъхан точно в този момент. Погледна локвите вода на пода, после се обърна към мен:

— Не можеш да си представиш какви щуротии може да извърши едно хлапе на три години. Вчера за малко не се затвори в хладилника!

Бебето започна да реве и да прави ужасни гримаси, като кривеше посинялото си лице.

— О, по дяволите, време е... — въздъхна Ани.

Тя се обърна и започна да откопчава горните копчета на роклята си.

— Е, хубаво — каза Боб, — да видим сега кой ще се хване за парцала. Май ще съм аз! Само си губя времето по цял ден да оправям къщата след това малко чудовище...

Арчи гледайте в краката си, правеше „плюк-плюк“ във водата. Приказките на баща му бяха последното нещо, което го интересуваше на този свят. Бети го хвана за ръка.

— Хайде ела, ще четем една книга.

Тя отведе Арчи в стаята му. Боб ме накара да извадя чашите, след пет минути щял да свърши. Отидох в кухнята и заварих Ани седнала на един стол, а зърното на едната ѝ гърда бе потънало в устата на номер две. Усмихнах ѝ се, преди да потърся чашите. Наредих ги на масата. Чувахе се шумът от водата, която Боб изливаше в мивката. Понеже се чудех какво да правя, седнах на масата. Цицата отсреща беше с доста внушителни размери, не можех да устоя да не я поглеждам.

— Ама това май не е играчка! — пошегувах се аз.

Тя прехапа устната си, преди да ми отговори:

— О, и още как, не можеш да си представиш колко са твърди... Направо ме болят...

Без да престава да ме гледа, тя извади и другата гърда, като дръпна роклята на една страна. Трябваше да призная, че гледката беше забележителна. Поклатих глава.

— Докосни я — каза тя. — Пипни я и ще видиш...

Замислих се за миг, после стиснах гърдата през масата.

Беше топла и гладка, със сини прозрачни венички, приятно беше човек да държи такова нещо в ръката си. Тя затвори очи. Пуснах я и станах, за да отида да погледна червените рибки.

Цялата къща миришеше на кисело мляко. Не знаех дали това имаше някаква връзка с магазина за млечни произведения точно под нас, или причина беше новороденото. Миризмата беше малко неприятна за човек като мен, който не може да понася всичко, свързано с млякото. Докато го чакаха да се оригне, малкото човече ме погледна без капчица разбиране, после пусна струйка бяло мляко върху лигавника. Помислих, че ще умра. За щастие в този момент се появи Боб и извади една бутилка.

— Забележи, че винаги прави дивотиите си, докато си почивам следобед — уточни той. — Едип не само е спал с майка си, но и убил

баща си.

— Боб, ще трябва да го сложим да спи — въздъхна Ани.

— Боб, нямаш ли нещо за ядене, просто да чоплим нещо? — попитах.

— Да, разбира се... Отиди в магазина и си вземи каквото искаш.

Ани не ме изпускаше от поглед. Изгледах я смразяващо с поглед, студен като надгробна плоча; ужасявам се, когато ме вземат за много лесен. Забелязал съм, че човек по-добре се справя в живота, ако избягва прекалено лесните варианти. Никога не ми е било неприятно да си мисля, че освен друго имам и душа и трябва да се грижа и за нея, това дори е единственото нещо, което ме интересува истински.

В магазина започваше да притъмнява. Трябваше ми известно време, за да се ориентирам и да открия нещо за хапване. Печените бадеми бяха голямата ми слабост. Понеже бяха ниско долу, наведох се и започнах да се запасявам. Сигурно умът ми е бил другаде, защото не я чух да се приближава, само почувствах лек полъх до бузата си. Миг след това тя ме сграбчи за врата и пъкна лицето ми между краката си. Изпуснах бадемите, рязко се освободих и се изправих.

Ани сякаш беше изпаднала като в транс, тресеше се от глава до пети и ме изгаряше с поглед. Преди да успея да кажа нещо подходящо за случая, тя измъкна циците си от роклята и се притисна в мен.

— Побързай — каза. — Дявол да го вземе, по-живо!

Пъкна единия си крак между моите и онази й работа се лепна в бедрената ми кост. Разкраних се. Тя дишаше така тежко, сякаш е трябвало да се състезава на хиляда метра. Бюстът й изглеждаше още по-голям в полумрака, беше неприлично бял и зърната стърчаха точно срещу мен. Вдигнах едната си ръка.

— Ами... — започнах аз.

Но тя улови китката ми във въздуха и притисна ръката ми към гърдите си, като отново се отърка в мен. Този път я лашнах яко към рафтовете.

— Съжалявам — казах.

Почувствах как вълна от ярост изригна от корема й като торпила и сякаш нажежи магазина. Очите й станаха златисти.

— Но какво те прихваща? Какво ви стана? — изсъска.

Запитах се защо ли изведнъж бе започнала да ми говори на „вие“. Толкова беше необичайно, че забравих да й отговоря.

— Какво ми има толкова?! — продължи тя. — Не ме ли бива хич, не те ли възбуждам?

— Понякога успявам да се овладеея — казах. — Така се чувствам малко по-свободен.

Тя прехапа устни, като поглади леко корема си с ръка. След това изстена като дете.

— До гуша ми дойде — каза.

Докато събирах кутиите с бадеми от земята, тя повдигна роклята си отпред, като продължаваше да се обляга на рафтовете с консерви. Малките ѝ бели слипове блеснаха като огнени езици пред мен, още малко и щях да протегна ръка към тях, почти бях успял да си внуша, че не е по силите ми да устоя на съблазънта. Но в последния момент си казах: голям скапаняк си, ако го направиш, ако унижиш душата си, като я поставиш на колене заради пламналото си въображение. Още веднъж се вгледах добре в картината, преди да взема решение. Човекът е едно нищо. Но именно съзнанието за това нищожество го издига. Тези мисли обсебваха ума ми, бяха нещо като резервен изход в случай на авария. Хванах внимателно ръката ѝ.

— Не мисли повече за това — казах. — Иска ми се да се качим кротко горе и да пийнем по чашка с останалите. Навита ли си?...

Ани пусна роклята си и тя се смъкна. Наведе глава и започна да закопчава копчетата от горе на долу.

— Толкова малко исках от теб — прошепна тя. — Просто исках да се уверя, че още съществувам...

— Недей повече да си блъскаш главата — казах. — На всеки му се иска понякога да изкрещи, да направи нещо, каквото и да било...

Позволих си да я погала с два пръста по бузата. Но несръчните жестове са като горещи въглени. Тя ме погледна отчаяно.

— Вече цял месец Боб въобще не ме е докосвал — проплака тя. — Откакто съм се върнала от клиниката... Направо ще полудея! Ненормално ли е според теб да изпитам желание, нормално ли е да седя и да го чакам да се реши най-сетне?

— Не знам какво да ти кажа. Сигурно ще се уреди някак си...

Тя въздъхна и прекара ръка през косите си.

— Да, разбира се, ще се уреди. Предполагам, че някоя вечер той най-накрая ще се накани точно когато спя. Положително ще бъде някоя вечер, когато ще съм скапана от умора, натежала като камък. И той

сигурно ще ми го напъха тогава отзад, чудесно си го представям, без да го интересува дали съм будна, или не...

В началото човек има чувството, че става дума просто за малка пукнатина; ако се наведе малко, ще види, че пред него зее бездънна пропаст. Понякога човешката самота е направо неизмерима. Сигурно затова са измислили това, дето ти настръхва кожата, за да не започнат да ти тракат зъбите от ужас.

Пъхнах в ръцете ѝ пакет пържени картофи и се качихме горе. В кухнята нямаше никой. Докато ги чакахме да дойдат, сипахме си от питието в две чаши. Изпих моята, като се чукнах мислено с рибките.

В края на краищата Ани и Боб ни поканиха да хапнем с тях. Настояха, спогледахме се, казах на Бети: ти решаваш, нали искаше да отидем в китайски ресторант, а тя отговори: дадено, съгласна съм.

— И понеже хлапетата най-сетне легнаха, ще можем да бъдем по-спокойни — добави Боб.

Слязох отново в магазина с него, за да купя някои неща. Намирах, че е много практично и в случай на война е по-полезно, отколкото пианата. Имаше дори и от хапките с чесън, дето имат давност до пет години. Идеални са в комбинация със супа от сушена риба.

— Виното е от мен — казах аз.

Той тракна сметката на касата, взех си рестото и се качихме горе.

Оставихме момичетата да приготвят манджата, така им се падаше. Занесохме им малко маслини. Докато разните работи се печаха, Боб ме завлече в стаята си, за да ми покаже колекцията си от кримки. Заемаха цяла стена. Той се спря пред библиотеката с ръце на кръста.

— Ако ти давам да четеш по една на ден, ще ти трябват най-малко пет години! — каза той.

— Нищо друго ли не четеш? — попитах.

— По-долу имам и няколко научнофантастични...

— Знаеш ли — казах аз, — направо им се оставихме да ни го начукат като последни глупаци. Подхвърлиха ни няколко трохики, за да не посягаме към тортата. Не говоря само за книгите, направиха така, че да могат свободно да си развяват байрака...

— Аха... Виж какво, ако искаш, мога да ти дам няколко за вкъщи, само че много ще ги пазиш, особено ще внимаваш с подвързаните.

Погледнах към неоправеното легло. Всъщност много е вероятно човек само да си загуби времето, като се опитва да се измъкне. Неприятното е, че нещата никога не изглеждат напълно загубени.

— Започва да мирише хубаво в кухнята — казах. — По-добре ще е да слезем да видим какво става...

— Да, добре, но признай все пак, че те шашнах с книжлетата!

След като похапнахме, започнахме кротко да жулим покер с чашката винце пред нас, а и пепелници имаше за всеки. От мястото си можех да виждам луната през прозореца. Не че е кой знае какво, но все пак бях доволен, че ме е открила, и щом като ще бъде като на кино, от мен да мине, и без това нито един от великите хора не е могъл да устои на чара ѝ. Играта ни най-малко не ме държеше в напрежение. Когато не се занимавах с луната, гледах другите и загадката си оставаше все така дълбока, корените се преплитаха и шансовете да повдигна някога поне крайчеца на завесата се стапяха, а в това време едно нищо и никакво облаче почти изцяло бе закрило луната. И така, малко по малко се отпуснах и потънах в някакво приятно вцепенение, както често се случва.

Бебето се разрева и това почти ме събуди. Боб хвърли картите си на масата и взе да ругае. Ани стана. Почти никакви жетони няхах пред себе си, нищо не разбирах. После Арчи се събуди и започна и той да плаче. Да плаче не е точната дума, направо си дереше гърлото.

Ани и Боб дойдоха при нас в кухнята с двете ревящи същества в ръце. Изчаках три секунди, преди да си вдигна чуковете набързо.

— Ще ви оставим на спокойствие — казах. — Хайде, приятни сънища.

Избутах чевръсто Бети пред себе си и изчезнахме. Бяхме вече слезли по стълбите, когато чух Боб да вика:

— Хей, радваме се, че се видяхме с вас!

— Да, благодаря за всичко, Боб.

Студеният въздух навън ми се отрази добре. Предложих на Бети да се поразходим, преди да се приберем. Тук-там имаше вече листенца по дърветата, те потрепваха от вятъра и ние усещахме

мириса на младите кълнове, който завладяваше постепенно улицата, все по-осезателен.

Мълчаливо изкачихме улицата. Идва един момент, в който мълчанието между двама души притежава нещо от чистотата на диаманта — точно такъв беше случаят сега. Това е всичко, което мога да кажа. И, разбира се, улицата престава вече да бъде просто улица, светлините са крехки като в сънищата, тротоарите блестят като от никел, въздухът щипе и чувствате как ви обзема безпричинна радост и се учудвате, че сте така спокоен, че ѝ запалвате цигара с гръб към вятъра, без ръката ви да трепне и да ви издаде.

Такива разходки могат да запълнят цял един живот и да обезсмислят всяка ваша амбиция. Бих я нарекъл наелектризираща разходка, която може да накара човек да признае, че му е мил животът. Колкото до мен, няха нужда от тласък. Вървах с вдигната глава, бях в страхотна форма. Забелязах една падаща звезда, но не бях в състояние да си пожелаая нещо. Или не, ама, разбира се: Господи, направи така, че раят наистина да е на висота и поне малко да прилича на това сега. Хубаво е да си във форма и настроението ти да е такова ведро, това ми напомняше времето, когато бях на шестнайсет години, когато безгрижно подритвах консервните кутии на път за среща с някое момиче. На шестнайсет години още никога не бях мислил за смъртта. Бях един малък веселяк.

На ъгъла на една улица спряхме пред боклукчийска кофа, в която имаше захвърлен фикус. Все още беше красив, имаше много листа и само дето беше жаден, направо ме разнежи този фикус. Заприлича ми на кокосова палма, агонизираща на някакъв архипелаг от отпадъци.

— Можеш ли да ми обясниш защо хората правят такива неща? — попитах.

— Ей, я погледни, пониква му ново листо!

— И защо този стар фикус така ми пронизва сърцето...

— Бихме могли да го сложим долу при пианата.

Изкарах нещастното растение от кофата и го взех под мишница. Върнахме се вкъщи. Листата потракваха като амулети. Блестяха като слюда. Танцуваха като Бъдни вечер. Беше един признателен фикус и аз току-що му бях дал още един шанс.

След като се отпуснах тежко на леглото, погледнах към тавана с усмивка.

— Какъв прекрасен ден! — възторгнах се.

— Да.

— Какво ще кажеш? Отваряме магазина и още първия ден продаваме едно пиано. Не е ли добър знак?

— Не преувеличавай все пак...

— Ни най-малко не преувеличавам.

— Говориш така, сякаш кой знае какво се е случило... Почувствах, че пътят започва да става хлъзгав. Тогава поех към гаража.

— Какво, не е ли добре според теб, че продадохме едно пиано?...

Тя леко въздъхна, като придърпа ръкавите на пуловера си.

— Ами да, не е лошо.

— Да, Еди, зная, че говоря тихо, но тя е наблизно, взема душ в момента...

— Добре тогава, какво да направя?... Да ти го изпратя ли?... Отдръпнах се леко от слушалката, за да се уверя, че чувам ясно пликането на водата в банята.

— Не — прошепнах аз, — въобще не искам и да чувам за това. Ако не те притеснява, отвори указателя, там съм подчертал едни имена, просто го изпрати на следващия адрес...

— Мама му стара, ама наистина не ти върви...

— Да, да, може би са решили да изчакат да стана на петдесет лазарника.

— А с пианата какво става?...

— Всичко е наред, вчера сутринта продадохме третото.

Поздравихме се взаимно и аз затворих. Невероятно беше все пак, че отново са ми върнали книгата, и то в ден като този. Трудно ми беше да си избия от ума това мрачно съвпадение, трябваше силно да тръсна глава. За щастие пролетта чукаше вече на вратата и небето беше безоблачно. За щастие Бети нищо не знаеше. Отидох да видя с какво се занимава, вече беше десет без двайсет.

Размазваше си бял крем на дупето. До болка познат ми беше тоя крем, часове му трябваха, за да попие в кожата, винаги се налагаше после да си мия ръцете, когато се включвах и аз в масажирането. Но така или иначе, не съм виждал още момичета, които да са в състояние да побързат, когато е нужно, не съм сигурен дали изобщо съществуват такива на света.

— Слушай — казах, — оправяй се, както си знаеш, но аз тръгвам след една минута.

Тя ускори темпото.

— Добре де, добре... Но защо все пак не ми кажеш какво има? Какво те прихваща най-сетне?

По-скоро бих се съгласил да ми счупят краката, отколкото да позволя да изкопчат и една дума от мен. Повторих й същата история.

— Слушай — въздъгнах, — ние с теб живеем заедно, нали, и се опитваме всичко да споделяме. Би трябвало да ти е достатъчно, когато ти казвам, че искам да ти покажа нещо, би трябвало да си превключила вече на по-висока скорост.

— Добре, добре, стига вече, ще побързам...

— Ще те чакам в колата.

Грабнах якето и слязох долу. Лек ветреца, хубаво синьо небе, ярко слънце, всичко вървеше според плановете ми с точността на атомен часовник. Бях предвидил, че ще се помотае малко, и го бях включил в сметките, всичко беше изчислено до милиметър. Мъжът ми беше дал честна дума, че ще издържи най-малко два часа след изваждането от хладилника. Погледнах към часовника. Разполагахме с аванс от три четвърти час. Натиснах клаксона с юмрук.

Точно в десет я видях как припка по тротоара и веднага потеглихме. Разигравах играта безпогрешно като истински тузар. Предишната вечер бях дал да ми измият колата, после бях минал възглавниците с прахосмукачката и бях изхвърлил пепелниците. Искан да организирам този ден безупречно, като сведа случайностите до абсолютния минимум. Ако бях пожелал да мръкне точно в този момент или небето да стане на райета, нямаше да имам никакъв проблем — каквото си помислех, ставаше като по поръчка.

Сложих си очилата, за да не види блесналите ми очи, и излязохме от града. Местността беше безводна и пуста, но това ми харесваше, цветът на земята беше хубав, напомняше ми донякъде мястото, където се бяхме запознали, епизода с бунгалата. Имах чувството, че оттогава са минали хиляда години.

Усещах, че е много неспокойна; непрекъснато шаваше. Ха-ха, нещастното ми маце. Запали цигара, на лицето й играеше нещо като полуусмивка, но си оставаше все тъй нервна.

— Бая далечко трябва да е, мама му стара... Но каква е тая история?

— Търпение — казах. — Остави всичко на мен...

Трябваше й известно време, за да миряса, но в края на краищата еднообразието на пейзажа я поотпусна, седеше вече спокойно с глава

на облегалката и гледаше настрани. Усилих звука на радиото, нямаше никой по шосето и можех да карам с 90–100 километра.

Накрая започнахме да изкачваме някакво баирче с дървета, а дърветата рядко се срещаха в този край и човек можеше да си зададе въпроса какво ли правеха всички те точно тук. Но аз ни най-малко не възнамерявах да си блъскам главата над тази загадка, виждах само, че местенцето е прекрасно, не ме вълнуваше особено мисълта, че то сякаш се бе пръкнало от небитието. Шосето се виеше змиеобразно. Завих по тесен черен път вдясно. Бети се изправи на седалката и ококори очи.

— Ама наистина, какво си намислил? — прошепна тя.

Усмихнах се. Таратайката се друса още сто метра, после спряхме под едно дърво.

Светлината беше съвършена. Изчаках тишината отново да се възцари наоколо.

— Добре, хайде сега слизай — казах.

— Тук ли ще ме удушиш и изнасилиш?

— Ами да, много е възможно.

Тя отвори вратата.

— Ако нямаш нищо против, бих предпочела да започнеш с изнасилването.

— Трябва да помисля малко.

Намирахме се в подножието на стръмен и оголен баир, палитрата на цветовете на почвата преминаваше от бледожълто до тъмнорвено — ефектът беше неотразим, последния път направо седнах на земята, за да му се насладя по-пълно. Бети изсвири с уста до мен.

— Хей... видя ли колко е красиво?...

Опивах се от победата си. Облегнах се на единия калник на мерцедеса и сбърчих нос.

— Ела тук — казах.

Обгърнах шията ѝ с ръка.

— Я кажи, виждаш ли онова старо дърво най-горе, там, вляво, със счупения клон?

— Да.

— А онази голяма скала вдясно, дето прилича на полегнал човек?

Почувствах как става все по-възбудена, сякаш бях запалил малък фитил в мозъка ѝ.

— Ами да, разбира се, че я виждам. Разбира се!

— А къщурката в средата виждаш ли я? Не е лоша, нали?

Карах я да подскача като шепа пуканки, бях ѝ подпалил чергата. Заби ноктите си в ръката ми, като поклати глава.

— Не мога да разбера накъде биеш...

— Обожавам това местенце — казах. — А ти?

Тя прекара ръка по косата си и гривните ѝ издрънчаха като водопад от монети. Видях как косите ѝ се разпиляха отново върху яката от златиста агнешка кожа. Тя се усмихна.

— Да... Човек има чувството, че всичко си е на мястото и че не липсва нищо. Не зная дали това си искал да ми покажеш, но съм съгласна, че е страхотно.

Погледнах часовника. Моментът бе настъпил.

— Ами тогава мястото е твое — казах.

Тя нищо не отговори. Извадих документите от джоба и ѝ ги подадох.

— Общо взето, мястото е от старото дърво до скалата, която прилича на легнал човек, и стига дотук. Вратата на къщичката може да се заключва.

Когато тя най-сетне направи връзката, от гърдите ѝ се откъсна нещо като радостно стенание, ако мога да се изразя така. Щеше да се хвърли в обятията ми, но я спрях с пръст.

— Още само секунда — казах.

Отидох да отворя багажника на колата. Ако мъжът не ме мотаеше нещо, движех се точно по график. Извадих целувчената торта с малини от опаковката и пробвах с пръст дали не е прекалено омекнала. Чудна беше проклетницата, мека колкото трябваше. Занесох я на Бети, тя беше цялата почервеняла.

— Честит рожден ден! — издекламирах. — Трябва да я изядем веднага. За твоите трийсет години.

Не изчаках да ѝ се завие свят. Сложих тортата на капака на колата и я хванах за ръка.

— Сега ела да видиш какво има в багажника.

Бях приготвил всичко от предишния ден, изкупих целия супер и дори успях да подменя няколко етикета върху по-скъпите продукти.

— Всичко е предвидено така, че да можем да изкараме три дни — казах. — Ако, разбира се, пожелаеш да ме поканиш у дома.

Тя се облегна на колата и ме привлече към себе си. Това продължи най-малко пет минути, но щеше да трае и по-дълго, ако не се бях отдръпнал, ако не бях запазил самообладание.

— Няма да оставим тортата да се разтопи, нали... Би било много тъпо...

Трябваше да направим два курса, за да пренесем всичко в къщичката. Бая стръмничко беше, а и слънцето вече напичаше. Бети тичаше напред-назад, навеждаше се, за да вземе някакво смешно камъче, или се спираше с ръка над очите и се взираше в хоризонта. Мама му стара, направо не мога да повярвам, повтаряше тя.

Колкото до мен, давах си сметка, че номерът беше успял. Всичко стана точно както си го представях. Даже и съборетината й харесваше, беше нищо и никаква барака, но тя прекарваше пръст по ръба на прозорците, като хапеше лекичко устни, и се въртеше в кръг. На всичкото отгоре и тук трябваше да внимавам да не ръся пепел по пода. Още малко остава, помислих си аз, да извадим детския сервиз и да започнем да си играем на кукли. Точно това и направихме, нямаше грешка, само дето пиехме истинско шампанско, което сипвах в картонени чаши.

— Като си помисля... — прошепна тя. — Само като си помисля, че трябваше да навърша трийсет години, за да ми направят такъв подарък!

Намигнах й. Бях доволен от себе си. Онзи тип беше продал на сметка тази пустош, а аз бях купил направо за смешна сума това райско кътче, задвижих цялата работа преди седмица, всичко изкомбинирах сам. Идеята беше на Боб, една сутрин прескочихме дотук с колата и реших да купя мястото, казах му: Боб, в началото мислех да й подаря някакво растение, но сега виждам, че е прекалено малко за нея, би трябвало по-скоро да й купя част от планината или малко море, я кажи, не се ли сещаш за нещо от тоя род?

Сложих отново шампанското да се изстудява и излязохме да пообиколим наоколо. Когато се върнахме, температурата му беше идеална. Докато тя оправяше пухените завивки, аз се върнах при

колата, за да взема радиото и цял куп списания, които бях бутнал под седалката. Човек не може напълно да се откъсне от цивилизацията, след като веднъж се е хванал на въдицата. Напълних си джобовете с пакети цигари от светлите и се върнах горе. По пътя смучех бавно някаква тревичка.

Мина известно време, докато се настаним, после си взехме аперитива навън, седнали на единия край на скалата. Тя беше съвсем топла. Притворих очи срещу залязващото слънце и разреших чистия въздух с малко уиски и с достатъчно количество черни маслини. Бяха от любимите ми, костилката лесно се отделяше от месото, а наоколо всичко беше спокойно. Облегнах се на лакът и точно в този момент забелязах някакви дребни блестящи нещица по земята. Всичко наоколо искреше като рокля на принцеса под палещите лъчи на слънцето. Дявол да го вземе, не може да бъде, адски готино е, казах си аз, прозявайки се.

Бети бе застанала в по-класическа поза, нещо като лотос, с изправен гръбнак и с обърнат навътре поглед. Ще ѝ се цепнат дънките, помислих си, вече не можех да си спомня дали ѝ бях взел друг чифт за всеки случай. Видяхме една малка птица да прелита в небето. Чувствах как вече направо потъвам в уискито. Но кой би ме упрекнал, че малко съм се натряскал на нейната трийсетгодишнина...

— Страхотно е, че човек може да купи такова нещо — каза тя. — Изглежда невероятно.

— Документите са в ред. Не се безпокой.

— Не, искам да кажа да купиш цялото място, със земята, с уханието, с малките шумове, светлината и с всичко останало!

Заех се спокойно с една кълка пушено пиле.

— И въпреки това е точно така — казах. — Всичко тук си е твое.

— Искаш да кажеш, че този залез, дето е увиснал на дърветата ми, също с мой, така ли?...

— Няма съмнение.

— Искаш да кажеш, че тишината и лекият ветреца, който подухва от хълма, също ми принадлежи?

— Ами да, на това му викат комплексна доставка — казах.

— Тоя, дето го е продал, трябва да е мръднал!

Нищо не отговорих. Начертах една линия с майонеза по кълката. Има хора, за които е истинска лудост да купиш подобно нещо. Захапах

кълката точно по средата и светът ми се видя трагично разделен на две части.

Към края на угощението тя реши да запали огън. Исках да ѝ помогна, но установих, че не съм в състояние да се помръдна. Извиних се, казах ѝ: трябва да бъда по-внимателен, ако взема, че се подхлъзна и полетя надолу в тъмното, после ще ме търсиш в дерето. Тя се изправи, усмихвайки се.

— Знаеш ли, че не само мъжете умеят да палят огън...

— Не, но общо взето, те са единствените, които умеят да го гасят.

Вече се беше стъмнило, трудно ми беше да видя нещо наоколо. Изпружих се по цялата си дължина, бузата ми опираше в скалата. Чувах как дребните съчки пращят в мрака, действаше ми много успокоително. Когато тя запали огъня, не знам какво стана, но почувствах прилив на сили. Успях да стана. Устата ми беше пресъхнала.

— Къде отиваш? — попита тя.

— Да взема нещо от колата — казах.

Сиянието на огъня още беше пред очите ми. Нищо не виждах, но добре си спомнях, че теренът е трудно проходим. Сетих се за войнишкия поход и продължих да напредвам в мрака, като вдигах високо крака. Един-два пъти за малко да се плъосна на земята, но общо взето, добре се справях. Спрях наред пътя, за да се насладя на усещането, че съм поркан, но все още на крака. Чувствах как потта се стича по гърба ми. Когато се реших да се изправа, имах чувството, че върша щуротии, сякаш част от мен се опитваше да ме прикове към земята, но се освободих някак си. Сега разбирах колко добре бях постъпил, колко хубаво беше, че бях успял да се изправа отново на краката си. Човек никога не съжалява, когато се опита да надмине себе си, това се отразява винаги добре на самочувствието.

Подсмъркнах леко и продължих малката разходка, с протегнати напред ръце и олекнало сърце. Подхлъзнах се на някакво обло камъче, искрено съм убеден, че беше точно така, иначе защо кракът ми полетя напред като стрела, защо представата за разпрана торба с топки за бiliarд внезапно прониза съзнанието ми? Миг, преди да докосна земята, изпаднах в ужасяващо прозрение, после болката обгори тялото

ми и започнах да се търкалям по баира в някакво аномално състояние, на границата на комата.

Пътуването завърши точно пред колата. Главата ми се удари в гумата. Никъде не ме болеше, но останах за миг легнал по гръб, като се опитвах да разбера какво точно се беше случило. На шейсет години нямаше да остана невредим след такова падане, но на трийсет и пет всичко изглеждаше на майтап. Въпреки тъмнината различих дръжката на вратата, която блестеше точно над главата ми. Улових се за нея и се изправих. Трябваше да направя неистово усилие, за да си спомня за какво бях тръгнал, имах чувството, че някой е излял разтопен туткал в черепната ми кутия. Имаше някаква връзка с комарите, ами да, бях дошъл да взема онзи препарат, дето им вижда сметката, знаех си аз, че всичко бях предвидил.

Взех спрея от жабката. Направих се, че не се виждам в огледалото, само пригладих малко косите си с ръка. Поседях минута-две в колата с двата крака навън и гледах огъня, който блестеше горе, и къщичката, която танцуваше отзад, сякаш върху покрива на света. Опитах се да не мисля за това, което ми предстоеше.

Поне не можех да се загубя. Достатъчно беше да вървя към светлината, само дето имах чувството, че се намирам в подножието на Хималаите.

На другия ден се събудих към обяд. Станах, за да направя кафе, и докато водата се топлеше, потърсих аспирин в чантата на Бети. Попаднах на някакви шишенца с лекарства.

— За какво са тези лекарства? — попитах.

Тя вдигна глава, после я отпусна отново.

— О, нищо особено... Това е, когато не мога да заспя.

— Как така, не можеш да заспиш ли?

— Нищо специално, нали ти казвам... Не ги взимам често.

Неприятно ми беше, че бях открил тези лекарства, но не исках повече да коментирам. Вече не беше момиченце и това, което можех да й кажа, тя си го знаеше и без мен. Пуснах шишенцата едно след друго в чантата и глътнах двата аспирина. Потърсих малко музика по радиото, без много-много да му придириям. Едната ми ръка беше цялата одрана, освен това имах цицина на главата, стигаше ми за днес.

Следобед Бети реши да се поразкърши, като разчисти пред къщата. Мисля, че възнамеряваше следващия път да посади нещо, и затова се бе заела да изкорени плевелите с помощта на парче желязо, което бяхме намерили, докато се разхождахме. Вдигаше тонове прах. Затова се настаних малко встрани и се зачехох. Времето беше хубаво, трябваше да се боря със себе си, за да не задрема на скалата, но днес човек в деветдесет процента от случаите попада на някоя скапана книга. За секунда ме досрамя, че продължавах да бездействам, докато в това време всичките тези типове пишеха ли, пишеха като ненормални. Тази мисъл ме постресна, изненада ме в известен смисъл. Отидох да си взема една бира. Пътьом попих потта от челото на Бети.

— Как е, пиленцето ми, справяш ли се? — попитах.

— Хей, и аз искам!

Взех две бири и можах да установя, че провизиите застрашително намаляват. Все пак не го приех трагично, отдавна знаех, че нищо не е свършено на този свят, че не ни остава друго, освен да се вкопчим в живота и да се научим да се задоволяваме с малко. Достатъчно е човек да се погледне в огледалото и нещата стават ясни.

Казах й наздраве и вдигнахме бутилките. Междувременно прахът се беше слегнал. Вече почти година живеехме заедно и в известен смисъл съзнавах, че бях успял да се възползвам от късмета си точно навреме. Нямаше да ми е приятно да стигна до трийсет и петата си година с празни ръце и все още да се питам кое наистина си струва усилията. Това положително щеше да ме потисне. Щях по цяла нощ да се влача из улиците.

— Сетих се какво трябва да направим, за да не сваляме долу пълни кофи с боклук — казах аз.

Метнах празното шише по нанадолнището и го проследих с поглед. То се спря точно пред колата.

— Какво ще кажеш? — попитах.

— Не е лошо... Но след време ще ни развали гледката.

— Вземам си бележка, съкровище.

За да бъда полезен с нещо, измих съдовете от обяд, стиснал един бидон между коленете, и преди слънцето да залезе, изкачихме баира колкото да се разкършим. Гореше духаше лек ветреца.

— Тази нощ сънувах, че са издали книгата ти — каза тя.

— Не започвай пак.

Тя ми хвана ръката, без да каже нищо, и известно време проучвахме пейзажа мълчаливо — една кола се отдалечаваше по шосето долу, фаровете ѝ бяха запалени и аз я гледах няколко дълги минути. После светлините внезапно изчезнаха. Изчаках още една-две секунди, преди да успея да раздвижа челюстите си.

— Какво ще кажеш, ако отидем да похапнем? — предложих.

На връщане се натъкнахме на един язовец, който ровеше в боклуците. За пръв път виждах толкова едър екземпляр. Трябва да бяхме на около трийсет метра от животното. Извадих ножа си.

— Не мърдай — казах.

— Бъди внимателен.

Вдигнах острието над главата си и се запусках по хълма, като нададох продължителен крясък. Опитвах се да си спомня как се изкормва мечка, но преди да стигна долу, язовецът беше изчезнал в мрака. Впрочем обратното щеше неприятно да ме изненада и в най-лошия случай щях да се спра, за да го замеря с камък и да видя как ще реагира.

Това дребно преживяване ми отвори апетита, изпитвах вълчи глад. Приготвих макарони със сметана. После си дадох сметка, че този ден ме беше изтощил. Нямаше конкретна причина за това. Все пак не е чак толкова невероятно човек да се чувства изтощен без причина, когато имаме примера на всички хора, които скачат от прозорците, както и на тези, чиито бушони са изгорели по един или друг начин. Така че това си е съвсем в реда на нещата. Затова и не се обезпокоих особено.

След вечеря изпуших една цигара и заспах, докато Бети четкаше косата си. Наистина имах усещането, че пропадам назад. Посред нощ отворих очи. Язовецът беше зад прозореца. Погледнахме се. Очите му блестяха като черни перли. Затворих отново моите.

Когато се събудихме, навън беше облачно, а следобед положението още повече се влоши. Големи облаци се носеха към нас един по един и завземаха постепенно цялото небе. Нацупихме се, защото това беше последният ни ден. Местността сякаш се беше стеснила от всички страни и повече нищо не се чуваше, като че ли

птиците и всички животинки, дето щъкаха в тревата, се бяха изпарили. Вятърът се беше усилил. В далечината се чуха първите гръмотевици.

Още при първите капки дъжд се прибрахме в бараката. Бети приготви чай. Гледах как земята навън дими, а небето става все по-черно. Беше красива буря, чийто център се намираше вероятно на по-малко от километър от нас. Все по-често дълги светкавици прорязваха небето и Бети малко се шубелиса.

— Искаш ли да изиграем една партия скрабъл? — предложих аз.

— Не, не ми се играе.

При всеки гръмотевичен тътен тя замръзваше на място и главата ѝ потъваше в раменете. Цели потоци вода се изливаха по покрива. Трябваше да говорим високо.

— В крайна сметка не е чак толкова кофти, когато човек е на сухо и чаят още е топъл — заявих аз.

— По дяволите! И ако на това му казваш дъжд! То си е направо потоп!

Всъщност тя не можеше да си представи колко е права. Бурята беше вече опасно близо. Точно тогава разбрах, че именно нас търси. Идваше право към нас. Седнахме в едно ъгълче върху спалните чували. Имах чувството, че някакво същество се опитва да изтръгне къщичката и удря с все сила отгоре ѝ. От време на време мълнията на окото му проблясваше зад прозореца. Бети бе свила колене към гърдите си и си запушваше ушите с ръце. Идеално беше.

Точно я галех по гърба, когато една голяма капка намокри ръката ми. Вдигнах поглед и видях, че таванът започва да сълзи като гъба. Като се вгледах по-добре, забелязах, че и стените пропускат вода, под прозорците се образуваха вадички и една кална локва се опитваше да се изтече под вратата. Сега вече бараката се намираше в самото сърце на ада, светкавиците се виеха около нея и гръмотевиците направо се вихреха. Наведох инстинктивно глава, имах усещането, че и най-малкият жест е излишен. Моментът съвсем не беше подходящ човек да си мисли, че е равен на Бога. Започнах да съжалявам за предишните си разсъждения по този въпрос.

Една капка по главата накара Бети да подскочи. Погледна ужасена към тавана, сякаш бе зърнала дявола. Придърпа завивката над коленете си.

— О, не — проплака тя. — О, не... моля ви!

Бурята се бе придвижила с неколкостотин метра, но дъждът се беше усилил. Грохотът наистина беше нечовешки. Тя се разплака.

Колкото до покрива, нямаше вече никаква надежда. Изчислих набързо, че тече от около шейсет места, и ми стана ясно накъде вървят нещата — подът започваше да блести като езеро. Погледнах Бети и станах. Знаех, че само щях да си изгубя времето, ако се опитам да я успокоя. Единственото, което ми оставаше, бе да я изведа по-бързо оттук, мокра или не. Събрах най-необходимите неща в един сак, дръпнах ципа на якето си догоре и отидох да се погрижа за нея. Изправих я без колебание, без да се страхувам да не я прекърша, и я хванах под брадичката, за да вдигна главата ѝ.

— Положително ще се измокрим — казах, — но не е болка за умирање. — Такъв поглед ѝ хвърлих, че и бетонна стена би се пропукала. — Нали? — добавих.

Издърпах завивката над главата ѝ и я побутнах към вратата. В последния момент забелязах, че съм си забравил транзистора. Пъхнах го в найлонов плик от супермаркета и пробих дъното, за да излезе дръжката. Бети не бе помръднала от мястото си. Отворих вратата.

Едва различавахме колата долу през завесата от дъжд. Преходът изглеждаше направо невъзможен, гръмотевиците се гонеха като вълни и небето вече не се виждаше. Грохотът беше оглушителен. Наведох се към нея.

— ТИЧАЙ ПРИ КОЛАТА! — изкрещях.

Не очаквах, че ще полети като ракета. Вдигнах я и я пуснах навън. Докато се обърна да заключа, тя беше изминала вече повече от една четвърт от разстоянието.

Имах чувството, че съм под душа с отворени докрай кранове. Мушнах ключовете в джоба си и поех дълбоко въздух, преди да тръгна. Искях да избегна едно второ спускане по гръб, беше наистина страшно хлъзгаво, имаше поне два сантиметра вода.

Понеже вече не ми беше останал сух косъм на главата, а и не усещах нито една част от тялото си, гледах да не смесвам понятията бързана и припряност и се хвърлих под душа, като внимавах добре къде стъпвам. Нищо, че всички кучета на ада ревяха по петите ми.

Бети имаше сериозна преднина. Виждах как сребристият ѝ спален чувал се вие зигзагообразно надолу към колата като алуминиев лист. Още миг — и е спасена, казах си аз. Точно в този момент се

подхлъзнах, но изнесох лявата си ръка назад и успях да се отблъсна настрани. После опънах дясната ръка и така избягнах падането, само дето транзисторът описа дъга и се разби в една скала.

По средата зееше голяма дупка и от нея излизаха няколко цветни жички. Изкрещях, изругах, но гръмотевицата напълно заглуши гласа ми. Запратих транзистора колкото се може по-далеч, като кривях лицето си от безсилна ярост. Бях направо смазан. Вече и не бързах да стигна до колата. Нищо не можеше да ме трогне.

Седнах зад кормилото. Включих чистачките. Бети подсмърчаше, но май беше по-добре — бършеше си главата с пешкир.

— Не съм виждал често такива бури — казах аз.

Беше самата истина, а и тази ми се струваше прекалено много. Но все пак не изпусках предвид факта, че се бяхме отървали сравнително леко, имах всички основания да го твърдя. Вместо да ми отговори, тя се загледа втренчено през стъклото. Наведох се малко, за да видя какво беше положението навън. Най-горе смътно се различаваше къщурката и по стръмния скат се изливаха кални пороища. Край на богатата палитра от цветове и на огряната от слънцето земя, която блестеше като диамантен пращец, свършено беше с всичко това. Сега пейзажът навън приличаше на мръсен канал, повлякъл потоци лайна. Потеглих, без да кажа нищо.

Пристигнахме в града на здрачаване. Дъждът отслабваше. На един светофар Бети кихна.

— Защо никога не ни върви? — попита тя.

— Защото сме едни нещастници — изхилих се злобно аз.

След няколко дни излязох от сутринта и отидох да поставя насмолени картони на покрива. Работих спокойно и мълчаливо, после поех кротко обратно с включено радио на една местна станция. Само дето малко стържеше.

Когато се върнах, Бети разместваше мебелите.

— Научи ли новината? — каза тя. — Арчи е в болницата!

Хвърлих якето върху канапето.

— По дяволите. Какво се е случило?

Помогнах ѝ да премести канапето.

— Разлял една тенджера вряло мляко върху коленете си!

Преместихме масата от другата страна.

— Боб се обади веднага след като ти тръгна, телефонира от болницата. Моли да отворим магазина му следобед.

Опънахме килима на друго място.

— Дявол да го вземе, ето ти човек, който никога не забравя интересите си — казах аз.

— Не, не е точно така. Страхува се, че лелките ще се съберат на тротоара и ще се разбунтуват.

Тя отстъпи назад, за да огледа хубаво цялата стая.

— Какво ще кажеш, харесва ли ти така?

— Да — отговорих.

— Внася разнообразие, нали?

Следобед се полюбихме малко, вследствие на което изпаднах в кротък унес и останах да лежа на леглото с цигарите и с едно книжле, докато в това време Бети почистваше прозорците. Това му е хубавото на търговията с пиана, че човек не трябва да си дава много зор. Между две продажби имате достатъчно време да прочетете „Одисей“, без да трябва постоянно да прекъсвате и да отбелязвате страницата. Въпреки това печелехме достатъчно, за да преживяваме, плащахме си редовно сметките и пълнихме резервоара с бензин, когато ни скимнеше. Еди не ни искаше пари, достатъчно беше търговията в магазина да върви и

винаги когато пласираме някое пиано, да доставяме ново на негово място. Това и правехме. Аз се занимавах и с пренасянето на пианото до дома на клиента и тези мангизи си бяха само за мен, нямах никакво желание да усложнявам счетоводството.

Най-хубавото беше, че имахме мангизи в аванс, така че можехме да изкараме спокойно месеца. За съжаление от собствен опит знаех колко кофти е да останеш без бачкане и да имаш пари само за две яденета. Затова да разполагам с аванс за цял месец за мен беше все едно, че си бях осигурил противоатомно скривалище. Трудно можех да се надявам на нещо повече. Още не се бях замислял за пенсия.

Така че не се тревожех за нищо. Гледах как Бети си почиства ноктите до прозореца и нанася отгоре тънък слой ослепително червен лак, а сянката ѝ пълзи по стената. Чудесно беше. Изтегнах се на леглото.

— Дълго ли ще съхнат? — попитах.

— Нищо подобно, но на твое място бих погледнал часовника...

Имах време само колкото да навлека панталоните и да целуна леко Бети по врата.

— Сигурен ли си, че ще се справиш сам? — попита тя.

— И още как — казах.

Вече имаше четири-пет жени на тротоара. Опитвах се да видят през вратата какво става в магазина и говореха високо. Взех ключа от градината и се качих на бегом в апартамента. Забелязах малка локва мляко на плочите в кухнята и едно мече. Вдигнах го и го сложих на масата. Млякото сега беше студено.

Долу май започваше да става горещо. Слязох и запалих осветлението. Лелките клатеха глава, най-грозната изви ръката си към мен, за да видя колко е часът. Отворих вратата.

— Хайде сега се успокойте — казах.

Трябваше да отстъпя в ъгъла, за да ги пусна да минат. Когато влезе и последната, можах да се настаня зад касата и си помислих за Арчи и за мечето, което кротко се изцеждаше на масата в кухнята, и така цялата му кръв изтичаше.

— Бихте ли ми отрязали едно предно парче леберкез?

— Разбира се — казах.

— Шефът излезе ли?

— Ще се върне.

— ХЕЙ, НЯМА ДА ПИПАТЕ ЛЕБЕРКЕЗА МИ С РЪЦЕ!

— По дяволите! — казах. — Извинете.

— Дайте ми по-добре два резена шунка на негово място. От кръглата, защото квадратната не я искам.

През останалото време режах всякакви колбаси на тънки резени и търчах от единия край на магазина до другия, сякаш имах десет ръце и десет крака, и хапех устни. В известен смисъл разбирах Боб. Давах си прекрасно сметка, че ако такава ми беше професията, сигурно нямаше да съм в състояние да докосна нито една жена и вечер щях да се интересувам само от програмата по телевизията. Преувеличавах, но все пак на моменти животът изглежда наистина отвратителен и накъдето и да погледнете, навсякъде ожесточеност и безумие. Чудничко беше, точно такъв живот му трябва на човек, докато чака смъртта, старостта, болестите, все едно направо да вървиш към бурята, всеки път да се приближаваш с една крачка към вечната нощ.

Затворих магазина, след като продадох и последния килограм домати, а самочувствието ми за деня беше направо под нулата. Подобни разсъждения на шега, на майтап в крайна сметка ви тласкат към една бездънна пропаст и ужасът като нищо може да скове сърцето ви, ако не успеете да се вземете в ръце. Обърнах се и изядох три банана един след друг. След това изпаднах в особено настроение, нито риба, нито рак, после се качих горе да обърна една бира. Понеже не бързах, избърсах млякото на пода и измих мечето. Закачих го за ушите в банята, над ваната. На муцуната му беше изписана някаква отнесена усмивка, която напълно се връзваше с настроението през този ден. Останах малко до него, докато довърша бирата. Но предпочетох да се измета, преди да са ме заболели ушите.

Като се прибрах, сварих Бети излегната на канапето, а в краката ѝ имаше едно високо около метър слонче. Беше червено с бели уши, опаковано в прозрачен найлон. Тя се повдигна на лакти.

— Помислих си, че ще му достави удоволствие, ако отидем да го видим. Виж какво му купих...

След днешното изпълнение в магазина намирах, че в къщата цари доста спокойна атмосфера, и много ми се искаше да се потопя в нея.

— Дадено, ще отидем — казах.

Като утешителна печалба получих едно намигване.

— Но не искаш ли да хапнеш нещо набързо, преди да излезем... Не си ли гладен?

— Не, ни най-малко.

Оставих Бети да шофира, а аз взех слончето на коленете си. В устата си усещах блудкав вкус. Казах си: когато човек поднесе чашата на отчаянието до устните си, не би трябвало да се изненадва, ако след това в устата му горчи. Уличните светлини бяха неизказано сурови. Оставихме колата на паркинга пред болницата и се отправихме към входа.

Случи се точно в момента, когато влизахме. Не зная какво точно стана. А не ми беше за първи път да влизам в болница, добре познавах миризмата и всичките тези хора, които се мотаят по халати, и дори странното присъствие на смъртта, да, всичките тези неща ми бяха познати, но никога преди това не ми бяха въздействали по такъв начин. Когато усетих, че ушите ми пищят, доста се озадачих. Почувствах как краката ми едновременно омекнаха и се сковаха, започнах да се потя. Слончето се търкулна на земята.

Видях как Бети жестикулира, как се навежда към мен, устата ѝ се движеше, но не чувах нищо освен кръвта, която съскаше във вените ми. Облегнах се на една стена. Бях доста зле. Леден обръч стягаше черепа ми, невъзможно беше да пазя равновесие. Свлякох се на пода.

След няколко секунди звуците постепенно се завърнаха. Накрая всичко си дойде на мястото. Бети бършеше лицето ми с носна кърпа. Поех дълбоко въздух. Хората продължаваха да минават около нас, без да ни обръщат внимание.

— О, не може да бъде, какво ти стана... Ако знаеш как ми изкара акъла!

— Изглежда нещо с храносмилането — казах. — Положително са бананите.

Докато Бети отиде да се осведоми на информацията, аз се приближих до автомата за безалкохолни напитки и си сипах една ледена кола. Нищо не разбихах. Не ми беше ясно дали бяха бананите или някакъв знак от отвъдното.

Изкачихме се до стаята. Не беше особено светло вътре. Арчи спеше. Боб и Ани бяха седнали от двете страни на леглото. Бебето също спеше. Сложих слончето в единия ъгъл и Боб стана, за да ми обясни, че Арчи току-що е заспал и че доста си е изпатил, бедният.

— Можеше да бъде и по-зле — добави той.

Помълчахме известно време, като гледахме как Арчи помръдва леко в съня си, косите му бяха полепнали за слепоочията. Мъчно ми беше за него, но вън от това изпитвах неопределено тягостно чувство, което нямаше нищо общо с детето. Въпреки всичките ми усилия не успях да избия от главата си мисълта, че бях получил послание, което не ми се удаваше да дешифрирам. Това ме притесняваше. Винаги е неприятно да се чувстваш зле без причина. Хапех си устните от вътрешната страна.

Като видях, че нещата не се оправят, направих знак на Бети и попитах Боб дали можем да им бъдем полезни с нещо. В никакъв случай да не се притеснява и да ми каже, но не, нямало нужда, той ми благодари и аз отстъпих назад към вратата, сякаш от тавана започваха да падат змии. Прекосих коридора, без да се туткам, Бети едва успяваше да ме следва.

— Хей, какво те прихваща? Не бързай толкова!

Пресякохме фоайето напреки. За малко щях да съборя един старец, който се появи отдясно, превит в инвалидния стол на колелца. Той направи остър завой, но дори не чух какво ми каза и в следващия миг прекрачих вратата.

Навън свежият нощен въздух ми помогна да се поотпусна малко, наистина се почувствах веднага по-добре. Всичко това ми приличаше на посещение в къща, населена с духове. Бети сложи ръце на кръста си и ме погледна изпод око, като се усмихваше неспокойно.

— Но какво има? — попита тя. — Какво ти направи тая дяволска болница?

— Сигурно защото стомахът ми е празен. Усетих някаква слабост...

— Преди малко каза, че било от бананите.

— И аз не зная вече. Мисля, че ми се иска да хапна нещо.

Слязохме по стъпалата и щом стигнах долу, се обърнах. Бети не ме изчака. Огледах внимателно сградата, но всичко изглеждаше нормално, просто не можех да разбера какво толкова плашещо имаше в нея. Беше по-скоро чиста и добре осветена, с палми наоколо и с подкастрен наскоро жив плет. Наистина не ми беше ясно какво ме беше прихванало. Може би все пак се бях нагълтал с отровни банани, с някакви омагьосани банани, от които страхът полепва по корема

просто така, без никаква особена причина. Прибавете към това попареното с вряло мляко момченце, което върти неспокойно глава в една малко мрачна стая, и ще получите отговор на всички тези въпроси. Не е кой знае колко сложно.

И все пак ще излъжа, ако не призная, че въпреки всичко в мен бе останало някакво леко чувство на безпокойство. Но то беше на границата на възприятието и нямаше да седна да си блъскам главата заради такава дреболия.

Знаех едно заведение в северната част на града, където стековете с пържени картофи бяха прилични и светлината беше предостатъчна. Собственикът ни познаваше, бях му продал едно пиано за жена му. Той извади три чаши, докато се намествахме на бара.

— Е, как е пианото? — попитах аз.

— Добре е, само че от тези гами направо ще ме хване неврастения — каза той.

Имаше малко клиенти в залата, няколко самотни мъже, няколко двойки и момчета на по двайсет-двайсет и пет години, подстригани „канадска ливада“ и без нито една бръчка по челото. Бети беше в хубаво настроение.

Стековете бяха в състояние да съблазнят и най-заклетия вегетарианец, а пържените ми картофи направо плуваха в кетчуп, така че дребният инцидент от болницата напълно се изпари от главата ми. Беше ми вече леко на сърцето. Съвсем малко ми трябваше и щях да приема, че светът е прекрасен. Бети ме гледаше усмихната и аз се шегувах при най-малкия повод. После си поръчахме „Огромни Суперстромболи със Специална гарнитура“. Само сметаната сигурно тежеше половин кило.

Изгълтах една след друга две чаши вода след десерта и после се втурнах към тоалетната, както и можеше да се предположи. На стената бяха монтирани писоари в индийско розово. Избрах този в средата. Всеки път, когато заставах пред тези изобретения, си спомнях за онази блондинка, висока метър и деветдесет, която ми бе писано да изнасям един ден, както беше яхнала едно от тях с лице към мен и ми се беше усмихнала, казвайки: не се безпокойте, само след секунда ще ви го освободя вашето писоарче. Никога няма да забравя това

момиче, по онова време много се говореше за еманципацията на жената, направо ни бяха проглушили ушите с тези приказки, но най-силно впечатление ми беше направило точно това маце. Не можеше да не се признае, че нещо все пак се беше променило.

И така, точно си мислех за нея, докато си разкопчавах панталона с една ръка, когато едно от момчетата с фризура „канадска ливада“ цъфна до мен, като загледа втренчено големия сребрист бутон за водата.

При мен още не идваше нищо, но и той не можеше да се похвали. От време на време ме поглеждаше крадешком, за да види какво става с мен, и си прочистваше гърлото на интервали. Носеше много широки панталони и цветна риза, а аз бях с тесни дънки и бяла тениска. Беше на около осемнайсет, аз на трийсет и пет. Стиснах зъби, като напрегнах коремните си мускули. Почувствах, че и той прави същото. Съсредоточих се.

Тишината бе нарушена от характерното църкане на струята, която бликна пред мен.

— Хе-хе — ухилих се.

— О, и без това не бях чак толкова на зор — измърмори онзи.

Когато бях на неговите години, Керуак ми казваше: бъди влюбен в живота. Нормално беше да мога да се изпикая по-бързо. Но не исках историята да приключи със съкрушителна победа в моя полза.

— Не трябва да пропускаме никога случая — казах. — Кой знае, може би няма да продължава още дълго така...

Той се почеса по главата. Докато си миех ръцете, правеше някакви гримаси пред огледалото.

— Впрочем — каза — помислих си, че може би имам нещо интересно за теб...

Обърнах му гръб, за да си избърша ръцете, и издърпах полагаемите ми се два-сет сантиметра хартия. Бях в добро настроение.

— А, така ли?... — казах.

Той се приближи и разгъна под носа ми някаква хартийка.

— Най-малко един грам е — прошепна.

— Бива ли го?

— Сигурно, но аз много-много не разбирам, никога не съм пробвал. Занимавам се с тези работи, за да мога да отида някъде на почивка. Искане ми се да покарам сърф.

Господи, колко шантава е тази младеж, помислих си аз. Да не говорим, че не си беше измил ръцете. Доста кристалчета имаше, пробвах го, попитах го колко иска и той ми каза. Толкова отдавна не бях опитвал, че цените оттогава се бяха удвоили, направо зяпнах от учудване.

— Сигурен ли си, че не бъркаш нещо? — попитах.

— Както искаш, твоя работа.

Извадих една банкнота от джоба.

— Можеш ли да ми дадеш за тези пари?

Тарикатчето явно не беше във възторг, та затова трябваше малко да го попритисна.

— С тези мангизи ще можеш да си купиш страхотни бермуди — казах му аз.

Той се изхили. Затворихме се в мъжката тоалетна и той пригответи стоката върху капака на казанчето за вода. След това се почувствах вече готов да започна нов ден и понеже бях малко наелектризиран, докоснах го по ръката, преди да се разделим.

— И все пак не забравяй едно нещо — казах. — Не съществува на света местенце, където да има само пясък и вълни. Кръвта шурти отвсякъде.

Той ме погледна, сякаш току-що му бях съобщил квадратурата на кръга.

— Защо ми казваш това? — попита.

— Шегувам се — отвърнах. — На трийсет и пет години на човек му се иска да провери дали все още е в състояние да се майтапи.

Наистина имах чувството, че светът от година на година става все по-мрачен, но тази констатация не ме обогатяваше особено. Бях решил да се задържа на крака и да се постарая животът ми да не заприлича на кофа за смет. Това за мен беше най-доброто разрешение, повече не можех да предложа. Не беше толкова лесно, колкото изглеждаше. Ако с нещо се гордея в този живот, то е, че се опитвам да остана чист. Не трябва да искат от мен повече, нямам сили за друго. Върнах се при Бети, като подсмърчах. Притиснах я в обятията си. За малко щях да я съборя на земята. Разни типове ни гледаха.

— Слушай, не искам да те ядосвам — прошепна тя в ухото ми. — Но не сме съвсем сами тук...

— Хич не ми пука — отвърнах.

Бих могъл да грабна една табуретка и да я прегъна на две.

На връщане имах усещането, че управлявам блиндирана кола, която нищо на света не би било в състояние да спре. Бети бе пила вино, целият свят бе пил вино тази нощ и аз бях единственият горедолу трезвен човек, останал на поста си, сграбчил кормилото, докато всичките тези задръстени типове ми изпращаха сигнали с фаровете. Бети сложи една запалена цигара в устата ми.

— Може би ще виждаш по-добре, ако решиш да пуснеш малко светлина отпред?

Преди да успея да се обърна, тя вече се навеждаше към таблото и включваше габаритите. По-добре беше, но нищо изключително.

— Ако щеш вярвай — казах, — но и преди това виждах като посред бял ден.

— Да, не се съмнявам.

— Като е тъмно, не значи, че трябва да се чувстваме като слепци, схващаш ли какво искам да кажа?

— Да, да, напълно.

— По дяволите, така, е!

Искаше ми се да извърша нещо необичайно, но много скоро се озовахме в града и трябваше тъпо да следвам улиците, да избягвам минувачите и да спирам на червено като последен загубеняк, въпреки че истински динамит изгаряше вените ми.

Спрях пред къщата. Нощта беше приятна, спокойна, тиха, леко раздвижена от един лунен лъч, но от всичко това лъхаше някаква неистова жестокост, оцветена в синьо и перленосиво. Пресякох улицата, като вдишвах дълбоко студения въздух, и ни най-малко не ми се спеше. Бети бе започнала да се прозява в колата, просто не беше за вярване. Когато се качихме горе и я видях да се хвърля на леглото с ръцете напред, опитах се да я постресна.

— Хей... Няма да ми погодиш тоя номер! — ревнах. — Не си ли жадна, не искаш ли да ти сипя нещо?

Напъна се да се пребори със съня. Усмиваше се, но в същото време очите ѝ се затваряха, докато аз бях в състояние да си чеша езика цяла нощ. О, по дяволите, ПО ДЯВОЛИТЕ! Помогнах ѝ да се съблече, като ѝ обяснявах, че за мен нещата са кристално ясни. Държеше ръката си пред устата, за да не ме засегне. Плеснах я по дупето, докато се пъхваше под завивките. Зърната на гърдите ѝ бяха меки като пашкул.

Излишно беше да продължавам проучванията по-долу, между краката, тя вече спеше.

Грабнах радиото и се настаних в кухнята с една биричка. Попаднах на новините, но нищо особено не се беше случило. Всички бяха вече повече или по-малко трупове. Изключих го малко преди да започне спортната емисия за деня. Луната беше почти пълна, тя направо бе кацнала на масата, така че не беше необходимо да паля лампата. Това ми действаше отморяващо. Внезапно ми хрумна да се изкъпя. Мислите ми бяха ясни като слънчево зимно небе и имах чувството, че мога да докосна нещата с поглед. Бих могъл да чуя как някоя сламка тихо се прекършва на сто метра от мен. А бирата се изливаше в гърлото ми с яростта на буен поток. Добре, признавам, че си го биваше онова прахче, но само като си помислех колко струваше един грам, тръпки ме побиваха.

След един час все така си седях на стола, но се бях навел леко напред и гледах между краката си, за да видя имах ли още топки, или не. Заканвах се сам на себе си. Изправих се леко запъхтян и се усмихвах щастливо. Отидох да взема каквото ми трябваше и после пак седнах до масата.

Малко по-късно вече бях изпълнил три страници. Спрях се. Искях просто да разбера дали все още бях в състояние да напиша поне една страница, нямах намерение да излея цял поток на съзнанието като Пруст. Изпуших една цигара, загледан в тавана. Не беше никак лошо, ама никак, и ако имаше някой изненадан, това бях аз. Прочетох бавно страниците. Не преставах да се учудвам сам на себе си, не си спомнях да съм писал подобни работи, без да съм бил в най-добрата си форма. В известен смисъл това беше успокояващо, все едно, че отново яхващ велосипеда след петнайсет години и установяваш, че не си се озовал на земята след първото завъртане на педалите. Това ме стъписа. Протегнах ръцете си напред, за да видя дали не треперят. Някой би помислил, че чакам да ми сложат белезниците.

Тъй като досадните натяквания и разните въпроси съвсем не бяха съкровена цел в живота ми, старателно изгорих страничките, и то без капка съжаление. Когато напиша нещо, после никога не го забравям. По това се познават писателите, които имат слух.

Към два през нощта някаква котка измяука зад прозореца. Пуснах я вътре и реших да я нагостя с кутия сардини в доматен сос.

Сигурно бяхме единствените будни същества на цялата улица. Беше още малко коте. Погалих го и то измърка. После се настани на коленете ми. Реших да го оставя малко да смели рибата, преди да стана, имах чувството, че нощта не помръдва. Адски внимателно се наведох назад, за да достигна пакет чипс с върха на пръстите. Беше почти пълен. Изсипах малко на масата, колкото да минава времето.

Когато чипсът вече беше на привършване, попитах се дали си въобразява, че ще изкара цялата нощ на коленете ми. Бутнах го на земята. То се отърка в краката ми. Реших да опитам с купичка прясно мляко. Може да се каже, че денят бе преминал под знака на млякото, едновременно гальовен и изгарящ като него, загадъчен, непредвидим и неизмеримо бял, с мечета, слонове, котки и какво ли не щеш още. За човек, който направо не може да понася млякото, справих се чудесно, не разлях нито капка. Трябва да се съобразяваме с тази непреодолима сила, която ни кара да изпием чашата до дъно. Сипах бавно млякото и втория път, без дори ръката ми да трепне. Изглежда, че това щеше да бъде последното за деня изпитание, а за тези неща имам доста силна интуиция.

Върнах котето върху перваза на прозореца и затворих след него, докато то се изтягаше върху мушкатото. Пуснах малко музика. Обърнах още една бира, преди да отида да си легна. Имах желание да правя нещо, но не ми идваше наум нищо достатъчно съблазнително. Колкото да се поразмърдам малко, събрах нещата на Бети и ги подредих грижливо.

Изпразних пепелниците. Препусках из стаята след един комар. Заех се да превключвам каналите на телевизора, но нямаше нищо, което човек би могъл да гледа повече от една минута, без да умре от скука. Измих си косата.

Седнал, до леглото, изчетох някаква статия, чийто автор припомняше най-необходимите предпазни мерки в случай на атомно нападение — най-вече да се стои далеч от прозорците.

Изпилих си един нокът, който се бе зачупил, и понеже така и така бях започнал, продължих и с останалите.

Според моите изчисления имаше още сто осемдесет и седем бучки захар в кутията на масата. Хич не ми се лягаше. Котката мяукаше зад прозореца.

Станах да погледна термометъра, показваше осемнайсет градуса. Не беше зле.

Взех томчето на Идзин и препрочетох главата за Затъмняването на Светлината. И това не беше зле. Бети се обърна в съня си, като леко изстена.

Забелязах малка засъхнала капка боя на стената.

Времето минаваше, потапах се до дъното и после изплувах отново с пламнал мозък, пушейки цигара. Чарът на нашето поколение бе в богатия опит, натрупан в общуването със самотата и с дълбоката безполезност на нещата. За щастие животът бе хубав. Опънах се на леглото и самотата ме притисна като оловна черупка. Отпуснах се малко, за да уталожа тази глупава енергия, която преминаваше през мен като електрически ток. Обърнах се към покоя и красотата на пребоядисания таван. Бети ме подпря с едно коляно в кръста.

Не беше изключено на другия ден да приготвя мексиканския си специалитет — чиле кон карне. Бях на този свят вече от около тринайсет хиляди дни, не му виждах нито началото, нито края на тоя живот. Надявах се, че насмолените картони ще издържат известно време. Малката лампа беше само дваайсет и пет вата, но въпреки това метнах отгоре ѝ ризата си.

Извадих чисто ново пакетче дъвки от чантата на Бети. Взех една и я сгънах в ръката си като пролетна ролка. Колкото и да си блъсках главата, не можех да разбера защо неизвестно кой беше решил в едно пакетче да сложи точно ЕДИНАЙСЕТ дъвки. Като че ли беше необходимо всичко непрекъснато да се усложнява. Грабнах възглавницата и легнах по корем. После се обърнах и се наместих в друга поза.

В края на краищата успях да заспя, след като избутах с език единайсетата дъвка и я глътнах.

От няколко дни ченгетата бяха нещо неспокойни. От сутрин до вечер патрулираха из околностите и таратайките им кръстосваха пътищата под палещите лъчи на слънцето. Винаги наставка голяма бъркотия, когато обера основната банка в някое малко градче. Човек би трябвало да прокопае тунел под земята, ако иска да избегне полицейска проверка в радиус от десет километра. Имах уговорена среща с някаква лелка, която не беше сигурна дали един полуроял ще може да мине през прозореца, и спокойно си карах по шосето, когато една полицейска кола ме изпревари и ченгето ми направи знак да спра. Беше онзи младок с яките бедра. Нямах много време, но послушно спрях в аварийното платно. Няколко стръкчета жълтуга бяха разцъфнали по моравата. Той беше навън пред мен. Не можах да разбера по погледа му дали ме беше познал.

— Здравейте, все така сме в страшна форма, нали? — пошегувах се аз.

— Искам да видя документите за колата.

— Не ме ли познахте?

Той продължаваше да стои с протегната ръка, като гледаше уморено наоколо. Извадих документите.

— Според мен не са тукашни крадците — добавих. — Вземете мен например, тръгнал съм по работа.

Имах чувството, че ужасно му досаждам. Барабанеше с пръсти по капака на колата, някакво изпълнение в стил „бибоп“. Кобурът му блестеше на светлината като черна пантера.

— Бих искал да погледна багажника — каза.

Знаех, че той знае, че нямах нищо общо с тая скапана банка. И той знаеше, че аз знам. Явно не му се харесвах нещо, ясно беше като бял ден, но и най-малка представа нямах каква е причината. Дръпнах ключовете от таблото и ги разклатих лекичко под носа си. Той направо ги изтръгна от ръцете ми. Започна да бърника ключалката, после

разтърси дръжката на всички страни. Излязох от колата, като треснах вратата.

— По-леко — казах. — Почакайте, дайте на мен. Може да ви се струва идиотско, но не държа да я строша. Това ми е оръдието на труда.

Отворих багажника и се отдръпнах, за да може да погледне вътре. На дъното се мотаеше само една стара кибритена кутийка. Изчаках колкото трябваше, преди да затворя.

— Използвам случая да проветря — вметнах.

Качих се в колата. Щях да запаля мотора, но той се наведе, като хвана вратата.

— Изчакайте за момент! Какво ще кажете за това?

Подадох глава навън. Той галеше гумата.

— Гладка е като бананова гора! Не бих я взел даже и за да посадя цветя в средата...

Веднага омекнах, почувствах опасността.

— Да, зная — съгласих се. — Видях я, като излизах сутринта, но смятам скоро да я сменя.

Той се изправи, без да ме изпуска от поглед. Опитвах се да му предам любезно послание.

— Не мога да ви оставя да тръгнете така — каза. — Истинска обществена опасност сте в момента.

— Ама аз не отивам далече. Ще карам съвсем бавно. Като се върна, веднага ще сменя гумата, можете да бъдете спокоен... просто не знам как стана така.

Той се отдръпна от колата, като си придаде уморен вид.

— Добре... ще си затворя очите. Но междувременно ще сложите резервната гума на нейно място.

Почувствах как космите на краката и на ръцете ми настръхват. Не можех в никакъв случай да покажа резервната си гума на един полицаи. Сигурно беше на сто и петдесет хиляди километра. Тази, която искаше да сменя, изглеждаше чисто нова в сравнение с нея. Направо прегракнах от шубе. Поднесох към него пакета с цигари.

— Пушите ли?... Ама я кажете, сигурно страхотно много бачкане ви се отвори с тая история в банката... Не искам да съм на мястото на тези мръсници...

— Да, да, само че побързайте, извадете най-сетне тая гума, не сте ми само вие на главата.

Така и така всичко отиваше по дяволите, запалих си една цигара, като гледах пътя, който се виеше пред стъклото. Онзи присви очи.

— Може би искате да ви помогна, а? — попита.

— Не — въздъхнах, — няма смисъл. Само ще си изгубим времето за нищо. Не е първа младост. И нея ще я сменям...

Той сграбчи вратата. Някакъв немирнен кичур се плъзна по челото му, но той не реагира.

— Според правилника би трябвало да спра от движение превозното ви средство — каза. — Бих могъл даже да ви накарам да продължите пеш. И така, ще обърнем и ще спрете пред някой сервиз, за да ви сменят гумата. Аз ще карам зад вас.

Това означаваше да закъснея най-малко с един час за срещата, а пиана от този вид не се продават всеки ден. За малко щях да му кажа, че за да си получи фиша за заплатата в края на месеца, не е необходимо да пречи на хората да си вършат работата. Но слънцето сякаш го беше облъчило.

— Вижте какво — казах, — имам среща на две крачки оттук. Не съм тръгнал на разходка, ще продавам едно пиано, а знаете, че днес никой не може да си позволи лукса да пропусне и най-малката сделка. В момента всички сме в несигурно положение... Давам ви честна дума, че като се върна, веднага ще сменя гумите. Заклевам се.

— Не. Веднага! — изскърца той.

Сграбчих кормилото и с усилие на волята си наложих да не го стопя в юмруците си, а в това време ръцете ми се бяха вдървили като цепеници.

— Добре — казах, — понеже явно държите на всяка цена да ме глобите, хайде, побързайте. Така поне ще знам за какво съм работил днес. Май че нямам избор...

— Не съм споменавал за никаква глоба. Казах само, че трябва да смените тази гума ВЕДНАГА!

— Да, много добре разбрах. Но ако заради това ми се провали продажбата, предпочитам да платя глобата.

Той помълча десетина секунди, като ме гледеше втренчено, после направи крачка назад и бавно измъкна патлака. Наоколо не се виждаше жива душа в радиус от няколко километра.

— Или ще направите каквото ви казвам, или като начало ще изпратя един куршум в шибаната ви гума!

Нито за миг не се усъмних, че е напълно в стила му да направи подобна щуротия, и затова след минута двете коли се носеха към града. Можех вече смело да сложа кръст на тази сутрин.

На входа имаше цял куп потрошени таратайки. Дадох мигач и влязох в двора. Едно почерняло от смазка псе лаеше, опъвайки веригата, за която бе вързана. Някакъв мъж сортираше болтове под навеса и ни гледаше как приближаваме. Беше един от тези хубави пролетни дни, почти топъл, без никакъв полъх. Наоколо се трупаха каросерии от катастрофирали коли. Слязох. Младото ченге също слезе. Монтьорът скрита кучето, докато си бършеше ръцете. Усмихна се на ченгето.

— О, Ришар! Какво те води насам?

— По работа, приятелче, вечната работа...

— Аз идвам заради гумите — казах.

Онзи се почеса по главата, после заяви, че наистина имал тричетири мерцедеса в общия куп, но че проблемът бил да ги открие.

— Не се безпокойте, и без това нямам друга работа — изхилих се злобно аз.

Отидоха да му обърнат по една бира на сянка под навеса, докато аз се мотаех между колите. Вече закъснявах почти с половин час. Останките от каросерии бяха топли от слънцето. Властта беше в ръцете на врага. Трябваше да се изкача два-три пъти върху покривите на таратайките, докато успея най-сетне да откроя един мерцедес.

Предната лява гума беше добра, само дето бях забравил да взема крика. Трябваше да се върна. Въздухът миришеше на отработено масло. Взех инструментите от колата. Другите двама седяха на някакви сандъци и разговаряха. Свалих си пуловера. Махнах им с ръка, като минавах край тях.

Оказа се, че върху мерцедеса, който ме интересуваше, има каросерия от камионетка. Без да искам да описвам случката в прекалено мрачни краски, мога да кажа, че добре се позабавлявах с крика, и когато най-сетне успях да изтръгна тази дяволска гума, целият бях в пот, а тениската ми напълно си беше променила цвета. Слънчевите лъчи падаха почти отвесно. Сега трябваше същата операция да се повтори малко по-далеч. Все едно, че търкалях скала.

Под навеса атмосферата беше приятна, ченгето разправяше нещо, а монтьорът се тупаше по бедрата от възторг. Взех си една цигара с връхчетата на ноктите, преди да продължа с бачкането. Болтовете бяха заяли, изтрих си челото с опакото на ръката. Надавах ухо от време на време да не би да ме извикат да пийна нещо, но явно мястото ми беше върху жаравата, чувах ги да се смеят, докато намествах гумата.

Накрая отидох да платя на монтьора. Мангизите изчезнаха в джоба му. Младото ченге ме гледаше с доволен вид. Обърнах се към него:

— Ако някой ден мога да ви бъда полезен с нещо, потърсете ме, без да се колебаете.

— Не отказвам — отговори той.

Тръгнах към колата, без да прибавя нещо. Думите са халосни патрони. Дадох малко напред, описах полукръг на заден, после потеглих и, общо взето, ми бяха нужни по-малко от три секунди, за да изляза на шосето. Доста повече време ми трябваше, за да си дам сметка, че ядовете никога не идват сами.

Ръцете ми бяха черни, да не говорим за тениската и за петната от смазка на челото ми. Чувствах инстинктивно, че един търговец на пиана трябва да се пази от подобни дреболии като от чума. Вече бях закъснял с един час. Въпреки това се принудих да мина през къщи, нямаше друг изход. Бях в такъв вид, че трябваше да държа кормилото с две хартиени кърпички.

Като начало свалих тениската, докато се качвах по стълбите, и прелетях като стрела до банята. Бети беше по гащета и разглеждаше профила си пред огледалото. Тя подскочи.

— По дяволите, как ме изплаши!

— Ай, ай, ай, не можеш да си представиш колко съм закъснял!

Докато си събуя панталона, вече бях резюмирал цялата история и се намирах под душа. Първо свалих най-голямата мръсотия с някакъв продукт за почистване на емайл, докато парата изпълваше стаята. Бети продължаваше да се разглежда.

— Я кажи, не намираш ли, че малко съм напълняла?

— Шегуваш се, намирам, че изглеждаш идеално.

— Имам чувството, че съм направила коремче...

— Нищо подобно, какви ги измисляш? — Надзърнах през завесата. — Ще бъдеш ли така добра да телефонираш на онази лелка? Кажи й, че тръгвам чак сега, измисли нещо...

Тя дойде и се залепи за завесата, а аз отстъпих към крановете.

— Не, без щуротии — казах. — Не е моментът.

Тя ми се изплези, преди да излезе. Насапунисах си ръцете за двайсети път и я чух как вдига слушалката. Казах си, че ако не успея да продам пианото днес, щях окончателно да загубя по всички линии.

Тя слагаше слушалката, когато заставах зад гърба й с все още мокри коси, но абсолютно чист и с безупречно бяла тениска. Хванах гърдите й, за да ми прости, и я целунах по врата.

— Е, какво каза тя? — попитах.

— Всичко е наред, чака те.

— Ще се върна след час или най-много след два... Ще побързам.

Тя протегна ръцете си назад, за да ме улови. Засмя се.

— Хубаво е, че си дойде — прошепна. — Ще ти покажа нещо. Толкова бързаше тази сутрин...

— Слушай ме добре, не ти давам повече от трийсет секунди.

Тя се обърна кръгом и се върна с една стъклена тръбичка в ръка. Беше си придала безгрижен вид.

— Неприятно ми беше, като си помисля, че няма да мога цял ден да го споделя с теб... Но сега всичко ще бъде по-лесно.

Тя вдигна тръбичката пред носа ми, сякаш в нея имаше лекарство против смъртта. Помислих си, че е една от онези идиотщини, които намираме понякога в кутиите с прах за пране, само че тя се усмихваше. Като се изключат очите, цялото й лице бе усмихнато.

— Остави ме да позная — казах. — Вътре има прах от Атлантида.

— Не. С това проверявам дали съм бременна.

Кръвното ми налягане внезапно падна неудържимо.

— И какво показва? — попитах на един дъх.

— Показва, че съм.

— Ами тогава тая скапана спирала?

— Да, но казват, че понякога се случва и така.

Не знам колко минути пристъпвах от крак на крак пред нея, това продължи поне докато мозъкът ми проработи отново. Намирах, че в

стаята няма достатъчно въздух, започнах да дишам учестено. Очите й ме фиксираха неотлъчно и това малко ми помогна. Постепенно челюстите ми се отпуснаха. И понеже тя започваше да се усмихва, усмихнах се и аз, но без да зная защо, тъй като първото ми впечатление беше, че ни е сполетяла Върховната Тъпотия. Но може би тя беше права, може би това беше единственото нещо, което трябваше да направим, за да прогоним старите страхове. И тъй, посмяхме се едно хубаво, едва не ми призля. Но когато се смеех с нея, можеха да ме накарат да изгълтам цял леген отрова. Сложих ръцете си на раменете й, а пръстите ми мачкаха кожата й.

— Слушай — казах. — Остави ме да свърша с тази среща, после веднага се връщам и ще се погрижа за теб, навита ли си?

— Да, така или иначе, чака ме цял куп пране. Няма опасност да скучая.

Метнах се на колата и излязох от града. По тротоарите преброих двайсет и пет жени с детски колички. Гърлото ми беше пресъхнало и не схващах твърде ясно какво точно се беше случило, никога не бях си представял сериозно подобно нещо. Образите прелитаха в съзнанието ми като ракети.

За да се успокоя, съсредоточих се в шофирането на мерцедеса. Шосето беше красиво. Прелетях със 160 километра в час пред една полицейска кола, без въобще да осъзная какво правя. Малко по-далеч ченгето ме принуди да спра. Беше пак Ришар. Имаше хубави зъби, здрави и равни. Извади от джоба си тефтерче и химикалка.

— Вече всеки път, когато видя тази бричка си знам, че ще ми се отвори работа — изскърца той.

Ни най-малко не разбирах какво иска от мен, не ми беше ясно и какво правех на това шосе. Усмихнах му се, докато продължавах да се чудя. Може би той просто си стоеше така на слънцето от зазоряване?

— Ако добре разбирам — добави той, — вие сте решили, че щом сте си сменили гумата, можете да карате вече като хала...

Забих палеца и показалеца си в ъгълчетата на очите. Поклатих леко глава.

— Мама му стара, съвсем се бях отнесъл... — въздъхнах.

— Бъдете спокоен. Ако открия два или три грама алкохол в кръвта ви, бързо ще ви сваля на земята.

— Ако беше само това — казах. — Току-що научих, че съм станал баща!

Той сякаш се поколеба за миг, после затвори тефтерчето с химикалката по средата и го пхна отново в джоба на ризата си. Наведе се към мен.

— Нямате ли случайно една цигара? — попита.

Дадох му и той остана спокойно облегнат на вратата, докато пушеше и ми говореше за синчето си на осем месеца, което щъкало из салона на четири крака, за различните марки мляко на прах, за безбройните радости на бащинството и за какво ли не още. Щях да задремя, докато ми изнасяше лекция за бибероните. Когато след известно време ми смигна, казвайки, че щял да си затвори очите и че съм можел да тръгна, не чаках да ме молят и потеглих веднага.

Докато изминавах последните километри, опитах се да се поставя на мястото на някоя жена и се запитах дали щеше да ми се иска да имам дете, дали щях да изпитвам непреодолимо желание да стана майка. Но не успях да се вживея напълно в тази роля. Къщата беше доста представителна. Спрях пред входа и слязох с малкото си черно куфарче в ръка. Вътре нямаше нищо, но бях забелязал, че действа успокоително на хората, вече бях изпуснал няколко продажби само защото бях пристигнал с ръце в джобовете. На площадката се появи една лелка. Махнах ѝ с ръка за поздрав.

— На ваше разположение съм, уважаема госпожо...

Влязох вътре след нея. От една страна, ако Бети желаше точно това, няхах право да ѝ го отказвам, може би беше в реда на нещата, може би не е чак толкова страшно. Без да забравяме, че това, което беше добро за нея, имаше голяма вероятност да се хареса и на мен. Въпреки всичко ме лъхна на ужас. Има винаги нещо плашещо в подобни ситуации. Когато се озовахме в салона, погледнах към прозореца и видях, че пианото ще може да влезе без проблеми. Тогава започнах навивките.

Само че веднага започнах да губя нишката на мислите си и след пет минути вече бях загубил контрол над положението.

— Трябва ли една жена да има дете, за да се реализира? — попитах.

Онази взе да мига. Веднага продължих с условията на продажбата и замазах нещата, като се впуснах в подробности по

доставянето на пианото. Много бих искал да си седя кротко на безлюдно местенце и да мога да размисля спокойно. Не беше шега работа. Когато гледах какво става наоколо, не горях от желание да дам възможност на едно дете да се наслади на гледката. А това беше само един от многото аргументи против. Лелката започна да се върти из салона, за да открие подходящото място.

— Да го поставя точно на юг, какво ще кажете? — попита тя.

— Зависи дали ще свирите блусове на него — пошегувах се галантно аз.

Това си е, бях стопроцентов мръсник. Добре го усещах. Но мръсник ли е непременно човек, ако просто му липсва смелост? Случайно погледът ми падна на барчето. Изглеждах го тъжно. По дяволите, казах си, само като си помисля, че тая скапана спирала се е повредила, а аз нищо не съм усетил. Направо изпадناх в депресия. Наистина ли бях просто един инструмент, едно средство, възможно ли е в крайна сметка всичко да се свежда до пълното физическо осъществяване на жената, а за мен да не остава нищичко? Всъщност не знаех дали съществува поне една възможност мъжът да се измъкне. Кризата ми мина в мига, в който лелката извади чашите.

— О, не бива — казах. — Не съм свикнал да пия следобед...

Не можах да се въздържа да не обърна чашата на един дъх, прекалено дълго бях чакал. Представих си отново Бети по гащета пред огледалото в банята. А аз стоях тук и си блъсках главата, докато всъщност всичко, което се искаше от мен, беше да остана на висота. Знаех също така, че винаги ни очакват и хубави неща, когато сме решили да отидем докрай. Сипах си още един пръст ликьор от череши.

На връщане се опитах повече да не мисля за нищо. Карах кротко, плътно вдясно, единственото нещо, което можеше да ми се случи, беше да ми лепнат някоя глоба, задето спирам движението. Но на това шосе нямаше пукната кола, бях съвсем сам и откъснат от света, някаква си микроскопична прашинка.

Спрях в града, за да купя една бутилка и сладолед с екзотични плодове. Плюс две-три току-що пуснати в продажба касети. Човек би казал, че отивам на посещение при болен. Трябва да призная, че не бях особено свеж. Когато пристигнах, заварих я в доста весело настроение. Телевизорът бачкаше.

— Ще дават Лаурел и Харди — обясни тя.

Точно това ми се гледаше, не можех и да мечтая за нещо по-добро. Настанихме се на канапето със сладоледа и чашите и оставихме следобедът мързеливо да се изниже, без да подхващаме темата и с усмивка на уста. Изглеждаше в страхотна форма, напълно отпусната, все едно, че беше ден като всички останали с някоя и друга вкуснотия и сваятна програма по телевизията. Още малко и щях да си помисля, че съм направил от мухата слон.

В началото ѝ бях благодарен, че не повдига въпроса. Страхувах се най-вече, че ще трябва да навлезем в подробности, а ми беше нужно време, за да свикна с мисълта. После, с напредването на вечерта, все по-ясно си давах сметка, че именно аз бях този, който вече едва издържаше. Към края на вечерята протегнах пръстите на ръцете си, докато изпукаха хубаво, а в това време тя гълташе разсеяно кисело мляко от кофичка.

Когато си легнахме, реших най-сетне да нагазя в лука. Погалих нежно бедрата ѝ.

— Е, кажи ми сега как възприемаш мисълта, че си бременна?

— О, не мога да ти кажа веднага. За да бъда съвсем сигурна, трябва да направя някои изследвания...

Тя разтвори крака, като се притисна в мен.

— Да, но представи си, че си сигурна, приятно ли ще ти бъде? — настоях аз.

Усетих косъмчетата ѝ под пръстите си, но не продължих надолу. Можеше колкото си ще да се извива в леглото, аз исках ясен отговор. Накрая и тя го разбра.

— Ами предпочитам да не мисля много-много за това — заяви. — Но първото ми впечатление е, че не е чак толкова лошо...

Това ми беше достатъчно. Нещата бяха ясни. Насочих се към корема ѝ с усещането, че съзнанието ми е вече замъглено. Докато се любехме, представях си спиралата ѝ като някаква шибана от вятъра разнебитена врата.

На другия ден тя отиде на изследвания. А на следващия ден за пръв път през живота си спрях пред един специализиран магазин и разгледах подробно всичките джаджи на витрината. Беше доста страшничко, но си знаех, че рано или късно щях да мина оттук. За да посвикна, влязох в магазина и купих две лигавничета, марка

„Бейбигро“. Едно червено и едно черно. Продавачката гарантираше, че ще бъда много доволен, въобще не се променяли от прането.

През остатъка от деня наблюдавах Бети. Сякаш не докосваше земята с крака. Напорках се дискретно, докато тя приготвяше ябълков пай. Свалих боклука в обстановка, която напомняше гръцките трагедии.

Когато излязох навън, небето беше ослепително червено и последните лъчи разпръскваха светлина от златист прах. Забелязах, че в долната си част ръцете ми бяха два пъти по-загорели, а косъмчетата почти руси. По това време хората вечеряха, нямаше никой на улицата, нямаше кой да види всичко това. Е, с изключение на мен, разбира се. Клекнах пред витрината на магазина и изпуших една сладка и приятна цигара. В далечината се чуваха приглушени шумове, но улицата беше тиха. Лекичко тръснах пепелта между краката си. Животът съвсем не беше прост, напротив, беше ужасяващо сложен. И понякога уморителен. Започнах да си кривя лицето от светлината като някой, на когото са му го вкарали двайсет сантиметра навътре. Гледах слънцето, докато очите ми се насълзиха, после мина една кола и се изправих. Така или иначе, повече нямаше нищо за гледане. Нищо освен един тип, който се прибираше, след като е изхвърлил нещастните си пликове боклук по залез-слънце.

След два-три дни вече бях свикнал с тази мисъл. Мозъкът ми бе възобновил предишната си трескава дейност. Според мен в къщата цареше странно спокойствие, напълно необичайна атмосфера. Не беше никак лошо. Имах чувството, че Бети малко се задъхва, като че ли е тичала на дълго разстояние, й не ми беше трудно да забележа, че непрекъснатото напрежение, с което живееше, в известен смисъл я размекваше.

Най-пресният пример беше отпреди няколко часа. Занимавах се с една от тези досадници, каквито всеки търговец на пиана неминуемо среща един-два пъти в живота си. Беше мома на неопределена възраст, с отвратителен дъх в устата и сигурно тежеше около деветдесет килограма. Сновеше от едно пиано до друго, осведомяваше се по три пъти за цената, гледаше настрани, докато й отговарях, вдигаше капаците, натискаше педалите и след половин час не бяхме още

доникъде, магазинът смърдеше на пот и вече си представях как я душа. Тъй като говорех малко високо, Бети дойде да види какво става.

— Едно нещо не разбирам — каза момата, — каква е разликата между това тук и онова...

— Едното е с кръгли крака, а на другото са квадратни — въздъхнах аз. — Дявол да го вземе, скоро трябва да затворя.

— Всъщност колебае се между пиано и саксофон — добави тя.

— Ако изчакате още няколко дни, ще получим пищялки — изръмжах аз.

Но тя не ме чуваше, беше пъхнала глава в едно пиано, за да види какво има в търбуха му. Направих знак с ръка на Бети, че вече ми е писнало.

— Кажи и, че затваряме — прошепнах.

Качих се в апартамента, без да се обръщам. Изпих една голяма чаша студена вода. Внезапно започнах да изпитвам угризения. Имах всички основания да предполагам, че най-късно след пет минути Бети ще изхвърли онази вещица през витрината. За малко да сляза долу, но си промених решението. Нищо не се чуваше, никакъв шум от счупени стъкла, никакви викове даже. Бях направо сащисан. Но най-невероятното беше, че след три четвърти час Бети се качи широко усмихната и със спокойно изражение на лицето.

— Намирам, че много неприятно се държа с това момиче — каза. — Би трябвало да приемаш нещата по-спокойно.

Вечерта, докато играехме на „скрабъл“, ми излезе думата ЯЙЧНИК, но разбърках буквите и промених думата.

Обикновено, когато трябваше да доставям пианата по домовете, се налагаше да ставам рано. Така пък имах на разположение целия следобед, за да дойда на себе си. Бях направил една комбина с шофьорите доставчици от една фирма за мебели, две или три преки по-надолу. Идеята ми беше хрумнала един ден, когато ги видях да пренасят някакъв бюфет в отсрещната къща. И така, обаждах им се по телефона предната вечер и на сутринта се срещахме на ъгъла, натоварвахме пианото на пикапа, който бях наел, а те караха след мен с камиона. После връчвахме пианото и долу си уреждахме сметките. В този момент всички винаги се усмихваха по един и същи начин. Само

че онази сутрин, когато трябваше да се заемем с рояла, нещата не се развиха по този начин.

Бяхме си определили среща за седем часа и аз висях от сутринта с първата за деня цигара в уста, крачех напред-назад по тротоара. Небето беше сиво, положително щеше да вали. Не бях събудил Бети, бях се изнизал от леглото като ленива змия.

След десет минути ги видях да се появяват бавно иззад ъгъла и да се приближават към мен, като караха плътно до тротоара. Наистина се движеха съвсем полека, питах се защо ли се мотаят така. Когато се изравниха, даже не спряха. Шофьорът се беше изправил зад кормилото, правеше ми знаци и кривеше лицето си, докато другият вдигаше някакъв голям картон и го долепяше до стъклото. На него пишеше: ШЕФЪТ Е ПО ПЕТИТЕ НИ! Веднага загрях. Направих се, че си връзвам патъка. След пет секунди една тъмна кола премина бавно покрай мен и онзи дребосък с очилата наистина беше зад волана. Стиснал зъби.

Така или иначе, хич не ми беше весело. Когато определя ден за доставка на едно пиано, обичам да си удържа на думата. Започнах трескаво да обмислям възможните решения, после спринтирах до магазина на Боб. Гореше светеше. Грабнах малко чакъл и го метнах по прозорците. Боб се показа.

— Извинявай — казах, — да не те събудих?

— Не съвсем — отговори той, — от пет часа съм на крака. Трябваше да дундуркам сецаш се кого.

— Слушай, Боб, закъсах. Останах съвсем сам с едно пиано на главата, не би ли могъл да се освободиш за малко?...

— Да се освободя надали. Но ако искаш да ти помогна, нямам проблеми.

— Прекрасно. Ще мина да те взема след един час.

Знаех, че ако сме трима, щяхме да успеем да вкараме пианото през прозореца. Шофьорът сам можеше да качи цял шкаф на шестия етаж. Но ние с Боб нямаше да се справим сами. Върнах се при пикапа и подкарах към бюрото за даване коли под наем. Попаднах на един младок с връзка на райета, а ръбът на панталона му беше като острие на нож.

— Ето — казах, — връщам ти пикапа. Трябва ми нещо по-голямо с някакво устройство за разтоварване.

Онзи го прие на майтап:

— Тъкмо навреме идвате. Току-що се върна един двайсет и пет тонен камион. С кран.

— Точно той ми трябва.

— Проблемът е да умеете да го карате — изхили се младокът.

— Няма проблем — казах. — Мога да се обърна на сто и осемдесет градуса с полуремарке, без да загубя контрол над колата.

Истината е, че беше адски мръсна работа да се маневрира с такъв камион и че за пръв път щях да се опитам да го управлявам. Но все пак преминах през града, без да направя беля, в края на краищата не беше кой знае какво, достатъчно е човек да остане верен на принципа, че другите трябва да го избягват. Зазоряваше се бавно и мъчително, облаците оставаха все тъй плътно скупчени. Отидох да извикам Боб и занесох горе сандвичи.

Настанихме се около масата в кухнята и изпих едно кафе с тях. Навън беше толкова мрачно, че бяха запалили лампата. Сурова, жестока светлина. Ани и Боб изглеждаха така, сякаш не бяха спали от седмици. Докато унищожавахме сандвичите, бебето отново изкрейзи. Арчи разля купичката с овесени ядки на земята. Боб стана, като се олюляваше леко.

— Изчакай пет минути, колкото да се облека, и изчезваме — каза той.

Арчи си миеше ръцете под ручейчето от мляко, което се стичаше от масата, а малкото човече продължаваше да реве. Защо трябваше да бъда свидетел на толкова отвратителни неща? Ани взе някакъв биберон от една тенджерата и така успяхме да си чуем приказката.

— Е, върви ли между теб и Боб? — попитах.

— О... може да се каже, че нещата МАЛКО се подобряват, но още не са се оправили. Защо, имаш някаква идея ли?

— Не — казах. — В момента напрегам всичките си сили, за да не мисля за нищо.

Погледнах към съседа до мен, който в момента приготвяше питки от овесените ядки, като ги стискаше в шепите си.

— Странен човек си ти — каза Ани.

— Боя се, че никак дори не съм.

Когато бяхме вече навън, Боб погледна небето, като направи гримаса.

— Зная — казах. — Да не губим време!

Изкарахме пианото на тротоара и го завързахме с ремъци. После отидох да взема упътването в жабката и се приближих до крана. Имаше един куп лостчета и ръчки, които трябваше да се задействат, за да се придвижи надясно, наляво, нагоре, надолу, да се скъси или удължи лебедката. Достатъчно беше добре да се съгласуват всичките тези операции. Задвижих крана.

При първия опит за малко да обезглавя Боб, който ме наблюдаваше леко усмихнат от другата страна. Лостовете за управление бяха свръхчувствителни и трябваше десетина минути да потренирам, преди да овладее горе-долу крана. Най-трудното беше да се избегнат сътресенията.

Не знам какво точно направих, но успях да натоваря проклетото пиано. Целият бях в пот. Здравно го вързахме и потеглихме.

Бях толкова нервен, сякаш пренасях нитроглицерин. Бурята бе надвиснала над главите ни и от морална гледна точка не можех да си позволя да допусна и една капка вода да попадне върху бьозендорфера. За жалост камионът се влачеше със 70 километра в час и небето слизаше все по-ниско.

— Боб, още малко и май ще удавя пианото — казах аз.

— Да, само че не разбирам защо не сложи платнището.

— Да си видял случайно платнище? Забелязал ли си нещо подобно? По дяволите, запали ми една цигара.

Той се наведе напред, за да натисне запалката. Погледна към таблото.

— Хей, за какво са всички тези копчета?...

— О, даже и половината от тях не са ми ясни.

Кракът ми беше на пода. Студена пот се стичаше под кръста ми. Само още четвърт час, казвах си аз, още съвсем мъничко и сме спасени. Чакането ме измъчваше. Точно си прехапах крайчеца на устата, когато първият порой се изля върху предното стъкло. Стана ми толкова кофти, че ми се доиска да изкрещя от ярост, но никакъв звук не излезе от устата ми.

— Я гледай, открих как се включват чистачките — каза Боб.

Когато пристигнахме, заобиколих къщата и гарирах пред прозореца, като трябваше да правя истински слалом между лехите. Лелката беше на седмото небе, суетеше се около камиона, като стискаше в ръка носна кърпичка.

— Държах аз да се погрижа за транспорта — обясних ѝ аз. — Момчетата ме изоставиха в последния момент.

— О, зная какво е — каза превзето тя. — Днес човек не може да разчита на персонала...

— Ще видите какво ще стане — добавих аз. — Още малко и някой ден ще ни заколят, както си спим!

— Хм, хм, хм — изхили се тя. Сkochих от камиона.

— Готово! — казах.

— Ще наредя да отворят прозореца — заяви тя.

От време на време подухваше на пристъпи студен и влажен вятър. Знаех, че всяка секунда е преброена. Пианото блестете като езеро. Целият треперех вътрешно. Атмосферата напомняше филмите катастрофи, когато в един момент се чува вече само тиктакането на часовниковия механизъм на бомбата.

Вдигнах пианото във въздуха. То тежко се поклати, а небето всеки момент щеше да се продъни, едва успях да го задържа с върховно усилие на мозъка. Когато прозорците се отвориха, внимателно се прицелих и вкарах пианото вътре. Чу се шум от счупено стъкло и първата капка дъжд капна на ръката ми. Вдигнах тържествуващо лице към небето. Намирах ги една от друга по-красиви тези малки капчици сега, когато пианото вече беше на сухо, и с олекнало сърце изключих крана и отидох да видя какво се беше потрошило.

Поисках от клиентката да ми изпрати фактура от стъкларя и дадох знак на Боб, че е време да освободим ремъците. Боб беше направил възлите. Хванах един от тях, погледнах го и предпазливо го вдигнах към Боб.

— Разбираш ли, Боб — прошепнах аз, — излишно е човек да се опитва да развърже такъв възел, адски стегнат е. Предполагам, че и останалите са същите...

По очите му разбрах, че съм отгатнал. Извадих от джоба си специалното ножче Ес 522, закупено от „Уестърн“, и срязвах с въздишка ремъците един по един.

— Да те вземат дяволите — казах.

Но пианото беше вече на мястото си и се беше отървало без нито една драскотина, така че имах известни основания да не бъда недоволен. Навън валеше като из ведро. Изпитвах почти животинско удоволствие, като виждах как дъждът залива земята и бесува яростно, а аз бях успял да се измъкна. Изчаках лелката най-сетне да се реши да отиде за мангизите, преди да сметна бачкането за приключено.

На връщане оставих Боб пред тях и отидох да върна камиона в агенцията. Прибрах се с автобуса. Дъждът бе спрял и тук-таме небето се синееше. Напрежението от сутринта ме беше изтощило, но се връщах с пачка банкноти в джоба, а това компенсираше всичко. Още повече, че бях намерил едно свободно място зад шофьора, точно до прозореца, и никой не седна до мен да ми досажда, докато гледах как улиците се изнизват бързо пред очите ми.

Вкъщи нямаше никой. Вече не си спомнях дали Бети ми беше казала, че ще ходи някъде, сякаш векове ме деляха от вчерашния ден. Насочих се право към хладилника и извадих някои неща на масата. Бирата и яйцата бяха ледени, отидох да взема един душ в очакване температурата на света да се изравни с тази на мъжа.

Като се връщах в кухнята, ритнах една смачкана на топка хартия. Такива работи ми се случват прекалено често, но какво да се прави. Винаги остават неща по земята. Взех хартията, разгънах я, седнах и я прочетох. Бяха резултатите от изследванията на Бети. Бяха отрицателни. Няма грешка, казах ОТРИЦАТЕЛНИ!

Порязах си пръста, като отварях бирата, но не го усетих в момента. Изпих я на един дъх. Някъде положително е написано, че всички беди ме сполетяват по пощата. Беше ужасно банално, бих казал даже пошло, сякаш самият Ад ми намигваше подигравателно от време на време. Трябваше ми време, за да реагирам, и отсъствието на Бети изведнъж ми дотежа като товар на раменете. Ако не помръдна, ще стана на пихтия, помислих. Сграбчих облегалката, за да се изправа, от пръста ми шуртеше кръв. Реших да пусна водата да тече отгоре — може би от това ме болеше навсякъде. Приближих се до умивалника и забелязах червено петно в кофата за боклук. Знаех какво е, но все пак го вдигнах. Имаше и нещо черно, бяха лигавничетата марка

„Бейбигро“; може би наистина издържаха на пране, виж, това никога нямаше да го разбере, но едно е сигурно, доказателството беше пред очите ми — ножиците им се бяха отразили много зле. От тази малка подробност се почувствах адски кофти. По това съдех как Бети е приела нещата. Човек можеше да си помисли, че кръвта сълзеше само от върха на пръста ми, но истината е, че цялото ми тяло бе една жива рана. Истината е, че Земята се бе изместила от оста си.

Успях да се взема в ръце, имах нужда да поразмисля. Пуснах водата да тече над пръста ми, после го увих с лейкопласт. Неприятното е, че се измъчвах за двама — много ясно осъзнавах какво е изпитала Бети: половината ми мозък бе парализиран и червата ми куркаха. Знаех, че трябва да отида да я потърся, но за секунда си казах, че просто нямам сили да го сторя. Още малко и щях да се търкулна на леглото и да чакам някоя вихрушка да ме върхлети и да прогони мислите ми. Стоях прав наред стаята с тъпкан с мангизи джоб и с ранен пръст. После затворих вратата и излязох на улицата.

Търсих я напразно целия следобед. Трябваше да обиколя два или три пъти всичките улици в града с прикован в тротоара поглед: тичах подир разни момичета, които ми заприличаха на нея отдалеч, намалявах пред терасите на кафенетата, претърсвах посещаваните места, прекосяхах със скоростта на пешеходец пустите улици и към края вече неусетно започна да се свечерява. Отидох да напълня резервоара с бензин. Когато плащах, трябваше да извадя пачката с банкноти. Мъжът от бензиностанцията носеше каскет с надпис „ЕСО“, на козирката му имаше петна от смазка. Погледна ме подозрително.

— Току-що обрах касичката в една църква — казах.

През това време тя можеше спокойно да се намира на петстотин километра отук и единственият резултат от тази разходка беше ужасно главоболие. Оставаше само едно място, където можех да я намеря, и това беше къщичката на баира, но не успях да събера кураж. Мислех си, че ако и там не я намеря, повече никъде няма да я открия. Колебаех се дали да изстрелям последния си куршум. Съществуваше шанс едно на милион да е там, друго не ми оставаше. Покарах още малко под неоновите реклами, после се отбих вкъщи, за да взема фенер и да навлека едно яке.

На първия етаж светеше. Но по същия начин бих могъл да забравя нещо на печката или да оставя крановете отворени — подобно

нещо ни най-малко не би ме учудило. Докарал се бях в такова състояние, че дори и да бях заварил къщата в пламъци, щях да го приема като лоша шега — и толкоз. Качих се горе.

Беше седнала на масата в кухнята. Имаше прекалено много грим на лицето, косата ѝ беше подрязана и стърчеше на всички страни. Погледнахме се. В известен смисъл си бях отдъхнал, но от друга страна се задушавях. Просто не се сещах какво да ѝ кажа. Беше сложила масата. Стана да ми донесе яденето, без да промълви нито дума. Фрикадели с доматиен сос. Седнахме един срещу друг, тя направо бе обезобразила лицето си, нямаше още дълго да издържа. Ако си бях отворил устата, сигурно щях да изстена. Бяха ѝ останали само кичури от по три-четири сантиметра, а тушът за мигли и червилото се бяха размазали в ъгълчетата на очите и устните. Гледаше ме втренчено и този поглед бе по-ужасен от всичко друго. Чувствах, че нещо в мен ще се скъса.

Наведох се напред и без да я изпускам от очи, потопих и двете си ръце в яденето. Беше горещо. Извадих цяла шепа фрикадели, доматиеният сос се стичаше между пръстите ми и размазах всичко това на лицето си, в очите, в носа, в косите, пареше ме, но продължих да мажа навсякъде, яхнията се стичаше и падаше върху краката ми.

С опакото на дланта изтрих нещо като сълза с доматиен сос. Все още не бяхме обелили нито дума. Останахме така известно време.

— По дяволите! — казах. — Ако не стоиш мирно, никога няма да успея!

Да не говорим, че се бяхме настанили пред широко отворения прозорец в кухнята и слънцето печеше право в лицето ми. Косите й така блестяха, че ми беше трудно да ги уловя.

— Наведи се малко напред...

Кръц, кръц, изравних два кичура на бърза ръка. Три дни ми бяха необходими, за да я убедя да ме остави да й оправя косата. Всъщност следобед трябваше да дойдат Еди и Лиза, съгласи се най-вече заради тях. Три дни, за да се вземе най-сетне в ръце.

И все пак отиваха й къси коси на моята зеленоока брюнетка, това все пак беше нещо. Хващах кичурите между пръстите си и ги кръцвах като черни зрели житни класове. Не изглеждаше блестящо, разбира се, но бях сигурен, че би могла да навакса загубеното с малко руж на бузите, а в това време аз щях да приготвя пунша. Бях й казал да не се безпокои. Тези, които са живели в града, са винаги бледи като мъртъвци.

Прав бях, особено че Еди си бе сменил колата. Новата беше открита, с цвят на съомга, и двамата се бяха налапали с доста прахоляк по пътя — изглеждаха на около шейсетака. Лиза скочи от колата.

— Отрязала си си косите? Чудна си така!

Разговаряйки, се насочихме спокойно към пунша. Не искам да се хваля, но беше истински динамит. Лиза пожела да вземе един душ и двете момичета изчезнаха в банята с чашите в ръка. Еди ме плесна по крака.

— Хей, радвам се да те видя, мръснико!

— И аз — отговорих.

Огледа още веднъж наоколо, поклащайки глава.

— Да, напрано ви свалям шапка...

Отидох да отворя една консерва за Бонго. Присъствието на Лиза и Еди ми позволяваше да отдъхна за малко. Наистина имах нужда от

това. През тези три дни често се питах дали щяхме да се оправим, дали щях да успея да ѝ вдъхна отново малко живец, да я изведа на светлина. Бях впрегнал всичките си сили, искам да кажа всичко, което имах в главата и в корема си. Борих се с нея като бесен, можах да се убедя колко се е сгромолясала. И не знаех какво чудо стана, че успяхме да изплуваме, нито какво фантастично течение ни бе изхвърлило на брега. Бях направо съсипан. След подобни изпълнения отварянето на кутия пастет за кучета ми се струваше не по-малко изморително от разбиването на сейф. След два пунша вече се бях устремил към изгряващото слънце. Чувах момичетата да се шегуват в банята, всичко ми изглеждаше почти прекалено хубаво.

Когато огънят на радостта от срещата започна да тлее, ние с Еди преминахме към действие. Момичетата предпочитаха да прекарат първата вечер вкъщи и затова трябваше да купим някои неща, без да забравим да минем през Боб, за да ни послужи с един матрак и с параван в псевдокитайски стил. Пуншът бе вече унищожен до шушка и навън се свечеряваше, когато излязохме на улицата. Духаше приятен ветрец. Щях да се почувствам почти добре, ако можех да избия от главата си една малко идиотска мисъл. Знаех, че е неизбежно, това е част от дребните разлики, които съществуват между един мъж и една жена, но не преставах да си повтарям, че в цялата тази история страданието не бе поделено по равно. За мен то си оставаше нещо абстрактно. Имах усещането, че в гърлото ми е заседнал въздух и не успявам да преглътна.

И така, отидохме у Боб за матрака и паравана и на връщане влачехме матрака за краищата, като ругаехме и пъхтахме, пружините пееха и цялата трудност идваше от това, че беше изключено да влачим този мръсник по тротоара, а трябваше да го държим над земята. В сравнение с матрака параванът беше направо перце.

Когато стигнахме къщата, вече въздух не ни беше останал. Момичетата започнаха да се майтапят с нас. Докато си поемах дъх, чувствах как въздействието на алкохола се усилва и кръвта ми с бясна скорост пулсира във вените. Усещането не беше неприятно, за пръв път от три дни отново осъзнавах, че имам тяло. Момичетата ни бяха подготвили цял списък, слязохме отново по стълбите на бегом.

Като стигнахме в центъра, напазарувахме за нула време. Багажникът на откритата кола бе пълен и тъкмо когато излизахме, от

сладкарницата всеки с по една кутия сладкиши, някакъв мъж се запъти към Еди и го прегърна. Смътно си го спомних, бях го видял в деня на погребението. Стисна ми ръка, беше нисък, доста възрастен, все още имаше здрава хватка. Дръпнах се малко встрани, за да ги оставя да поговорят, и изпуших една цигара, гледайки звездното небе. Чувах едва половината от това, което си казваха. Доколкото разбрах, на мъжа не му се искаше да ни пусне така лесно, трябвало Еди да види новата му зала за тренировки, било съвсем наблизо, не искаше и да чуе, че не разполагаме и с пет минути.

— Какво ще правим? — попита Еди.

— Никакви въпроси повече, тръгвайте след мен! — каза шеговито мъжът.

Подредихме кутиите с пасти в багажника. Не мога да откажа, обясни ми Еди, познаваме се поне от двайсет години, навремето му помагах да организира всички боксови срещи в областта, хубаво си прекарвахме двамата, тогава още нямаше бели коси. Отговорих, че чудесно го разбирам, а освен това не беше много късно и нямах нищо против, ни най-малко. Затворихме багажника, тръгнахме с мъжа и завихме зад ъгъла.

Беше малка зала, която миришеше на кожа и пот. Двама мъже тренираха на ринга. Чуваше се шумът от ръкавиците, които плющяха, и водата, която течеше от душовете. Старецът ни отведа зад нещо като барче. Извади три лимонади. Очите му бяха подпухнали.

— Е, Еди, какво ще кажеш? — попита той.

Еди докосна челюстите му с едно късо, забавено кроше.

— Ами, изглежда, добре се справяш...

— Онзи със зелените гащета е Джо Атила — продължи той. — Последното ми откритие. Много скоро ще се заговори за него... Има хъс това момче, знаеш ли, има нещо в него...

Той изпунтира едно кроше към корема на Еди. Неусетно загубих нишката на разговора. Пиех си лимонадата, като гледах как Джо Атила усъвършенства техниката си върху своя партньор — беше по-стар от него и облечен в червен анцуг. Джо Атила го млатеше като локомотив, а другият криеше лице зад ръкавиците, като мърмореше: добре, Джо, давай, продължавай така, давай, Джо, а Джо удряше на воля. Не знаех защо, но гледката ме хипнотизираше, мозъкът ми бе пламнал. Приблжих се до въжетата. Нищо не разбирах от бокс, гледал бях един

или два мача през живота си, но не бях във възторг, особена когато веднъж струйка кръв пръсна на коленете ми. И все пак гледах как ударите ваят върху партньора на Джо, зажаднял за силни усещания като наркоман, виждах само ръкавиците, които лъщяха и се стрелкаха, и не мислех за нищо.

Еди и приятелят му дойдоха при мен, когато Джо привършваше сеанса. Целият бях в пот. Сграбчих Еди за ревера на самото.

— Еди, погледни ме хубаво, това е мечтата на живота ми!... Да се кача на ринга с ръкавици, макар и за минута, и да си представя, че се бия с някой професионалист!

Всички се засмяха, а Джо по-шумно от останалите. Продължих да упорствам, казах им: нали сме все приятели тук, нека да пробвам просто така, на шега, не бих искал да умра, без да съм опитал поне веднъж. Еди се почеса по тила.

— Ама наистина ли толкова искаш? Да не се майтапиш?

Прехапах устни, докато кимах с глава. Той се обърна към приятеля си:

— Ами и аз не знам, мислиш ли, че може?

Онзи се обърна към Джо:

— А ти какво смяташ, Джо, момчето ми? Ще можеш ли да издържиш още една минута?

Смехът на Джо ми напомняше ствол на дърво, който се търкаля по баира, но бях тъй превъзбуден, че не обърнах внимание на този образ. Всички тези светлини малко ме заслепяваха, дишах учестено. Джо се хвана за въжетата и ми намигна.

— Добре, навит съм, можем да изкараме едно рундче, за да се позабавляваме...

Точно в този момент здравата ме хвана шубе, мисля, че цялото ми тяло потръпна, но най-странното е, че все пак започнах да се събличам, тласкаше ме напред същата сила, която води към пропастта. Мозъкът ми се опитваше да пусне в игра последните си козове, направо ме изваждаше от равновесие, искаше да пречупи волята ми, като размиваше очертанията на предметите около мен. Недей, казваше ми той, случва се веднъж на един милион, но все пак се случва, може би смъртта те очаква на този ринг, може би Джо ще ти отскубне главата? Под въздействие на алкохола чувствах как ме налягат умопомрачителни видения, ужасяващ скок в мрачно и ледено езеро,

което добре познавах, винаги едно и също, и всичките ми терзания се пробуждат, докато летя надолу — страхът, нощта, безумието, смъртта, целият този цирк, с една дума, един от онези отвратителни мигове, които преживяваме от време на време. Но това не беше нещо ново за мен и затова успях да открия спасителното средство. Направих страхотно усилие, за да се наведе към връзките на обувките си, и си повторих наум: обичай смъртта си, обичай смъртта си, ОБИЧАЙ СМЪРТТА СИ!!!

При мен този номер успява винаги. Изплувах на повърхността, другите разговаряха, без да ги е грижа за моите проблеми. Онзи с червения анцуг ми помогна да си сложа екипа, останах по бели гащета, а мозъкът ми вече се беше окончателно предал. Качих се на ринга. Джо Атила ми се усмихна мило.

— Умееш ли поне малко? — попита той.

— Не — казах, — за пръв път си слагам боксови ръкавици.

— Добре, не се страхувай, ще удрям леко. Нали е само за майтап?

Нищо не отговорих, през тялото ми преминаваха топли и ледени вълни. Джо беше висок колкото мен, но това беше единственото общо нещо между нас двамата. Имах по-свистна мутра от него, неговите рамене бяха по-широки от моите, а ръцете му бяха колкото бедрата ми. Той започна да подскача на ринга.

— Готов ли си? — попита.

Имах чувството, че политам в небето. Цялата ярост и безсилие, които се бяха натрупали напоследък в мен, се съсредоточиха в десния ми юмрук и аз изстрелях към Джо най-страшния суинг в живота си, като лекичко изпъшках. Ударът ми попадна върху ръкавиците му. Отдръпна се, смръщвайки вежди.

— Ама нали се разбрахме да го караме кротко, а?

Сигурно бях вдигнал трийсет и девет или четирийсет градуса температура. Той отново започна танца с краката, а на мен краката ми като че ли бяха в менгемета, финтира ляво кроше и ми изпрати един прав десен в брадичката — с такъв удар можеше само да размаже някоя муха. Чувах ги как се майтапят зад мен, а Джо прехвърчаше около мен като пеперуда и само леко ме докосваше с върха на ръкавиците. В един момент се обърна към другите, за да им намигне. Гостих го с едно кроше през устата. Не финтирах, беше си истинско.

Резултатът не закъсня. Получих един двоен по лицето и излетях назад по ринга, като се изтъркалях чак до въжетата. Лицето на Еди бе отново на три сантиметра от моето.

— Хей, да не си изперкал? Какво те прихвана?

— Не се тревожи — успокоих го аз, — кажи ми само тече ли ми отнякъде кръв?

Повече нищо не усещах, бях напълно замаян, имах чувството, че гласът му и моят идват от някакъв сън. Останал бях съвсем без въздух.

— По дяволите — прошепнах, — имам ли някъде кръв?

— Не, но ако продължаваш така, много скоро ще имаш!... Хайде, свали тези ръкавици...

Изправих се, като се държах за въжетата. Всичко беше наред, само дето ми се струваше, че тежа двеста килограма, а лицето ми гореше. Джо ме чакаше по средата на ринга. Както подскочаше, приличаше на недосегаема планина. Вече не се усмихваше.

— Нямам нищо против да се позабавляваме, но не бива да прекаляваме — каза той. — Недей да го повтаряш.

Без да го предупрежда, му изстрелях един юмрук с всички сили. Избегна го без никакво усилие.

— Престани, малкият — каза.

Излязох му със същия номер, но ръкавицата ми намери само въздух. Много ми се искаше да престане да обикаля така. Трудно ми беше да вдигна ръце, за да поддържам гарда, но полетях към него и съсредоточих последните си сили в един прав десен. Убеден бях, че с такъв удар можех да убия на място цял бик.

Не знам какво стана, нищо не видях, но точно моята глава се пръсна, като че ли прелетях през остъклена врата. Задържах се за миг във въздуха, преди да се приземя на пода. Не припаднах. Главата на Еди плуваше някъде до мен, малко бледа, малко разтревожена, малко нажалена.

— Еди, приятелю... я кажи, виждаш ли някъде кръв?

— Мама му стара — отговори той, — като че ли някой е пуснал кранчето от носа ти!

Затворих очи, все още можех да дишам. Не само че не бях мъртъв, но и тази заседнала глътка въздух, която се мотаеше из гърлото ми, беше изчезнала. Хубаво беше човек да полежи малко.

Загубих представа за това, което ставаше около мен, вече не знаех къде се намирам, нито кога, нито защо съм попаднал там, поисках да се покрия с един чаршаф, но ръката ми не помръдна. После по-дъртият боксьор с червения анцуг се погрижи за мен, изми лицето ми с вода и пхна памук в едната ми ноздра.

— Няма нищо, дори не е контузен — каза той. — Джо не игра мръсно, можеше да млати много по-силно.

Еди ми помогна да се довлека под душа, като ме наричаше с какви ли не имена. Топлата вода ми се отрази добре, а от ледената съзнанието ми малко се проясни. Изсуших се, облякох се, погледнах се в огледалото, приличах на лекуван със силни дози кортизон. Отидох при другите с горе-долу нормална крачка, бях напълно изтрезнял. Джо беше в костюм, с малък спортен сак през рамо, гледаше ме усмихнат, докато се приближавах.

— Е, как е? — подхвърли той. — Хубаво ли е, когато една стара мечта се сбъдва?

— Да — казах. — Чувствам се успокоен.

Най-неприятното беше, когато се намерих отново в откритата кола на Еди. Спускахме се по главната улица и лек ветреца галеше лицето ми, а между пръстите си държах една леко сладникава цигара. Еди от време на време ме поглеждаше крадешком.

— Разбира се — казах, — нито дума за това на момичетата...

Той едва не се задави, обърна огледалото за обратно виждане към мен.

— А, така значи? И какво ще им кажем тогава... Че те е ухапал комар ли?

— Не, че съм влязъл с главата напред през някакъв остъклен отвор в стената.

Една сутрин будилникът звънна в четири. Скочих отгоре му и станах безшумно. Еди беше вече в кухнята, беше приготвил раниците и си пиеше кафето. Като ме видя, ми намигна.

— Искаш ли малко? Още е топло.

Прозях се. С удоволствие приех. Навън още беше тъмно, Еди бе намокрил косата си и се беше сресал. Изглеждаше във форма. Стана, за да измие чашата си.

— Не се мотай — каза. — Имаме поне един час път...

След пет минути бяхме вече долу. Невинаги е лесно човек да се излюпи в такъв ранен час, но после никога не съжалява. Последните часове на нощта са най-странните и нищо не може да се сравни с трептенето на първите утринни зари. Еди ме остави да карам и понеже времето беше хубаво, решихме да не дърпаме гюрука, само закопчах догоре якето си. Беше малка, пъргава кола.

Еди познаваше цялата околност като пръстите на ръката си, показваше ми пътя и шосето сякаш бе осеяно с детските му спомени, достатъчно беше да се появи някой надпис или да преминем през някое заспало селце — и историите се занизваха една след друга, преди да се разпилеят в мрака.

Пътуването завърши в края на един селски път — спряхме под дърветата. Нощта бавно се топеше. Грабнахме риболовните такъми от багажника, после поехме покрай една доста буйна рекичка, която блъбукаше и гъргореше. Еди крачеше пред мен, като си говореше сам, разказваше за времето, когато е бил на осемнайсет години.

Спряхме на едно спокойно местенце, където рекичката се разширяваше, с няколко стърчащи над водата скали, с много дървета наоколо, с трева, листа, цветни пъпки, водни кончета и други неща от този род. Настанихме се.

Едва бе почнало да се развиделява, когато Еди обу ботушите, а очите му блестяха. Приятно беше да го гледа човек, чувствах се спокоен и отпуснат. Близостта на водата винаги ми действа по този начин. Провери такъмите си, после тръгна, като скачаше от скала на скала, сякаш ходеше по водата.

— Ще видиш — каза, — не е кой знае какъв майсторлък... Хубаво ме наблюдавай.

Всъщност бях решил да го придружа най-вече за да му доставя удоволствие. Въдичарството не ме възторгваше кой знае колко, дори си бях взел едно томче японска поезия в случай, че ми стане прекалено скучно.

— Хей, ако не ме гледаш, знаеш ли, че нищичко няма да разбереш?

— Давай, давай, не те изпускам от поглед.

— Погледни, приятел, виж това тук, всичко зависи от китката!

Той замахна с въдицата над главата си, преди да метне найлоновото влакно, после то полетя във въздуха, а в това време макаратата се развиваше с бясна скорост. Чух как кукичката със стръвта цопна във водата.

— Видя ли, загря ли как става?

— Да — казах, — но не ми обръщай внимание, ще те погледам още малко.

След миг един слънчев лъч се провря през листата. Разопаковах сандвичите колкото да бъда полезен с нещо. Не ми се искаше да заспя както си седя. Еди беше с гръб към мен, вече цели десет минути не бе проговорил нито дума — цялото му внимание бе погълнато от съзерцаването на найлоновото влакно. Не се обърна, но изведнъж започна да ми говори.

— Питам се какво ви е на вас двамата — заяви той. — Не ми е ясно какво точно не върви...

Бяха сандвичи с шунка. Няма нищо по-тъжно от сандвичи с шунка, когато тънката лентичка сланина нещастно виси по краищата на резените. Завих ги отново, на всичкото отгоре бяха малко омекнали. Понеже не отговарях, той продължи в същия дух:

— Дявол да го вземе, не го казвам, за да ти досаждам, но забелязал ли си как изглежда Бети? Напълно си е загубила цвета и прекарва три четвърти от времето, като си хапе устните с празен поглед... Мама му стара, не обелваш нито дума, как тогава да разбере дали не можем да ви помогнем по някакъв начин...

Видях как влакното му се носи по слабото течение, а накрая се опъна, като пръсна във въздуха няколко капки вода.

— Мислеше, че е бременна — казах. — Но сме се заблудили.

На края на кукичката имаше една риба. Беше първата, но не коментирахме събитието, смъртта ѝ мина практически незабелязано. Еди стисна въдицата под мишница, докато откачаше рибата.

— Да де, но вие направо ме разсмивате, тези работи не стават винаги, следващия път резултатът сигурно ще е по-добър...

— Не, няма да има следващ път — казах. — Тя не иска повече да чуе за подобно нещо, а и аз не съм чак толкова едър, че да премина през спиралата.

Той се обърна към мен, слънцето огряваше разрошените му коси.

— Знаеш ли, Еди — продължих аз, — тя преследва нещо, което не съществува. Прилича на ранено животно, чаткаш ли, и всеки път затъва все по-надълбоко. Мисля, че светът е прекалено малък за нея, Еди, май всичките ѝ проблеми идват оттам...

Той метна влакното по-далеч от всеки друг път, беше свил устни в някаква гримаса.

— И въпреки това сигурно може нещо да се направи... — измърмори.

— О, да, разбира се, тя би трябвало да разбере, че щастие не съществува, че Раят не съществува, че нямаме какво да печелим или да губим и че нещата в основата си остават непроменени. И ако сметнеш, че отчаянието е всичко, което ти остава, отново се лъжеш, защото и отчаянието е илюзия. Единственото, което можеш да направиш, е да си лягаш рано вечер и да ставаш сутрин, ако е възможно, с усмивка на уста, а иначе можеш да си мислиш каквото си искаш, това нищо няма да промени, само ще усложни нещата.

Той вдигна очи към небето и поклати глава.

— Честна дума, аз го питам дали има някакъв начин да ѝ помогнем да преодолее това състояние и единственото нещо, което можа да измисли, е, че най-добре би било тя да си пусне един куршум в черепа!

— Не, ни най-малко, просто искам да кажа, че животът не е стрелбище на панаир с цял куп фалшиви печалби, и ако си толкова глупав, че захванеш да се целиш, много скоро ще забележиш, че колелото не престава да се върти. И тогава ще започнеш да се измъчваш. Да си поставяш цели в живота е все едно да се омотаеш във вериги.

От водата излезе втора риба. Еди въздъхна.

— Когато бях момче, тук имаше повече риба, отколкото вода — измърмори той.

— Когато бях момче, мислех, че пътят ще бъде осветен — казах аз.

Както се бяхме уговорили, към обяд се чупихме. Дори и не се опитах да хвана нещо, всъщност рибарлъкът хич не ме привличаше, ама хич, затова се върнахме в къщата на Боб с три нещастни рибки.

Бяха в градината, трите момичета мажеха сандвичи, а Боб ги гледаше и говореше нещо. Реших да прескоча препятствието.

— Имаме малък проблем — казах. — Освен ако не стане чудо, не виждам как ще успеем да нахраним трийсет или четирийсет души с три рибки.

— Какво става с вас, дявол да го вземе?

— Трудно е да се каже. Може би годината е лоша...

Ако в реките вече не бе останала риба, слава Богу, намираха се още крави по поляните или пък някъде другаде, знам ли, с една дума, все още беше възможно да си направим шишчета, рано беше да драматизираме нещата. Ние двамата с Боб се заехме с тази работа.

Толкова дреболии трябваше да оправим, че в крайна сметка не разбрах как следобедът се изниза. Трудно ми беше да проявя интерес към това, което ставаше около мен, трябваше да ми повтарят някои неща най-малкото два или три пъти и любимото ми занимание беше да мажа с масло мръвките — така можех да не мисля за нищо. След разговора с Еди не бях във възторг от предстоящата вечер и за да бъда откровен, трябва да кажа, че колкото по-малко хора виждах, толкова по-добре се чувствах. Когато човек може да избира между това да действа или да понася последствията от чуждите действия, не трябва непременно да се хвърли на първата възможност, иначе животът бързо ще стане уморителен. Времето беше някак си идиотски хубаво, слънцето даже не беше ослепително. Единствено почувствах малко топлина, когато се приближих до Бети и прекарах ръка по късите ѝ коси. През останалото време въздишах вътрешно и хвърлях по някоя хапка на Бонго.

Започваше да се свечерява, когато гостите пристигнаха. Познавах някои от тях по лице, а тези, които виждах за пръв път, приличаха на останалите, независимо към коя категория принадлежаха. Имаше поне шейсет души, Боб подтичваше от една групичка към друга като летяща рибка. Дойде при мен, като потриваше ръце.

— Мама му стара, мисля, че се очертава приятна вечер — каза той.

Преди да се отдалечи, пресуши чашата ми, още не бях се докоснал до нея. Стоях малко настрана с празната чаша в ръка, но не помръдвах от мястото си. Не бях жаден, няхах никакви желания. Бети, изглежда, се забавляваше, както и Лиза, Еди, Боб, Ани и всички

останали, искам да кажа, че единствено аз си стоях кротко на местенцето, като се опитвах да си лепна подобаваща за случая усмивка, та чак мускулите на устата ми се схванаха. Е, хубаво, чудесно, може би бях единственият оклюмал тази вечер, но какво толкова виждах зад всички тези лица освен безумие, безпокойство, тревога, освен страдание, страх и някакво примирение, освен скука, освен самота, освен ярост и безсилие, по дяволите, виждах ли нещо, което поне малко да ме ободри? Много забавно, нали? Имаше няколко хубави момичета, но ги намирах за доста безлични, а мъжете ми изглеждаха кръгли глупаци. Може би опростявам прекалено нещата, но не желях да се впускам в подробности, искаше ми се да се оттегля в сянка, да се потопя в един тъжен и леден свят, свят без надежда, без почва под краката, без светлина, ето това е, искаше ми се да затъна съвсем, няхах никакво самочувствие, на моменти на човек му се иска да види как целият този цирк се проваля в бездната, как небето се сгромолясва над главата му. С една дума, намирах се точно в такова душевно разположение, а все още не бях пил нито капка. Тъй като съвсем не държах да ме забележат, започнах да снова насам-натам, като че ли бях адски зает. След малко Бети ме потупа по рамото. Подскочих.

— Какви са тези работи? — попита. — От доста време те наблюдавам.

— Искан да проверя дали все още проявяваш интерес към мен — пошегувах се аз. — Момичетата странят от мен заради насиненото ми око.

Тя се усмихна, тъпчех на място пред вратите на Ада, а тя ми се усмихна, Боже на небето, всемогъщи Боже, Исусе!...

— Преувеличаваш — каза. — Почти не се забелязва...

— Хвани ме за ръка — казах. — Отведи ме някъде, където да ми напълнят чашата.

Току-що бях заредил, когато Боб изникна пред нас, събори чашата ми и подбра Бети за ръката.

— Боб, ти наистина си адски скапан — казах аз. — Не само че...

Но той беше вече далеч и ушите му блестяха като рефлектори. Отново останах сам. Благодарение на Бети се чувствах по-малко депримиран, позволих си да лепна на лицето си една усмивчица на възстановяващ се болник и се обърнах към барчето с надеждата, че ще

мога да си напълня чашата, без да ме стъпчат. Не беше много лесно, защото всички говореха по-високо от мен, и даже виждах как нечий ръце се протягат над главата ми. Принуден бях да обиколя и да си наля сам. Хавата започваше да ми допада. Някой бе усилил музиката с десетина децибела. Отдалечих се, като влачех след себе си сгъваем стол, и се настаних под едно дърво като бабишкера, само дето не си бях взел плетката и ми оставаше още малко път да извървя, преди да затъна в кашата на годините. Въпреки всичко чувствах душата си уморена, емоционалната ми крива бе паднала възможно най-ниско. Народът сновеше наоколо, хората приказваха около мен, но нищо не се случваше, изглежда, че главният проблем на нашето време се състоеше в избора на облеклото или на дължината на косите, излишно бе да търсим навътре нещо, което не бе изложено на витрината. О, нещастно мое поколение, от което още нищичко не се е пръкнало, което още не познава нито усилието, нито бунта и което се терзае вътрешно, без да открие поне един изход. Реших да пия за негово здраве. Бях оставил чашата си в тревата. В момента, когато щях да посегна към нея, Боб я събори с един ритник.

— Какво правиш? — попита той. — Седна ли вече?

— Я ми кажи, Боб, ти нищо ли не усети, като идваше насам, не усети ли, че кракът ти се удря в нещо?

Той отстъпи крачка назад и аз, който нямах във вените си нито капка алкохол, видях цялото разстояние, което ни разделяше. Не си струваше труда да почна да му обяснявам каквото и да било. Пъхнах му чашата в ръцете и го побутнах, за да поеме в правилната посока.

— Върви, ни най-малко не те мразя! — казах му аз.

Моето поколение бе на път да извърши самоубийство, а аз трябваше да чакам този загубеняк да ми напълни чашата и да ми я донесе. Казах си, че явно нищичко няма да ни бъде спестено. За щастие нощта беше приятна и аз се намирах в изгодна позиция с оглед разпределянето на мръвките. Почувствах се малко по-добре. Разбира се, Боб не се върна при мен, но все пак успях да докопам една чаша. Този път я хванах здраво. Насочих се към мястото, където хората танцуваха, и забелязах едно не особено хубаво момиче, което обаче имаше приказно тяло и се кълчеше под звуците на саксофона. Носеше плътно прилепнал панталон и явно отдолу нямаше нищо, същото важеше и за горе, само една тениска, силно опъната отпред на гърдите,

можех да я гледам известно време как танцува, без да се отегча. Приличаше на вихрушка. Присвих очи, докато гълтах първата доза. Но успях да изпия само една глътка, защото саксофонът се развихри и момичето веднага реагира, като започна да мята ръце и крака във всички посоки, а аз, разбира се, не бях на петдесет метра от нея, разбира се, че се намерих точно в траекторията на ръката ѝ и чашата ми излетя право в лицето ми, почувствах я как се удари в зъбите ми.

— О, Господи! — промърморих.

Усещах как течността пълзи по гърдите ми и се стича капка по капка от косите ми. Стиснах в ръка празната чаша, а с другата изтрих лицето си. Момичето сложи пръстите си пред устата.

— Олеле, аз ли бях виновна?

— Не — казах, — сам си хвърлих чашата в лицето, за да освирепея.

Мило беше това момиче, сложи ме да седна в един ъгъл и изтича за салфетки, за да ме избърше. От тази последна малка жестокост на съдбата отново ми се подкосиха краката. Изчаках я с наведена глава, но болката човешка все пак си има граници, вече не усещах почти нищо. Никой не се погрижи за мен.

Тя се появи отново с руло хартиени салфетки на цветя и я оставих да действа. Докато ми попиваше косите, стоеше права пред мен и панталонът ѝ заемаше цялото ми зрително поле. Освен ако не затворех очи, трудно бих могъл да видя нещо друго извън това, което имаше между краката, хълмчето и гънките, а платът сигурно беше тънък около милиметър — представих си глупаво разпукал се от слънцето плод или в краен случай две резенчета грейпфрут, които бих могъл да разделя с пръст. Доста главомайваща гледка, но все пак не си изгубих ума. Прехапах устните си и въпреки това почти усетих онова нещо. Само че още не бях напълно чалнат, едно момиче ми беше достатъчно, а и се питам откъде бих намерил достатъчно сили, като се има предвид колко зажаднели за чукане мацки шетат по улиците. Задоволи се с това да ги гледаш как танцуват, въздъхнах, докато се изправях. Не се спирай пред витрини, където всички чакат на опашка.

Оставих момичето и се качих горе. Казах си, че с малко късмет щях да открия някое тихо местенце, някое ъгълче от стена, където да мога да приклекна и спокойно да му обърна една чаша. Алкохолът не разрешава проблемите, в това отношение не се различава от всичко

останало, но позволява поне човек малко да си отдъхне, за да не изгърмят всичките му бушони наведнъж. Освен това животът е този, който ни подлудява, не алкохолът. Мама миа, толкова тъпкано беше горе, че за малко щях да се омета светкавично, но каква полза? Цяла банда се беше настанила пред телевизора, в момента се караха дали да гледат финалите на тенис турнира или пристигането на първите яхти от Трансатлантическото състезание за мореплаватели самотници. Зърнах една бутилка точно когато щяха да преминат към гласуване. Приблжих се с невинно изражение на лицето и я грабнах, като гледах другаде. Получиха се по пет гласа и за двете възможности, някои останаха със зяпнали уста. Сипах си от питието сред настъпилата за кратко относителна тишина. Някакъв мъж стана, кичурче коса падаше над очите му — май му беше единственото — и се приближи към мен, като се усмихваше пресилено. Дръпнах ръката си с чашата зад гърба. Хвана ме за врата, сякаш се познавахме отдавна, а аз се сковах целият, много-много не обичам да ме пипат.

— Е, драги — каза той, — както виждаш, имаме малък проблем и мисля, че всички тук са съгласни с мен, на теб се пада да го разрешиш...

Наведох глава, за да освободя врата си. Той отметна кичура си назад.

— Е, хайде, приятелю, слушаме те... — добави той.

Всички се бяха вторачили в устата ми, сякаш щях да произнеса думите, призвани да спасят човечеството. Не ми даде сърце да ги карам да чакат прекалено дълго.

— Аз дойдох да видя филма с Джеймс Кагни — казах.

След това изчезнах с чашата в ръка, без да дочакам реакциите им. Човек не трябва да упорства, когато чувства, че е отритнат от всички страни наведнъж, трябва да гледа пред себе си и да продължава сам пътя си. Отидох отново в кухнята. Там все още имаше много хора, които разговаряха около една маса. Бети беше между тях. Когато ме видя, тя протегна ръка към мен.

— Ето го! — каза. — Това е за мен писател! Днес са може би само няколко като него!

Показах се бърз като мълния, хитър като лисица и неуловим като змиорка или като калъпче сапун със зехтин.

— Стойте така, веднага се връщам — казах.

Преди да станат, за да ме приветстват, вече нахълтвах в градината. Отдалечих се от прозорците, за да не съм на светло. По пътя бях изръсил девет десети от питието в чашата, беше останало само колкото да си намокря устните, докато си омитах писателския задник. Беше малко лекомислено. Помислих си, че е дошъл моментът да се оттегля от борбата. Нощта бе вече напреднала и имах чувството, че стоя пред затворените гишета на някаква гара.

Тъй като никой не ме забелязваше, насочих се тихичко към предната част на корабчето, прекрачих такелажа и се спуснах безшумно на дъното на лодката. Отрязах въжето с една ръка. И преди новината да се разпространи из къщата, аз вече потънах в мрака.

Когато се озовах сам въщи, от всичко най-приятно ми беше мълчанието. Седнах в кухнята, без да светвам. Само някакво бледосиньо сияние проникваше от прозореца. Отворих с ритник хладилника и на коленете ми се изля квадрат светлина. Стана ми смешно за миг, после си отворих една бира. Но кой освен мен би се наел да опише странната красота на бутилка бира в очите на човек, който се пита има ли нещо, което наистина да си заслужава на този свят?... Не си легнах, преди да измисля два-три убедителни отговора на този въпрос. Докато затварях хладилника, кихнах.

Кабинките на лифта скърцаха, като че ли беряха душа, и се поклащаха леко от вятъра. Може би бяхме на двеста метра над земята. С нас пътуваше само една възрастна двойка и имаше достатъчно място, но Бети се притискаше в мен.

— Мама му стара, умирам от шубе! — каза тя.

Самият аз не бях съвсем спокоен, но си казвах: я стига глупости, та това скапано въже няма да вземе точно ДНЕС да се скъса я! Милиони хора са се изкачвали досега без проблеми, може би ще се случи чак след десет или дори след пет години, пък дори и да е след седмица, важното е, че няма да стане СЕГА! В крайна сметка разумът надделя, дори смигнах на Бети.

— Хич да не ти пука — казах. — Много по-безопасно е, отколкото с кола...

Старецът поклати глава, усмихвайки ни се.

— Така си е — каза. — Не сме имали произшествие от края на Втората световна война...

— Ами точно затова — отговори Бети — намирам, че прекалено много време се е минало оттогава...

— О, НЕ ГОВОРИ ТАКА! — промърморих аз. — Защо не се наслаждаваш на пейзажа като всички останали?

Скръц, скръц, скръъц...

Извадих тубичката с хапчета витамин С и ѝ дадох едно. Тя направи гримаса, но там пишеше, че трябва да се пият по осем на ден, бях ги закръглил на дванайсет, което правеше по едно на всеки час, освен това съвсем не бяха лоши миришеха на портокал, затова настоях да го глътне.

— Ох, писна ми вече — измърмори тя, — вече цели два дни имам такъв вкус в устата!

Не отстъпих, вкарах едно от жълтите хапчета между устните ѝ. Бях изчислил, че вечерта, когато си лягаме, ще изгълта последното. Според упътването това беше нормалното лечение с витамин С.

Прибавете няколко дни на планина и балансирано хранене и със сигурност щях да я накарам да си възвърне нормалния цвят на лицето, бях дал дума на Лиза в деня на заминаването им, точно когато се целувахме и след като тя ми каза: внимавай да не се разболееш, знаеш ли, малко ме тревожи състоянието ѝ.

Крррр, криии...

Според мен нарочно не смазваха тези машинarii. Но когато човек непрекъснато пуска лифта нагоре, после надолу, после пак нагоре и отново надолу, ден след ден, година след година, накрая престава да мисли за него. Може би момчетата от поддържането се забавляваха, като нарочно отпускаха болтовете, с четвърт оборот веднъж в месеца и с цял ход в случаите, когато животът им изглеждаше прекалено скапан. Нямам нищо против човек да приеме мисълта за смъртта, но все пак не трябва да прекалява с тези неща.

— Би трябвало да ги сменят на всеки две седмици — казах аз. — И един от тях винаги да пътува в кабината.

— За кого говориш? — попита тя.

— За онези, дето държат света в ръцете си.

— О, погледни овцете долу!

— Къде?

— Ама не виждаш ли онези бели точици?

— О, ГОСПОДИ!

Горе ни чакаше някакъв тип с каскет и със сгънат вестник в джоба. Отвори вратата. Въпреки добродушния му вид намирах, че има мутра на убиец. Няколко души чакаха, за да слязат долу, не бяха младоци, жадни за живот, а пенсии на около шейсет. Това придаваше на декора привкус на увехнало цвете. Какво пък, не бяхме тук, за да се забавляваме.

Хвърлих поглед към разписанието. Катафалката трябваше да е отново горе след един час. Чудесно, точно толкова време ни беше нужно, за да глътнем чист въздух, преди да започнем да се отегчаваме до смърт. Завъртях се около оста си, за да се насладя на панорамната гледка, наистина беше много красиво, дума да няма, направо подсвирнах от възторг. Вече не си спомням какво толкова изключително имаше в пейзажа, но едно е сигурно — горе нямаше

много народ. Като се изключи униформеният служител с вид на садист, бяхме само ние и двамата старци.

Отидох да сложа раницата на нещо като маса от бетон с розетката на ветровете и дръпнах ципа. Извиках Бети, за да ѝ дам да си изпие доматения сок.

— А твоят? — попита тя.

— Слушай, Бети, направо е смешно...

Тя понечи да остави чашата и затова бях принуден и аз да си сипя. Беше мъчително изпитание за мен, направо се ужасявах от този сок, имах чувството, че пия гъста кръв. Само че Бети се съгласяваше да изпие своя при това условие и макар че от нейна страна беше шантаж, реших да направя този компромис. Това е част от малката всекидневна доза смърт, която всички трябва да понесем.

За щастие резултатите си струваха усилието. Лицето ѝ се беше леко оцветило, а бузите ѝ изглеждаха по-малко изпити. От три дни времето беше чудно и бяхме обиколили пеша цялата околност, дишахме чист въздух и спяхме по дванайсет часа без прекъсване. Вече започвахме да виждаме края на тунела. Сигурен съм, че ако Лиза можеше да я види точно в този момент, красива като деня, с лице към слънцето, докато пиеше доматения си сок, щеше да си помисли, че е станало чудо. Колкото до мен, трябваше да се задоволя с това. Винаги изпитвах възнеприятно усещане, когато я наблюдавах по-внимателно. Струваше ми се, че съм изгубил нещо важно, и в същото време бях сигурен, че никога няма да успея да го намеря отново. Но не знаех какво точно беше то. Питам се дали не бях започнал да изперквам.

— Ела да видиш, о, ела бързо!

Беше се навела над нещо като завинтен за цокъла далекоглед, от тези, дето трябва да пускаш монети със скоростта на картечница. Беше насочен към съседния връх. Отидох да погледна.

— Невероятно! — каза тя. — Виждам орли! Два, кацнали на ръба на гнездото!

— Ами да, това са татко и мама.

— Страхотно е!

— Наистина ли?

Тя се отдръпна, за да ми направи място. Точно когато се навеждах, апаратът престана да функционира. Пълен мрак. Започнахме трескаво да ровим в джобовете си, но не ни беше останал нито цент.

Извадих малката си пиличка за нокти. Започнах да бърникам в отвора. Никакъв ефект. Беше топло и започвах да се изнервям. Да бъдеш толкова близо до небето и да позволиш на някаква бракма да ти досажда, напрано не беше за вярване.

Бабичката леко ме потупа по рамото. Цялото ѝ лице бе вече съсипано, но очичките ѝ бяха останали все тъй живи, виждаше се, че е съумяла да запази най-ценното. Разтвори шепата си — на нея имаше три монети.

— Само толкова намерих — каза. — Вземете ги...

— Ще взема само една — отвърнах. — Запазете останалите за вас.

Смехът ѝ бе като тънка струйка вода, бълбукаща през дантела от пяна.

— Не, няма да ми потрябват — добави тя. — Зрението ми вече не е като вашето...

Изчаках малко, после взех монетите. Погледнах към орлите. Описах ѝ горе-долу това, което виждам, и отстъпих мястото на Бети. Смятах, че тя по-добре от мен ще го разкаже на старицата. Нямахме сняг, но в моите представи планината беше синоним на лавина и винаги носех със себе си бутилчица ром. Върнах се при раницата, за да пийна една-две глътки. Старецът беше там, седеше на масата и почистваше подметките си от калта, като се усмихваше с лице към светлината. Малки бели косъмчета потрепваха на врата му. Подадох му бутилката, но той отказа. Посочи жена си с леко движение на брадичката.

— Когато се запознахме, ѝ дадох дума, че няма да се докосна до чашата, ако живеем заедно повече от десет години.

— Обзалагам се, че не е пропуснала да го запомни — казах аз.

Той поклати глава.

— Знаете ли, може да ви се стори малко глупаво, но вече петдесет години живея с тази жена. И ако трябва да почна отначало, бих го сторил с радост...

— Не, съвсем не го намирам за глупаво. Аз съм си малко старомоден. Бих искал да направя същото.

— Да, човек рядко може да се справи сам в този живот...

— Въобще е рядкост да съумеем да се справим както и да е — процедих аз.

С това, което носех в раницата, можехме да изхраним цяло семейство, а освен това бяха все вкуснотии: сладкиши от млени бадеми, сушени кайсии, обогатени с витамини бисквити, разни сусамени неща за хрускане и една връзка биологично чисти банани. Извадих всичко това на масата и поканих старците да хапнат с нас. Времето беше приятно, а мълчанието — изпълнено със светлина. Гледах как старецът дъвче една сусамена пръчица. Гледката ми възвърна оптимизма — може би и аз ще изглеждам така след петдесет години, казах си. Е, малко преувеличавам, да речем след трийсет и пет. Стори ми се не толкова далеч, колкото си мислех досега.

Разговаряхме спокойно, докато чакахме лифта. Кабината пристигна най-сетне, като поскърцваше. Наведох се малко и можах да видя главозамайващия наклон на кабела. Съжалих, че бях погледнал. Пъхнах един пръст в гърлото си, за да натикам шубето навътре. След група деца от кабината излязоха две жени. Едната от тях беше направо сдала багажа от страх, зениците ѝ още бяха разширени. Когато мина покрай мен, погледите ни се срещнаха.

— Ако не видите това чудо на техниката да се задава след час, може да сте сигурна, че днешният ден е бил щастлив за вас, но не и за мен.

Изкачването се бе оказало сериозно изпитание, затова пък в много отношения спускането беше истински ужас. Всеки миг спирачките можеха да откажат, много ясно ги чувах как се напрягат със сетни сили. Сигурен бях, че отгоре пушеше. От триенето челюстите скоро щяха да прегреят, ако вече не беше станало. Кабината положително беше прекалено натоварена. За момент даже ми дойде наум да взема да изхвърля през прозореца всички излишни неща и да отвинтя седалките или пък да отпоря облицовката. Според изчисленията ми кабината тежеше един тон. След като спирачките откажеха, върховата скорост можеше да достигне 1500 километра в час. Точно зад финалната линия имаше огромен буфер от армиран бетон. Следователно щяха да минат много дни, докато ни съберат и подредят чарковете.

Започнах да поглеждам крадешком към аварийната спирачка като към някакъв забранен плод. Бети ме ошипа по ръката, смеейки се.

— Хей! Май не си много добре... Стой спокойно!

— Не е грях човек винаги да е нащрек — обясних аз.

Една нощ в хотела се събудих внезапно, а нямаше никаква особена причина — наистина бях капнал, бяхме си направили пеша малка разходчица от двайсет километра през деня с няколко паузи, колкото да си изпием доматиения сок. Беше три часът сутринта. Леглото до мен беше празно, но виждах светлината, която проникваше от вратата на банята. Момичетата имат навика да стават рано сутрин, за да се изпишкат, неведнъж съм имал случай да се уверя в това, но в три часа се случва относително рядко. Както и да е, казах си аз и се прозях. Останах да лежа в тъмното, очаквайки тя да се върне или пък сънят отново да ме грабне, но нищо такова не стана. Нищо не чувах. След малко си потрих очите и се излюпих.

Бутнах вратата на банята. Тя седеше на ръба на ваната с лице към тавана, с кръстосани зад врата длани и стърчащи лакти. Нищо интересно нямаше на тавана, ама абсолютно нищо, беше си съвсем бял. Не ме погледна. Лекичко се поклащаше назад-напред. Не ми хареса тая работа.

— Виж какво, красавице, ако утре ще се катерим до прочутия ледник, най-добре ще е да вървим да спим...

Тя извърна очи към мен, но не ме видя веднага. Имах достатъчно време да забележа, че резултатът от всичките ми старания се бе изпарил — беше ужасяващо бледа, а устните ѝ бяха сиви. Можех да забия до кръв нокти в дланите си, преди тя да увисне на врата ми.

— О, не може да бъде! — каза тя. — ЧУВАМ ГЛАСОВЕ!

Задържах главата ѝ до рамото си и докато я галех, наострих уши. Наистина се чуваше смътно нещо. Поех си въздух.

— Ясно ми е какво е — казах. — Радиото. Попаднала си на новините. Във всеки хотел винаги има по някой перко, който иска да разбере как вървят нещата в три часа сутринта...

Тя се разрида. Чувствах как цялата се беше вцепенила в ръцете ми. Нямаше нищо по-мъчително за мен от това, направо ме убиваше.

— Не е това, по дяволите, чувам ги в главата си! В ГЛАВАТА СИ!

Започна да става голям клинчар в банята, нещо съвсем ненормално. Прочистих си гърлото.

— Хайде, хубава работа, успокой се — прошепнах аз. — Ела да ми разкажеш всичко...

Вдигнах я и я пренесох на леглото. Запалих лампата. Тя се обърна на другата страна, свита на кравай, ухапала юмрука си. Бързо отидох да намокря една кърпа, бях невероятно съобразителен, сгънах я на две и я притиснах до челото ѝ. Коленичих до нея, целунах я, отдръпнах юмрука ѝ от устата и го засмуках.

— А в момента чуваш ли ги още?

Тя поклати отрицателно с глава.

— Не се тревожи, ще се оправи... — казах.

Но какво разбирах аз, глупакът, от тези неща, имаше ли поне нещо, което да ми е ясно, какво можех да ѝ обещаю? Та да не би да се чуваха в моята глава тези шибани гласове? Прехапах си устните, иначе, както бях замаян, сигурно щях да почна да ѝ пея приспивна песен или да ѝ предложа билков чай. И така, останах до нея, стегнат и мълчалив, почти толкова полезен, колкото хладилник в далечния Север, и доста след като тя заспа, изгасих светлината и останах така в мрака с широко отворени очи, очаквайки всеки миг цял рояк виещи демони да връхлети върху мен от мрака. Мисля, че нямаше да знам какво да направя.

Върнахме се след два дни и веднага уговорих среща с лекаря. Чувствах се изморен и езикът ми бе покрит с афти. Накара ме да седна между краката му. Носеше облекло на джудист и една малка лампа блестеше на челото му. Отворих уста, чувствах се съвсем потиснат. Прегледът продължи само три секунди.

— Свърхвитаминоза! — заключи той.

Докато попълваше бумагите, лекичко се изкашлях в шепата си.

— Знаете ли, докторе, исках да ви кажа... Има още една малка подробност, която ме измъчва...

— Хм?...

— Понякога чувам гласове.

— Няма нищо — отговори той.

— Сигурен ли сте?...

Той се наведе напред през бюрото, за да ми подаде рецептата. Очите му бяха станали две мънички черни цепки и нещо като усмивка кривеше устните му.

— Слушайте какво ще ви кажа, младежо — изхили се той. — Да чуваш гласове или да следиш в продължение на четирийсет години дали всички служители идват навреме на работа, или да манифестираш под някое знаме, или да четеш сводката на борсата, или да се облъчваш с кварцова лампа — има ли според вас някаква разлика? Не, повярвайте ми, напразно се безпокоите, всички си имаме по някой проблем...

След няколко дни афтите ми изчезнаха. Времето се беше скапало. Лятото още не беше дошло, но през деня вече ставаше доста топло и бяла светлина заливаше улиците от сутрин до вечер. Да пренасяш пиана в такова време беше все едно да плачеш с кървави сълзи, но така или иначе, нещата бяха тръгнали постарому. И все пак тези пиана започваха да ме изморяват, на моменти имах чувството, че разнасям ковчези.

Естествено, избягвах да разсъждавам по този начин на глас или поне гледах Бети да не е наоколо. Нямах никакъв интерес да човъркам раната, опитвах се да продължа да плувам, като в същото време държа главата й над водата. Поемах на гърба си всичките дребни ежедневни грижи, без дори да ги споменавам пред нея. Така се бях тренирал, че в погледа ми пламваше много специална искра, когато имах пред себе си хора, които ми лазеха по нервите. Хората веднага усещат, когато някой е способен да ги очисти като едното нищо.

Такова страхотно търкане и лъскане му хвърлях, че в крайна сметка всичко вървеше гладко. Ако нещо не обичах, то беше да я намеря седнала на някой стол с празен поглед и трябваше да извикам два или три пъти името й или да се доближа до нея, за да я разтърся. На всичкото отгоре възникваха някои проблеми, като например загоряла тенджерата, вана, която прелива, или пералня, включена, без да има неща в нея. Но в крайна сметка не беше чак толкова лошо, бях разбрал вече, че не ни е писано да си живуркаме под безоблачно небе, и повечето време се задоволявах с това, което имах. Не бих отстъпил мястото си на никого.

Разсъждавайки така, започнах да си давам сметка, че с мен се случва нещо необичайно. Не бях станал писателят на нейните мечти и не бях хвърлил целия свят в краката й, нещо, което бих направил, ако

бях някой титан, излишно е да подхващаме отново тази тема, но все пак можех да ѝ дам всичко, което имах в себе си, и исках да го направа. Проблемът е, че това съвсем не беше толкова лесно, и всеки божи ден отделях моята малка топчица мед, но не знаех какво да правя с нея. Топчиците се трупаха една след друга, чувствах как нещо като камък издува корема ми, истинска малка скала.

Приличах на някой тип, който се озовава съвсем сам с огромен подарък в ръцете, сякаш се бях сдобил с един непотребен мускул или бях кацнал при марсианците с куп златни кюлчета. Можех колкото си искам пиана да влача насам-натам из града, докато ми се пръснат жилите, можех да се скапвам от бачкане из къщата и да тичам като луд — единственият резултат беше, че се изморявах и ръцете започваха да ме болят. Но цялата тази топка от енергия вътре в мен си оставаше непокътната, дори напротив, сякаш черпеше нови сили от умората на тялото ми. Дори ако Бети не си послужеше с нея, не можех да посегна на нещо, което ѝ бях дал. Малко по малко започвах да разбирам как се чувства един генерал, който държи в ръцете си цял куп бомби, а войната все не идва и не идва.

Трябваше също така да внимавам повечко, да се наблюдавам отблизо. Усилието, което полагах, за да задържа това малко съкровище, ме изнервяше. Затова и една сутрин едва не се скарах с Боб. Бях отишъл да му помогна да направи ревизия в магазина си, стояхме на колене сред купища кутии и не знам как се получи така, но си спомням, че говорехме за жените. Всъщност говореше най-вече той, тъй като това не беше любимата ми тема за разговор, и останах с впечатлението, че той не беше съвсем доволен от жените.

— Не е нужно да отиваме кой знае колко далеч — въздъхна той. — Огледай се около себе си, на моята онази работа ѝ се е подпалила, а на твоята почти ѝ хлопа дъската...

Без много да му мисля, го сграбчих за врата и го притиснах до стената между доматеното пюре и майонезата в туби. Почти го бях задушил.

— Никога повече не казвай, че на Бети ѝ хлопа дъската! — изръмжах аз.

Когато го пуснах, още треперех от ярост, а той кашляше. Ометох се, без да кажа нито дума повече. Когато пристигнах у дома, вече се бях успокоил напълно и съжалявах за постъпката си. Използвах, че

Бети приготвяше нещо в кухнята, за да отнесе телефона до леглото. Седнах.

— Боб — казах, — аз съм...

— Забрави ли нещо? — попита той. — Може би искаш да разбереш дали още се държа на крака?

— Вземам си думите назад, Боб, но просто не знам какво ми стана, съвсем нямах намерение да направя подобно нещо... Искam от теб просто да забравим случилото се...

— Гърлото ми пари, сякаш ми е заседнала огнена топка...

— Зная. Съжалявам.

— Мама му стара, не ти ли се струва, че малко попрекали?

— Зависи. Човек може да стигне докрай само в любовта и в омразата...

— Така ли?... Тогава обясни ми, как си успял да напишеш книгата си?...

— Ами просто я обичах, Боб. Наистина я ОБИЧАХ!

Боб бе сред малцината привилегировани, които бяха чели моя ръкопис. След продължителни навивки накрая бях отстъпил. Отидох да взема единствения екземпляр, напъхан на дъното на един сак, и после излязох съвсем потайно, докато Бети си тананикаше нещо под душа. Наистина ми харесва как пишеш, бе заключил той, но защо в книгата ти не се разказва никаква история?...

— Не те разбирам, Боб. Как да няма история?

— Ами нали разбираш какво искам да кажа...

— Я ми кажи искрено, не четеш ли всяка сутрин какви ли не истории във вестника? Не ти ли писнаха всичките тези кримки, комикси и научнофантастични романчета, не ти ли ДОЙДЕ ДО ГУША от тях, не ти ли се иска поне малко да си отдъхнеш?

— Ами, другите книги са ми много досадни. Всички тези романчета, излезли през последните десет години... не успявам да прочета повече от двайсет страници...

— Нормално е. Повечето от хората, които пишат днес, са загубили вяра. В една книга трябва да се чувства енергията и вярата, писането на книга би трябвало да прилича на вдигането на тежести, все едно, че изтласкваш над главата си двеста килограма. Най-хубавото е, когато виждаш как жилите се издуват.

Този разговор се бе състоял преди около месец и сега си давах сметка, че имам прекалено малко читатели, за да си позволя лукса да удуша един от тях. Особено пък този, нуждаех се от помощта му, за да завършим покрива. Имаше някои неща, с които нямаше да мога да се справя сам. Идеята беше на Бети. Черната работа оставаше за мен.

Ставаше дума да се откъртят гредите от покрива върху шест квадратни метра площ и да се заменят със стъклени плоскости.

— Смяташ ли, че може да стане? — бе попитала тя.

— Ами ще те излъжа, ако ти кажа обратното.

— А... тогава защо да не го направим?

— Слушай, ако ми кажеш, че наистина ти се иска, ще опитам да се справя.

Беше ме притиснала в обятията си. После се качих на тавана, за да видя по-отблизо какво трябваше да се направи. Ясно ми беше, че здравата щях да се озоря. Когато слязох, я прегърнах.

— Мисля, че заслужавам още една порция — прошепнах тогава.

Сега вече почти бях привършил бачкането. Оставаше само да се поставят стъклата и да се уплътнят. Боб трябваше да дойде следобед, за да ми помогне да качим стъклата, но след сутрешния инцидент се страхувах, че може и да е забравил. Но се лъжех.

Адска горещина беше, когато се качихме двамата на покрива. Бети ни подаде няколко бирички. Беше въодушевена от мисълта, че ще прекараме първата си нощ под звездите, и от време на време се усмихваше сама. Ах, Бог ми е свидетел, че бих превърнал цялата къща в буца швейцарско сирене, ако го беше поискала от мен.

Подредихме инструментите под последните лъчи на залязващото слънце. Бети се качи при нас с няколко бири „Карлсберг“ в метални кутии и останахме още малко горе, приказвахме си и мигахме на светлината. Всъщност нещата бяха пределно ясни.

След като Боб си тръгна, направихме място на тавана и изметохме. После качихме горе дюшека плюс някои неща за хапване, цигари и съвсем малко пиене, колкото да не умрем от жажда. Сложихме дюшека точно под остъклената част на тавана и Бети се отпусна по гръб на него, скръстила ръце под главата си. Нощта вече бе настъпила и горе вляво се виждаха две звезди. Цяла седмица бачкане, но пък си заслужаваше. Питам се дали първо да похапнем нещичко, или да се любим, а после да ядем.

— Мислиш ли, че ще видим как преминава луната? — попита тя. Започнах да разкопчавам панталона си.

— Не зная... възможно е — казах.

Аз имам по-обикновени вкусове. Не ми беше нужно да търся на небето това, което ми беше подръка. Така се бяхме сработили с нейните слипове, че можех спокойно да ги галя, без да ме ухапят. Не се разтревожих; когато хвърлих едно око под полата ѝ и видях, че ми оставаха само три пръста.

— Виждам падащи звезди, честна дума... — заяви тя.

— Знам се какво струвам — казах аз. — Не се опитвай да преувеличаваш.

— ИСТИНСКИ СА, сериозно ти казвам!

Веднага разбрах, че единият от нас трябваше да надделее, аз или небето, но не загубих кураж, реших да се боря като бясно куче. Като начало пяхнах глава между краката ѝ и налагах гащетата. Къде се бяха изпарили всичките ми проблеми, къде беше изчезнала цялата тая помия, която се бе насъбрала напоследък? Къде беше раят, къде беше адът, къде се бе покрила тази адска машина, която ни мелеше? Разтворих цепката ѝ и долепах лице до нея. Ти си на един плаж, старче, на безлюден плаж, излегнал си се на мокрия пясък, и вълните смучат лекичко устните ти, хей, старче, разбирам защо хич не ти се иска да се изправиш...

Когато все пак се изправих, блестях като звезда и едното ми око цялото беше залепнало.

— Малко е неудобно, вече не виждам релефа — казах.

Тя се усмихна. Притисна ме към себе си и се зае да почиства въпросното око с върха на езичето си. Използвах момента, за да ѝ го вкарам. Известно време въобще не чух да се говори за небето, усещах само смътно как звездите пълзят зад гърба ми.

Тази вечер Бети беше в особено разположение на духа и не ми беше необходимо да надминавам себе си, за да докарам шестица в секс тотото. Приятно ми беше да я гледам как се кефи, даже малко намалих темпото, за да продължи по-дълго, а тя плувна в пот много преди мен. Когато почувствах, че наближава, сетих се за теорията за Големия взрив. Останахме цели десет минути така един в друг, след което се нахвърлихме на пилето. Бях качил горе и бутилка вино.

Към края на угощението страните ѝ бяха порозовели, а очите ѝ блесяха. Рядко можех да я видя толкова спокойна и отпусната, бих казал даже почти щастлива, точно така, почти щастлива. Така се отнесох, че забравих да подсладя киселото мляко.

— Защо не си по-често такава? — попитах.

Така ме изглежда, че загубих всякакво желание да повторя въпроса си. Най-малко сто пъти вече бяхме разговаряли на тази тема, защо тогава продължавах да настоявам, защо непрекъснато се връщах към нея? Още ли вярвах в магията на думите? Прекрасно си спомнях последния ни разговор по този въпрос, не беше толкова отдавна и имах чувството, че го бях научил наизуст. Дявол да го вземе, беше ми казала тя, потръпвайки, не разбираш ли, че животът е срещу мен, че е достатъчно да пожелае нещо, за да ми стане ясно, че нямам право на нищо, че дори не съм способна да родя едно дете?!

Честна дума, когато говореше така, можех да видя как безброй врати се затръшват след нея, без да съм в състояние да направя каквото и да било, за да я настигна. Излишно беше да ѝ развивам отново жалките си теории само и само да ѝ ДОКАЖА, че греши или че нещата ще се наредят. Винаги се намира един тъпанар, който да поднесе чаша вода на някой с изгаряне от трета степен. Тъпанар като мен.

Беше малка новопостроена сграда, разположена почти в края на града на едно пусто място, и виждах как някакви мъже се мяркат зад прозорците на канцеларията на първия етаж, точно над гаража. Беше началото на лятото, сигурно имаше трийсет градуса. Към два часа прекосих улицата и застанах до вратата на гаража, направих се, че си връзвам връзките на обувките.

Не бе изминала и една минута, когато видях крачол на панталон да спира пред мен. Бавно вдигнах глава. Въпреки че съм мъж, не можех да понасям този тип мъже, леко сангвиничните глупаци с отпуснато шкембе и похотлив поглед, каквито се срещат на всяка крачка.

— Какво, ядове ли ви създават тези непослушни връзки? — прошепна той.

Изправих се рязко, извадих ножа от джоба си и незабелязано го отворих под носа му.

— Изчезвай оттук, боклук такъв! — изръмжах аз.

Тоя скапаняк побледня, отскочи назад и се изблеци. Устните му бяха сбабичени като гнило цвете. Когато понечих да тръгна към него, побърза да си обере крушите и го удари на бяг. Като стигна ъгъла на улицата, спря за миг, колкото да ме наругае, после изчезна.

Наведох се отново над връзките си. Минаваше два часът, но бях забелязал, че не са чак толкова точни. Оставаше ми единствено да се въоръжа с търпение и да се моля да не ми се изпречи още някой задръстен. Въпреки това се чувствах спокоен, прекалено нереално беше, за да повярвам напълно. Когато видях блиндираната преграда да се вдига, долепах се до стената. Чух как камионетката потегля отвътре.

Притиснах чантата към гърдите си и спрях да дишам. Слънцето започна да трепти, наоколо не се виждаше жива душа, прехапах устни. В устата си почувствах гаден вкус на химикал.

Камионетката бавно изпълзя. Единствената опасност беше да не би онзи тип да ме забележи в огледалото за обратно виждане. Бях си го

помислил, но смеех да се надявам, че излизайки от гаража на улицата, той ще гледа ПРЕД себе си. Разчитах на това и веднага след като колата се появи, се хвърлих вътре в гаража. Отдръпнах се в един тъмен ъгъл, докато преградата се спускаше. Преглътнах слюнката си — все едно, че беше фъстъчено масло.

Останах така пет минути, без да помръдвам, но нищо особено не се случи. Въздъхнах с облекчение. Стиснах циците, които се бяха смъкнали надолу, и ги наместих. Сигурно гръдната ми обиколка беше над сто и десет сантиметра с онези малки неща, които стърчаха под тениската ми, и всичко останало. Беше ми горещо под цялата тая маскировка. За да не привличам прекалено вниманието по улиците, бях си сложил якето, само дето не успявах да го закопча. Бели ръкавици скриваха косъмчетата на ръцете ми, а колкото до тези на краката, нямаше страшно, бях с панталон. Бях избрал руса къса перука, прекалено модерна за вкуса ми, но какво да се прави, трябваше да избирам между нея и един четирийсетсантиметров кок, нова стока щяха да получават след една седмица. Махнах си черните очила и извадих огледалце от чантата, за да видя дали гримът не се е размазал.

Не, в това отношение всичко беше наред, бях се справил чудесно. Избръснал се бях три пъти едно след друго, после малко крем и дебел слой фон дьо тен, накрая едно доста ярко червило на устните. Намирах, че общо взето, хващам око, тяло като жарава и ледена физиономия, точно като онзи тип момичета, които биха ме изнервили. Наместих отново очилата на края на носа, не биваше да забравям, че очите ми не бяха гримирани. Изчаках още малко, после, когато се почувствах наистина спокоен, реших да действам.

Отстрани имаше отворена врата с един квадрат светлина вътре, която водеше към някакво коридорче. Вляво от мен, на изхода, забелязах невъобразима комбинация от решетки и ключалки, а вдясно имаше стълби, които водеха към канцелариите. Силно бях впечатлен от тази изненадваща простота, изтълкувах я като знак на съдбата. Извадих баракудата от чантата. Беше фалшива, абсолютно точно копие, дори и мен ме хващаше шубе. Изкачих бавно стъпалата като изгладняла пантера.

Като стигнах първия етаж, забелязах моя човек. Седеше зад бюрото с гръб към мен, младок на около двацет и пет години с пъпчив врат, който правеше първите си крачки в живота. В момента

поглъщаше жадно едно от онези списания, в които можете да научите подробности за сексуалния живот на любимите ви актьори. Пъхнах дулото на баракудата поне сантиметър навътре в дясното му ухо. Лявото се разплъоска на бюрото. Той извика нещо, като ме погледна ужасено. Напъхах дулото още по-навътре в ухото, допирайки пръст до устата си. Разбра веднага, не беше толкова загубен, колкото изглеждаше. Без да махам дулото от ухото му, извих ръцете му зад гърба и измъкнах от чантата руло скоч. Беше от най-здравия, широк пет сантиметра, извънредно як, може да полудее човек, ако получи облепен с него пакет. Отлепих със зъби едно ъгълче и навих пет метра около китките му. Отне ми малко време, но целият следобед беше пред нас. После издърпах оръжието му и го залепих за стола.

— Искам само да знаете, че няма да окажа никаква съпротива! — заяви той. — Хич не държа да пострадам. Не бъдете така нервна...

Наведох се, за да му вържа краката. Не пропуснах да забележа, че се беше вторачил в бюста ми. Изправих се. Все едно, че ме беше опипал, едва се въздържах да не му лепна един шамар. После си казах: абе, я не се занасяй, и го зашлевих. Той извика. Сложих отново пръст пред устата си.

Сега вече трябваше да изчакам. Да поразмисля малко и да чакам. Хвърлих един поглед към системата за задвижване на вратите. Всичко беше обяснено идеално. Седнах, кръстосвайки крака на края на бюрото, и изпуших една цигара. Девственият загубеняк ме изпиваше с кадифения си поглед.

— О, не можете да си представите колко ви се възхищавам — изломоти той. — Човек трябва да е страшно печен, за да направи подобно нещо...

Лъжеше се. Смелостта нямаше нищо общо с цялата работа. Виждах как Бети затъва все повече и повече с всеки изминал ден и в сравнение с това да взривиш половината земно кълбо или да обереш банка ми изглеждаше същинска дреболия. Всъщност не беше точно банка, а фирма, която се занимаваше с охраната и пренасянето на пари и всеки ден минаваше да прибере оборота от касите на големите магазини и на един участък от магистралата. Цял един ден ги следих и много скоро забелязах, че би било направо смешно човек да се опита да ги нападне, докато прехвърляха парите в колите. Бяха толкова нервни, че и едно невинно кихане би могло да ви превърне в решето.

Именно затова в крайна сметка реших да ги издебна у тях, като си осигуря така по-непринудена обстановка.

— Ако искате кафе, имам един термос в долното чекмедже — предложи моят обожател.

Буквално ме изпиваше с поглед. Направих се, че не го забелязвам, и си сипах едно кафе.

— Как се казвате? — продължи той. — Бих искал поне да запомня малкото ви име, кълна се, че никога няма да го повторя на глас...

Дразнеше ме, но въпреки всичко поведението му беше приемливо. После можеше колкото си иска да разправя какво страхотно парче съм била, даже разчитах на това, за да прикрия следите си. За да вляза напълно в ролята си, поопипах леко гърдите си и изчаках да видя как ще си промени цвета.

— Дявол да го вземе, не може ли да отворим малко прозорците? — попита той.

От време на време ставах, за да хвърля един поглед навън. Улицата беше съвсем спокойна, въобще не си представях, че нещата ще се развият така добре, чувах как птиците пеят по дърветата. Телефонът нито веднъж още не бе звънял, същото се отнасяше и за входната врата долу. Прозях се един-два пъти. Топло беше. След като ме видя да си облизвам устата, онзи вече не можеше да се спре.

— Отвържете ме — все повтаряше. — Бих могъл да ви бъда полезен, мога например да ги държа на мушка тези мръсници. Така или иначе, тази професия ме отвращава, ще замина с вас, бихме могли да плякосаме цялата страна... Защо не ми казвате нито дума, госпожо, защо ми нямате доверие?

Прекарах ръка по косите му, за да го довърша. Бяха мазни, добре, че бях с ръкавици. Той протегна врат към мен и леко изстена.

— О, моля ви — проплака, — внимавайте с най-едрия от тримата, пазете се от нето, ще стреля във вас, без да се замисли, правил го е вече няколко пъти, ранявал е минувачи. Ах, този мръсник Анри, оставете ме да се заема с него, госпожо, няма да му позволя да отскубне и косъм от главата ви!

Освен че ставаше отегчително, чувствах се много спокоен. Впрочем от известно време нещата вече не ме засягаха.

Като изключим Бети, не ми пукаше за никого на този свят. Бях почти доволен, че имах да върша нещо конкретно, така душата ми поне малко си отдъхваше. Пък и ако нещата вземеха лош обрат, може би нямаше да ми лепнат кой знае каква присъда за обир, извършен под въздействието на чисто емоционални подбуди. За да съм спокоен, седнах зад него и взех да си играя с оръжието му. Виж, то беше истинско, не бих могъл да кажа защо, но си личеше само от едно докосване. Представих си как си изстрелвам един куршум в устата и тази мисъл ме накара да се усмихна, наистина не бях в състояние да го направя. Както и не бях в състояние да обясня защо животът си струваше да бъде изживян; да речем, че го чувствах само като се докоснех до него. Младокът извиваше глава на една страна, после на другата, за да се опита да ме види.

— Защо стоите зад меч — жалваше се той, — какво толкова съм ви направил? Оставете ме поне да ви гледам!

Тоалетите се намираха долу до стълбите. Слязох да се облекча и по този повод повдигнах перуката и малко си разхладих главата, като си веех с нея. Не бях изготвил подробен план, не се разкарвах с хронометър в джоба или с някоя бомбичка парализиращ газ. Разчитах на интуицията си, както се казва. Истината е, че си имах предостатъчно грижи, та затова и не бях съобразил всичко до най-малките подробности. Разбирам човек да се подготви безупречно за нападението на някоя банка, когато парите са в основата на всичките му проблеми, но такъв ли беше моят случай, би ли могла планина от мангизи да промени и най-дребното нещо за мен? С една дума, на такъв хал бях в момента, че ми идеше да опитам каквото и да било. Дори и да беше нещо напълно безполезно. Бях с нея, за да направя всичко, което беше по силите ми, струва ми се.

Когато се качих отново горе, онзи почти се просълзи от радост.

— О, Господи! Страхувах се, че сте си тръгнали! Направо се поболях.

Целунах лекичко крайчеца на ръкавицата си и духнах към него. Той въздъхна и замижа. Погледнах към закачения на стената часовник. Хванах моя Ромео за облегалката на стола, наклоних го силно назад на два крака и го довляхох до ъгъла на стаята, така че вратата да го закрива. Междувременно той се опита да ми целуне ръката, но аз бях

по-бърз от него. Сипах си едно кафе и без да се приближавам до прозорците, се заех да наблюдавам улицата.

Вече почти четирийсет години бяха минали, откакто онзи бе хванал пътя, и оттогава нещата доста се бяха променили. Вече нямаше нищо примамливо в това добро старо шосе. Светът днес ми изглеждаше такъв, че предпочитах само да се докосна до него, отколкото да се хвърля с главата напред. А и освен това на трийсет и пет години на човек вече му писва да го будалкат, но за да се оправи, му трябва един минимум от мангизи. Да се докосваш безболезнено до света е нещо, което предполага главозамайващи харчове, далечните земи си имат съответното златно покритие. С една дума, много ми се искаше да мога да ѝ предложа да заминем, ако това щеше да ни даде поне малко отсрочка. В известен смисъл в момента стягах куфарите.

Гласът на онзи щурчо ме накара да подскоча.

— Сетих се — каза. — Защо не ме вземете за заложник? Не мога ли да ви послужа за щит?

Това ме подсети, че бях забравил нещо. Приблжих се до него и му затворих плювалника, като намотах три пъти скоча около главата му. Без да предупреди, той се наведе напред и потърка челото си в бюста ми. Подскочих силно назад.

— О, Господи! — каза той с поглед.

След пет минути другите трима пристигнаха. Бях проследил пикапа с поглед, докато се спускаше по улицата. Когато спря пред вратата на гаража, натиснах бутона, на който пишеше ОТВ. ГАР. После броих до десет и натиснах ЗАТВ. ГАР. Съзнавах, че току-що бях хвърлил зарове за втори път, но не се разтревожих особено.

Застанах зад вратата и този път държах в ръце не баракудата, а истинския. Чух как вратите на колата се хлопват и мъжете разговарят долу. Гласовете им долитаха до мен съвсем отчетливо.

— Слушай ме хубаво, драги — казваше единият, — когато жена ти ти излезе с номера, че я боли главата точно вечерта, когато ти се иска да я връткаш, можеш спокойно да ѝ кажеш, че няма да ѝ закачаш главата!

— Мама му стара, голяма скица си, толкова ли е просто според теб? Абе какво ще ти разправам, нали я знаеш Мария...

— Хайде, хайде... Не е по-различна от другите твоята Мария. Всичките все ги боли глава... Но като извадиш мангизите на масата в

края на месеца, забелязал ли си, че никога не искат аспирин?

Чух ги как се заизкачваха по стълбите.

— Да де, но все пак малко преувеличаваш, Анри...

— Прави каквото искаш. Ако толкова ти се иска цял живот да си блъскаш главата за глупости, твоя воля, те само това и чакат.

Влязоха един след друг в индийска нишка. Носеха малки ютени чувалчета. Веднага забелязах най-едрия, така наречения Анри, беше обул сандали на бос крак. Другите двама се бяха спасили от пенсионирането, питах се как. Преди да имат време да гъкнат, бутнах силно вратата с крак. Обърнаха се към мен. За хилядна от секундата погледите ни с Анри се срещнаха. Не му оставих никакво време да реагира, погледнах в краката му и му изпратих един куршум в големия пръст. Той се свлече на земята, като ревеше от болка. Другите двама пуснаха чувалчетата, за да могат да вдигнат ръце. Почувствах, че вече владее положението.

Докато Анри се гърчеше на земята, хвърлих им ролката със скоча и им направих знак да завържат приятеля си. Не чакаха да ги моля. Въпреки че той се съпротивляваше, опаковах го за три секунди, като му повтаряха непрекъснато да не се прави на глупак. После, за да печеля време, им дадох да разберат, че трябва сами да си завържат краката. Тези двамата щяха да бъдат истински хали, ако работеха в склад, достатъчно беше човек да допре някоя играчка между очите им. Погледнах по-кльощавия от двамата и му направих знак с върха на бялата си ръкавица, това означаваше: завържи ръцете на приятелчето си, дърт пръч такъв. Когато свърши, посочих го с пръст. Той тъжно се усмихна.

— Слушайте, госпожице, няма да мога да се справя сам...

Пъхнах му дулото в ноздрата.

— Не, не — изписка той, — не, не, не, почакайте, ще се опитам!

Справи се някак, помогна си с челото, със зъби, с колене, но все пак успя. След като вече и тримата бяха завързани, взех им оръжието. Като се изправях, погледнах моя обожател, прикован към облегалката на стола. Имаше сенки под очите от щастие.

Анри пъшкаше, ръмжеше и псуваше, а тънка струйка лига се точеше по линолеума. Понеже исках да съм съвсем спокоен, грабнах скоча и коленичих до него. Кракът му продължаваше да кърви. От сандала му не беше останало почти нищо. Поздравих се за това, че бях

взел достатъчно скок, имаше още поне десет метра. Идеален е за човек като мен, който не иска да мъкне въжета, а и не умее да прави свестни възли. Когато вдигна очи към мен, беше съвсем почервенял.

— Гадна мръсница! — каза. — Първата ми работа, като те срещна някой ден, ще бъде да те накарам да ми смучеш онази работа!

Избих му предните зъби с дулото на пистолета. Бях една доста докачлива мръсница. Но го направих и заради всичките момичета, които ги цепи глава, Мариите и всички останали мои посестрими в неволята, всички, които ги насилваха, на които им досаждаха в метрото, всички, които бяха попадали на такива като Анри. Кълна се, че ако имах подръка дамски тампони, щях да го накарам да изгълта цяла опаковка. Когато видя такива типове, ми се прииска да дам благословията си на всичките жени по света, просто не знам какво ме спира да го направя. Той изплю кръв. От ярост в очите му се бяха спускали кръвоносни съдчета. Трябваше да извадя оръжието от устата му, за да му я залепя със скок. Имаше време колкото да каже още нещо.

— Току-що си подписа смъртната присъда! — изръмжа.

За да си осигуря малко мълчание, не ми се свидеше материалът, лепнах му освен това една-две навивки на очите. В главата вече приличаше на Невидимия, само че по-смачкан, по-лъскав. Другите двама кротуваха, затова се задоволих само с по едно символично парченце на скапаните им уста. Изправих се, като си казвах, че най-тежката работа вече е свършена. Не можах да се сдържа да не се усмихна при тази мисъл, но не исках да си развалям настроението, държах се така, сякаш не знаех, че най-трудното винаги ПРЕДСТОИ.

Въпреки че се чувствах невъзмутимо спокоен, няхах намерение да се помайвам. Взех чувалчетата, избих пломбите и изръсих съдържанието им върху едното бюро: общо шест натъпкани с банкноти чувалчета, а на дъното на всяко — фишеци с монети. Прехвърлих банкнотите в чантата, като оставих монетите, за да не стане прекалено тежко. Готвех се да потеглям, когато онзи младок взе да гъгне, за да привлече вниманието ми. С брадичката сочеше сейфа, вграден в стената. Много любезно беше това момче, имаше някаква последователност в мислите му, но вече бях събрал доста внушителен пакет банкноти, няхах намерение чак да ставам рентиер. Дадох му знак, че това ми е достатъчно. Чувствах, че всеки момент ще се разплаче. Използвах това, че другите не можеха да ме видят, за да

взема една химикалка от бюрото, и тръгнах към него, минах зад гърба му. Разтворих му ръката и написах ЖОЗЕФИН на дланта. Той сви отново пръстите си адски внимателно, сякаш бе уловил пеперуда с пречупено краче. Точно преди да скоча от прозореца към задния двор, видях как една голяма блестяща сълза се търкулна по бузата му.

Градината бе запусната. Изтичах през високите треви и прехвърлих с един скок оградата в дъното. Гърлото ми беше пресъхнало, сигурно защото бях успял да издържа цял следобед, без да обеля нито дума. Завих надясно, като си държах циците, минах покрай две-три градини на бегом, без да видя жива душа, после пресякох някакво незастроено място, оградено от едната страна от железопътна линия. Изкачих се по склона, без да намалявам темпото, прекосих линията и се спуснах от другата страна. Дробовите ми горяха, за щастие паркингът на супермаркета беше на две крачки. Това е най-доброто, което можех да измисля, за да не забележат колата ми, моята ЛИМОНЕНОЖЪЛТА таратайка с размери на лимузина.

Никой не ми обърна внимание, когато се вмъкнах вътре. Никой не обръща внимание на каквото и да било на паркинга на един супермаркет, на такива места хората леко откачат. Отвсякъде по мен се стичаше пот. Оставих чантата до себе си и докато си поемах дъх, огледах внимателно какво става наоколо. Недалеч от мен някаква дебела жена се опитваше да вкара дъска за гладене в своя фиат 500. Погледнахме се за няколко секунди. Изчаках колкото беше нужно, после тя потегли, като остави вратата отворена. Сега вече бях спокоен. Отворих жабката, взех хартиените тоалетни кърпички и така нареченото противоалергично тоалетно мляко. Другото не беше за препоръчване.

Разгънах една кърпичка на коленете си, без да изпускам от поглед паркинга, и сипах отгоре тоалетно мляко. Тъй като не виждах никой да се задава, поех дълбоко въздух и си лепнах на лицето това нещо. За пръв път от началото на следобеда се почувствах леко трескав. Хвърлях една след друга изцапаните, смачкани на топка, кърпички. Пластмасовият флакон издаваше неприлични звуци и изстрелваше гъсти струи бяло мляко — триех така, сякаш исках да си сваля кожата. После свалих очилата, перуката и белите ръкавици, махнах фалшивите цици и напъхах всичко в чантата. Бях останал вече почти без въздух, когато обърнах огледалото към мен — имах само

тънък слой фон дьо тен на челото и го изтрих на бърза ръка. Всичко, което бе останало от Жозефин, вече се бе вселило в ъгълчето на една хартиена тоалетна кърпичка. Смачках я на топче и я изстрелях с един пръст под колелата в момента, когато потеглях.

Върнах се вкъщи, като карах бавно. Пристигнах точно навреме, за да изгася газта под една тенджера и да погледна черните нещица, които се гърчеха и цвърчаха на дъното. Отворих прозорците и се качих на тавана. Тя пушеше цигара и разиграваше партия микадо на дюшека. Златиста светлина падаше от покрива и малките пращинки трептяха във въздуха. Приблжих се и хвърлих чантата на леглото. Тя подскочи.

— О, по дяволите, заради тебе ръката ми трепна — измърмори.

Излегнах се до нея.

— Дявол да го вземе, адски съм скапан.

Погладих косите ѝ с ръка. Тя се усмихна.

— Е, как мина с клиента? — попита. — Не си ли гладен, сложих долу равполите да се стоплят.

— Не, няма нужда, благодаря, не се безпокой за мен...

Довърших една изветряла бира. После отворих чантата.

— Погледни какво намерих, докато се разхождах — казах.

Тя се изправи на лакътя си.

— По дяволите, какви са тия пари... ооо, цял пакет са!

— Ами да, доста са...

— Но какво ще ги правим?...

— Ами... на теб оставям да решиш.

Тя извика леко от изненада, като докосна фалшивите гърди. В бързината бе извадила цялата ми маскировка от чантата. Изглежда, че тя я интересуваше много повече от колекцията банкноти, очите ѝ блестяха като на Бъдни вечер.

— Оооооо! Но какво е това?!

Реших да се въздържа от всякакви обяснения. Вдигнах рамене.

— Нищо не знам — казах.

Тя вдигна сутиена, като го държеше за едната презрамка. Циците започнаха леко да се въртят в безкрайно нежната светлина, която ни обгръщаше отвсякъде. Тази гледка направо я хипнотизираше.

— Света Богородице, искам непременно да сложиш това! Направо е невероятно.

Не, нямах никакво желание да се правя отново на идиот. На шега, на майтап, но цялата тази история ме беше скапала.

— Шегуваш се — казах.

— О, по дяволите, побързай... — измърмори недоволно тя.

Повдигнах тениската си и ги наместих. Бети застана на четири крака, за да ме аплодира. Заемах различни пози, като мигах превзето. Както можеше да се очаква, много скоро бях отново с перука на главата и с бели ръкавици, въпреки че нямах абсолютно никакво желание повторно да се маскирам. Но истинско чудо беше човек да я види да се забавлява толкова искрено.

— Хей, знаеш ли какво ти липсва? — каза тя.

— Ами да, поръчах си една съвсем гладка слива без нито едно косъмче.

— Липсва ти малко грим.

— О, не!... — проплаках аз.

Тя скочи на крака. Беше превъзбудена.

— Не мърдай. Ще отида за несесера!

— Е, добре... — въздъхнах аз. — Но да не вземеш да си разбиеш главата по стълбите, птиченце мое...

Към един през нощта, когато я видях, че заспива в ръцете ми, ѝ прошепнах още нещо на ухото:

— Всъщност, като си помисля, човек никога не знае... ако случайно дойде тези дни някой и те попита какво съм правил днес, помни, че сме прекарали деня заедно...

— Да... даже чука една красива блондинка.

— Не, това не е нужно да го разправяш. Особено него.

Изчаках я да заспи съвсем, преди да стана. Отидох да взема един душ и да си сваля грима, а също и да хапна в кухнята. Каквото и да се случи, казвах си аз, денят не бе минал напразно. Все пак бях намерил начин да ѝ покажа всичко, което носех в чантата, бях я направил поне малко щастлива и я бях накарал да се посмее. Само че парите нямаха нищо общо, тя всъщност не им беше обърнала внимание, но желанието ми не беше ли все пак изпълнено? Разбира се, усилията ми бяха стократно възнаградени, и то на не особено висока цена, направо щях да се разплача от радост в тази кухня, не чак потоци от сълзи,

само две-три скромни водни кончета, които можех да скрия под ходилото си.

Трябва да кажа, че два дни преди това я бях намерил просната в един ъгъл на стаята, гола и вцепенена като дърво, и не ѝ беше за първи път, а освен това продължаваше да чува онези прословути гласове, а в къщата всичко все така изкипяваше и загаряше. Много добре си представях как щеше да завърши всичко това, можех да мина и без предварителна скица.

Успях да докопам един резен шунка. Навих го като палачинка и го ухапах. Нямах никакъв вкус. Все още бях жив. Усещането беше прекрасно.

Денят бе дяволски хубав, въпреки че беше неделя. Не бяхме станали прекалено късно, защото точно в девет някакъв тип бе потропал настойчиво долу на вратата. Бях навлякъл едни гащета и бях слязъл да видя кой е. Мъж с костюм, грижливо вчесан, с не по-малко грижливо лъсната черна папка. И с ШИРОКА УСМИВКА.

— Добър ден, господине. Вярвате ли в Бог?

— Не — казах.

— Добре тогава, бих искал да побеседвам с вас...

— Чакайте — казах, — пошегувах се... Разбира се, че вярвам!

Широка усмивка. МНОГО ШИРОКА УСМИВКА.

— Тъкмо публикувахме една малка брошура...

— Колко?

— Всичките събрани пари ги внасяме направо за...

— Разбира се! — прекъснах го аз. — Колко?

— Господине, колкото стойността на пет пакета цигари...

Извадих една банкнота от джоба, подадох му я и затворих вратата. Бум-бум. Отворих отново.

— Забравихте брошурата — каза той.

— Не — отвърнах. — Не ми трябва. Струва ми се, че току-що откупих от вас едно късче от рая, не е ли така?

Докато затварях вратата, един слънчев лъч прониза окото ми. Ако беше улучил устата ми, щях да кажа: „Като затварях вратата, един кисел бонбон се шмугна между устните ми.“ Представих си морето и вълните и тази картина завладя съзнанието ми. Качих се горе на бегом и завивките полетяха из стаята.

— Дявол да го вземе, иска ми се да видя морето — възкликнах.
— А ти?

— Малко е далечко, но както решиш.

— След два часа ще се пържиш на плажа.

— Ами приеми тогава, че съм готова — отговори тя.

Гледах я как става съвсем гола от леглото, сякаш излизаше от раковина на райета, но отложих онази работа за по-късно. Слънцето нямаше да ни чака.

Беше един много модерен курорт, много шик, но и там имаше толкова глупаци, колкото навсякъде другаде, и то през цялата година, та затова ресторантите и магазините продължаваха да работят и след края на сезона. За да намери човек кътче от плажа, което да не е прекалено мръсно, трябваше да си плати. И ние си платихме. Нямаше никой наоколо. Къпахме се, после отново и отново, след което огладняхме. За да се изплакнем на душовете, също трябваше да се изръсим. Както и за да си вземем колата от паркинга. И за това, и за онова, и за какво ли още не. Накрая ръката ми се напълни с монети, вече бях така свикнал, че мангизите изпреварваха сянката ми. Това местенце приличаше на гигантска машина за пари и все още не бях открил поне едно нещо, което да е безплатно.

Ядохме на една тераса, под чадър от изкуствена тръстика. На отсрещния тротоар имаше двайсетина млади жени и всяка от тях с по едно дете на три-четири години, русичко, бащата въртеше някакъв бизнес, а все още младата и хубава майчица прекарваше времето си, като скучаеше вкъщи или извън къщи. Сервитьорът ни обясни, че висели там, защото искали малките им съкровища да участват в някакво прослушване. И наистина малките сополанковци сигурно бяха в състояние да ни накарат да се просълзим, ако ги видим в някой рекламен клип за осигурително дружество под девиза ДА ИЗГРАДИМ ТЯХНОТО БЪДЕЩЕ. Подобни реклами ми се струваха доста странни, защото като гледах тези преливащи от здраве и мангизи хлапета, много-много не се безпокоях за бъдещето им.

Вече цял час висяха така на слънцето, когато се заехме с нашите мелби с праскови. Мамчетата малко се бяха поизнервили, а малчуганите препускаха напред-назад. От време на време жените ги викаха, за да пооправят някой немирн кичур коса или да изчистят невидима пращинка. Слънцето се превръщаше в дъжд от амфетамини, в обезумял душ, включен на 220 волта.

— Мама му стара, сигурно адски им се иска да се докопат до тоя нещастен чек — каза Бети.

Погледнах към жените, докато поемах една солидна порция бита сметана, украсена с някакви шарени топчета.

— Не е само чекът. Те се опитват да издигнат паметник на собствената си красота.

— Човек трябва да е откачил, за да държи хлапетата на този пек...

Понякога бижутата на жените изстрелваха към нас мълнии. Чувахме ги как се оплакват и въздишат, въпреки че бяха на отсрещната страна на улицата, а и ние съвсем не напъгахме слух. Наведох очи и се съсредоточих над моята мелба с праскови, защото безумието е общо явление в този свят, не минава ден без цялата пошлост на човечеството да се разголи пред очите ни. Малко е нужно, достатъчна е някаква подробност или да срещнеш погледа на някакъв тип в бакалницата на ъгъла, или пък да се качиш в колата, да разгърнеш вестника или да затвориш очи някой следобед, слушайки шумовете от улицата, или да попаднеш на пакетче с ЕДИНАЙСЕТ дъвки вътре. В действителност една нищо и никаква дреболия е достатъчна, за да ти се ухили светът с кривата си усмивка. Прогоних тези жени от съзнанието си, защото всичко ми беше пределно ясно, нямах нужда от примери. Важното е, че самите ние нямахме никакво намерение да се застояваме тук, ни най-малко. Те можеха колкото си искат да висят на тротоара и да се пържат на слънцето, но ние с Бети щяхме да се върнем на плажа, където имаше само море и хоризонт, на плажа при огромния чадър и при ледчетата, които правят клик-клок, когато се удрят в стените на чашата. И така, теглих черта на отсрещния тротоар, станах и без угризения се насочих към тоалетните. Малко по-късно щях да разбера, че е голяма грешка да се подценява противника. Добре, така да е, но може ли човек да има очи навсякъде?

Забавих се известно време, защото трябваше да се пуснат монети в ключалката, а нямах дребни, и се наложи да се кача на касата, за да разваля една банкнота. На моменти водата сама започваше да тече или пък трябваше да пусна монета, с една дума, общо взето, не беше много проста работа и само си губех времето. Когато се върнах на масата, Бети беше изчезнала. Почувствах как ме обзема леко безпокойство, докато сядах на стола, питах се дали изведнъж не бе станало прекалено горещо. Забелязах, че не е довършила десерта си, и сметановият сладолед с ванилия бавно се топеше от единия край. Гледката направо ме хипнотизираше.

Успях все пак да вдигна глава, защото жените писукаха нещо отсреща. Първо не обърнах внимание, виждах само ято чайки, които се щурат на припек и пицят без видима причина. После забелязах, че те наистина се суетят нещо и гледат към мен. Едната от тях изглеждаше особено разтревожена.

— О, Томи, мъничкият ми Томи! — викаше тя.

Помислих си, че малкият Томи е получил слънчев удар или се е разтопил като буца сняг. Само че от това не ми ставаше по-ясно къде е Бети.

Точно щях да им извикам, че не съм лекар, когато цяла дузина жени пресече улицата, исках да им кажа, че не съм доктор и че нищо не мога да направя, но нещо ме спря в последния момент. Те прескочиха високия бордюр, който отделяше терасата от тротоара, и ме притиснаха от всички страни. Опитах се да им се усмихна. Майката на Томи изглеждаше съвсем откачила, тя ме гледаше така, сякаш бях Квазимодо, а и приятелките ѝ не бяха по-благосклонни от нея, усещах вредните им излъчвания. Нямах никакво време да си задам въпроса какво всъщност става. Жената се хвърли към мен, като крещеше да ѝ върна детето. Паднах назад със стола. Нищичко не разбихах. Одрасках си лакътя, но се изправих веднага. Различни мисли ми минаха през ума със скоростта на светлината, но не успях да задържа нито една от тях. Онази избухна в ридания и виковете ѝ сигурно щяха да са достатъчни, за да ме изгорят жив. Женорята образуваха обръч около мен, общо взето, не бяха за изхвърляне, но явно не бях техни тип, най-малкото в този момент, и усещах как само след частица от секундата ще се хвърлят отгоре ми. Знаех също така, че ще трябва да стана изкупителна жертва заради ужасната горещина, заради чакането, заради скуката и заради още куп неща, за които нямах никаква вина, и това ме отвращаваше, дори не успях да отворя уста. На едната ноктите ѝ бяха намацани с небесносин лак, при всички случаи щеше да ми призлее, даже и при съвсем нормални обстоятелства.

— Момичето, което беше с вас... — изсъска тя. — Видях я как тръгна с момченцето!...

— Кое момиче? — попитах аз.

Въпросът ми едва бе успял да стигне до ушите им, когато вече бях прескочил три маси и се втурнах към вътрешността на ресторанта. Бях накарал цялата тази банда мръсници направо да замръзне на

мястото си. По едно време ги чух как реват след мен, но имах достатъчно време, за да затворя вратата на тоалетната зад себе си. Нямаше ключ. Стиснах здраво вратата, като се оглеждах нервно наоколо. Сервитьорът вече почти се беше облекчил и ми кимна леко с глава. Извадих цяла шепа банкноти от джоба си и той се съгласи да затиска вратата вместо мен. Чувахе се как момичетата удрят и крещят зад тънката дървена преграда, цялата осеяна с клетки, запълнени с пресована хартия, от тези, дето като ги ритнеш, имаш чувството, че душата ти преминава през прозрачна оризова хартия. И така, пяхнах още две банкноти в джоба на симпатягата, после изчезнах през прозореца.

Озовах се в малък двор, който гледаше към кухнята. Боклукчийските кофи бяха препълнени и преливаха под слънчевите лъчи. В това време излезе един готвач, като бършеше потта от врата си. Започвах да осъзнавам какво трябва да направя. Преди онзи да смогне да си отвори устата, извадих една банкнота и му я напъхах усмихнат в джоба на ризата. Той също се ухили. Имах чувството, че се разкарвам с магическа пръчица — може би с малко тренировки щях да се науча да пускам гълъбчета в небето. Междувременно се насочих към вратата в дъното и излязох на уличката.

Излишно е да казвам, че си плюх на петите, изминах тичешком няколко улици, щъках напред-назад из кръстовищата и направих още куп неща, на които човек все още е способен, когато на трийсет и пет години е в добра форма, като например да прескочи някоя спряла зад пешеходната пътека кола или да подобри собствения си рекорд на четиристотин метра, като поглежда какво става зад него. По едно време си помислих, че съм им избягал. Спрях да си поема дъх. И понеже пред мен имаше един стол, взех, че седнах. След което почувствах, че някакъв тип започна да ми лъска ботушите. Тъкмо да наведе очи към него, чух го как изсвири с уста.

— Я гледай! — учуди се той. — Но това са ботуши „Тони Лама“!

— Ами да — казах. — Оставих джапанките в колата.

— Не е ли малко топличко с тях в този сезон?

— Не, все едно, че съм с балетни пантофки.

Беше младок на около дваисет години с доста интелигентен поглед, приличаше на човешко същество.

— Ще разбереш един ден, че невинаги е много лесно да не бъдеш глупак като другите — казах аз. — Човек не може да бъде свършен. Прекалено уморително е.

— Разбирам...

— Добре. Гледай все пак да не сложиш прекалено много вакса, карай по-кратко...

Цялата процедура продължи две-три минути и през това време се опитах да погледна трезво на нещата и да разсъдя спокойно. Но достатъчно беше да помисля за нея, за да почувствам как някакъв побеснял дракон бълва пламъци в мозъка ми и унищожава резултата от всичките ми усилия. Единственото нещо, което можех да направя, бе да се изправя на крака. Според мен останалото щеше само да се подреди. И така, върнах се на плажа, като обърсвах стените по пътя си, след като бях дал една банкнота на момчето. Беше излязъл топъл ветреца. Като стигнах булеварда, който се вие покрай морето, вече бях убеден, че смуча вата. Забелязах в далечината колата и първата ми мисъл беше да тръгна да кръстосвам града зад волана ѝ. После си казах: добре, ти си някъде тук, разхождаш се с едно хлапе, което е седяло два часа на слънце само защото майка му е глупачка, а Томи вече е изплезил език, да те видя тогава какво ще правиш? И понеже не си от онези момичета, които само търсят тъмно кътче, за да нарежат някое хлапе на късчета, да те видя тогава какво ще правиш, а?...

Малко по-надолу имаше един сладоледаджия — беше се настанил на сянка под едно дърво. Пресякох улицата, като се оглеждах наоколо. Когато видя, че се приближавам, мъжът вдигна капака на съда със сладоледа.

— Един обикновен? Двоен? Или троен? — попита той.

— Не, благодаря. Да сте виждали случайно едно хубаво тъмнокосо момиче с три-четири годишно момченце? Не са ли си купили сладолед от вас?

— Да, купиха. Но момичето не беше чак толкова хубаво...

Често съм срещал напълно безчувствени към красотата типове и така и не можах да разбера какво точно не им е наред. Но винаги съм ги съжалявал.

— Бедничкият ми — казах. — А не забелязахте ли някъде продължиха?...

— Забелязах.

Изваках няколко секунди, после се наложи да извадя пачката банкноти от джоба, за да си вея с нея като с ветрило. Местните обичаи вече не ми се струаха забавни, прииска ми се да му напъхам цялата пачка в устата. Малко облаче пара излизаше от съда със сладоледа. Подадох му две банкноти, като гледах настрани. Почувствах как мангизите се плъзнаха в дланите ми.

— Ами после влязоха в онзи магазин за играчки, ето там. Момченцето беше със сини очи, трябва да беше високо около метър. Взе си двоен с ягоди, носеше малък медальон на врата. Беше някъде около три часа. Колкото до момичето...

— Достатъчно — прекъснах го аз. — Ако говориш повече, отколкото е нужно, ще си на загуба.

Магазинът беше на три нива. Към мен се насочи дребна бледа продавачка с характерната за хората с минимални заплати искра в погледа. Не ми беше особено трудно да се отърва от нея. Нямаше много хора. Претърсих партера, после се качих на първия етаж. Наоколо беше необичайно тихо. Наострих слух. Не бях забравил бандата, която беше по петите ни, и знаех, че няма да са им нужни десет години, за да обиколят града надлъж и нашир. Но усещането ми беше вече добре познато, от известно време забелязвах, че ние с Бети все по-често изпадахме в подобни положения. Е, казах си аз, всички си имаме своите критични периоди. Човек трябва да има поне малко търпение в живота. Обиколих щандовете, без да я открия. Първо ми беше станало студено, после топло, а сега направо изгарях. Заизкачвах се към последния етаж, все едно, че се катерех по Свещената планина.

Някакъв тип се усмихваше зад тезгяха и придържаше с ръка цял куп опаковани подаръци. Имаше директорска усмивка и носеше двуреден блейзър с малко прекалено ярка кърпичка, но вече не беше първа младост и кожата му висеше под очите. Кърпичката приличаше на фойерверк. Когато ме забеляза, веднага се спусна към мен, като правеше гримаси или може би се усмихваше, така и не можах да разбера, после изигра малка пантомима — имитираше човек, който си сапунисва ръцете.

— Моля ви да ни извините, драги господине, но етажът е затворен...

— Затворен ли?

Огледах набързо етажа. Изглеждаше безлюден. Тук се продаваха цели комплекти играчки, пистолети със стрели, лъкове, роботи, автомобилчета с педали, с една дума, всичко, което човек може да си представи, без кой знае колко да напегне въображението си. Отдъхнах си, защото чувствах, че Бети е някъде тук.

— Може би ще ви е възможно да наминете отново привечер? — предложи той.

— Вижте какво, трябва ми само една лазерна пушка с ракетни снаряди, и то без специална опаковка за подаръци. Ще отнеме не повече от една минута...

— Невъзможно. Една клиентка е наела целия етаж...

— БЕТИ! — извиках аз.

Мъжът се опита да ми попречи да мина, но все пак успях. Чувах го как подтичва и ругае след мен, докато се провирах между щандовете — не можеше да ме настигне, защото тялото ми излъчваше топлина на всички посоки. Стигнах до дъното на магазина, без да я открия. Внезапно се спрях и онзи за малко щеше да се натресе отгоре ми.

— Къде е тя? — попитах.

Тъй като не отговаряше, започнах да го душа.

— По дяволите! Това е жена ми! Искam да знам къде е!

Той ми посочи един подиум, на който бе кацнало цяло индианско селце.

— Те са в палатката на Великия вожд, но тя не иска никой да я безпокои — изломоти онзи.

— Коя точно?

— Онази със специалната реклама. Много хубава стока...

Пуснах му блейзъра, после влязох в лагера и се насочих право към палатката на вожда. Вдигнах платнената завеса. Бети пушеше лулата на мира.

— Влез — каза. — Седни при нас.

Томи си беше сложил някаква превръзка с пера около челото, изглеждаше съвсем спокоен и ведър.

— Хей, Бети, кой е този? — попита.

— Мъжът на моя живот — пошегува се тя.

Улових се здраво за палатката.

— Немачкаема е! — каза онзи задръстенияк зад гърба ми.

Погледнах Бети, клатейки глава.

— Я ми кажи... знаеш ли, че майка му го търси под дърво и камък? Знаеш ли, че най-добре ще направим, ако се ометем по най-бързия начин?

Тя въздъхна, изглеждаше малко разстроена.

— Добре, остави ни още пет минути — каза.

— Не, невъзможно е — отсякох аз.

След което се наведох и вдигнах Томи. За една бройка томаховката щеше да ме цапардоса по ухото, добре, че успях да я хвана във въздуха.

— Недей да разваляш всичко — казах аз, като му направих една кисела муцка.

Пристъпих към директора на магазина. Стоеше вдървен като оловен войник.

— Ще ви го оставим — казах. — Майка му ще мине да си го вземе след пет минути. Ще ѝ кажете, че не сме могли да я изчакаме.

Все едно, че му бях съобщил за пристигането на цяла сюрия финансови инспектори.

— Но как така?... — недоумяваше той.

Връчих му Томи в обятията, после почувствах как ръката на Бети се плъзга по рамото ми.

— Почакай една секунда — каза. — Държа да платим всичките му подаръци.

Трябваше да изберем най-късия път, да избягваме подводните рифове и да преценяваме трезво всички рискове. Извадих банкнотите, като в това време чувствах как ме обзема пристъп на треска. Едното от двете е, казах си аз, или бълнувам, или наистина чувам крясъци, които се носят отдолу.

— Добре, колко общо? — попитах.

Дъртият каубой пусна детето, за да може да се съсредоточи и да направи сметката наум. Затвори очи. В кошмарното ми видение стълбите се тресяха от бесен галоп. Томи сграбчи един лък и стрели от най-близкия щанд. Погледна Бети.

— Искam и това!

— Мълчи. Стой мирно — скръцнах му със зъби аз.

Онзи отпори най-сетне очи. Усмихна се, сякаш току-що изплуваше от някакъв приятен сън.

— Не зная, трябва ли да сметна и лъка?

— Не, дума да не става — казах аз.

Томи започна да пици. Дръпнах лъка от ръцете му и го захвърлих колкото можах по-надалече.

— Започваш да ми лазиш по нервите, така да знаеш — казах му аз.

Сега вече усещах как и подът потрепера под краката ми. Точно щях да се обърна към търговеца на играчки, за да го поразтърся малко и да го накарам да изплюе най-сетне някаква цифра, когато силна врява заля етажа като зловец и изгарящ вятър. Видях как мадамите изникват внезапно от другия край на магазина и, разбира се, никой няма да ми повярва, ако му кажа, че прочите им мяха мълнии. Както и да е, но малки снопчета искри свистяха по пода и избухваха по рафтовете. Направих малко тъжна гримаса към Бети.

— Спасявай се, бейби, спасявай се — казах ѝ аз.

Надявах се да ги задържа за малко, колкото Бети да успее да излезе през аварийния изход, но вместо да се втурне нататък, тя само въздъхна, като не отлепяше крака от пода.

— Не, излишно е. Уморена съм — прошепна.

Онези бяха изминали вече половината път, като продължаваха да пицят, истинска разбунена вълна, която помиташе всичко между щандовете. Хвърлих пачката с банкноти във въздуха.

Дъртият хубавец се хвърли под душа, протегнал ръце към тавана. Точно в този момент дадох газ и се задействах с нечувана скорост. Бяха ми нужни малко по-малко от четири секунди, за да се завъртя на един крак, да вдигна Бети на ръце, да се втурна към аварийния изход и да полетя навън към светлината.

Въобще не погледнах дали не се подават нечий пръсти, когато затръшнах желязната врата зад себе си. Намирахме се над една малка уличка, върху метална платформа със стълба, която свършваше на два метра от земята. Пуснах Бети и отново се вкопчих във вратата. Сблъсках се със същия проблем както преди малко, само че този път не беше необходимо да купувам каквото и да било, за да се измъкна от положението, извадих късмет. На един ъгъл от стената стоеше подпрян стар отпоен железен прът от перила, забелязах го в момента, когато първите удари се стовариха по вътрешната страна на вратата. Бих казал, че човекът, отрязал страхотното желязо с най-подходящата дължина, е най-малкото ангел, тъй че можах чудесно да го използвам

като лост и окончателно да блокирам дръжката след няколко хубави ритника. Сега вече можеха да квичат колкото си искат. Изтрих си потта от челото, като в същото време съзнанието ми започваше да възприема ослепителната светлина, която трептеше около нас с леко свистене. Бети се разкърши, усмихвайки се. Още малко и щях да откача. Спуснах се цял етаж надолу, като вдигах адски шум, после се качих отново на пръсти. Можех да се уверя, че зад вратата започваше да се усеща леко колебание. Бети всеки момент щеше да се разхили. Направих ѝ знак да си затваря устата.

— Няма да слизаме, ще се качим на покрива! — прошепнах аз.

Покривът беше всъщност голяма тераса, нещо като изпълнен със слънце басейн. Прекрачихме парапета, в това време вратата изкънтя още веднъж, после на етажана стана отново тихо. Веднага се насочих към една оскъдна сянка. Когато седнах, само краката ми оставаха на слънце. Протегнах ръка към Бети, за да я накарам да дойде при мен. Изглеждаше учудена, че се е озовала тук.

Планът ми съвсем не беше гениален, в него имаше даже страхотен риск. Това ме изнервяше. Достатъчно беше една от тайфата да е поне малко хитра и тогава щяха да ни хванат натясно и да ни изхвърлят зад борда. Но наистина нямах избор, би трябвало да имам до себе си някое момиче, което истински да държи на кожата си, за да се опитаме да спринтираме до колата. Случаят не беше такъв. Моята все едно, че си беше наляла олово в обувките. Изчаках още минутка, после се изправих и хвърлих едно око към централната улица, като адски внимавах да не ме забележат. Цялата банда препускаше по тротоара и тези, които бяха начело, вече завиваха зад ъгъла. Небето беше яркосиньо, морето — спокойно и зелено. На хоризонта не се мяркаше нито една биричка, нищо, което би могло да ме заинтересува. Прекосих терасата, за да видя какво става откъм страната на стълбата. Пътьом хванах Бети за брадичката и я целунах, за да обобща положението.

— Искам да се връщаме вече — прошепна тя.

— Да — казах. — Отиваме си след пет минути.

Застанах на пост, за да ги издебна, когато пристигнат. Според мен имаше нещо нездраво в тяхното настървение, сякаш искаха по този начин да разрешат някакъв расов проблем. В никакъв случай не трябваше да ни забележат. Залепих се като палачинка до стената и

трябваше да направя усилие над себе си, за да не запаля цигара. Чух ги как се уговарят нещо долу. После долетя шум от трополене на крака и използвах момента, за да се престраша и да погледна — тичаха надолу по улицата с притиснати до тялото лакти, нищо чудно на тези тъпанарки да им беше излязла пяна на устата.

Върнах се да седна до Бети, като си казвах, че имаме немалки шансове да се отървем в края на краищата. Стиснах ръката ѝ, за да си поиграя малко с нея. Усещах я, че е напушена. А слънцето постепенно се успокояваше след истеричната криза, вече не налиташе на сенките и ги оставяше спокойно да се местят, светлината преминаваше от ярките към умерените тонове, а терасата се бе превърнала в правоъгълен остров, застлан с пресована хартия, беше почти хубаво и без майтап трябва да призная, че бях срещал и по-лоши места, не биваше да преувеличаваме.

— Забеляза ли, вижда се морето... — казах аз.

— Хм, да...

— ПОГЛЕДНИ ТАМ, ВИЖДА СЕ НЯКАКЪВ МЪЖ, КОЙТО КАРА ВОДНИ СКИ НА ЕДИН КРАК!

Тя не вдигна поглед. Пъхнах в устата ѝ запалена цигара. Сгънах единия си крак, като не откъсвах очи от малката точица на хоризонта, нямаше нищо особено в нея, но все пак много ми харесваше.

— Недоумявам защо го направи — казах. — Не искам да зная и не ми се говори за това. Предлагам да го забравим.

Тя поклати глава, без да ме поглежда, и трябваше да се задоволя с приблизително такъв отговор. Така или иначе, щеше да е достатъчно, ако ми бе дала знак с едно потрепване на миглите или ако лекичко бе стиснала ръката ми. Никога не разбирах напълно какво ми разправят хората, но затова пък бях в състояние с часове да бродя из нейните мълчания, без нито за миг да се изгубя, все едно, че се спусках по някоя улица, поздравявайки близки и усмихнати лица сред един съвършено познат ден. Нямаше на света човек, когото да познавам по-добре от Бети, може би около осемдесет процента, е, човек никога не може да е съвсем сигурен, но горе-долу така беше. Дотам бях стигнал, че когато я чувах да ми говори, не бях сигурен дали движи устните си. Трябва да признаем, че на моменти животът прави всичко, за да ни очарова, и винаги знае как точно да го направи. А и такива типове като мен съвсем не са от най-взискателните.

Поседяхме още малко така, без да обелим нито дума, и много странно, но се почувствах постепенно в блестяща форма, започнах лекичко да се усмихвам, защото мислех, ако поискам, само с поглед да извия врата на този свят, но не го направих, оставих го да се стопи като бонбон на слънцето, без да полепне по ръцете ми. Просто се чувствах добре на мястото си и ако трябваше, нямаше да се поколебая да обикна парчето желязо, това най-малко можеше да ме развълнува. Никога преди това не се бях чувствал така добре на някоя тераса, знаех, че силите ми са непокътнати, и ми беше така гот на малкия квадрат насмолен картон, бях като поклонник, прекрачващ през вратите на Ерусалим. Още малко и щях да си направя кефа да измисля някое захаросано стихче, но не беше моментът да се занимавам със сериозни неща, първо трябваше да видим как щяхме да се измъкнем оттук.

— Е добре — казах аз, — в състояние ли си да потичаш?

— Да.

— Да, но да тичаш ИСТИНСКИ, разбираш ли ме добре, искам да кажа да прелетиш като стрела, без да се обръщаш. Не като преди малко...

— Аха, да тичам. Ами да, разбирам от една дума. Не съм идиот.

— Прекрасно. Виждам, че нещата са потръгнали. Е, след малко ще стане ясно дали ще се справиш. Ако чувстваш, че не можеш, ще ме чакаш тук. Ще изтичам за колата и ще мина да те взема...

Тя ми направи кисела муцунка, преди да скочи на крака.

— Такъв план ще изготвиш, когато стана на осемдесет лазарника.

— Само че имай предвид, че тогава няма да имам сили да го изпълня — промърморих аз.

Огледах внимателно улицата, преди да прескоча парапета, но онези не се виждаха наоколо. Бети ме последва и се запускахме надолу по фасадата, налягахме мускули, сякаш бяхме на двайсет години, хич не се помайвахме. Увиснахме на последното стъпало, скочихме на тротоара, после се понесохме с адска скорост по улицата.

Бети беше решително най-бързата от всички момичета, които познавах. Да тичаш до нея беше едно от нещата, които просто обожавах, но предпочитах това да става на по-спокойни места и този път нито веднъж не хвърлих око встрани, за да видя как гърдите ѝ танцуват, да се наслажда на бузите ѝ, които постепенно ставаха

наситено розови, не, нищо такова нямаше, само главозамайващ и лишен от всякакъв чар спринт към колата.

Тръшнахме вратите, запалих мотора и потеглихме. В момента, когато превключвах скоростта, за малко щях да избухна в истеричен смях, усещах как се надига в корема ми. Вместо това видях едно момиче от тайфата, което се спусна стремглаво от страни, и в същия момент предното ми стъкло се пръсна и стъклен дъжд се посипа по краката ни. Рефлексът ми проработи и успях да изплюя парче стъкло, което бе влязло в устата ми, след което рязко дадох газ и мерцедесът полетя напред. Подкарах на зигзаг по булеварда, като в същото време яко ругаех. Отзад започнаха да свирят клаксони.

— По дяволите! Наведи се! — изръмжах аз.

— Гума ли спухахме?

— Не. Но те сигурно са наели някой елитен стрелец!

Тя се наведе, за да вдигне нещо в краката си.

— Можеш да намалиш — каза. — Погледни, подхвърлила ни е бутилка бира.

— Пълна ли е? — попитах аз.

Карахме така още петдесетина километра с развети от вятъра коси. Очите ни се насълзяваха, но времето беше хубаво и слънцето бавно залязваше. Говорехме си за това-онова. Човекът, изобретил първата кола, сигурно е бил някой самотен гений. Бети бе пъхнала краката си в жабката. Спряхме пред един гараж, на който имаше обява **ПОСТАВЯМЕ ВЕДНАГА ПРЕДНИ СТЪКЛА** — дори не излязохме от колата, докато момчетата си вършеха работата. Може би малко ги притеснихме, не зная, нямам представа. Хич не ми пука.

Малко след тази история се заех отново да пиша. Не трябваше да се насилвам, то идваше от само себе си. Но го правех съвсем дискретно, защото не исках Бети да разбере. Обикновено пишех през нощта и когато усетех, че тя се размърдва до мен, веднага пъхах нещата под дюшека. Не исках да ѝ създавам измамни радости, още повече, че не пишех както преди петдесет години. Това бе по-скоро недостатък, противно на общоприетото мнение. Лично аз не носех никаква вина, че светът се бе променил, и не пишех по този начин само за да досаждам на хората, по-скоро обратното, бях доста чувствителен и всъщност другите ми досаждаха, а не аз на тях.

С напредването на лятото продажбите намаляваха. Трябва да призная, че съвсем нямах намерение да си скубя косите от отчаяние. Затварях магазина рано и когато обстановката позволяваше, залавях се да обмислям това, което щях да напиша вечерта, или пък излизахме на разходка. Останали ни бяха още доста мангизи, но тъй като мисълта да заминем за някъде не я привличаше особено, както впрочем и всякаква друга мисъл, парите не ни служеха кой знае за какво, освен че можехме да плащаме разни сметки навреме и да не разчитаме само на пианата, за да преживяваме. Ха, ха, ама и аз какви ги говоря! Мангизите никога не си изпълняват обещанията.

И така, понеже ни най-малко не си давах зор в магазина, можех да си позволя да извадя бележника около полунощ или към един и да пиша до зори, без да се почувствам скапан след това. Поспивах малко на сутринта и няколко часа следобед и така книжлето полека-лека напредваше. Чувствах се като свръхзаредена батерия. Призори премахвах всякакви следи от нощното си бдение и изхвърлях бирените бутилки в кофата за боклук, при което димът от цигарата дразнеше очите ми. Все така продължавах да гледам Бети, преди да си легна, и се питах дали няколкото страници, които бях изпълнил, са наистина на висота. Много обичах да си задавам подобни въпроси. Това ме караше

да се целя високо като писател. Помагаше ми също така и да бъда безмилостен към себе си.

През целия този период имах чувството, че мозъкът ми работи без прекъсване. Знаех, че трябва да бързам, МНОГО ДА БЪРЗАМ, но беше нужно ужасно много време, за да напише човек книга, и само като си помислех за това, направо се задушавях от пристъп на лудо безпокойство. Проклинах се, че не бях почнал по-рано, че толкова дълго бях чакал, преди да извадя този морскосин бележник със спирала. По дяволите, хайде да те видя сега, отговарях сам на себе си, мислиш си, че е много лесна работа, нали, смяташ, че е достатъчно да седнеш зад някоя маса и готово, музата се явява незабавно. Та нали месеци наред се въртах в леглото, ококорил очи, и бродих през безмълвна сива пустиня, без да съзря и най-малката искрица, скитах се из Великата Пустиня на Изпразнения от Мисъл Човек! Мислиш, че ми беше много забавно, така ли смяташ?

Не, не е вярно, не можех да постъпя другояче. Но бях достатъчно луд да си въобразявам обратното и се гневях на небето, че не ме беше осенило по-рано. Изпитвах болезненото усещане, че всичко беше дошло прекалено късно, и това чувство беше едно допълнително бреме. Добре, че все пак не губех надежда, може би шансът ми беше едно на един милион, но всяка нощ редях страниците като тухли, опитвах се да изградя нещо, за да я закрилям. Може да се каже, че в известен смисъл по този начин заковавах здраво капаците, докато ураганът се задаваше и бучеше на хоризонта. Можехме да си зададем въпроса дали след неуспешния старт писателят щеше да съумее да изпревари урагана, дали това момче беше достатъчно нахакано, за да промени хода на нещата.

В продължение на цяла седмица времето беше страшно горещо, не си спомнях да съм преживявал подобна жега, нито една зелена тревичка не бе останала на километри наоколо. Градът бе обхванат от някакво вцепенение и най-нервните вече поглеждаха неспокойно към небето. Трябва да беше някъде към седем вечерта. Слънцето залязваше, но улиците, тротоарите, покривите и стените на къщите бяха все така напечени и всичко живо се потеше. Бях отишъл да купя някои неща. Бях спестил на Бети това неприятно задължение и бавно

се връщах с претъпкан багажник и с кръгове от пот под мишниците. Малко преди да пристигна, се разминах с една линейка, беше надула сирената и блестеше като чисто нова монета.

Поизправих се на седалката и изпреварих две таратайки, които едва кретаха. Дишането ми се ускори. Когато спрях пред къщата, треперех, като че ли ми бяха стегнали гърлото с примка. Не съм в състояние да кажа точно в кой момент разбрах, но тази подробност е без значение. Профучах по стълбите, имах чувството, че някой преобръща остри шипове в корема ми. Когато стигнах горе, се сблъсках с Боб, беше застанал на колене на земята, прелетях през него и се плъснах на пода, като съборих столовете. Почувствах как някаква топла течност потече под главата ми.

— БОБ! — изкрещях аз.

Той скочи върху мен.

— Не отивай там! — каза.

Пратих го под масата. Трудно ми беше да произнеса макар и само една дума. Изправяйки се на лакът, забелязах, че бяхме съборили един леген. Това на косата ми беше вода, вода с малко пяна. Не помалко трудно ми беше и да дишам. Изправихме се едновременно. Потърсих я с поглед, но в стаята беше само Боб — не знам какво търсеше тук, беше се вторачил в мен. Изкривих лице в ужасна гримаса.

— Къде е тя? — попитах.

— Седни — каза той.

Хвърлих се към кухнята. Нищо. Обърнах се. Боб бе застанал в рамката на вратата, протегнал едната си ръка към мен. Залепих го за стената с едно движение на рамото като ранен бик, нападащ в тясна уличка. Усещах странно свистене в ушите си. Буквално прелетях до банята, едва се ориентирах в къщата. Хванах вратата и я отворих широко.

Малката стая беше празна. Неоновата лампа бе запалена. Умивалникът беше пълен с кръв. Да не говорим за локвичките по пода. Сякаш удар от копие ме прободеше точно през средата на гърба и трябваше да коленича от болка. Не можех да си поема въздух. Шум от счупени стъкла отекна в главата ми с кристален звън. Ужасно усилие ми костваше да затворя вратата, сякаш безброй малки отвратителни демони теглеха от другата страна.

Боб дойде при мен, като разтъркваше рамото си. Трябва да беше той. Толкова трудно дишах, че даже не можех да говоря.

— Дявол да го вземе — каза, — исках да почистя всичко... Но ти ме изпревари.

Разкрачих се леко, за да имам по-добра опора. Бях уловен в мрежа от ледена пот. Той сложи ръката си върху моята, но не усетих нищо, просто го видях, че ме докосва.

— Много неприятна гледка е, но няма страшно — добави той. — Добре, че се отбих да донеса миксера... — Погледна обувките си. — Тъкмо почиствах кръвта в антрето...

В този миг ръката ми полетя напред и го сграбчих яростно.

— КАКВО СЕ СЛУЧИ? — изревах.

— Изтръгна си едното око — каза той. — Да... с ръка.

Свякох се до вратата. Сега вече дишах, но въздухът ме изгаряше. Той клекна пред мен.

— Не е толкова опасно — каза. — Щом е само окото, ще се оправи. Хей, чуваш ли ме?...

Той грабна една бутилка от шкафа. Отпи солидна глътка. Аз не пожелах. Предпочетох да се изправа и да отида до прозореца. Останах така неподвижен, докато той вдигаше легена и го изсипваше в банята. Чувах как пуска водата. Улицата беше застинала в някаква абсолютна неподвижност.

Когато излезе от банята, вече се чувствах по-добре. Не бях в състояние да подреда и най-елементарната мисъл, но поне най-сетне можех да дишам. Отидох до кухнята, за да взема една бира, краката не ме държаха.

— Боб, заведи ме в болницата. Няма да мога да карам — казах.

— Излишно е. Няма да можеш да я видиш веднага. Изчакай малко.

Ударих с бутилката по масата. Тя се пръсна.

— БОБ, ЗАКАРАЙ МЕ В ТАЗИ ШИБАНА БОЛНИЦА!

Той въздъхна. Подадох му ключовете на мерцедеса и слязохме долу. Навън съвсем се бе стъмнило.

През целия път до болницата не обелих нито дума. Боб ми говореше нещо, но не го разбирах, седях със скръстени ръце, леко

наведен напред. Жива е, повтарях си аз, няма нищо, важното е, че е жива. Почувствах как челюстите ми бавно се отпускат и най-сетне можах да преглътна. Мисля, че успях да се събудя, все едно, че колата се бе преобърнала три пъти.

Когато минавахме през вратите на болницата, разбрах защо ми бе станало лошо, когато бяхме дошли да видим Арчи, защо се бях почувствал така потиснат и какво означаваше всичко това. За малко щях да припадна за втори път, щях да си тръгна, като усетих как същият отвратителен полъх близна лицето ми, бях просто на ръба, щях да наведе глава и да оставя и последните ми сили да ме напуснат. Овладях се в последния момент, но лично аз нямам никаква заслуга за това, всъщност тя ми помогна, можеше да ме накара да премина и през стени, ако се наложи, достатъчно ми беше да си повтарям името ѝ като будистко заклинание. Искам да кажа между другото, че човек може да благодари на небето, ако е изпитал подобно чувство, имах всички основания да се гордея. И така, само потреперих и се озовах във фойето, отново попадах на прокълнатата планета. Боб сложи ръка на рамото ми.

— Иди да седнеш — каза. — Ще отида да проуча нещата. Хайде, върви да седнеш...

Наблизо имаше празна скамейка. Подчиних се. Ако ми беше казал да легна на пода, щях да го направя. Ту желанието да действам пламваше в мен като сноп сухи треви, ту парализата бавно пълзеше във вените ми като шепа синкави ледчета. Преминавах рязко от едното състояние в другото. Когато седнах, бях в студения период. Мозъкът ми се бе превърнал в нещо пихтиесто и безжизнено. Опрях глава на стената и зачаках. Сигурно кухните бяха наблизо, миришеше на супа от праз.

— Всичко е наред — заяви той. — В момента спи.

— Искам да я видя.

— Разбира се. Всичко съм уредил. Но преди това ще трябва да попълниш две-три бумаги.

Почувствах как тялото ми постепенно се затопля. Станах, отстранявайки Боб от пътя си, умът ми отново заработи.

— Хубаво, ще почакай малко! — казах. — В коя стая е?

Можех да видя как някаква жена гледа към мен от остъклената си стаичка, в ръцете си държеше връзка листа. Изглеждаше напълно

способна да изхвъркне от канцеларията и да се втурне подир кой да е по етажите.

— Слушай — въздъхна Боб, — трябва задължително да минеш оттам. Няма смисъл да усложняваме нещата, а и освен това тя трябва да спи сега, спокойно можеш да почакаш пет минути и да уредиш онези документи. Всичко е наред, нали ти казах, няма причини за безпокойство...

Прав беше, по този огън в мен не искаше да утихне. Жената ми правеше знак да се приближа. Изведнъж ме обзе чувството, че болницата е тъпкана със задръстени яки санитарни, точно в този момент един такъв мина покрай мен, рижав, с космати ръце и квадратни челюсти. Нищо, че се бях превърнал в жива факла, трябваше да се съобразявам с установения ред. Отидох да видя какво иска. Бях капитулирал пред Адската Машина, не исках да се оставя да ме смели. Имаше нужда от някои сведения. Седнах пред нея, но докато разговаряхме, през цялото време се питах дали не е някой травестит.

— Вие съпругът ли сте?

— Не — казах.

— От семейството ли сте?

— Не, представлявам всичко останало.

Тя вдигна вежди. Сигурно се мислеше за стожер на цялото заведение, май не беше от онези, дето биха попълнили формуляра отгоре-отгоре. Погледна ме така, сякаш бях някакво нищожество. Наложих си да наведе глава, надявах се така да спечеля поне няколко секунди.

— Живея с нея — добавих аз. — Мога да ви дам всички необходими сведения...

Тя облиза червилото с розовия си език, имаше много доволен вид.

— Добре, ами да започваме тогава, фамилно име?

Казах й го.

— Собствено име?

— Бети.

— Елизабет.

— Не, Бети.

— Бети не е име.

Изпуках с пръсти колкото се може по-дискретно, като се наведох напред.

— Ами какво е тогава според вас?... Може би нова марка паста за зъби?

Видях как светкавица пламна за миг в очите ѝ, в резултат на което в продължение на цели десет минути ме измъчва на стола, без да мога да направя нищо. Да обърна бюрото върху краката ѝ би бил най-неподходящият начин да стигна до Бети. След малко вече отговарях със затворени очи. Накрая трябваше да ѝ обещаю, че ще се върна при нея с всичките необходими документи. Съвсем се бях уплел с различните номерца за това и за онова, да не говорим за разни подробности, за чието съществуване просто не подозирах. А онази се бе възползвала от моята обърканост, за да ми подхвърли лукаво, докато въртеше химикалката между устните си: я ми кажете, май не познавате много добре жената, с която живеете!

Всъщност, Бети, трябваше ли да знам кръвната ти група, името на затънтеното местенце, където си се родила, всичките болести, които си прекарала като дете, и името на майка ти, а защо не и поносимостта ти към антибиотиците? Права ли беше наистина, толкова малко ли те познавах? Зададох си този въпрос просто така, на майтап. След което станах и излязох заднишком, превит на две от поклони, като се извинявах за главоболията, които може би ѝ бях създал. В момента, в който затварях вратата, дори успях да ѝ се усмихна.

— И кой номер е стаята?

— Първия етаж. Стая номер седем.

Върнах се при Боб във фойето. Благодарих му, задето ме беше придружил, и го отпратих заедно с мерцедеса. Казах му, че ще се справя сам, да не се притеснява за мен. Изчаках да излезе, после се насочих към тоалетните да си наплискам лицето. Подейства ми добре. Започвах да свиквам с мисълта, че си беше изтръгнала едното око. Спомних си, че си има две. Бях като малка ливадка, която си ближе тревичките след буря под морскосиньото небе.

Когато пристигнах пред номер седем, една сестра тъкмо излизаше от стаята. Блондинка с плосък задник и с мила усмивка. Веднага разбра кой съм.

— Всичко е наред. Трябва да я оставим да си почива — каза тя.

— Да, но аз искам да я видя.

Тя ми направи път. Пъхнах ръце в джобовите и влязох, като разглеждах внимателно пода. Спрях се пред леглото. Имаше съвсем слаба светлина и през окото на Бети минаваше широка превръзка. Тя спеше. Гледах я около три секунди, после сведох поглед. Сестрата все още стоеше зад гърба ми. Понеже не знаех какво да направя, взех, че подсмръкнах. После погледнах към тавана.

— Бих искал да остана за минутка сам с нея — помолих.

— Добре, но не повече...

Кимнах, без да се обръщам. Чух как вратата се затвори. Имаше няколко стръка цветя на нощната масичка, приближих се и ги докоснах леко с пръсти. С крайчеца на окото забелязах, че Бети диша, да, нямаше никакво съмнение. Не бях сигурен дали ще помогне с нещо, но извадих ножчето и отрязах дръжките на цветята, за да издържат по-дълго. Седнах на ръба на леглото, опрях лакти на коленете и обхванах главата си с длани. Така мускулите на тила ми малко се поотпуснаха и след известно време се почувствах в достатъчно добра форма, за да докосна ръката ѝ. Каква прелест беше тази ръка, каква прелест, с цялото си сърце се надявах да си е послужила с другата, когато е извършила онова отвратително нещо, още не го бях преглътнал напълно.

Станах да хвърля един поглед през прозореца. Тъмно беше, но изглежда, че всичко навън си вървеше като по вода. Трябва да признаем, че каквото и да правим, на всекиго от нас все някога му идва редът. За всеки има ден и нощ, радост и мъка, разклащате яко коктейла и всяка сутрин изгълтвате по една голяма чаша. И ето ви вече истински мъж. Много ни е приятно да ви приветстваме с „добре дошъл“ между нас, приятелче. Ще видите, че животът притежава несравнима и тъжна красота. Точно избърсвах капка пот, която се стичаше по бузата ми, когато усетих как един пръст ме чукна по рамото.

— Елате, сега трябва да я оставим сама. Няма да се събуди преди утре на обяд, дали сме ѝ успокоителни.

Обърнах се към сестрата, която шепнеше зад гърба ми. Вече не си спомнях какво бях правил през деня, но сега се чувствах напълно изтощен. Дадох ѝ знак, че тръгвам след нея. Общото ми впечатление беше, че тялото ми бавно затъва в поток от стичаща се лава. Тя затвори вратата след нас и аз останах да стърча така в коридора, без да знам

какво да предприема по-нататък. Тя ме хвана за ръката, за да ме отведе към изхода.

— Можете да дойдете утре пак — каза. — Хей, внимавайте, има стъпало!

Мисля, че се събудих едва когато се озовах на улицата. А въздухът навън беше лепкав и горещ, много добра имитация на екваториална нощ. Навярно се намирах на два километра от къщи. Пресякох улицата, за да си купя една пица на ъгъла, стоях на опашка в някакво малко магазинче за две бири и се заредих с цигари. Беше ми почти приятно да върша толкова обикновени неща, опитвах се да не мисля за нищо. После се метнах в един автобус, за да се прибера у дома. Пицата бе заела формата на колената ми.

Като се върнах, включих телевизора. Захвърлих пицата в единия край на масата и му обърнах една бира, както си стоях прав. Прииска ми се да отида да взема душ, но веднага се отказах от тази мисъл, изключено беше да стъпя в онова място, във всеки случай не в момента. Опитах се да чуя какво става на екрана. Някаква тайфа типове, които вече почти бяха сдали багажа, представяха новите си книги. Настаних се на фотьойл, като грабнах пицата. Погледнах онези в бялото на очите. Превземаха се около чаша портокалов сок и имаха толкова доволен вид, че чак очите им блестяха. Явно бяха в крак с вкуса на времето. Истина е, че всяка епоха има писателите, които заслужава, и това, което ставаше пред очите ми, беше поучително. Пицата ми беше доста изстинала и много мазна. Е, може би пък точно тази вечер бяха поканили най-загубените, за да изчезне и най-малкото съмнение. Може би темата на предаването беше: как да издадем някое книжле в тираж триста хиляди, когато просто нямаме какво да кажем и не притежаваме нито душа, нито талант, когато не умеем нито да обичаме, нито да страдаме, нито да поставим една дума пред някоя друга, без написаното да накара читателя да се прозее. Останалите програми бяха същата стока. Намалих звука и се задоволих да правя компания на образите.

След известно време констатирах, че просто не знам какво да правя, само че хич не ми се лягаше, особено пък тук, в центъра на тази умопомрачителна клопка. Отидох у Боб, като взех със себе си една бутилка. Когато пристигнах, Ани точно трошеше съдовете. Като ме

видя, задържа купата за салата високо над главата си — на пода имаше доста счупени парчета от чинии. Боб стоеше в единия ъгъл на стаята.

— Ще намина друг път — казах аз.

— Не, не — настояха те. — Как е Бети?

Приближих се, като стъпвах върху счупеното, и сложих бутилката в средата на масата.

— Добре е — казах, — няма страшно. Но не ми се говори за това. Просто не ми се оставаше сам...

Ани ме хвана за ръката, за да ме накара да седна на един стол. Беше по пенъор, лицето ѝ беше все още розово от гняв.

— Разбира се — каза тя. — Напълно те разбирам.

Боб извади чаши.

— Хей, да не ви притеснявам нещо? — попитах.

— Шегуваш ли се? — рече той.

Ани седна до мен, отметна с една ръка кичура, който падаше пред очите ѝ.

— Къде са хлапетата? — попитах.

— При майката на този мръсник — отговори тя.

— Слушайте — казах, — не ми обръщайте внимание. Все едно, че ме няма.

Боб напълни чашите.

— Абе разправяхме се нещо, но това са дреболии...

— Ами да, разбира се, че са дреболии. Този кучи син ми изневерява, но това за него е нищо!

— Дявол да го вземе, ти вече съвсем изкрейзи — каза Боб.

Той се дръпна настрани, за да избегне купата, която се удари в стената и се пръсна. После вдигнахме чашите.

— Наздраве! — казах.

Известно време мълчахме, докато пиехме, после разправията продължи с нова сила. Лично за мен обстановката беше повече от чудесна. Опънах крака под масата и кръстосах ръце върху корема си. Не проявявах особен интерес към това, което ставаше около мен, усещах, че имаше голямо раздвижване, чувах крясъци и шум от счупени чинии на пода, но чувствах как тъгата ми се уталожва и се рони като сух сладкиш. Поне веднъж можех да благословя това, което мразех най-много на света — този коктейл от светлина, от човешко присъствие, от топлина и шум. Свих се на стола, след като се

погрижих да си напълня чашата. Във всички кътчета на планетата мъже и жени се биеха, обичаха се, разкъсваха се взаимно, разни типове снасяха по някое романче без любов, без лудост, без жар и на всичкото отгоре без капка стил — тези мръсници се опитваха да ни направят живота черен. Ето докъде бях стигнал в моите литературни разсъждения, когато забелязах луната през прозореца. Беше кръгла, величествена и студена и от дума на дума се сетих за малкото ми птиченце, което бе ранило оченцето си със стръкче мимоза. Неусетно осъзнах, че цял комплект шарени купички летят из стаята.

Точно в този миг почувствах някакъв вътрешен покой и се вкопчих в него. Не е малко нещо човек да може да си го позволи след всичките тези мрачни часове — и на устните ми се появи блажена усмивка. Иначе атмосферата в стаята се беше бая нагорещила. Боб отбиваше, общо взето, успешно атаките до момента, в който Ани се озова с по едно оръжие във всяка ръка. Тя понечи да метне бурканчето с горчица, но така стана, че полетя не то, а захарницата. Така и предполагах. Боб рухна на пода, Ани го беше уцелила по главата. Помогнах му да се изправи.

— Ще отида да си легна — каза той.

— Хич не се притеснявай заради мен — казах. — Вече се чувствам по-добре.

Отведох го до стаята му, после се върнах и седнах отново. Погледнах Ани, която бе започнала да мете пода.

— Добре, добре, знам какво си мислиш в момента — каза тя. — Но ако не го направя аз, кой тогава?

В края на краищата започнах да събирам най-едриите парчета и мълчаливо направихме няколко курса до кофата за боклук, преди да запалим по цигара. Поднесох ѝ огънчето под носа.

— Знаеш ли, Ани, явно не съм уцелил най-подходящия момент, но исках да ви попитам дали мога да спя тук. Не се чувствам много добре сам вкъщи.

Тя издуха цял облак дим във въздуха.

— Дявол да го вземе, може ли да питаш за такова нещо? А и освен това ние с Боб не се обичаме достатъчно, че да се скараме истински. Това, на което стана свидетел, не е нещо кой знае колко сериозно...

— Стига за тази вечер — добавих аз.

Привършихме малкото почистване, като разговаряхме за съвсем обикновени, банални неща, най-вече за страхотната жега, която бе заляла града като горещ сироп от клен. Почти се бяхме изпотили от това нищо и никакво бачкане. Седнах на един стол, докато тя се отпусна на края на масата.

— Можеш да спиш в леглото на Арчи — предложи. — Искаш ли да ти дам книга? Имаш ли нужда от нещо?

— Не, благодаря.

Тя отметна краищата на пеньоара си, разкривайки голите си бедра. Можях да установя, че отдолу не носеше нищо. Може би очакваше, че ще направя някаква забележка, но аз не казах нищо. Тя сигурно си помисли, че това не е достатъчно, и този път широко разтвори дрехата, после краката си и вдигна единия на стола пред нея. Цепката ѝ беше с внушителни размери, а гърдите ѝ — малко по-едри от нормалното. Не пропуснах да забележа всичко това само за секунда, но не съборих къпаво чашата си, а я изпих и минах в другата стая. Преди да изчезна, грабнах няколко списания от фотьойла.

Тя пристигна, докато четях нещо за конфликта между Севера и Юга. Пеньоарът ѝ бе прихлупен.

— Намирам държането ти за съвсем идиотско — започна тя. — Какво толкова? Имам чувството, че правиш от мухата слон.

— Не, не точно слон, по-скоро слонче.

— Върви по дяволите тогава — каза тя. — По дяволите.

Станах да видя какво се вижда през прозореца. Само мрак и клонка от някакво дърво с омекнали от топлината листа. Плеснах се по крака със скапаното списание.

— Я ми кажи — попитах аз, — какво толкова ще спечелим, ако преспим заедно? Предлагаш, ли ми нещо наистина интересно, нещо, което поне малко да излиза от релсите? — Обърнах ѝ гръб. Усещах леко парене на тила си. — Чуй какво ще ти кажа — добавих, — на мен лично никога не ми е доставяло удоволствие да чукам безразборно наляво и надясно, абсолютно никога. Зная, че всички го правят, но не е особено забавно да постъпваш като другите. Лично на мен ми е направо досадно. А и не е зле човек да поживее поне малко в съгласие с убежденията си, да не изменя на себе си, да не омекне в последния момент под предлог, че мацката имала хубав задник, или защото му предлагат главозамайващ чек, или просто защото това е мекото на

баницата и ти е подръка. Хубаво е човек да не отстъпва, отразява се добре на самочувствието. — Обърнах се към нея, за да я ощастливя с Великата тайна. — Предпочитам съсредоточаването пред разпиляването. Имам само един живот и единственото, което е от значение за мен, е да го накарам да блести.

Тя си потърка леко крайчеца на носа, като придаде на лицето си замечтано изражение.

— Добре, ясно ми е — въздъхна. — Ако имаш нужда от аспирин, преди да заспиш, има в банята. Ако искаш, мога да ти донеса пижама, откъде да знам, може би спиш гол...

— Не, не е необходимо. Така или иначе, винаги спя по гащета и държа ръцете си над завивките.

— Мама му стара, защо не попаднах на човек като Хенри Милър? — прошепна тя.

След което се обърна и аз се озовах сам. Човек няма нужда от кой знае колко място, когато остане сам и не очаква никого. Леглото на Арчи вършеше чудесна работа. Почувствах как гуменото дюшече измяука под мен. Запалих малката лампа с форма на костенурка и се вслушах в мълчанието, което се стелеше в мрака като невидим и парализиращ крем. Велики Боже!...

Отначало ми казаха, че всичко вървяло добре и че раната ни най-малко не ги тревожела, а когато се опитвах да разбера защо прекарва повечето време в сън, винаги се намираше някой или някоя, който да сложи ръка на рамото ми и да ми обясни, че те си знаели работата.

Трябва да кажа, че винаги когато прекривах прага на тази ужасна болница, преставах да бъда предишният човек. Обхващаше ме глухо безпокойство, което ме прерязваше през краката, и трябваше да напрегна всичките си сили, за да се преборя с това чувство. Понякога една от сестрите ме хващаше за ръка, за да ме преведе по коридорите, а колкото до санитарите, те никога не си мръдваха малкия пръст, сякаш бяха почувствали, че отношенията ни накрая щяха да станат много бурни. Мозъкът ми работеше на бавен ход, струваше ми се, че присъствам на прожекция на диапозитиви, че поемам жадно образи без всякакъв коментар, образи, чийто дълбок смисъл ми се изплъзваше.

Когато се намирах в това състояние, беше ми най-лесно да дръпна един стол до леглото ѝ и да седя така неподвижен и мълчалив, без да забелязвам как часовете се изнизват един след друг, без да пия, нито да пуша и да ям, сякаш ме бяха изоставили навътре в морето и единственото разрешение беше да се отпусна по гръб, защото наоколо не се виждаше нищо. Онази сестра с плоския задник бе капнала мъничко балсам върху раните ми.

— Поне докато спи, ще може да възстанови силите си — беше заявила тя.

И аз си повтарях непрекъснато това. Започвах да се чувствам като пълен идиот. А и така или иначе, когато тя отвореше окото си, не изпитвах никакво желание да скачам от радост, просто нямаше причини за ликуване. По-скоро усещах как някакъв стоманен прът се впива в корема ми и трябваше да внимавам, за да не се свлека от стола. Опитвах се да се гмурна дълбоко в единственото ѝ око, но всеки път изплувах обратно, без да съм могъл да открия и най-малката искрица. Единствено аз говорех и тогава или ръката ѝ падаше като пречупено

цвете, или пък ме гледаше, без да ме вижда, а стомахът ми така силно къркореше, че чак ми беше неудобно. И всеки път, когато идвах на свиждане, се надявах, че и тя ще бъде на мястото на срещата, но не виждах никой да идва, просто няхах късмет, наоколо беше само Великата Бяла Пустиня. Нещо като мълчалив призрак, който обикаляше в кръг сред пустинята, ето това бях аз.

„Разбирате ли, ако нещо ни безпокои, това е душевното й здраве!“ Накрая добрият стар доктор бе изплюл камъчето. Според мен по-добре би било да се заеме с моето, това поне щеше да му спести едно чене, както щеше да се окаже по-късно. Беше плешив, с няколко последни кичурчета отстрани, типичен представител на тази категория лекари, които ви потупват по рамото, като ви насочват към изхода, вас и вашето невежество, омекналите ви крака и комичното ви изражение.

Да, всъщност трябваше да минат още няколко дни, преди мехурчетата да избият тапата.

Когато излезех на чист въздух, веднага ми ставаше по-добре. Наистина няхах чувството, че именно Бети бях оставил в тази болница, това беше нещо, което не можех да си втъпя, по-скоро си представях, че е заминала една сутрин, без да ми остави адреса си. Опитвах се да поддържам ред в къщата. За щастие писателите не цапат много, достатъчно ми беше да мина с прахосмукачката около масата, да изхвърля пепелниците и да махна бирените бутилки. Горещината вече бе убила двама или трима души в града, бе съкратила живота на най-крехките.

Вече не отварях магазина. Много скоро бях забелязал, че единствените моменти на отдих бяха, когато сядах зад бележниците със започнатата книга. Прекарвах над тях по-голямата част от времето си, въпреки че в къщата беше трийсет и пет градуса, и то със затворени капаци. Но това бе единственото място, където се чувствах все още жив. Навън бях така замаян, сякаш ме беше хванала сънната болест. И понеже самият аз се намирах между въглените, не осъзнавах, че огънят продължава да тлее под жарта. Достатъчен беше само лек полъх, за да лумне наново с пълна сила. Беше чисто и просто въпрос на време.

Онази сутрин нещата бяха започнали зле. Точно преобръщам кухнята с краката нагоре, за да открия един пакет с кафе, въздишайки

сърцераздиращо, когато видях Боб да влиза.

— Абе знаеш ли, че колата ти е паркирана точно пред нас? — попита той.

— Ами да, възможно е — казах.

— Добре, ама хората се питат дали в багажника не е скрит труп...

Спомних си тогава, че когато се разминавах с линейката, в която е била Бети, бях накупил страшно много неща за ядене. Бях ги забравил и при това слънце температурата вътре в багажника сигурно не слизаше под петдесет градуса. Помислих си, че и без това си имах достатъчно грижи, но не, явно трябваше да мина и през това изпитание, човек направо можеше да се отчае. Запитах се дали нямаше да седна и повече да не стана. Вместо това си сипах една голяма чаша вода и излязох след Боб на улицата. Като затварях вратата, чух телефонът да звъни. Оставих го да си звъни колкото иска.

Когато ходех да видя Бети, не използвах колата. Всеки ден изминавах разстоянието пеша и това малко упражнение ми се отразяваше добре. Започвах бавно да осъзнавам, че животът не е спрял. Роклите на момичетата бяха истински дъжд от цветчета и си налагах да ги гледам, като избягвах дъртите и скапани жени, въпреки че най-силно ме отблъсква душевната грозота. По време на тези разходки правех продължителни дихателни упражнения. Мисълта за колата бе на сто левги от мен. А вещите обичат ударите в гърба, когато ги забравим за дълго.

Трябва честно да призная, че вонята беше направо ужасна. Боб беше любопитен да види какво точно става вътре, но аз му казах, че е съвсем излишно, не исках и да чуя за подобно нещо.

— Покажи ми най-краткия път до сметището — казах.

Отворих всички прозорци и прекосих града с адския си товар. На места асфалтът се бе почти стопил, по шосето имаше черни и лъскави следи от гуми. Може би това бе преддверието към света на Мрака, вече нищо не можеше да ме учуди. Включих радиото, за да не затъна в подобни мисли. О, БЕЙБИ, ОХ, МОЕ МАЛКО ДИИИВО ЦВЕТЕ, БЕЙ-БИ, УУУУ, УУУУ, БЕЙБИ, ДАЙ МИ ОЩЕ ЕДНА СЛАДКА ЦЕЛУВКА!!!!...

Спах в центъра на сметището. Това, което се чуваше, бяха мухите, а въздухът, който дишах, можеше да се сравни само с атомна

експлозия. Едва бях излязъл от колата и троглодитът кацна пред мен, нарамил една кирка. Трябваше ми една секунда, за да разбере къде му е устата.

— Търсите ли нещо? — попита.

— Не — отговорих.

В бялото на очите му имаше нещо свръхестествено, като в рекламите за перилни препарати.

— Разхождате ли се?

— Не, само минавам оттук. Трябва да изхвърля две-три неща от багажника.

— А, така ли — каза той. — Тогава нямам нищо против.

Наведох се, за да взема ключовете от колата.

— Щом като няма да отнесеш нищо — добави той, — нямам нищо против. Особено ценна е медта. Онзи ден само като ми видя гърба, един качи в колата цял мотор от пералня...

— Разбирам, но си вадя хляба другаде — казах аз.

После отворих багажника. Имах чувството, че цялото това плюскане беше удвоило обема си. По месото можеха да се видят всички цветове на дъгата, кофичките с кисело мляко се бяха издули, сиренето се стичаше, а колкото до пакетчетата масло, от тях бе останала само златистата опаковка. Общо взето, всичко бе ферментирало, експлодирало и протекло, получила се бе една доста компактна маса, която практически се бе сраснала с мокета на дъното на багажника.

Направих гримаса на отвращение, а онзи опули очи. Продължи да си пее старата песен.

— И значи всичко това ще го изхвърлите, така ли? — попита той.

— Да, да, нямам време да ви обяснявам. Кофти ми е нещо. Аз съм един нещастник.

Той се изплю на земята, като се чешеше отзад по главата.

— Ами всеки се оправя както може — заяви. — Слушай, приятел, имаш ли нещо против да сложим всичко това внимателно на земята? Ще се опитам да изровя все пак нещичко...

Хванахме мокета за двата края и извадихме цялата спечена камара от багажника. Сложихме я малко настрана, в подножието на една стена от найлонови чували за боклук. Като стружки върху магнит мухите се нахвърлиха отгоре й, и сините, и златистите.

Онзи ме погледна усмихнато. Явно чакаше да се чупя. И аз щях да изпитвам същото на негово място. Върнах се при колата, без да кажа нито дума. Преди да потегля, погледнах в огледалото за обратно виждане. Той все така стоеше изправен на слънцето, до малката купчина с кльопачката, не беше помръднал нито на сантиметър, усмихваше се. Човек можеше да си помисли, че позира за снимка, спомен от страхотен пикник. На връщане се отбих в един бар и засмуках чаша мента. Олиото, кафето, захарта и голямата кутия шоколад на прах, тях поне можеше да ги вземе. Както и самобръсначките с подвижна глава. И онези неща против комарите. И една голяма кутия прах за пране.

Когато паркирах долу пред нас, трябва да беше около обяд. Слънцето фучеше като котка с извадени нокти. Телефонът звънеше.

— Да, ало? — казах.

В другия край на линията имаше някакво прашене, нищичко не чувах.

— Затворете и позвънете отново — изръмжах аз. — Нищо не чувам!

Запратих обувките в един ъгъл. Можех да пъхна глава под душа и да запаля една цигара, преди телефонът да позвъни отново.

Мъжът от другия край на жицата изграчи едно име и ме попита така ли се казвам.

— Да — казах.

После ми съобщи друго име и уточни, че така се казвал той.

— Ясно — казах.

— Държа ръкописа ви в ръцете си. Изпращам ви договора със следващата поща.

Подпрях си задника на ръба на масата.

— Добре, искам дванайсет процента — казах аз.

— Десет.

— Дадено.

— Страшно ми хареса книжлето ви. Скоро ще бъде в печатницата.

— Да, добре, побързайте — казах.

— Приятно ми е да ви чуя. Надявам се, че ще се видим скоро.

— Да, но се страхувам, че през следващите дни ще бъда доста зает...

— Не се тревожете. Не е толкова спешно. Ще поемем всичките ви разноски. В момента нещата ни потръгнаха.

— Много се радвам.

— Е, добре, оставям ви. Работите ли в момента над нещо ново?

— Да, напредвам.

— Прекрасно. Желая ви успех.

Щеше да затвори, но успях да го задържа в последния момент.

— Вижте какво, извинете — казах. — Но как ви беше името?

Повтори ми го. И хубаво направи, защото покрай цялата тая работа напълно ми беше изхвъркнало от ума.

Извадих пакета с надениците от хладилника, за да се размразят. Сложих тенджерата с вода на огъня. Седнах с една бира. Както можеше да се очаква, избухнах в неистов смях, най-безумния смях в живота ми. Беше от нерви.

Пристигнах в болницата прекалено рано, още не беше време за свижданията. Невъзможно е да се установи дали бях излязъл прекалено рано, или бях тичал по пътя, но едно беше сигурно — повече не можех да чакам. Най-сетне й носех това, което толкова силно бе желала, нима не беше нещо, което щеше да я накара да скочи на крака и да ми намигне с единственото си здраво око? Втурнах се направо към умивалнята, сякаш бях на зор, и оттам започнах да дебна онзи тип в стаичката на входа. Изглеждаше полузаспал. На стълбите нямаше жив човек, успях да мина незабелязано по тях.

Когато влязох в стаята, трябваше да направя една голяма крачка напред и да се вкопча в таблата на леглото. Не можех да повярвам на очите си, казвах „не“, като клатех глава, надявайки се, че кошмарът ще се разсее по този начин. Нищо подобно не стана. Бети лежеше неподвижно на леглото си и гледаше в тавана. Много естествено, че не можеше да помръдне и на милиметър, защото я бяха вързали за леглото — ремъците бяха широки най-малко пет сантиметра със специална система за закопчаване.

— Но, Бети, какво означава всичко това? — прошепнах. Продължавах да нося със себе си моя „Уестърн S522“, размерите му са идеални за джоб. Завесите бяха спуснати, в стаята струеше мека светлина и не се чуваше нищо. Успях още от първия път да срежа

ремъците — точех ножа най-редовно. Ние с него си бяхме истински другарчета.

Стиснах Бети за раменете. Разтърсих я леко. Нищо. Започнах отново да се потя, но вече бях свикнал, фактически не ми оставаше време да изсъхна. И все пак това сега беше лоша пот, различна от другата, приличаше по-скоро на заледена и прозрачна кръв. Повдигнах възглавниците и я сложих да седне на леглото. Намирах я все така красива. Едва я бях оставил и вече се свличаше на една страна. Повдигнах я отново. От тази гледка цяла една част от мен се срути с вик до леглото. С останалата я хванах за ръката.

— Слушай — казах, — признавам, че мина доста време. Но сега всичко е наред, излязохме от тунела!

Тъпанар такъв, сега не е моментът да си играем на гатанки, помислих си аз. Ясно е, че умираш от шубе, но от теб се иска да кажеш само едно кратичко изреченийце, даже не е необходимо да си поемаш дъх.

— Бети, книгата ми ще бъде издадена — изрекох.

Бих могъл да добавя: НЕ ВИЖДАШ ЛИ МАЛКАТА БЯЛА ПЛАТНОХОДКА НА ХОРИЗОНТА?! Не зная как да го изразя, но тя все едно, че беше затворена под голям стъклен похлупак, само следите от пръстите ми оставаха отвън по гладката ѝ повърхност. Не успях да забележа и най-малката промяна по лицето ѝ. Бях само един лек ветреца, който напразно се опитва да раздвижи скованото от ледове езеро. Нищо и никакъв плах ветреца.

— Не се майтапя. И искам да ти съобщя, че в момента подготвям друга!...

Бях извадил всичките си козове. Неприятното беше, че играех съвсем сам. Да не виждаш нищо през цялата нощ и на зазоряване отново да раздадеш картите, когато всички са си тръгнали, и да си останеш така с кент флош роял в ръцете — кой би понесъл подобно нещо? Кой би си наложил да не изхвърли всичките партакеша през прозореца и да не нареже тапетите с кухненски нож?

Честна дума, тя не ме виждаше, не ме разбираше, не ме чуваше, вече не знаеше какво означава да говориш или да плачеш, или да се усмихваш, или да кипнеш от яд, или да захвърлиш завивките във въздуха, облизвайки устните си с език. Защото завивките не помръдваха, нищо не помръдваше, тя не ми даваше и най-малък знак,

нищичко, нито даже и най-незабележимия. От това, че книгата ми щеше да бъде публикувана, не й ставаше нито по-топло, нито по-студено, със същия успех можех да вляза в стаята с пакетче пържени картофи в ръка. Този страхотен букет, който държах в ръцете си, се бе превърнал вече в куп увехнали цветя, в мирис на изсушена трева. За частица от секундата можах да си представя безкрайното пространство, което ни разделяше, и от този момент разправам на тези, които са готови да ме изслушат, че веднъж вече умрях на трийсет и пет години в една болнична стая, в летен следобед, и това не са превземки. Аз съм от тези, които са чули свистенето във въздуха на Великата Коса. От това връхчетата на пръстите ми замръзнаха. За момент изпаднах в паника, но точно тогава една сестра влезе в стаята. Не можах дори да помръдна.

Носеше поднос с чаша вода и шепа хапчета във всички цветове на дъгата. Не беше тази, която вече познавах, а друга, пълна, с жълти коси. Когато ме видя, погледна строго часовника си.

— Виж ти — изръмжа, — а пък аз имам чувството, че още не е станало време за посещения!

После вниманието й беше привлечено от Бети и дъртата й омекнала челюст увисна надолу.

— О, Света Богородице, кой я е отвързал?

Тя направи гримаса към мен, докато отстъпваше към изхода. Само че аз успях да скоча като тигър и задържах вратата с ръка. Тя извика, беше някакво нещастно цвърчене. Грабнах хапчетата, които танцуваха върху подноса, и й ги напъхах под носа.

— За какво са всички тези гадории? — попитах.

Не можах да позная гласа си, беше спаднал с цяла октава и съвсем прегракнал. Успях все пак да се въздържа да не стисна лелката за гърлото.

— Аз не съм лекар! — взе да се жалва тя. — Пуснете ме да изляза!

Приковах с всички сили поглед в очите й. Тя прехапа устни.

— Не. Ти ще останеш при нея. Аз ще се чупя — изръмжах аз.

Точно преди да изляза, погледнах към Бети. Беше се изхлузила на една страна.

Прелетях през коридора като ракета и нахълтах в кабинета, без да почукам. Беше с гръб към мен, разглеждаше някаква рентгенова

снимка на дневната светлина. Когато вратата хлопна, той се завъртя на стола си. Повдигна вежди, аз се изсмях злобно. Приблжих се до бюрото и хвърлих цялата шепа лекарства пред него.

— Какво е това? — попитах. — Какво й давате?...

Не знаех дали треперех от глава до пети, или пък беше само някакво идиотско усещане. Онзи се опита да ме праметне много тънко. Хвана ножа за разрязване на страници, който се мотаеше на бюрото, и се престори, че си играе с него.

— А, младежо — каза той. — Тъкмо исках да ви видя. Седнете.

Някаква безумна ярост ме задушаваше. За мен този тип бе първопричината за всичките нещастия, за цялото страдание на света. Бях разобличил този мръсник, бях го притиснал в дъното на бърлогата му. Типове като него искат да ви накарат да се отворите от живота — беше не доктор, а гнусно олицетворение на всички тъпанари по света. Такъв може да те докара дотам да плачеш и да се смееш едновременно. Но успях да се овладеея, защото исках да чуя каквото имаше да ми каже, а и освен това той нямаше никакъв шанс да се измъкне. И така, седнах. Трудно ми беше да си сгъна краката. Достатъчно ми беше да видя цвета на ръцете си, за да разбера, че бях блед като мъртвец. Но положително не вдъхвах кой знае какъв ужас. Онзи се опита да ме постави натясно.

— Нека изясним нещата — каза той. — Вие не сте нито неин мъж, нито член от семейството, следователно не съм задължен да ви давам каквито и да било обяснения. И въпреки това ще го направя, но само защото сам съм пожелал. Разбрахме ли се?

На милиметър от целта си, не се отпуская, заповядах си аз, в момента получавах последния удар с камшика. Поклатих глава.

— Добре, много добре — каза той.

Отвори някакво чекмедже на бюрото, после пусна вътре ножа за разрязване на страници с усмивка на уста. Този глупак съвсем сериозно се мислеше за напълно неуязвим или тогава Бог бе на моя страна. Той кръстоса ръце пред себе си и в продължение най-малко на десет секунди клати глава, преди да проговори отново.

— Няма да крия от вас, че нейният случай е твърде тревожен — започна той. — Тази нощ дори се наложи да я вържем. Изпадна в страхотна криза... Наистина.

Представих си как цяла банда здравеняци се хвърлят върху нея, приковават я към леглото, докато други опъват ремъците. Беше като суперпродукция на ужасите, а аз бях сам в залата. Сведох леко глава и притиснах ръцете си между бедрата. Той отново заговори, но някой беше изключил звука.

В това време можах да установя, че спускането продължаваше.

— ... и не бих могъл да поема риска да твърдя, че някой ден тя напълно ще възвърне разсъдъка си, не, не бива да храним прекалени надежди.

Виж, тази фраза я чух съвсем ясно. Имаше особен цвят, червеникавокафяв със златисти нюанси. Гърчеше се като гърмяща змия. Накрая пропълзя под кожата ми.

— Но ние ще се грижим за нея — добави той. — Знаете ли, химията отбеляза голям напредък и електрошоковата терапия все още дава доста добри резултати. И не вярвайте на това, което се говори за нея, напълно безопасна е.

Наведох се малко напред, за да притисна ръцете си с цялата тежест на тялото си; вторах се в някаква точка на пода между двата ми крака.

— Ще отида да я видя — казах. — Ще отида при нея и ще я отведа!

Чух го как се изхили подигравателно.

— Хайде, хайде, млади момко, не ставайте смешен! — каза. — Имам чувството, че не ме разбрахте добре. Обясних ви, че това момиче е лудо, драги, безнадеждно лудо.

Изведнъж се отпуснах като пружина и скочих с прибрани крака върху бюрото. Преди да успее да направи и най-малкото движение, изпратих му един бесен ритник право в лицето. Именно тогава видях, че имаше изкуствено чене, защото то изхвъркна от устата му като летяща рибка. Благодаря ти, Господи, помислих си аз. Онзи се прекатури назад с фотьойла си, като изплю тънка струйка кръв. Шумът от счупени стъкла беше от витрината на библиотеката — беше успял да провре в нея двата си крака. И понеже започна да крещи, скочих отгоре му и задърпах вратовръзката му като ненормален. Изправих го. Приложих му едно сутеми или нещо от тоя род, тръгнах назад с неговите осемдесет килограма, които все още пазеха някак си

равновесие върху крака ми, и го пуснах точно когато щеше да полети. Стената се заклати.

Тъкмо скачах на крака и трима санитарии влязоха в кабинета в индийска нишка. Първият посрещна лакътя ми с лицето си, вторият ме подпря през краката, третият седна върху мен. Беше най-едрият. Направо ми изкара въздуха, после ме сграбчи за косата. Разпищях се от ярост. Видях как докторът започна да се изправя, като се бе вкопчил за стената. Първият санитар се наведе, за да ме гости с един юмрук по ухото. Яко ме подпали.

— Ще извикам ченгетата! — каза той, като направи неприятна гримаса. — Ще го откарат!

Докторът седна на един стол, като държеше носна кърпа пред устата си. Едната му обувка липсваше, това между другото.

— Не — заяви той, — никаква полиция. Прави лошо впечатление. Изхвърлете го навън и кракът му да не е стъпил повече в тази болница!

Изправиха ме на крака. Онзи, който искаше да безпокои ченгетата, ми зашлеви един шамар.

— Чу ли добре? — попита той.

С върха на обувката уцелих топките му. Направо го отлепих от земята и това предизвика всеобща изненада. Възползвах се от краткия миг суматоха, за да се освободя. Хвърлих се отново към доктора, виж, него исках да го удуша, да го унищожа. Той се изтърси от стола, като повлече и мен.

Няколко мъже се хвърлиха отгоре ми, чух разни сестри да крещат и преди да успея да впия поне единия от палците си в основата на гърлото му, почувствах как безброй ръце ме повдигат, след което ме изстреляха навън. Получих доста удари в коридора, но нито един не беше наистина сериозен, защото всички те се притесняваха и всъщност нямаха желание, струва ми се, да ме убият.

Пресякохме на бегом голямото фоайе долу, един от мъжете ме държеше като в примка с ръцете си, друг бе сграбчил едновременно ухото ми и голям кичур коса — най-много ме болеше от това. После разтвориха вратите и ме изхвърлиха надолу по стълбите.

— Ако те мернем още веднъж тук, лошо ти се пише! — извика единият от тях.

Още малко и сълзи щяха да ми излязат на очите заради тези педерастии. Една успя все пак да се отрони на стълбите. Започна да дими като капка солна киселина.

И така, бях се провалил. И на всичкото отгоре няха вече право да влизам в болницата. Следващите няколко дни бяха едни от най-тъпите в живота ми. Повече не можех да я виждам, а образът, който бях запазил в съзнанието си, беше непоносим. Напразно си повтарях разните му там дзен-мъдрости, нищо не се получаваше, отчаянието ме заливаше отново и страдах като последен глупак. Без съмнение именно в този момент написах най-хубавите си страници и въпреки че по-късно щяха да ме нарекат „Мъченик на стила“, не бях виновен, че пишех добре и че го знаех. През този период изписах половин бележник.

Сигурно бих могъл да постигна и повече, но през деня не ме свърташе на едно място. Взех хиляди душове, изпих огромно количество бири, изях километри наденици, направих стотици хиляди курса напред-назад по мокета. Когато вече не издържах, излизах да се поразтъпча навън и нерядко се озовавах в района на болницата. Знаех, че не трябва да се приближавам прекалено близо. Веднъж запратиха по мен бирена бутилка, макар че стоях на повече от петдесет метра от сградата. Да, те явно добре си отваряха очите. И така, заставах от другата страна на улицата и се задоволявах само да гледам прозореца ѝ. Понякога се случваше да видя как завесата леко помръдва.

Щом се стъмнеше, отивах да пийна нещо при Боб. В тази жега най-ужасният момент беше бавно гаснещият ден и мъчително дългото здрачаване. Искам да кажа за човек като мен, останал без скъпото си момиче и без да е съвсем сигурен, че все още умее да плува. Прекарвах с тях около час. Боб се държеше така, сякаш нищо не се е случило. Ани винаги намираше начин да ми покаже онази си работа и това ме разсейваше малко. Когато навън ставаше съвсем тъмно, вече можех да се върна и тогава запалвах светлината. Пишех най-вече нощем и на моменти се чувствах почти добре. Имах чувството, че продължавам да живея с нея. Бети бе нещо, което ми създаваше усещането, че съм жив. Същото беше и с писането.

Една сутрин взех колата и обикалях цял ден без определена цел с праметната ръка на вратата и с леко присвити очи заради вятъра. Спрях се на брега на морето, беше започнало да се свечерява, нямаше представа къде точно се намирам и единственото нещо, което бях видял през цялата тази разходка, бяха мутрите на бензинджиите. Купих си два сандвича в един бар наблизо и отидох да ги изям на плажа.

Нямаше никой. Слънцето бе потънало зад линията на хоризонта. Беше толкова красиво, че си изпуснах киселата краставичка върху пясъка. Шумът от вълните си е все същият от милиони години и тази мисъл ми действаше успокоително, бих казал дори обнадеждаващо, отпускащо, замайващо. Моя синя плането, о, моя малка синя планета, Бог да те благослови, безсрамнице такава!

Поседях така известно време, мъчейки се да свикна отново със самотата, потънал в размисъл за страданието човешко. Когато станах, луната вече се издигаше на хоризонта. Събух обувките си и закрачих по пясъчливия бряг, без всъщност истински да мисля за луната. Пясъкът бе все още топъл — идеалната температура за ябълков пай.

Както си вървах, стигнах до една голяма изхвърлена от вълните риба. От нея беше останал само малко разкъсан скелет, но все пак човек можеше да си представи каква прекрасна риба е била. Истинска сребриста мълния със седефен корем, нещо като блуждаещ диамант. Само дето всичко това бе вече минало и Красотата бе получила едно унищожително кроше в зъбите. Бяха останали само няколко малки люспи, които все така трептяха под лунните лъчи, две-три искрици без всякаква надежда. Да стигнеш дотам, че да гниеш на някое затънтено местенце, след като си бил равен със звездите, нима това не е най-гадното нещо, което може да ти се случи? Не би ли предпочел да потънеш в тъмните води, да стигнеш чак до дъното, като преди това все пак намигнеш за последен път на слънцето? На твоето място аз не бих се колебал. Тъй като наоколо нямаше никой, взех, че погребях тази риба. Изкопах дупка с ръце. Чувствах се малко смешен. Но ако не го бях направил, щях да се чувствам направо едно нищо. А точно сега не беше моментът.

Тази мисъл не ме осени внезапно. Преди това дълго разсъждавах, разсъждавах и пак разсъждавах. Цяла нощ тъпках на едно място, като се опитвах да разкарам тази мисъл от главата си, и на развиделяване

разбрах, че не мога да постъпя другояче. Добре, чудесно, казах си аз. Беше неделя. Но имаше прекалено много хора в неделя, затова реших да го отложам за следващия ден. Така че целия ден се мотам насам-натам. На всичкото отгоре задаваше се буря. Невъзможно ми беше да пиша, излишно беше да се насилвам. Не бях в състояние да правя каквото и да било друго. Това е по-лошо и от махмурлук, за нищо не стават такива дни.

Събудих се доста късно на другия ден, трябва да беше по обяд. На шега, на майтап, но бях успял да превърна къщата в истински бардак. Като начало се заех да слагам всяко нещо на мястото му и неусетно се впуснах в някакво адско чистене. Не знам просто какво ме прихвана, даже взех, че изчетках прахта от пердетата. После влязох под душа, избърснах се и похапнах. Докато миех съдовете, видях бели светкавици, последвани от гръмотевица. Но небето си оставаше все така сухо като мляко на прах, а облаците се струпваха в палещия въздух.

Прекарах остатъка от следобед пред телевизора, с крака върху канапето и с кана вода в ръцете. Отпуснах се малко. Къщата беше толкова чиста, че чак да ти е драго да я гледаш. От време на време не е лошо човек да провери дали всичко е на мястото си.

Към пет часа отидох да се гримирам и един час по-късно вече бях на улицата, дегизиран като Жозефин. Бурята, която се очакваше от предишната вечер, така и не се бе разразила, небето бе затаило дъх. През очилата то ми изглеждаше още по-мрачно, почти апокалиптично. Вървах бързо. Предпазливостта изискваше да взема колата, но си направих оглушки и я оставих да подсмърча зад мен. Бях докопал една чанта на Бети, за да бъде всичко тип-топ до най-малките подробности, и я притисках до тялото си. По този начин и циците ми нямаше да се смъкнат надолу. Вървах, забил поглед в тротоара, и не обръщах внимание на неприличните закачки, които задръстените скапанияци подхвърлят, когато се разминат с някое само момиче — в противен случай работата можеше да се проточи прекалено дълго. Опитвах се да не мисля за нищо, да вляза в кожата на Авраам.

Когато бях вече пред болницата, застанах зад едно дърво и издишах два-три пъти дълбоко, все едно, че вятър виеше в клоните. После се насочих към входа с чантата под ръка, без никакво колебание и с високо вдигната глава — давах го точно като мацка, свикнала да

командва цяла империя. Когато прекрочвах прага, не почувствах абсолютно нищо. Върху раменете ми не се спусна заредена с електричество мрежа, не получих отравяне на кръвта, нито парализа на крайниците и не ме лъгнаха метанови изпарения. За малко да хвърля едно око зад гърба си, за да видя дали всичко е наред, но вече бях започнал да изкачвам стълбите.

Когато стигнах първия етаж, разминах се с група санитарии. Бях изпипал грима, само че те взеха, че се загледаха в гърдите ми. Бяха прекалено едри, знаех си го и сега цялата тази банда пичове ме следеше с поглед. За да ме оставят на мира, нахълтах в първата стая, която се изпречи пред очите ми.

На леглото лежеше някакъв мъж, имаше тръбичка в ръката и още една в носа. Май хич го нямаше. Все пак успях да отвори очи, когато влязох. Докато чаках онези да се чупят, двамата се спогледахме. Разбира се, нямаше какво да си кажем, но все пак се спогледахме. За частица от секундата ми се прииска да го изключа от разните апарати. Мъжът започна да прави „не“, „не“ с глава, без да съм помръднал от мястото си. Отказах се. После открях вратата и се уверих, че пътят е чист.

Бети. Стая номер седем. Бети. Влязох тихичко и затворих вратата след себе си. Навън беше мрачно, трудно можеше да се разбере дали беше от облаците, или вече се стъмваше. Някаква малка лампа мъждукаше над леглото, светлината ѝ беше толкова мъртвешки бледа, че човек направо чувстваше как кръвта му се смръзва. Когато още не е съвсем тъмно, нощната лампичка прилича на дете с отрязани ръце. Подпрях вратата с един стол. Разкарах перуката и свалих очилата. Седнах на ръба на леглото. Тя не спеше.

— Искаш ли дъвка? — попитах я аз.

Колкото и да се напругах, не можех да си спомня кога за последен път бях чул гласа ѝ. Нито даже кои бяха последните думи, които бяхме разменили. Може би нещо от този род:

— Уф, къде се дяна тая шибана захар!

— Погледна ли в долното чекмедже?

Прибрах си дъвките — точно в момента и на мен не ми се дъвчеше. Затова пък грабнах каната с вода от нощната масичка и изгълтах половината.

— Искаш ли? — попитах.

Не я бяха вързали, ремъците се бяха проточили до земята като забравени на слънцето карамелени бонбони. Държах се така, сякаш тя не беше заминала, сякаш все още беше тук с мен. Имах нужда да говоря.

— Най-трудното ще бъде да те облека — казах. — Особено ако не ми помогнеш малко...

Издърпах ръкавицата си и погалих гърдите ѝ под нощницата. Какво представлява слонската памет в сравнение с моята? Можех да си спомня всеки квадратен милиметър от кожата ѝ. Даже и да ми я бяха дали цялата в насипно състояние, пак щях да я сглобя наново. Опипах корема ѝ, после ръцете и краката и накрая стиснах в шепата си хълмчето с косъмчетата — всичко си беше на мястото. Точно в този миг изпитах страшно силна радост, някакво първично, почти животинско удоволствие. После сложих отново ръкавицата. Разбира се, щастието ми би било хиляди пъти по-силно, ако поне мъничко беше реагирала. Но възможно ли беше такова възвишено щастие? Може би се срещаше в някой рекламен клип? Или най-накрая на дъното в чувала на Дядо Коледа? А защо не на последния етаж на Вавилонската кула?...

— Добре, сега трябва да побързаме. Ще си вървим оттук. Хванах я за брадичката и долепих устни до нейните. Тя не отпусна челюсти, но въпреки това ми се стори, че беше върхът. Успях да си открадна малко слюнка от долната ѝ устна. Лекичко хапех устата ѝ. Подпрях тила ѝ с една ръка и я притиснах към мен, зарових нос в косите ѝ. Ако продължава така, самият аз ще откача, помислих си. Ще полетя надолу към бездната. Извадих една хартиена кърпичка, за да изтрия устните ѝ — навсякъде я бях наплескал с червило.

— Остана ни още съвсем мъничко — казах аз.

Една послушна мълчалива кукла. Бяха я натъпкали с хапчета, вече бяха хвърлили върху нея първите лопати пръст. Заслужаваха да им прережа гърлото на всички тези лекари, санитарии, аптекари, на цялата тази шайка. Като не забравям всички онези, които я бяха докарвали дотук, които принуждават хората да се трепят по цял ден, които притискат главата ви до земята, които ви обиждат, лъжат, които искат да ви използват, на които хич не им пука, че във вас има нещо неповторимо, тези, които направо започват да светят от глупост като лампиони и се задушават от мерзост, които трябва да влачим след себе

си като непосилен товар. Но с това грижите ми нямаше да свършат. Много бързо щях да затъна в реки от кръв и в крайна сметка нямаше да спечеля кой знае колко. И да искам, и да не искам, злото бе сторено и въпреки че не бях от хората, които се отчайват така лесно, добре разбирах, че светът може да изглежда като една отвратителна мръсотия. Зависи с какви очи го гледаш. И нека ме обесят, ако не го казвам с болка на сърцето, но няма нищо по-черно и по-вонящо от света, такъв, какъвто го видях от тази стая, от крайчеца на леглото, където бях седнал на една кълка — това беше най-дългата минута в живота ми. Точно в този момент бурята се разрази навън. Дойдох на себе си.

— Искам от теб да направиш едно последно усилие — въздъхнах аз.

Първите капки се удариха в прозореца като насекоми, които се разплескват в предното стъкло на колата. Наведох се внимателно над нея и хванах един ремък. Прекарах езичето в отвора и стегнах краката ѝ. Тя не помръдна.

— Как е? Не ти ли причинявам болка? — попитах.

Навън дъждът преминаваше в истински порой, имах чувството, че се намираме във вътрешността на наutilus. Придърпах още един ремък и го праметнах през гърдите ѝ, всъщност мъничко под тях. Пъхнах и ръцете ѝ и отново стегнах. Тя гледаше тавана с едното си око. Нищо от това, което правех, не ѝ беше интересно. Беше настъпил моментът, когато трябваше да напегна всичките си сили.

— Трябва да ти кажа нещо... — започнах аз.

Грабнах една възглавница зад нея — беше на сини райета. Не трепнах нито за миг. Можех да направя каквото и да е за нея, без да трепна, вече се бях уверил в това. Просто ми стана малко по-топло и нищо повече.

— ... ние с теб сме като два пръста на ръката — продължих аз. — И нещата няма скоро да се променят.

Бих могъл да измисля нещо по-хитро от този род или още по-добре — можех да замълча, но в момента ми се стори, че можех да ѝ стъкмя една малка свита от невинни думи, и много-много не си напегнах мозъка. Впрочем това и не би ѝ харесало чак толкова. Така че предпочетох да е малко нещо изписано със сметана, отколкото някой от онези изсечени в гранита надписи. Беше по-леко.

Броих до седемстотин и петдесет и се изправих. Дръпнах възглавницата от лицето ѝ. Дъждът вдигаше страхотен шум. Не знам какво стана, но нещо здравата ме прободеше в гърдите. Не я погледнах. Махнах ремъците. После хвърлих възглавницата на мястото ѝ.

Обърнах се към стената, като си мислех, че нещо ще ми се случи, но нищо не стана. Валеше и валеше, светлината си беше същата, стените бяха все така на мястото си и аз бях там с белите си ръкавици и с фалшивите гърди в очакване на някакво послание от смъртта, но нищо не се случваше. Дали щях да се отърва само с бодежа в гърдите?

Сложих си отново перуката. Преди да изляза, я погледнах за последен път. Очаквах някаква ужасна гледка, но тя изглеждаше по-скоро заспала. Според мен това беше поредният номер, който бе измислила, за да ми достави удоволствие.

Напълно способна беше на подобно нещо. Устата ѝ беше полуотворена. На нощната масичка забелязах пакетче хартиени тоалетни кърпички. Трябваше ми малко време, за да го осъзная, после почувствах как сълзи напират в очите ми. Да, това, че още бди над мен, че намира начин да ми посочи пътя даже и сега, когато вече не беше на този свят, че ми изпраща един последен знак, всичко това ме заливаше като огнена река.

Върнах се бързо до леглото и я целунах по косите. После грабнах пакетчето с кърпичките и напъхах колкото можах в устата ѝ, чак до гърлото. Докато вършех това, почувствах спазъм и за малко щях да се издрайфам. Напънът премина. Искам да мога да се гордея с теб, казваше ми тя.

Когато излязох, всички те сигурно се бяха наблъскали в столовата. Нямаше никой в коридора и само няколко души във фоайето. Не ме забелязаха. Вече беше съвсем тъмно и водата преливаше от улуците и се стичаше по фасадата на сградата. Не миришеше хубаво, миришеше на току-що наквасени с вода сухи треви. Дъждът беше като светеца решетка, направена от електрическа жица. Вдигнах яката си, закрих главата си с чантата и се хвърлих под пороя.

Започнах да тичам. Имах чувството, че някакъв тип ме преследва с противопожарен маркуч. Трябваше да си сваля очилата, за да виждам нещо, но не намалих темпото. Както и можеше да се очаква, по тротоарите нямаше жива душа и затова не се разтревожих много-много за грима — пак добре, че не си бях сложил и от оная вакса за клепки.

Докато се опитвах да се избърша, си бях наплескал целите пръсти, сигурно здравата се бях нацапотил. За щастие не се виждаше нищо на три метра.

Тичах като ненормален през завеса от бисери. Въобще не забавях ритъма на кръстовищата. Чики-чики-чики-чики-чики правеше дъждът, пляк, пляк, пляк, правех аз, бадабум правеше гръмотевицата. Дъждът валеше съвсем отвесно, но въпреки това шибаше лицето ми. Някои капки попадаха направо в гърлото ми. Изминах половината път с адско темпо. От цялото ми тяло се вдигаше пара, няма майтап, а шумът от дишането ми кънтеше из цялата улица и заглушаваше всичко останало. Когато минавах под някоя улична лампа, всичко ставаше синьо.

На един кръстопът пред мен се изпречиха фаровете на кола. Имах предимство, но я оставих да мине. Побързах да дръпна перуката от главата си, след което се втурнах отново напред. Целият този дъжд нямаше да е достатъчен, за да загаси големия огън, който изгаряше дробовете ми. Напрягах се максимално, но въпреки това се опитвах да тичам още по-бързо. На моменти дори от гърдите ми се изтръгваше някакво подобие на вик, толкова пренапрегнат бях. А не тичах, защото бях убил Бети, тичах, защото ми се искаше да тичам, защото няхах нужда от нищо друго. От друга страна, струва ми се, че това беше съвсем естествена реакция. Струва ми се, че си беше мое право, не е ли така?...

Ченгетата не проявиха никакъв интерес към тази история, нито един не се вести поне за цвят. Явно нищо не можеха да изцикат от някаква си побъркана, която си изтръгва окото и малко по-късно се самоубива, като изгълтва цяло пакетче хартиени кърпички. Разбира се, когато свих мангизите, се вдигна страхотна олелия, писаха и във вестниците и отново блокираха пътищата в целия район. Но това, че я бях убил — голяма работа. Можех да повторя всичко петстотин пъти, без да благоволят да вдигнат краката си от бюрото.

Разбира се, всичко това идеално ме устройваше, просто ми пасваше като ръкавица. А пък и къде се е чуло и видяло такова нещо — истинска любовна история, която завършва в полицейския участък? Истинските любовни истории никога нямат край. Тук нещата не са така прости като при останалите тъпанарски историйки. Може да се очаква, че в подобен случай човек лети малко по-високо с лек като перце мозък... Както и да е, важното е, че никой не дойде да ми лази по нервите. Никой не дойде да ми досажда. Можех спокойно да тегля една майна на всичко.

Успях да избегна най-неприятното, като връчих едно малко състояние на погребалната служба. Всички служители от фирмата имаха ужасен вид, но не можех да се оплача. Уредиха всички формалности с болницата и какви ли не други подробности. Почти нищо не остана за мен и накрая се свърши с това, че я кремираха. Прахът ѝ все още е при мен и просто не зная какво да го правя. Но както и да е, това е вече друга история.

В първия свободен момент написах дълго писмо на Еди и Лиза. Обясних им какво се бе случило, без да им казвам каква решителна роля бях изиграл в цялата работа. Извиних им се, че не им бях съобщил навреме. Исках да разберат, че не ми беше по силите. Казах им до скоро виждане, целувам ви и двамата. С обич. Послепис: засега не вдигам телефона. Целувки. Когато отидох да пусна писмото, забелязах, че времето се е оправило. Край на влажната и задушаваша

жега. Беше топло и сухо. Върнах се със сладолед в ръка. Само един, естествено. Може да изглежда идиотско, но понякога ми се случваше да си пържа два шницела или пък оставях водата в банята да тече за нея, или се усещах как държа в ръцете си две чинии, когато трябваше да седна на масата, или питах нещо на глас, а и на всичкото отгоре заспивах на светло. Адът, това бяха всичките тези малки подробности, тези нещица, които оставаха да висят по клоните като мъглица, като рокля с раздрани дантели. Когато забележех нещо такова, замръзвах на място и чаках да мине време, за да го преглътна. Когато за нещастие се случеше да отворя гардероба и виждах всичките й дрехи, направо се задушавах. Все се опитвах да си спомня дали този път ми е по-малко кофти от предишния. Трудно беше да се прецени.

Въпреки всичко не се оставях да умра от мъка. Една сутрин скочих на кантарчето и видях, че съм отслабнал с три кила. Това беше направо смешно. Човек не може да се изсуши като чироз само защото се е позанемарил, отдавайки се на черни мисли. Още малко и щях да изглеждам добре. Някои хора си тръгват, като взимат почти всичко със себе си. С Бети беше точно обратното, тя ми беше оставила всичко, ВСИЧКО. Затова няма нищо чудно, че понякога имах чувството, че е край мен. Когато днес някое момиче седне да пише книга, то е най-вече за да ви разкаже как е успяло да накара някой мъж да клекне. Цяло щастие е, че съм тук, за да осуемя войната и да крещя навред, че не всички са толкова глупави, че това е само една мода, която ще отmine. Държа да извикам така, че всички да ме чуят: това момиче ми даде всичко и просто не знам какво щях да правя без него. Ни най-малко не се свеня да го кажа. Не, искам още веднъж да го повторя, тя ми даде всичко... Това ме кара да си представям нежно чуруликане на птиче, първото стихче на детски хоровод и дори се червя от срам при тази мисъл. За жалост май вече съм попрехвърлил възрастта.

Няколко дни не се виждах с никого. Бях обяснил нещата на Боб и Ани и ги бях помолил да не ме безпокоят. Боб искаше да дойде с някоя бутилка. Няма да ти отворя, отговорих му. Бях решил бързо да се взема в ръце. Но за целта трябваше да ме оставят на мира. С изключен телефон и запален телевизор. После една сутрин получих коректурите на книгата и това ме поразсея. А и оставих умишлено работата малко да се проточи — това също го бях научил от нея. Може би именно така успях окончателно да се изправя на крака, искам да кажа в духовно

отношение. Когато се захванах отново с моите бележници и можах да нанижа две-три горе-долу смислени фрази, когато можах да усетя странната красота, която ги изпълваше с аромат, когато видях, че са като играещи на слънце деца, разбрах, че като писател май нямаше да ме бъде, но колкото до другото, щях да се справя някак. Все едно, че вече го бях направил.

И наистина на следващия ден бях направо друг човек. Като начало се протегнах в леглото и докато ставах, веднага разбрах, че си бях възвърнал формата. Огледах апартамента с типичната за хора в добро настроение усмивка. Седнах в кухнята, за да си изпия кафето, нещо, което не бях правил от сума време — обикновено го изгълтвах прав в някой ъгъл или облегнат на ръба на умивалника. Отворих прозорците. Чувствах се толкова добре, че отидох на бегом да си купя сандвичи. На всичкото отгоре денят беше прекрасен.

За да се продухам, отидох да хапна нещо в града. Влязох в едно претъпкано заведение на самообслужване. Сервитьорките вече имаха големи кръгове от пот под мишниците. Ние с Бети бяхме бачкали навремето като тях, много добре знаех какво значи да сервираш. Настаних се пред една малка маса с моето пиле с пюре и с моя ябълков пай. Докато се хранех, наблюдавах хората. Животът прилича на кипящ поток. Без да искам да сложа пръст в раната, точно такъв е споменът, който бях запазил от Бети: един кипящ поток, бих добавил — блестящ. Ако трябваше да избирам, бих предпочел, естествено, да е още жива, от само себе си се разбира, но трябва да призная, че в действителност това не беше дотам вярно. Все пак не биваше да бъде прекалено придирчив. Изправих се, като си мислех, че трябва да оставяме местата за сядане на тези, които истински страдат.

Направих малка обиколка и на връщане попаднах на една готина мацка, която гледаше през витрината на магазина. Тя се заслушваше от отраженията с двете си ръце и малки руси косъмчета блестяха под мишниците ѝ. Вкарах ключовете в бравата. Тя подскочи.

— О, мислех, че е затворено — каза.

— Не, защо трябва да е затворено? Просто не поглеждам часовника.

Тя ме изглежда и се засмя. Почувствах се като пълен глупак, защото бях забравил какво значи някое момиче да се усмихва пред очите ти.

— Ами това сигурно ви създава проблеми — пошегува се тя.

— Така е, но всичко ще се оправи, вече взех някои нови решения.

Искахте да погледнете нещо ли?

— Ами в момента нямам много време... Но пак ще намина.

— Както искате. Аз съм тук през цялата седмица.

Разбира се, никога повече не видях това момиче, но просто искам да кажа, че този ден всичко ми се стори хубаво. Това беше денят, когато отново включих телефона. Денят, когато зарових нос в тениските й, усмихвайки се. Денят, когато можех да погледна пакетче хартиени тоалетни кърпички, без да започна да треперя. Точно тогава разбрах, че урокът не бе завършил и че стълбите нямаха край. Какво друго очакваше, запитах се аз, докато режех една диня на резенчета, преди да се пхна в леглото. Стори ми се, че чух тих смях зад гърба си. Звукът идваше от семките на динята.

Книгата ми излезе около месец след смъртта на Бети. Трябва поне да се признае, че моят съдружник беше доста оправен. Но по онова време беше все още дребен издател и сигурно бях случил момент, в който той просто нямаше какво да прави. Както и да е, една сутрин книгата вече беше на коленете ми, въртях я и я обръщах непрекъснато в ръцете си, разтворих я, за да помириша хартията, и се плеснах с нея по бедрото.

— О, бейби, виж какво стана с нас най-накрая — прошепнах.

Боб реши да отпразнуваме събитието и по този случай си позволихме малък маратон из заведенията с Ани, докато в това време бабата гледаше децата. На развиделяване ме изпратиха. Човек не можеше да разбере плачеш ли, или се смееш, казаха ми след това. Мислите ли, че и аз самият знаая, бях им отговорил тогава. Невинаги е лесно в живота да разбере човек дали присъства на погребение или на раждане. А с писателите е като с останалите хора, не бива да си мислим, че имат ненормално голям мозък. Въпреки че вече съм един от тях, продължавам да се пека на същия огън като всеки друг и дори още по-често ми се случва абсолютно нищо да не разбирам. Трябва да

съществува някакъв втори свети Христофор за писателите с малко омекнал мозък.

Както и да е, но това не попречи на някакъв тип от едно провинциално вестниче да напише, че съм бил гениален. Получих рецензията от моя издател. Другите не ви пращам, добавяше той. Отрицателни са. И така, на едно място ми ръкопляскаха, докато навсякъде другаде ме освиркваха, а през това време лятото спокойно си напредваше и аз си бях възвърнал доброто темпо, справях се сносно. Магазинът беше отворен. Бях монтирал звънец на първия етаж и така разбиха кога вратата долу се отваря. Не ме безпокояха прекалено често. В крайна сметка се отказах да се местя, въпреки че си го бях мислил много пъти. Може би по-късно, може би през зимата, ако свърша книгата дотогава. За момента предпочитах да си стоя на мястото. През деня в къщата имаше чудна светлина — големи светли петна и потопени в сянка кътчета, просто като по поръчка. Немалко хора биха се разтопили от кеф в подобна обстановка. А за един писател е все едно да ти падне от небето някой ролс-ройс.

Когато започваше да се свечерява, излизах да се поразходя и ако ми се приискаше, отивах на някоя тераса и просто си седях отпуснат, без нищо да правя, със зареян някъде поглед. По този начин се освежавах, чувах как хората разговарят помежду си и отпивах по мъничко от питието — петдесет пъти изцеждах последната капка, преди да се реша да си тръгна. Не бързах за никъде. Но и нищо не ме задържаше истински.

Откакто бях включил отново телефона, Еди редовно ми се обаждаше:

— Мама му стара, затънал съм до гуша в бачкане. Не можем да отскочим до теб...

Всеки път ми повтаряше това. После Лиза вземаше слушалката и ме целуваше.

— Целувам те — казваше тя.

— Да, Лиза, аз също...

— Продължавай да се грижиш за нея — добавяше тя. — Не я забравяй никога!

— Няма, не се безпокой.

После отново ми даваше Еди.

— Хей, аз съм. Нали знаещ, че каквото и да стане, пристигахме веднага... Знаещ, че е така, нали?... Знаещ, че не си сам.

— Разбира се, много добре знам.

— Може би след петнайсетина дни ще успеем да дойдем...

— Дадено, Еди, ще ми бъде приятно.

— Е... целувам те дотогава.

— Окей, старче, аз също.

— Да, Лиза ми прави знак, че и тя те целува.

— Да, целуни я от мен...

— Ще ми кажеш, нали, ако... Сигурен ли си, че всичко е наред?...

— Ами да, най-лошото мина.

— Често си мислим за теб. Така или иначе, ще ти се обадя пак...

— Да, разчитам на теб, Еди.

Този вид разговори ме изпълваха с меланхолия. Все едно, че получавах картичка от другия край на света и че на нея пишеше ОБИЧАМ ТЕ, нали загрявате какво искам да кажа? Ако по телевизията давах нещо не дотам скапано, сядах пред апарата с кутия локум на коленете. А когато отивах да си легна, ставаше ми по-кофти от друг път. Не я забравяй, казваше ми тя. Сигурен ли си, че всичко е наред? — питаше ме той. Най-лошото мина, отговарях аз. След такива думи широкото легло се превръщаше в легло за двама и имах чувството, че лягам върху посипано с горещи въглени поле. По-късно много хора ме питаха как съм се справял, когато ми се е долюбвало, и аз им казвах: не бива да се тревожите за мен, толкова сте мили, а и защо ли да говоря за дребните си грижи, нищо друго ли не ви интересува? Хората много обичат да знаят как живеят известните личности, просто сън не ги хваща, ако не разберат. Идиотска работа.

Казвам всичко това, за да подчертая, че бях възстановил нормалния си ритъм на живот, стандартния модел с неизменните извисявания и спадове. В мен все така съжителстваха двама души — единият, който вярваше в небето, и другият, който не вярваше. Пишех, плащах текущите сметки, сменях спалното бельо веднъж в седмицата, тъпчех на едно място, разхождах се, пийвах по някоя чашка с Боб, поглеждах от време на време към съкровището на Ани, следях как вървят продажбите, сменях редовно маслото на колата, не отговарях на почитателите си, както впрочем и на всички останали, използвах

хубавите мигове, за да мисля спокойно за нея, и нерядко тя се озоваваше отново в обятията ми. Най-малкото, което може да се каже, е, че в положението, в което се намирах, не очаквах нищо особено да ми се случи. А най-малкото нещо от този род. И все пак никога не трябва да се учудваме, когато отново минаваме през касата. Не бива никога да си въобразяваме, че сме платили всичко без остатък.

Денят беше като всички останали, само дето си бях направил труда да си сготвя един страхотен мексикански специалитет. Следобед няколко пъти ставах от стола, за да отида да го опитам. Усмивах се при мисълта, че бях запазил кулинарната си форма. Проверях редовно манджата да не е загоряла на дъното. Когато пишех и работата вървеше, винаги бях в добро настроение. И мама му стара, когато всичко завършваше с готиното мексиканско чиле кон корне, бях направо на седмото небе. Докато го дегустирах, сякаш я чувах как се смее зад гърба ми.

Когато видях, че започва да се стъмва, затворих бележника. Станах и си сипах два пръста джин, като прибавих към него точно толкова ледчета, колкото беше нужно. После сложих масата, без да оставям чашата. Тук-там на небето просветваше червено сияние, но мен лично ме привличаше повече цветът на яденето, което изглеждаше чудесно.

Сипах си една внушителна порция. Беше малко горещо. И така, настаних се спокойно с чашата пред мен и пуснах малко музика — не какво да е, а This Must Be the Place^[1], която толкова обичам, затворих очи, направо се разтапах от кеф. Опитвах се да накарам ледчетата да звънтят като камбанки.

Толкова се бях отнесъл, че не ги чух. Бях се отпуснал напълно и цялата къща миришеше на мексикански подправки. Ударът, който ми нанесох по ръката, ме парализира. Направо се свлякох от стола от болка. Искях да се задържа за масата, но успях само да разсипя половината ядене от чинията и накрая все пак се намерих на плочките. Помислих си, че някаква мина бе избухнала и ме бе помела. Изругах. Един ритник в корема ми изкара въздуха. Претърколих се по гръб, от устата ми течеха лиги и въпреки мъглата успях да ги видя. Бяха двама — дебелият и дребосъкът. Не ги познах веднага, защото не бяха в униформа, а и цялата тази история напълно ми беше излязла от ума.

— Ако пак започнеш да ругаеш, веднага ще те нарежа на парченца! — каза дебелият.

Опитвах се да си поема въздух, все едно, че ме бяха залели с бензин. Онзи свали предните си зъби и ги задържа в ръка.

— Шигурен шъм, ще така веше ме пожна — изфъфли той.

Лекичко се свих, както си лежах на плочките. Това не можех да го преживея, о, не, какъв ужас! Дебелакът беше Анри, на когото му бях прострелял единия пръст на крака, а другият — моят ухажор, дето го бях омагьосал и искаше да се чупи с мен. За миг си представих отново как тичам през полето с натъпкана с мангизи чанта под мишница, само че сега се здрачаваше и всичко наоколо приличаше на голямо замръзнало езеро. Анри изстена, докато си наместваше зъбите, после се хвърли върху мен със зачервено от ярост лице и ме ритна по сурата. Ако това бе станало преди двайсет години, когато мъжете носеха доста солидни обувки, сигурно щях да се събудя в болницата. Днес всички се мотаеха по маратонки с разширени надолу панталони. Неговите бяха бели със зелен кант и с изкуствена подметка — бях видял същите в супермаркета, специално ги рекламираха, защото струваха колкото кило захар. С тях успя само да цепне ъгълчето на устната ми. Изглеждаше силно възбуден.

— По дяволите, не трябва да се изнервям — каза той, като направи гримаса. — Най-вече не трябва да бързам!

Грабна бутилка вино от масата и се обърна към младока, който ме гледаше втренчено.

— Я ела тук, ще пийнем нещо. Не стой така като някой глупак. Нали ти казах, че не е жена.

Докато си сипвах, малко се поизправих, фактически вече си бях възстановил дишането, но все още не можех да си движа ръката и кръв се стичаше по чистата ми тениска. Анри изпразни чашата си, като ми се усмихваше с крайчеца на окото.

— Доволен съм, че ти идват силите — каза ми той. — Така ще можем да побеседваме малко.

В този момент забелязах онова нещо, пъхнато под колана му, и изведнъж всичко останало изчезна от погледа ми. Особено пък със заглушителя ставаше доста внушително оръжие. Сигурен бях, че точно с него ме беше ударил по ръката. Когато ми изкара въздуха, можах само да изхълцам. Имах чувството, че гълтам някаква лепкава жаба. И

ми се бе приискало да стана невидим. Младичкия все едно, че го беше поразила мълния — едва успяваше да си намокри устните в чашата. Анри си сипа още едно. Кожата му лъщеше така, сякаш беше излапал един след друг три сандвича с наденички и люти чушлета и бе обърнал половин дузина бирички в някоя душна и наситена с електричество нощ. По едно време застана пред мен.

— Е, какво, май не си много учуден, че ме виждаш, а? — попита той. — Не е ли това приятна изненада?

Предпочетох да гледам в земята, но той ме сграбчи за косите.

— Ако си спомняш, бях ти казал, че си подписваш сам смъртната присъда. Помисли си, че се шегувам, а? Аз никога не се шегувам.

Изстреля ми главата към стената. Още малко и щях да изгубя съзнание.

— Разбира се — добави той, — ще си помислиш, че ми е трябвало доста време да те открия, но не ми беше само ти на главата, с теб се занимавах само през почивните дни.

Отиде да си напълни отново чашата. Пътюм потопа единия си пръст в яденето.

— Хм!... Разкошно — каза.

Онзи все така стоеше като истукан. Нищо друго не можеше да прави, освен да ме гледа. Анри го разтърси малко.

— Абе, какво висиш така? Какво чакаш още, та не започваш да претърсваш къщата?...

Онзи май нещо не беше съвсем добре. Сложи изпитата само до половина чаша на масата и се обърна към Анри:

— О, дявол да го вземе... сигурен ли си, че наистина е той?

Анри леко присви очи.

— Виж какво, прави каквото ти казвам. Не ми лази по нервите!... Ясно ли е, малкият?

Малкият кимна с глава и излезе от кухнята с въздишка. Не беше единственият, на когото му се въздишаше. Анри дотътри един стол до мен и седна на него. Сигурно имаше манията да хваща хората за косите. Хич не си поплюваше с мен, имах чувството, че иска да ги изтръгне. Не бих се изненадал, ако половината останеха в ръцете му. Наведе се към мен. В къщата вече не миришеше на мексиканската манджа, а по-скоро на отровно биле.

— Хей, не забеляза ли, че понакуцвам малко, не видя ли, а?... Това е, защото ми липсва големият пръст на крака, така не мога да пазя равновесие.

Изстреля ми лакътя си в носа. Потече ми кръв. И това трябваше да прибавя към ръката, която вече не я биваше, към цепнатата ми устна, към голямата цицина, която ме изгаряше отзад на главата. А и не беше още много късно и изглежда, че на него ни най-малко не му се спеше. Изтрих кръвта, която се стичаше по брадичката ми. Той не ми оставяше време да се опомня. Не ми беше кой знае колко кофти, но сякаш цялото тяло ме болеше. Все едно, че ме бяха потопили във вряла вана. Не бях в състояние трезво да преценя обстановката. Мислите ми бяха съвсем объркани. Въобще не успях да се съсредоточа.

— Почакай, ще ти разкажа играта — продължи той. — Ще ти обясня как го направих. Нямах късмет, че попадна точно на мен, цели десет години съм бил ченге.

Пусна ми косата, за да си запали една цигара. Сигурно ще я изгаси в ухото ми, помислих си аз. Изпусна няколко кръгчета дим към мен. Приличаше на някой тип, който току-що е спечелил от тотото. Погледна за миг нагоре.

— Първо — каза — се запитах защо излезе отзад, а и освен това не чухме шум от кола и точно това ме обезпокои. Тази мръсница не е дошла пеша, казах си аз, трябва да е оставила колата адски далече и това не е случайно, иска да не я забележат. Загриваш ли тънкия ми намек, а?

Поклатих глава. Искях да му се харесам, исках да забрави номера с цигарата. Горчиво съжалявах, че му бях отнесъл пръста на крака. Съжалявах също така, че всичко това ми се случва точно когато щях да се наведа над чиния с мексиканско ядене една вечер, когато животът ми изглеждаше почти приятен. А и те съвсем не бяха от хората, които можех да помоля да ме оставят да си довърша романа.

— И така, поразходих се малко отзад — продължи той — и както се бях замислил, се изкачих на железопътната линия. И какво видях според теб, я, кажи, симпатияго, какво видях? ПАРКИНГА НА СУПЕРМАРКЕТА! Да, точно него, и ще ти кажа нещо: признавам, че добре го беше измислил. Докато вървах към паркинга, мислено ти свалях шапка. Кракът ме болеше, не казвам, че не ме болеше, но виж, за номера с паркинга, моите поздравления!

Той запрати фасата през отворения прозорец, после се наведе към мен, като изкриви лицето си в отвратителна сексуална гримаса. Не заслужавах смъртта ми да има толкова отблъскващо лице. Та нали бях писател, отдаден изцяло на Красотата! Анри поклати лекичко глава.

— Мога да ти кажа, че се сетих, когато попаднах на книжните ти кърпички. Бяха като малка светеща купчинка, човек би казал, че просто ме приканваха да се приближа. Вдигнах ги от земята, но вече и без това бях разбрал всичко. Казах си, че май имаш прекалено готини цици, за да бъдеш мацка.

Бих предпочел да говори за друго, да не беше започвал да мисли за тези работи, защото не се знае какво може да му хрумне на човек като него. Чувах как другият обръща чекмеджетата из цялата къща. Колко време ми беше нужно, за да възкреся едно-едничко късче живот, и ето че ми се изтресоха тези двамата, само и само да не забравя колко крехки са всъщност нещата. Защо така, та нима имах вид на човек, който е забравил тази проста истина?

Анри избърса челото си, без да откъсва поглед от мен. Челото му почти веднага отново заблестя — приличаше на кварцово находище, огряно от лунен лъч.

— И знаеш ли какво направих после? Отново не извади късмет, защото директорът на супера е братовчед на жена ми и много добре знам как да го работя това момче, нищо не може да ми откаже. И така, събрах адресите на всички клиенти, които бяха плащали с чек през целия следобед, и отидох да ги преслушам един по един, разпитвах ги дали не са забелязали нещо необичайно на паркинга. Перко скапан, точно тогава можех да ти видя наистина сметката. В този момент шансовете ни бяха изравнени... адски бях настръхнал!

Обърна се, за да вземе бутилката вино от масата. Не знам какво не бих дал за една голяма чаша вода и шепа приспивателни. Не ме интересуваше кой знае колко как бе успял да ме открие, нямам слабост към полицейските разследвания. Но какво друго можех да правя, освен да слушам? Дишах през устата, носът ми беше съвсем задръстен от кръвта. Той пресуши и последната капка вино, после стана и едната му ръка отново сграбчи косата ми.

— Ела по-наблизо — каза. — Не те виждам достатъчно добре!

Довлече ме до масата и ме натисна върху един стол, точно под лампата. Три капки кръв се отрониха върху чинията с мексиканска

манджа. Той заобиколи масата, за да седне пред мен, и извади оръжието си. Насочи го към главата ми, като се подпираше с двете си ръце на масата. Бе кръстосал пръсти върху дръжката на пистолета с изключение на двата показалеца, които бе протегнал от двете страни на спусъка. Бяха доста натясно, дано само единият да не вземеше да кихне... Всяка изминала секунда беше за мен истинско блаженство, че все още живея. А той се усмихваше.

— И така значи, нека ти разкажа историята докрай — продължи онзи. — Попаднах на една лелка, която бе платила с чек дъска за гладене, и ето какво ми каза тя: „Ами да, господине, наистина видях някаква русолява жена, която чакаше в лимоненожълта кола. Спомням си, че беше лимоненожълт мерцедес с тукашен номер, а освен това жената носеше черни очила!“ Искаш ли да ти кажа, това стана един неделен следобед, още не беше късно, та затова седнах на една тераса и започнах много усилено да мисля за теб, бях ти почти благодарен. Виж, признавам, че доста ми помогна по този начин. Колата ти не е от тия, дето можеш с лопата да ги ринеш в този край, една-единствена е тук!

Почувствах нещо като комичен напън, който бих отнесъл към категорията Ритник по Великата Китайска Стена. Поисках да се направя на божа кравичка и взех да клатя глава.

— Нищичко не разбирам от цялата тази история — изломотих аз. — Тая кола вече двайсет пъти са я свивали...

При тези думи Анри се изхили подигравателно. Сграбчи ме за тениската и ме дръпна пред масата. Почувствах как върхът на заглушителя опря в гърлото ми. Правеше си с мен каквото си искаше. Може би ако се бях опитал да се защитя, това щеше да промени нещата, откъде да знам. Беше по-стар от мен и вече беше малко поркан. Може би ако ме бяха хванали бесовете, щях да успея да преобърна нещата, не беше изключено. Но чувствах, че някак не се получава. Не успях да задействам мотора. Не можех да се ядосам, ама хич... Никога не се бях чувствал така уморен. С какъв кеф бих седнал отстрани край пътя. Колкото до светлината, щях да се задоволя с едно малко залезче. И освен това две-три тревички — и баста.

Анри точно щеше да ми каже нещо, но в този момент пристигна другият. Така силно ме тръшна отново на стола, че полетях назад и се проснах на плочките. Наистина бях като сакат с тази безжизнена ръка.

Стоварих се, все едно, че вече бяхме стигнали до петнайсетия рунд. Реших да не се изправам. Никъде не пишеше, че трябва да стана и да се запътя с олекнало сърце към страданието. И така, не помръднах, даже не си дръпнах крака, който си остана да стърчи нагоре. Токът на обувката ми се бе заклешил в прекатурения стол.

Питах се дали крушката, която висеше от тавана, не беше 200 вата. Искях да разбера дали заради нея мигах непрекъснато или заради чантичката, която младокът държеше в ръка. Беше възблед. Вдигна я бавно и макар че не тежеше кой знае колко, мина време, преди да се реши да я постави в единия край на масата. Анри и аз се питахме какво ли е замислил.

— Намерих това — прошепна той.

За миг ми стана мъчно за него. Човек би казал, че вече не вярва на нищо. Изглеждаше съвсем нещастен. Анри не се опита да го утеши. Грабна чантичката и я отвори широко.

— Ах... по дяволите! — изръмжа той.

Бръкна вътре. Чух шумолене на банкноти. Но когато измъкна ръката си, държеше изкуствените ми цици и перуката. Повъртя ги на светлината като диамантена река.

— Ох, дявол да го вземе, дявол да го вземе! — изсъска той.

Не съм в състояние да кажа защо бях задържал тези неща и защо ги бях пхнал отново в чантата. Надявам се, че не съм единственият, който върши действия, за които после не може да намери никакво обяснение. А и понякога нещата сами се нареждат по определен начин и ви използват, за да постигнат целта си, замайват ви главата, дърпат ви за ръката и Бог знае какво още. Ако можех да пропадна под плочките в кухнята, щях да го направя без колебание.

— Това е Жозефин — въздъхна нещастникът.

— Така е, майка му мръсна! — изръмжа Анри.

Изведнъж кухнята си промени цвета. Стана съвсем бяла.

Ушите ми започнаха неистово да пищят, но преди да успея да си дръпна крака, Анри се прицели в големия ми пръст и стреля. Болката ме преряза чак до рамото и видях как кръвта бликна от еспадрилите ми като отровна струя. Странно, но точно в този момент можах отново да раздвижа ръката си. Хванах крака си с двете ръце; като забих чело в плочките. Анри се хвърли върху мен и ме обърна. Дишаше учестено, капки пот се отцеждаха от веждите му и се размазваха по лицето ми.

Очите му бяха като две бебета лешоядчета със зинали уста. Беше сграбчил тениската ми.

— Ела тук, хубавице, ела, сладуранката ми! Още не сме свършили с теб!

Изправи ме и ме запрати към един стол. Усмиваше се, като в същото време кривеше лицето си в отвратителни гримаси, явно всичко това адски му харесваше. Облиза набързо устните си с език, преди да се обърне към момчето:

— Добре, сега ще го изведем малко на разходка. Намери нещо да го вържем...

Онзи пхна ръце в задните си джобове, изглеждаше като пребито куче.

— Слушай, Анри, това е достатъчно, наистина... Остава само да извикаме ченгетата, и край...

Анри издаде неприличен шум с устата си. А аз гледах как от крака ми изригва истински Везувий.

— Нещастен сополанко — каза той, — та ти наистина си бил голям глупак, май не ме познаваш...

— Но, Анри...

— Да те вземат мътните, сам поиска да дойдеш с мен, затова сега ще правиш каквото ти кажа. Няма да го оставя на ченгетата, за да го пуснат след три месеца, така да знаеш! Майка му мръсна, не и след това, което ми направи!

— Да де, но, Анри, нямаме право да вършим такива работи...

Анри изпадна в безумен бяс, помислих си, че ще се хвърли отгоре му. Скараха се, но не разбрах добре какви реплики си разменяха, защото точно тогава забелязах как малка струйка лава се стича по западния склон на патъка ми. Не бих могъл да доближа ръката си на по-малко от един метър, така силно пареше. Когато вдигнах глава, видях, че Анри ми закача фалшивите гърди. Не знам какво беше намислил. Малко се нервира заради закопчалката, която заяждаше. Другият стоеше пред мен. Погледнахме се в очите. Изпратих му мълчаливо послание. Направи нещо за мен, казах му, аз съм прокълнат писател. Анри ми нахлузи перуката на главата.

— Е, сега познаваш ли го, а? — извика. — Да си виждал случайно тази малка мръсница? За нея ли трепериш толкова, за нея ли?

Онзи прехапа устни. Аз продължавах да си седя така, без да помръдвам, и нищо не беше в състояние да ме накара да избухна. Питам се дали някой ден щях пак да изпитам нещо подобно. За момента се гмурках във вълните, потапах се в океана. Анри приличаше на горещ кладенец. От ярост лицето му бе станало червено с жълти оттенъци. Той сграбчи единствената ми надежда с една ръка и напъха главата му между гърдите ми. После започна да разтърсва силно и двамата ни.

— Да те вземат мътните! — крещеше. — ТОВА ли ти се е приискало, а? Това ли ти се върти в главата, тъпанар такъв?

Младокът се опитваше да се освободи. Косите му миришеха на евтин парфюм. Чувахе се как пици и хленчи приглушено. Страхувах се да не настъпи ранения ми крак. После Анри го дръпна назад и го запрати към масата. За една бройка да цопне в мексиканската манджа. Момчето почти се беше разплакало, имаше червени петна по лицето. Анри сложи ръце на кръста, лицето му се разкриви в отвратителна усмивка, а миризмата му изпълваше стаята.

— Е, казвай, лайно такова! Ще отидеш ли сега да донесеш въжето?

Анри вдигна ръка пред очите си. Но куршумът премина като на шега през ръката и му проби черепа, а после през отворения прозорец продължи да свисти над покривите на къщите, докато изчезна в нощта и се приземи в гробището на куршумите. Анри се свлече на земята. Другият сложи оръжието на масата и се тръшна на един стол. Над нас се спусна бледосиньо мълчание — за пръв и последен път виждах подобно нещо.

Беше опрял лакът на масата и гледаше в пода. Свалих перуката и я захвърлих в ъгъла. После откопчах сутиена. Гърдите паднаха на коленете ми. Бях съвсем изтощен. Трябваше да спра, за да си поема въздух. Кухнята се бе превърнала в блок полупрозрачна смола, въртящ се неспирно около оста си. Не знаех, че до такава степен обичам живота, и все пак точно това си помислих, докато галех лекичко цепнатата си устна с върха на пръстите. Малко ме болеше. Трябва човек наистина да обича живота, за да продължи да крачи посред

всичкото това страдание, за да има куража да протегне отслабнала ръка към хапчетата комбинирани витамини.

Имаше една тубичка в хладилника. Винаги се запасявам с тези хапчета. Това доказва, че имам известен опит в живота. Пъхнах три под езика си.

— Искаш ли? — предложих и на него.

Поклати глава, без да ме погледне. Знаех какво мисли. Не настоях. Поех си няколко пъти дълбоко въздух и се наведох над еспадрилата си. Най-общо имах чувството, че съм забравил на развиделяване крака си над лагерен огън, върху жаравата. Хванах въжената подметка и я дръпнах напред внимателно, сякаш разсъбличах заспало водно конче. Можах да установя, че беше станало малко чудо. Не познавам друга дума за куршум, минал между два пръста на крака ви — това за мен е среща с Небето. Отстрани висеше само малко разкъсана кожа. Станах, прекрачих тялото на Анри, без да почувствам абсолютно нищо, и отидох да изпия голяма чаша вода.

— Ще ти помогна да го свалим — казах. — Ще го изхвърлиш колкото се може по-далеч...

Той не помръдна. Приблжих се и му помогнах да стане. Не беше куражлия. Вкопчи се за масата, без да обели дума.

— Най-добре е ние с теб двамата да забравим тази история — предложих.

Измъкнах няколко шепи банкноти от чантата и ги напъхах в джобовете му. На гърдите му имаше не повече от две-три косъмчета. Въобще не реагира.

— Трябва да умееш да се възползваш от шанса си — казах. — Хвани го за краката.

Започнахме да го влачим. Все едно, че тътрехме мъртъв кит по стълбите. Навън нямаше жива душа, луната едва-едва мъждукаше, полъхваше само лек ветрец. Колата ми бе паркирана точно отпред. Вкарахме Анри в багажника. Върнах се горе колкото се можеше по-бързо, грабнах пистолета от масата с долния край на тениската и слязох отново, понакуцвайки. Онзи беше вече зад кормилото. Почуках по прозорчето.

— Свали стъклото — казах. Подадох му бързо оръжието. — После ще отидеш да го заровиш на Северния полюс.

Той поклати глава, като гледаше право пред себе си.

— И да не подкараш като бесен — добавих. — Гледай да не привличаш внимание.

— Да — прошепна той.

Подсмръкнах, като опрях ръце на покрива на колата, после погледнах към стръмната улица.

— Спомни си какво казва Керуак — въздъхнах. — Скъпоценната перла, истинският център е другото око, скрито вътре в окото.

Плеснах лекичко каросерията с ръка в момента, когато потегляше. После се качих горе.

Поспретнах се малко, поизчистих къщата, но само отгоре-отгоре, само най-важните неща. Всъщност малко оставаше да си въобразя, че нищо не се е случило. Върнах мексиканската манджа в тенджерата и я сложих да поври на слаб огън. Пуснах музика. Котката влезе през прозореца, нощта навън бе спокойна.

— Видях, че свети — каза тя. — Пишеше ли в момента?

— Не — казах. — Мислех си нещо.

[1] Това трябва да е мястото (англ.). — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.